

DISUSUN OLEH
AGUS SANTOSO
<http://agussantoso.1.am>

BAHASA IBRANI PERJANJIAN LAMA

PENGANTAR TATA BAHASA IBRANI
BAGI PEMULA

BAHASA IBRANI
PERJANJIAN LAMA

SEBUAH PENGANTAR
TATA BAHASA IBRANI

DISUSUN OLEH
AGUS SANTOSO
<http://agussantoso.1.am>

SEKOLAH TINGGI THEOLOGIA ABDIEL
UNGERAN, INDONESIA
2006

Copyright (c) 2006 oleh Sekolah Tinggi Theologia Abdiel
INDONESIA

<http://abdiel.1.am>

All rights reserved

Printed in Indonesia

Katalog dalam terbitan

Santoso, Agus
Bahasa Ibrani Perjanjian Lama: Sebuah Pengantar Tata Bahasa Ibrani
bagi Pemula / Agus Santoso
244+xii hlm. 21 cm.

I. Bahasa Ibrani - Tata Bahasa I. Judul
492.4'82421 - dc20

DAFTAR ISI

Daftar Isi	viii
Pelajaran 1	
1. Abjad	1
Latihan I	4
Pelajaran 2	
2. Vokal	6
3. Lagu: Syalom Khaverim	10
Latihan II	10
Pelajaran 3	
4. Tanda	12
5. Lagu: Hava Nagila	15
Latihan III	17
Pelajaran 4	
6. Suku-Kata	18
7. Huruf Guttural/Tenggorokan	20
8. Lagu: Lamematseakh	21
Latihan IV	22
Pelajaran 5	
9. Asal Kata Benda	23
10. Awalan Penentu	24
11. Lagu: Erets Savat Khalav	26
Latihan V	27
Kosa Kata I	27
Pelajaran 6	
12. Kata Depan / Preposisi	29
13. Lagu: Ele Khamda Libi	32
14. Awalan Penghubung Waw	33
15. Konjugasi Kata Benda dan Kata Sifat	35
Latihan VI	37
Kosa Kata II	38
Pelajaran 7	
16. Kata Sifat Atributif dan Predikatif.	40
17. Hubungan Kepemilikan	40
18. Kata Benda Segol	43
19. Lagu: Simi Yadekh	44
Latihan VII	45
Kosa Kata III	48
Pelajaran 8	
20. Kata Ganti Orang	50
21. Kata Ganti Penunjuk	50
22. Akhiran Ganti Orang dengan Preposisi dan Kata Tugas	51

23. Akhiran Ganti Orang dengan Kata Benda	54
24. Lagu: Al Kol Ele	58
Latihan VIII	60
Kosa Kata IV	61
Pelajaran 9	
25. Kata Bilangan.	63
26. Kata Ganti Relasi	66
27. Kata Ganti yang Menyatakan Milik	66
Latihan IX	66
Kosa Kata V	67
Pelajaran 10	
28. Kata Kerja: Ciri-Ciri Umum.	68
29. Konjugasi Kata Kerja Qal Perfekt	69
Latihan X	71
Kosa Kata VI	72
Pelajaran 11	
30. Kalimat Tanya	74
31. Kata Kerja Teratur	76
Latihan XI	81
Kosa Kata VII	83
Pelajaran 12	
32. Konjugasi Kata Kerja Imperfekt.	85
33. Konjugasi Kata Kerja Imperfekt Pada Kata Kerja Teratur	87
34. Konjugasi Kata Kerja Imperfekt Bentuk Kohortatif dan Jusif	90
Latihan XII	91
Kosa Kata VIII	93
Pelajaran 13	
35. Akhiran Ganti Orang dengan Kata Kerja Perfekt.	94
36. Akhiran Ganti Orang dengan Kata Kerja Imperfekt	96
Latihan XIII	99
Kosa Kata IX	100
Pelajaran 14	
37. Konjugasi Kata Kerja Imperatif	102
38. Kalimat Negatif atau Pengingkaran	107
Latihan XIV	107
Kosa Kata X	108
Pelajaran 15	
39. Konjugasi Kata Kerja Infinitif	110
40. Konjugasi Kata Kerja Partisip	111
Latihan XV	113
Kosa Kata XI	114
Pelajaran 16	
41. Waw Penghubung dengan Kata Kerja	115
42. Pemahaman Eksegetis Waw Penghubung	116

43. Hubungan Koordinatif Kata Kerja	117
Latihan XVI	119
Kosa Kata XII	120
Pelajaran 17	
44. Klasifikasi Kata Kerja Lemah	121
45. Karakteristik Huruf Guttural.	121
46. Konjugasi Kata Kerja Pe' Guttural	121
47. Lagu: Lo Wekhyail	132
48. Studi Kata I	132
Latihan XVII	133
Kosa Kata XIII	137
Pelajaran 18	
49. Konjugasi Kata Kerja Pe' 'Alef	138
Latihan XVIII	139
Kosa Kata XIV	141
Pelajaran 19	
50. Konjugasi Kata Kerja 'Ayin Guttural	142
51. Lagu: Usyavtem Mayim	145
52. Studi Kata II	146
Latihan XIX	146
Kosa Kata XV	147
Pelajaran 20	
53. Konjugasi Kata Kerja Lamed Guttural	149
54. Studi Kata III: Kej. 46:6,7	151
Latihan XX	153
Kosa Kata XVI	154
Pelajaran 21	
55. Konjugasi Kata Kerja Lamed 'Alef	156
56. Lagu: Tsam'a Nafsyi	160
57. Studi Kata IV	161
Latihan XXI	162
Kosa Kata XVII	163
Pelajaran 22	
58. Konjugasi Kata Kerja Lamed He'	164
59. Studi Kata V: Hak. 9:36	169
Latihan XXII	170
Kosa Kata XVIII	172
Pelajaran 23	
60. Konjugasi Kata Kerja Pe' Nun	173
61. Studi Kata VI: Mzm. 33:18,19	176
Latihan XXIII	177
Kosa Kata XIX	178
Pelajaran 24	
62. Konjugasi Kata Kerja 'Ayin Waw / 'Ayin Yod	179

63. Lagu: Qol Dodi	185
64. Studi Kata VII	185
Latihan XXIV	186
Kosa Kata XX	187
Pelajaran 25	
65. Konjugasi Kata Kerja Pe' Waw / Pe' Yod	188
66. Lagu: Hine Ma Tov 1	192
67. Lagu: Hine Ma Tov 2	192
68. Studi Kata VIII	193
Latihan XXV	194
Kosa Kata XXI	195
Pelajaran 26	
69. Konjugasi Kata Kerja 'Ayin Ganda	196
70. Lagu: Asyira	199
71. Studi Kata IX	200
72. Lagu: Wihuda Le'olam Tesyev	201
73. Studi Kata X	202
74. Lagu: Al Naharot Bavel	202
75. Studi Kata XI	202
Latihan XXVI	203
Kosa Kata XXII	204
Pelajaran 27	
76. Studi Kata XII: Analisa Gramatika Kejadian 1:1-5	205
77. Studi Kata XIII: Analisa Gramatika Mazmur 148:1-3	209
78. Studi Kata XIV: Analisa Gramatika Mazmur 23:1-4	210
79. Lagu: Gam Ki Elekh	213
Latihan XXVII	214
Pelajaran 28	
80. Studi Kata XV: Analisa Gramatika Kejadian 28:10-15	215
Latihan XXVIII	220
Bagan Kata Kerja	
Kata Kerja Kuat	222
Kata Kerja Pe' Guttural	224
Kata Kerja Pe' 'Alef	226
Kata Kerja 'Ayin Guttural	228
Kata Kerja Lamed Guttural	230
Kata Kerja Lamed 'Alef	232
Kata Kerja Lamed He'	234
Kata Kerja Pe' Nun	236
Kata Kerja 'Ayin Waw / 'Ayin Yod	238
Kata Kerja Pe' Waw / Pe' Yod	240
Kata Kerja 'Ayin Ganda	242
Kunci Jawaban	245

Kata Pengantar

Buku ini dapat terbit berkat pengalaman belajar-mengajar bahasa Ibrani di Sekolah Tinggi Theologia Abdiel Ungaran dan studi Penyusun di Universitas Heidelberg, Jerman. Buku pelajaran bahasa Ibrani ini disusun dengan tujuan untuk menambah khasanah pengetahuan Perjanjian Lama bagi para mahasiswa teologi di Indonesia, karena sangat minimnya buku yang mengulas secara lengkap dan mendalam akan tata bahasa Ibrani berbahasa pengantar Indonesia. Pengulasan secara mendetail ini menyebabkan, bahwa buku ini dapat digunakan selain pada tingkat dasar, juga pada tingkat lanjut, dan bahkan sedikit banyak dapat digunakan sebagai bahan referensi tata bahasa Ibrani dengan bahasa pengantar bahasa Indonesia. Besar harapan penulis agar buku ini dapat bermanfaat bagi para mahasiswa teologi di Indonesia dan secara khusus bagi para penelaah Kitab Suci Perjanjian Lama.

Penulis sangat berhutang kepada buku-buku Page H. Kelley, *Biblical Hebrew, an Introductory Grammar*, Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans, 1992; J. Weingreen, *A Practical Grammar for Classical Hebrew*, Oxford at the Clarendon Press, 1959; W. Baumgartner, *Hebräisches Schulbuch*, Basel dan Stuttgart: Helbing und Lichtenhahn, 1971; Ernst Jenni, *Lehrbuch der hebräischen Sprache des Alten Testament*, Basel, Frankfurt am Main: Verlag Helbing & Lichtenhahn, 1981. Penulis belajar banyak tentang metode pembelajaran bahasa Ibrani melalui buku-buku tersebut di atas. Penulis juga berhutang dengan buku lagu-lagu Yahudi yang disusun oleh Andreas Brosch, dkk, *Aschira, jüdische Lieder* yang diterbitkan secara pribadi oleh Andreas Brosch dan Michael Zank dengan bahasa pengantar Jerman. Nyanyian-nyanyian Yahudi yang banyak dikutip di dalam buku ini berasal dari buku tersebut di atas dengan perubahan dari not balok menjadi not angka.

Buku ini disusun sengaja dengan tidak menyertakan kamus Ibrani-Indonesia. Buku D.L. Baker & A.A. Sitompul, *Kamus Singkat Ibrani-Indonesia*, Jakarta: BPK Gunung Mulia, 1997 dapat dipakai sebagai pelengkap buku ini. Untuk kamus Ibrani yang lebih lengkap, penulis sangat sarankan untuk menggunakan *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* oleh F. Brown, S.R. Driver dan C.A. Briggs, yang biasanya buku ini terkenal dengan sebutan kamus BDB. Dan juga *A Concise Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament* oleh Koehler-Baumgartner yang diedit oleh William L. Holladay sangat penulis sarankan. Untuk teks Alkitab bahasa Ibrani, penulis sarankan untuk menggunakan *Biblia Hebraica Stuttgartensia*. Lembaga Alkitab Indonesia menerbitkannya bersamaan dengan Alkitab berbahasa Indonesia terjemahan baru. Edisi LAI tersebut bernama *Perjanjian Lama Ibrani-Indonesia*.

Akhir kata, biarlah buku ini dapat berguna bagi perkembangan eksegeze Perjanjian Lama di Indonesia.

Heidelberg, Januari 2006

Penyusun

PELAJARAN 1

1. ABJAD

No	Nama	Nama	Huruf	Huruf Akhir	Transkripsi	Sistem Angka	Pelafalan
1.	'alef	אֵלֶף	א		ʾ	1	perhentian bunyi pada 'kesuka'an'
2.	bet	בֵּית	ב		b	2	B pada 'Batu'
			ב		v		V pada 'Vila'
3.	gimel	גִּימָל	ג		g	3	G pada 'Gaduh'
			ג		g		G pada 'Gaduh'
4.	dalet	דָּלֶת	ד		d	4	D pada 'Dunia'
			ד		d		D pada 'Dunia'
5.	he'	הָא	ה		h	5	H pada 'Hapus'
6.	waw	וּו	ו		w	6	W pada 'Wanita'
7.	zayin	זֵינ	ז		z	7	Z pada 'Zion'
8.	khet	חֵית	ח		kh	8	KH pada 'aKHir'
9.	tet	טֵית	ט		t	9	T pada 'Tali'
10.	yod	יּוֹד	י		y	10	Y pada 'Yatim'
11.	kaf	כּפּ	כ		k	20	K pada 'Kias'
			כ	ך	kh		KH pada 'aKHir'
12.	lamed	לָמֹד	ל		l	30	L pada 'Lupa'
13.	mem	מָם	מ	ם	m	40	M pada 'Malam'
14.	nun	נוּן	נ	ן	n	50	N pada 'Nasi'
15.	samekh	סָמֶךְ	ס		s	60	S pada 'Surga'
16.	'ayin	עֵינ	ע		ʿ	70	bunyi hamzah pada 'hikmat'

17.	pe'	פא	פ		p	80	P pada 'Paku'
			פ	ף	f		F pada 'Film'
18.	tsade	צדי	צ	ץ	ts	90	TS pada 'TSanawiyah'
19.	qof	קוף	ק		q	100	K pada 'Kias'
20.	reš	ריש	ר		r	200	R pada 'Rumah'
21.	sin	שין	ש		s	300	S pada 'Surga'
	šin	שין	ש		š		SY pada 'SYair'
22.	taw	תו	ת		t	400	T pada 'Tali'
			ת		t		T pada 'Tali'

1.1 Terdapat dua jenis tradisi pelafalan bahasa Ibrani, yaitu tradisi pelafalan sefardis dan tradisi pelafalan askenas. Tradisi pelafalan sefardis saat ini dipakai oleh orang-orang Yahudi di Eropa Barat dan juga menjadi pelafalan resmi negara Israel modern. Sedangkan tradisi pelafalan askenas sampai saat ini dipakai oleh perkumpulan-perkumpulan ibadah Yahudi di Eropa Timur. Contoh perbedaan dari kedua pelafalan tersebut di atas sebagai berikut:

Sefardis : Wa'ani tfilati lekha hasyem et ratson ...

Askenas : Wa'ani sfilosi lekho hasyem es rotson ... (Mazmur 69:14)

Catatan: Bentuk pelafalan yang dipakai oleh buku tata bahasa Ibrani ini adalah bentuk pelafalan Sefardis.

1.2 Abjad Ibrani terdiri dari 22 huruf. Huruf sin (שׁ) dan šin (שׂ) mempunyai bentuk yang berbeda, tetapi keduanya merupakan huruf yang sama, sehingga dihitung satu huruf dan bukan dua.

1.3 Abjad Ibrani pada bagan di atas hanya terdiri dari konsonan saja (juga termasuk huruf נ dan ע). Karena teks Ibrani kuno hanya ditulis dalam bentuk konsonan saja (tanpa vokal), maka pelafalannya didasarkan pada tradisi lisan yang turun-temurun dari generasi ke generasi. Sistem penulisan vokal baru muncul sekitar tahun 500 M sampai 1000 M. Sistem penulisan vokal ini diadakan dengan tujuan untuk melestarikan tradisi lisan tersebut. Teks Ibrani kuno yang tanpa vokal tersebut disebut 'teks tanpa titik'. Gulungan-gulungan yang terdapat di sinagoge-sinagoge dewasa ini ditulis dengan tidak membubuhkan vokal sebagaimana kebanyakan buku-buku, majalah-majalah dan surat-kabar-surat-kabar yang dicetak dalam huruf Ibrani modern. Penulisan yang dibubuhi vokal sangat besar manfaatnya bagi para pemula yang belajar bahasa Ibrani. Sistem vokalisasi akan kita pelajari dalam Pelajaran 2.

1.4 Huruf pertama dalam abjad Ibrani adalah 'alef (א)'. Namun yang perlu kita perhatikan adalah bahwa huruf ini tidak sama dengan huruf 'a' dalam abjad bahasa Indonesia atau huruf α (alfa) dalam abjad bahasa Yunani. Huruf 'a' maupun α merupakan huruf vokal, tetapi huruf א adalah selalu sebagai konsonan.

1.5 Huruf Ibrani selalu ditulis dari kanan ke kiri. Maka huruf-huruf dalam abjad Ibrani dapat disusun sebagai berikut:

א ב ג ד ה ו ז ח ט . . .

1.6 Tidak terdapat huruf besar (huruf kapital) di dalam bahasa Ibrani.

1.7 Terdapat 6 konsonan (ב, ג, ד, כ, פ, dan ת) yang boleh dibubuhi titik di bagian tengahnya, dan boleh juga untuk tidak dibubuhi. Titik di tengah huruf dari 6 konsonan tersebut disebut dagesy lene. Biasanya diperlukan titik tengah jika salah satu dari keenam konsonan tersebut di atas sebagai konsonan yang terletak di awal kata. Demikian juga ketika salah satu dari keenam konsonan tersebut di atas sebagai konsonan yang terletak di bagian suku kata awal dari suatu kata, maka konsonan inipun membutuhkan titik di tengahnya.

Untuk dapat mengingat keenam konsonan di atas dengan mudah, maka seringkali digunakan istilah BeGaD KePaT sebagai cara untuk menghafalnya. B digunakan sebagai wakil huruf ב, G digunakan sebagai wakil huruf ג, D digunakan sebagai wakil huruf ד, K digunakan sebagai wakil huruf כ, P digunakan sebagai wakil huruf פ, dan huruf T digunakan sebagai wakil huruf ת.

Pada pelafalan bahasa Ibrani modern, dagesy lene yang terdapat di dalam huruf ב, כ, dan פ mempunyai efek penguatan di dalam pelafalannya. Dan jika dari ketiga huruf tersebut tidak mempunyai dagesy lene, maka ketiga huruf tersebut dilafalkan lemah. Namun ketiga huruf BeGaD KePaT yang lain, yaitu ג, ד, dan ת selalu dilafalkan dengan suara kuat, baik yang menggunakan maupun yang tanpa menggunakan dagesh lene.

ב	= b,	tetapi	ב	= v
כ	= k,	tetapi	כ	= kh
פ	= p,	tetapi	פ	= f
ג	= g,	dan	ג	= g
ד	= d,	dan	ד	= d
ת	= t,	dan	ת	= t

1.8 Terdapat lima konsonan yang mempunyai bentuk khusus jika diletakkan sebagai huruf akhir pada sebuah kata. Lima konsonan tersebut adalah **צ, פ, ג, מ,** dan **כ**, yang jika diletakkan sebagai huruf akhir akan berubah menjadi **ץ, ף, ן, ם,** dan **ך**.

1.9 Konsonan-konsonan **ח, ה, ח, ע,** dan kadang-kadang **ך** diklasifikasikan sebagai huruf guttural/tenggorokan, karena dilafalkan seperti di dalam tenggorokan. Untuk memudahkan penghafalan, maka digunakan istilah HeAKHReA.

1.10 Beberapa konsonan diklasifikasikan sebagai huruf sibilan (huruf yang dilafalkan dengan mengeluarkan bunyi desis). Konsonan-konsonan yang diklasifikasikan sebagai huruf sibilan adalah **ז, ס, צ, ש,** dan **שׁ**. Kehadiran huruf-huruf sibilan tersebut membawa pengaruh yang besar bagi beberapa kata kerja.

LATIHAN I

1. Tulislah dan lafalkanlah huruf-huruf dalam abjad Ibrani dari **א** sampai **ת** (termasuk huruf akhir dan dagesy lene dalam BeGaD KePaT).

2. Latihlah untuk membedakan huruf-huruf yang kelihatan sama:

ג ע צ ת מ ה ח ד ר ב כ פ ס ם ד ך ן ו ז נ ג

3. Pelajarilah perbedaan masing-masing huruf di bawah ini dan sebutkanlah nama-nama hurufnya.

a. ע, צ, ץ	f. ד, ר
b. ו, ז, י	g. ג, נ, ן
c. ך, ן	h. ם, ס
d. ב, כ, פ	i. ה, ח, ת
e. ץ, ק	j. ט, מ

4. Pelajarilah perbedaan huruf-huruf di bawah ini yang mempunyai pelafalan yang mirip dan sebutkanlah nama-nama hurufnya.

a. ס, ש → S pada 'Surga'
b. כ, ק → K pada 'Kias'
c. ט, ת → T pada 'Tali'
d. ח, כ → KH pada 'aKHir'
e. א, ע → perhentian bunyi

5. Apa nama kasus dari masing-masing kelompok konsonan di bawah ini.

a. ת פ כ ד ג ב
b. פ כ ב
c. ץ ף ן ם ך

d. א ה ח ע ר

6. Transkripsikanlah ayat berikut ini (Yehezkiel 38:12, yang merupakan salah satu dari ke-26 ayat dalam Yehezkiel 38 yang memuat semua huruf dalam abjad Ibrani).

לשׁלל שׁלל ולבז בז להשיב ידך על חרבות נושבת ואל
עם מאסף מגוים עשה מקנה וקנין ישבי על טבור הארץ

7. Transkripsikan kata-kata berikut ini:

a. ירושלם

f. שמואל

k. זכריה

b. אברהם

g. אחימלך

l. שמעון

c. שרה

h. ציון

m. בנימין

d. יצחק

i. צפון

n. רבקה

e. רחל

j. חברון

o. לבנון

PELAJARAN 2

2. VOKAL

2.1 Teks-teks Ibrani kuno ditulis dalam huruf konsonan semua (tanpa sistem vokal), yang sering disebut sebagai teks konsonan. Pembacaan teks konsonan ini didasarkan pada tradisi lisan yang terpelihara turun-temurun dari generasi ke generasi. Pada mulanya, konsonan-konsonan tertentu mulai difungsikan tidak hanya sebagai konsonan saja, tetapi juga difungsikan sebagai indikator vokal. Konsonan-konsonan sebagai indikator vokal tersebut adalah א, י, ו dan ה. Konsonan א dan ה difungsikan untuk mengindikasikan vokal 'a'. Konsonan י difungsikan untuk mengindikasikan vokal 'e' dan 'i'. Konsonan ו difungsikan untuk mengindikasikan vokal 'o' dan 'u'. Para ahli tata bahasa Ibrani menyebutnya sebagai *matres lectionis* atau konsonan vokal.

2.2 Setelah bahasa Ibrani tidak lagi menjadi bahasa pengantar, maka banyak orang yang mengalami kesulitan dalam membaca teks-teks Ibrani dan terutama kesulitan di dalam membaca kitab suci Perjanjian Lama, karena hanya dipakai huruf mati saja. Maka dari itu para ahli Yahudi pada abad ke-8 M mulai menciptakan sistem penulisan vokal yang mempunyai tujuan pokok untuk memelihara tradisi lisan tersebut di atas.

	Nama	Tanda	Posisi	Pelafalan	Contoh
1.	qamets	ā	א	a pada 'adu'	אב <i>bapak</i>
2.	patakh	a	א	a pada 'enak'	הר <i>gunung</i>
3.	tsere	ē	א	e pada 'esa'	אל <i>Allah</i>
4.	tsere-yod	ê	יא	e pada 'esa'	בית <i>rumah dari</i>
5.	s ^c gol	e	א	e pada 'skétsa'	שקל <i>syekel</i>
6.	khireq-yod	î	יא	i pada 'beli'	היא <i>dia (f)</i>
7.	khireq	i	א	i pada 'pelit'	מן <i>dari</i>
8.	kholem	ō	א	o pada 'orang'	לא <i>tidak</i>
9.	kholem-waw	ô	או	o pada 'orang'	טוב <i>baik</i>
10.	qamets-khatuf	o	א	o pada 'editor'	כל <i>semua</i>
11.	šureq	û	או	u pada 'umat'	הוא <i>dia (m)</i>

2.2.1 Vokal-vokal tersebut di atas merupakan vokal-vokal penuh, yang berbeda dengan vokal-vokal tak penuh (syewa vokal) yang akan kita bicarakan nanti.

2.2.2 Fungsi gramatis vokal-vokal ini dibedakan menjadi dua kelompok, yaitu vokal-vokal panjang dan vokal-vokal pendek. Perbedaan ini menjadi sangat penting jika kita ingin mengetahui bentuk-bentuk kata benda dan kata kerja.

- a. Yang termasuk di dalam vokal panjang adalah qamets, tsere, tsere-yod, khireq-yod, kholem, kholem-waw dan šureq.
- b. Yang termasuk di dalam vokal pendek adalah patakh, segol, khireq, qamets-khatuf dan qibbutts.

2.2.3 Qamets (ָ) dan qamets-khatuf (ֱ) merupakan vokal yang mempunyai bentuk tanda yang sama, tetapi mempunyai pelafalan yang berbeda. Qamets (ָ) menandai vokal 'a', sedangkan qamets-khatuf (ֱ) menandai vokal 'o'. Sebagai kata penghibur, qamets-khatuf jarang sekali dijumpai dalam bahasa Ibrani. Aturan yang membedakan antara keduanya dapat dilihat dalam (6.6).

2.2.4 Jika kholem (װ) diletakkan di belakang huruf ׀, maka terjadi kombinasi antara kholem dan titik di atas sebelah kanan huruf ׀, sehingga menjadi hanya satu titik yang sebenarnya adalah penggabungan dari dua titik. Sebagai contoh, nama 'Musa' seringkali ditulis dengan מֹשֶׁה (*mošeh*). Demikian juga, jika kholem (װ) diletakkan di depan huruf ׀, maka terjadi kombinasi antara kholem dan titik di atas sebelah kiri huruf ׀, sehingga menjadi satu titik. Sebagai contoh, kata 'musuh' seringkali ditulis dengan שׂוֹנֵא (*šone'*). Namun beberapa edisi cetakan tetap memisahkan kholem dan titik di atas huruf ׀ maupun ׀. Salah satu contoh adalah edisi Biblia Hebraica Stuttgartensia (BHS). Di dalam BHS nama 'Musa' ditulis dengan מֹשֶׁה dan kata 'musuh' ditulis dengan שׂוֹנֵא.

2.2.5 Seringkali kita menjumpai pertukaran antara kholem dan kholem-waw dalam bahasa Ibrani. Contoh yang paling sering muncul adalah kata sifat maskulin jamak dari 'baik' adalah טֹבִים, yang juga dapat ditulis dengan טוֹבִים.

2.2.6 Kadang-kadang kita juga menjumpai patakh-yod atau qamets-yod di akhir sebuah kata. Hal ini menunjukkan kombinasi dua vokal yaitu 'a' dan 'i' seperti bunyi 'ai' pada kata 'pantai'. Patakh-yod atau qamets-yod sebaiknya ditranskripsikan dengan 'ai'. Contoh: **יָחַי** *khai* (kehidupan/hidup).

2.2.7 Jika kita menjumpai konsonan waw (ו) di akhir kata, maka hal ini seringkali menandakan akhiran bentuk jamak dari kata benda. Contoh: **בָּנָיִם** *banaw* (Kej. 9:8). Konsonan yod (י) di belakang waw (ו) merupakan satu kesatuan dengan qamets di bawah nun (נ), karena qamets dan yod tersebut merupakan vokal 'a' panjang (lihat *matres lectionis*).

2.3 Selain vokal-vokal penuh seperti yang telah kita pelajari dalam 2.2 tersebut di atas, masih terdapat jenis yang lain yang disebut dengan **שְׁוָא** (*s^ewa*) yang selanjutnya kita akan menyebutnya dengan syewa (vokal tak penuh). Terdapat dua jenis syewa, yaitu syewa vokal dan syewa tak berbunyi.

2.3.1 Syewa vokal masih dibagi lagi menjadi dua jenis, yaitu syewa vokal sederhana dan syewa komposita (percampuran antara syewa dan vokal pendek).

- a. Syewa vokal sederhana adalah tanda titik dua di bawah konsonan pada awal sebuah kata atau pada suku kata awal sebuah kata. Kitab suci Ibrani Perjanjian Lama diawali dengan syewa vokal sederhana pada kata **בְּרֵאשִׁית** *b^ere'sit* 'pada mulanya' (Kej.1:1). Syewa vokal sederhana ini ditranskripsikan dengan huruf 'e' superskrip yang menandakan bunyi 'e' yang diucapkan sangat cepat, seperti 'e' pada kata "b'ri" yang seringkali dijumpai dalam lagu-lagu atau puisi-puisi Indonesia yang sebenarnya adalah penyingkatan ucapan pada kata "beri".
- b. Jika syewa vokal sederhana dikombinasikan dengan salah satu dari tiga vokal pendek, maka bentuk kombinasi ini menjadi syewa komposita. Syewa komposita muncul di bawah huruf HeAKHReA atau huruf guttural sebagai ganti dari syewa vokal sederhana yang tidak dapat diletakkan di bawah huruf guttural. Tiga vokal pendek yang dikombinasikan dengan syewa sehingga menjadi syewa komposita tersebut adalah patakh, s^egol, dan qamets-khatuf.

- dengan : menjadi ∴ disebut khatuf-patakh
- ∴ dengan : menjadi ∴ disebut khatef-s^egol

dengan ְ menjadi ֿ disebut khatef-qamets. Khatef-patakh dilafalkan seperti patakh yang sangat pendek dan ditranskripsikan dengan ^a. Khatef-s^ggol dilafalkan seperti s^ggol yang sangat pendek dan ditranskripsikan dengan ^e. Dan khatef-qamets dilafalkan seperti qamets-khatuf yang sangat pendek dan ditranskripsikan dengan ^o (Catatan: khatef-qamets merupakan kombinasi antara syewa dengan qamets-khatuf, dan tidak pernah dengan qamets, sehingga khatef-qamets termasuk di dalam klasifikasi vokal 'o').

Contoh-contoh syewa komposita:

אֲנִי ^ani 'aku'
 אָנוֹשׁ ^enoš 'manusia'
 חֲלִי ^oli 'penyakit'

2.3.2 Syewa tak berbunyi ditulis sama seperti syewa vokal sederhana. Syewa vokal adalah syewa yang diletakkan pada suku kata terbuka, atau pada konsonan pertama dari suku kata tertutup, sedangkan syewa tak berbunyi adalah syewa yang diletakkan pada konsonan kedua dari suku kata tertutup.

Contoh: נִקְטָל *niqtal*. Syewa di dalam suku kata - נִקְ merupakan syewa tak berbunyi, karena dia terletak pada konsonan kedua dari suku kata itu, oleh karena itu suku kata ini disebut sebagai suku kata tertutup (lihat 6.5).

Jika di dalam satu kata terdapat dua jenis syewa yang berdampingan, maka syewa yang pertama merupakan syewa tak berbunyi dan syewa yang kedua adalah syewa vokal sederhana. Contoh: יִקְטָלוּ *yiqtu*. Syewa yang pertama (ִ) merupakan syewa tak berbunyi karena merupakan bagian dari suku kata tertutup, yaitu יִקְ (lihat aturan di atas), sedangkan syewa yang kedua (וּ) adalah syewa vokal sederhana karena וּ merupakan sebuah suku kata terbuka (lihat aturan di atas).

Syewa yang ditempatkan pada konsonan yang digandakan/dagesy forte (akan dipelajari kemudian) selalu syewa vokal sederhana. Contoh: קִטְלוּ *qitlu*. Sebenarnya, dalam kata ini terdapat dua syewa yang bergabung menjadi satu, yaitu קִטְטְלוּ. Oleh karena itu syewa pertama adalah syewa tak berbunyi sedangkan syewa kedua adalah syewa vokal sederhana. Oleh karena ditulis singkat קִטְלוּ, maka satu syewa tersebut adalah syewa vokal sederhana.

Secara khusus, syewa yang terletak di huruf akhir (ֿ) yang biasanya ditulis di dalam huruf tersebut (ֿ) merupakan syewa tak berbunyi. Contoh: מֶלֶךְ *melekh* 'raja'.

3. LAGU: SYALOM KHAVERIM

Terdapat sebuah lagu rakyat Ibrani yang berisi salam. Marilah kita belajar membaca teks bahasa Ibrani dari lagu "Syalom Khaverim" tersebut di bawah ini, sambil kita belajar menyanyikannya.

Musik : Lagu Rakyat

4/4

3̣ | 6̣ 6̣ 7̣ 1̣ 6̣ | 1̣ 1̣ 2̣ 3̣ 3̣ | 6̣ · · 5̣ | 3̣ · · 3̣ |
 Sya-lom kha-ve-rim sya- lom kha-ve-rim sya- lom sya- lom le-

6̣ 3̣ 2̣ 1̣ 2̣ | 3̣ 1̣ 7̣ 6̣ 3̣ | 6̣ · · 7̣ 1̣ | 6̣ · · 0̣ ||
 hit- ra - ot le - hit - ra - ot sya- lom sya - lom

שְׁלוֹם חֲבֵרִים שְׁלוֹם חֲבֵרִים
 לְהִתְרְאוֹת לְהִתְרְאוֹת שְׁלוֹם שְׁלוֹם

Arti: *Salam kawan-kawan, salam kawan-kawan. Sampai bertemu kembali, salam salam.*

LATIHAN II

1) Transkripsikanlah nama-nama tokoh dan tempat dalam Alkitab di bawah ini.

a) אָדָם	k) אֲרָרָט	u) יְשַׁעְיָה	ee) חֲבִיקוּק
b) אֶסְתֵּר	l) פְּרָמֶל	v) יִרְמְיָה	ff) צְפַנְיָה
c) בְּלָעָם	m) סָדָם	w) יַחֲזִקְאֵל	gg) חֲנִי
d) בְּנִימִן	n) עֵדֶן	x) הוֹשֵׁעַ	hh) זְכַרְיָה
e) דָּוִד	o) אֶסֶף	y) יוֹאֵל	ii) מְלֹאכִי
f) דְּנָאֵל	p) יַפֶּת	z) עֲמוּס	jj) יוֹנָתָן
g) הָגָר	q) יִסָּף	aa) עוֹבְדִיָה	kk) חֶרְמוֹן
h) מֵרִים	r) לְמֹד	bb) יוֹנָה	ll) שְׁלֹמֹה
i) נָתָן	s) תֵּל-אָבֵב	cc) מִיכָה	mm) עֲלִי
j) נְתַנְאֵל	t) אֵלִיעֶזֶר	dd) נְחוּם	nn) רוּת

2) Kita telah mempelajari ו and ל yang dapat berfungsi sebagai vokal (*matres lectionis*). Bedakanlah mana ו sebagai konsonan dan ו sebagai vokal dalam kata-kata di bawah ini.

a) גְּלוּת	c) חוּה	e) קוּל
b) עוֹלָם	d) חוּל	f) קוּה

g) דָּוֶד   h) וַיְהִי   i) עוֹד

3) Bedakanlah mana ' sebagai konsonan dan ' sebagai vokal dalam kata-kata di bawah ini.

a) אֵיל   d) חַיִּים   g) יְלִינַן
 b) הַטִּיל   e) חֵיל   h) יוֹם
 c) הֵיכָן   f) יֵין   i) בַּיִת

4) Syewa dalam kata-kata di bawah ini merupakan syewa vokal sederhana, syewa komposita atau syewa tak berbunyi.

a) אֲבִיוֹן   f) בְּצִלָּאֵל   k) יַעֲקֹב
 b) אֲבָרָהֶם   g) נִיא   l) יִצְחָק
 c) בְּהֵמָה   h) טְלִיתָא   m) מִדְּבַר
 d) מִדְּבַר   i) פְּלִשְׁתִּי   n) תְּהִלָּה
 e) עֲבָדָה   j) תְּפָאֶרֶת   o) חֲצִי

5) Kutipan ayat-ayat dari Seph. 3:8-9 ini memuat seluruh konsonan dan hampir seluruh vokal Ibrani. Bacalah!

לְכֹן חֲכֹוֹ-לִי נִאֲם-יְהוָה לְיוֹם קוֹנִי לְעַד כִּי מִשְׁפָּטִי לְאַסֵּף גּוֹיִם
 לְקַבְּצֵי מִמְלָכוֹת לְשַׁפֵּךְ עֲלֵיהֶם זַעֲמֵי כָל חֲרוֹן אַפִּי כִּי בְּאֵשׁ
 קִנְאָתִי תֹאכַל כָּל-הָאָרֶץ: כִּי-אֲז אֶהַפֵּךְ אֶל-עַמִּים שָׁפָה בְרוּרָה
 לְקֹרֵא כָלֵם בְּשֵׁם יְהוָה לְעַבְדוֹ שְׂכֵם אֶחָד:

6) Bacalah Kej. 1:1-5 dalam BHS (Biblia Hebraica Stuttgartensia)

4. TANDA

4.1 Dagesy Dagesy merupakan titik yang diletakkan di tengah huruf konsonan. Terdapat dua macam dagesy, yaitu dagesy lene dan dagesy forte. Dagesy lene adalah titik di tengah konsonan BeGaDKePaT yang mengindikasikan tentang pemberian pelafalan yang lebih kuat, sedangkan dagesy forte adalah titik di tengah konsonan BeGaDKePaT dan konsonan yang lainnya (kecuali konsonan guttural) yang mengindikasikan penggandaan konsonan yang diberi dagesy tersebut. Terdapat beberapa aturan mengenai pemberian dagesy ini:

- Dagesy forte diletakkan di dalam konsonan selain BeGaDKePaT, kecuali lima huruf guttural.
- Dagesy yang ada di tengah huruf BeGaDKePaT menjadi dagesy lene apabila huruf yang diberi dagesy tersebut tidak terletak di tengah kata. Contoh: בְּרִית. Dagesy yang terdapat pada huruf ב merupakan dagesy lene, sehingga kata ini dapat ditranskripsikan dengan *b^erit*.
- Dagesy yang diletakkan di tengah huruf BeGaDKePaT menjadi dagesy forte apabila huruf yang diberi dagesy tersebut terletak di tengah kata. Contoh: הֶבֶן. Dagesy yang terdapat pada huruf ב merupakan dagesy forte, sehingga kata ini dapat ditranskripsikan dengan *habben*.

4.2 Maqqef (מַקְּפֵי) Maqqef adalah sebuah garis horisontal pendek (¯) yang berfungsi untuk menghubungkan dua kata atau lebih menjadi satu kata. Kata-kata yang dihubungkan itu menjadi satu kesatuan unit kata. Akibat yang ditimbulkan dari penggabungan tersebut adalah terjadinya perubahan vokal.

Contoh:

- Kata כל ('semua') menjadi כָּל (dengan qamets-khatuf) apabila ditempatkan di belakang maqqef, seperti di dalam כָּל-חַיִּית (Kej. 2:19).
- Kata מָה ('apakah') menjadi מַה apabila ditempatkan di belakang maqqef, seperti di dalam מַה-יִקְרָא-לוֹ (Kej. 2:19).
- Kata אֵת menjadi אַה seperti di dalam אֵת-הָאָדָם (Kej. 2:7).

Dari ketiga contoh tersebut, kita melihat aturan untuk memendekkan vokal. Maqqef digunakan untuk menghubungkan kata-kata yang terdiri dari satu suku kata, misalnya:

a) אֶל 'kepada'	e) גַּם 'juga'	i) לֹא 'tidak'
b) אִם 'jika'	f) כָּל 'semua'	j) מָה 'apakah'
c) מִי 'siapakah'	g) עַד 'kepada'	k) עִם 'dengan'
d) מִן 'dari'	h) עַל 'atas'	l) כִּן 'bahwa'

4.3 Mappiq (מַפִּיק) Jika huruf הּ ditempatkan di bagian akhir sebuah kata, maka dia berfungsi sebagai vokal dan tidak dilafalkan. Namun jika הּ masih ingin tetap difungsikan sebagai konsonan, maka dia harus diberi mappiq. Mappiq merupakan titik di tengah-tengah huruf הּ yang mengindikasikan bahwa huruf tersebut masih berfungsi sebagai konsonan. Huruf akhir הּ yang diberi mappiq ini (הֿ) dianggap sebagai huruf tenggorokan kuat, sama halnya dengan huruf הּ dan ע. Dalam hal ini הֿ digunakan untuk menutup sebuah suku kata.

Contoh:

בְּרֵאשִׁיתָהּ (Hos. 9:10)	וּמְלֹאָהּ (Am. 6:8)
לָהּ (Nah. 3:7)	יְפֹלֵבָהּ (Mzm. 35:8)

4.4 Tanda sebagai obyek langsung (אֵת) Obyek langsung adalah sebuah kata benda yang menjadi obyek langsung dari kata kerja dalam sebuah kalimat. Obyek langsung dapat menjadi obyek tertentu atau obyek tak tentu. Jika dia merupakan obyek tertentu, maka biasanya dia didahului dengan kata sandang אֵת. Kata sandang ini digunakan sebagai tanda obyek langsung. Kata sandang ini tidak perlu untuk diterjemahkan.

אֵת dapat ditulis secara terpisah dari obyeknya. Contoh: אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ (Kej. 1:1). Kedua kata sandang אֵת dalam ayat ini masing-masing ditulis secara terpisah dengan masing-masing kata benda yang disertainya.

Namun אֵת juga dapat ditulis secara tidak terpisah dengan kata benda (obyek) yang disertainya dengan menggunakan maqqef. Untuk itu terjadi pemendekan vokal dari tsere menjadi s^ogol. Contoh: אֵת־הַמָּאֹר (Kej. 1:16).

4.5 Aksent Selain sistem vokal, para ahli Yahudi juga memperkenalkan sistem tanda aksent yang ditambahkan pada vokalisasi teks. Tanda-tanda aksent dapat kita jumpai di sepanjang Alkitab Perjanjian Lama Ibrani. Sebagai contoh, dapat kita lihat Kej. 1:1 yang dikutip tersebut di bawah ini.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ:

Pemberian aksentuasi memiliki tiga fungsi:

- a) Untuk memberikan tekanan pada suku kata dalam sebuah kata. Contohnya, kata **אֱלֹהִים** mendapat tekanan pada suku kata terakhir yang dikenal dengan nama milra' (**מִלְרַע**). Sedangkan kata **הָאָרֶץ** mendapat tekanan pada suku kata pertama yang dikenal dengan nama mil'el (**מִלְעִיל**).
- b) Sebagai tanda untuk mengatur pelaguan teks-teks Alkitab yang dibacakan di sinagoge-sinagoge. Sebagai catatan, karena teks-teks Alkitab yang terdapat di sinagoge-sinagoge hanya teks-teks konsonan saja, maka pembacaan teks yang dinyanyikan berdasarkan aksentuasi tersebut hanya berdasarkan tradisi lisan yang terpelihara.
- c) Tanda aksentuasi menjadi bagian yang penting di dalam mengeksegesis teks Ibrani Perjanjian Lama, karena tanda-tanda aksentuasi tersebut dapat berfungsi sebagai tanda pemisah kata / disjungsi atau sebagai tanda penyambung kata / konjungsi. Tanda-tanda aksentuasi tersebut dapat menolong kita untuk mengidentifikasi bagian-bagian anak kalimat dari sebuah kalimat.

Terdapat dua tanda aksentuasi disjungsi yang utama, yaitu 'atnakh (**ˆ**) dan silluq (**˘**). 'Atnakh merupakan tanda yang ditempatkan pada bagian akhir dari anak kalimat pertama, kedua, dst., sedangkan silluq merupakan tanda yang ditempatkan di bagian akhir dari anak kalimat terakhir dalam satu kalimat. Bagian yang diakhiri dengan silluq biasanya ditandai juga dengan sof passuq (**׃**) "akhir kalimat". Jadi dapat dibandingkan, bahwa 'atnakh seperti tanda koma dalam bahasa Indonesia, sedangkan silluq seperti tanda titik. Contoh yang paling jelas dapat kita jumpai pada Kej. 1:1 tersebut di atas.

Bagian anak kalimat pertama : **בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים**

Bagian anak kalimat penutup : **אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃**

Kalau diterjemahkan, maka kalimat pada Kej. 1:1 ini mempunyai dua bagian anak kalimat sebagai berikut: "Pada mulanya Allah menciptakan: langit dan bumi."

Ada aturan khusus dalam membubuhkan 'atnakh dan silluq. Vokal yang diberi kedua tanda ini haruslah vokal panjang. Namun jika yang dipunyai adalah vokal pendek, maka harus dipanjangkan vokalnya. Contoh: Kata **מַיִם** akan berubah menjadi **מַיִים** atau **מַיִים**. Kata **שָׁמַיִם** akan berubah menjadi **שָׁמַיִם** atau **שָׁמַיִם**. Aturan ini terlalu sukar dan tidak dibutuhkan untuk studi gramatis bagi pemula.

- d) Selain itu, terdapat tiga aksentuasi disjungsi yang lain: Segolta (**ˆˆ**), Zaqef katon (**˘˘**) dan Rebia (**˘ˆ**). Ketiga sistem pembagian ini tidak dapat dilepaskan dengan dua aksentuasi disjungsi tersebut di atas (bagian c)). Contoh:

וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְנִבְהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל-פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם:

Ay. 2b		Ay. 2a		
Ay. 2bβ	Ay. 2bα	Ay. 2aγ	Ay. 2aβ	Ay. 2aα

4.6 Meteg (מֶטֶג) Meteg adalah garis vertikal pendek ( ) yang dibuat seperti silluq. Jika silluq hanya dipakai untuk menutup sebuah kalimat, tetapi meteg bukanlah berfungsi sebagai penutup kalimat, tetapi dia mempunyai fungsi penting sebagai berikut:

- a) Tanda untuk menandai vokal panjang yang ditekan di dalam rangkaian vokal panjang yang lain.
Contoh:

לְרַקִּיעַ (Kej. 1:8)

הֶרְמוֹשֶׁת (Kej. 1:21)

לְמִינֵיהֶם (Kej. 1:21)

- b) Sering digunakan dengan vokal pendek yang diletakkan sebelum syewa komposita.
Contoh:

וּלְהַבְדִּיל (Kej. 1:18)

הָאָדָמָה (Kej. 1:25)

נַעֲשֶׂה (Kej. 1:26)

- c) Dapat digunakan dengan vokal pendek atau panjang yang diletakkan sebelum syewa vokal sederhana (kalau tidak disertai meteg, maka syewa yang ada adalah syewa tak berbunyi).
Contoh:

וַיְהִי (Kej. 1:3)

תִּדְרֹשׂ (Kej. 1:11)

- d) Dapat digunakan dengan vokal panjang tak berubah yang ditempatkan sebelum maqef.
Contoh:

כִּי־עָפָר (Kej. 3:19)

כִּי־עָלְתָה (Yun. 1:2)

בֵּית־אֵל (Kej. 12:8)

5. LAGU: HAVA NAGILA

Terdapat sebuah lagu tarian Ibrani yang biasa dinyanyikan sambil menari-nari. Lagu ini berisi suatu ajakan untuk bergembira dan menyanyi bersama. Marilah kita belajar

membaca teks bahasa Ibrani dari lagu "Hava nagila" tersebut di bawah ini, sambil kita belajar menyanyikannya.

Lirik : Moshe Nathansom

Musik : Irama khasidisy

4/4

3 3 · 5 4 3 | 5 5 · 7 6 5 | 6 6 · 1̇ 7 6 |
 ha-va na-gi-la ha-va na-gi-la ha-va na-gi-la

1	5 4 3 4 5 0	:	2	5 4 3 4 3 0
	we-niss- me-kha			we- niss- me-kha

||: 5 5 · 4 3 3 3 | 4 4 · 3 2 2 2 | 2 4 · 4 2 2 6 |
 ha-va ne-ra-ne-na ha-va ne-ra-ne-na ha-va ne-ra-ne-na

1	5 4 3 4 5 0	:	2	5 4 3 4 3 0
	we-niss- me-kha			we- niss- me-kha

|| 6 · 1̇ · | 6 3̇ 1̇ 6 |
 u - ru u- ru a- khim

||: 6 6 6 1̇ · 7 6 1̇ 7 6 ||: 7 7 7 2̇ · 1̇ 7 2̇ 1̇ 7 ||
 u- ru a-khim belev ssame-akh u- ru a-khim be-lev ssa-me-akh

7 7 7 3̇ 7 7 7 3̇ · 3 | 3 3 1̇ 7 6 · :||
 u- ru a-khim u- ru a-khim be - lev ssa - me - akh

♩ 3 3 1̇ 7 6 5 6 · ||
 lev ssa - me - akh

הָבָה נְגִילָה וְנִשְׂמְחָה
 עִירוּ אַחִים בְּלֵב שִׂמְחָה

Arti: Marilah kita bergembira dan bersuka
 Marilah kita bernyanyi dan bersuka
 Dan hai saudara-saudaraku, beriang-rialah sepenuh hati.

LATIHAN III

- 1) Termasuk jenis dagesy apa dagesy-dagesy yang terdapat pada kata-kata di bawah ini, dan kemudian transkripsikan.
  - a) אָבָא
  - b) אֲדָרָת
  - c) אֵיל
  - d) אֲתָה
  - e) בָּבֵל
  - f) בְּלִתִּי
  - g) גְּלִנְלִת
  - h) הַחֲפֵעַל
  - i) חֲרָפָה
  - j) כּוֹכַב
  - k) כְּסִיל
  - l) כֶּפֶר
- 2) Hubungkanlah kata-kata di bawah ini dengan maqqef.
  - a) אֵל אֱלֹהִים
  - b) אִם יוֹכַל
  - c) גַּם יַחַד
  - d) אֵת כָּל יָרֵק
- 3) Bacalah Kej. 1:1-8. Pilihlah dari antara kata-kata yang terkandung di dalam ayat-ayat ini yang merupakan tanda obyek langsung.
- 4) Penggal-penggallah kalimat-kalimat yang terdapat di dalam Kej. 1:1-8 berdasarkan anak-kalimat-anak-kalimatnya dengan melihat 'atnakh dan silluq.

PELAJARAN 4

---

6. SUKU KATA

6.1 Huruf א and ה akan menjadi konsonan jika mereka ditempatkan di bagian awal suku kata. Tetapi jika א ditempatkan di bagian akhir sebuah suku kata dan jika huruf ה ditempatkan di bagian akhir sebuah suku kata akhir sebuah kata, maka huruf א dan ה tersebut menjadi vokal, sehingga kehilangan sifat konsonannya. Oleh karena itu huruf א dan ה pada dasarnya tidak pernah digunakan untuk menjadikan sebuah suku kata menjadi suku kata tertutup.

Contoh:

בְּרָא (Kej. 1:1)

הִיְתָה (Kej. 1:2)

בְּרֵאשִׁית (Kej. 1:1)

לִילָה (Kej. 1:5)

6.2 Setiap konsonan (kecuali huruf א sebagai vokal dan huruf ה di bagian akhir sebuah kata) harus diberi vokal atau syewa.

Contoh:

בְּרֵאשִׁית (Kej. 1:1) → huruf א dan ת (yang merupakan sebuah konsonan yang diletakkan di bagian akhir kata) tidak diberi vokal.

אֱלֹהִים (Kej. 1:2) → huruf א tidak diberi vokal.

6.3 Sebuah suku kata harus diawali dengan konsonan. Sebuah kasus, jika diawali dengan vokal ה seperti pada kata הַבִּינָה (Kej. 1:4). Namun beberapa ahli mengatakan bahwa ה dalam hal ini mempunyai fungsi ganda, yaitu sebagai konsonan dan sebagai vokal, sebagai waw dan sebagai sureq.

6.4 Sebuah suku kata harus memiliki hanya satu vokal penuh. Jumlah suku kata dalam sebuah kata ditentukan berdasarkan jumlah vokal penuh yang terkandung dalam kata itu.

Contoh:

בְּרֵאשִׁית → Kata ini mempunyai dua suku kata.

בְּרִית → Kata ini mempunyai satu suku kata.

אֱלֹהִים → Kata ini mempunyai dua suku kata.

6.5 Terdapat dua jenis suku kata, yaitu suku kata tertutup dan suku kata terbuka. Suku kata tertutup adalah suku kata yang diakhiri dengan konsonan, sedangkan suku kata terbuka adalah suku kata yang diakhiri dengan vokal.

Contoh:

- a) בְּרֵאשִׁית Kata ini mempunyai dua suku kata. Suku kata pertama adalah בְּרֵא yang merupakan suku kata terbuka. Huruf א pada suku kata ini telah kehilangan sifat konsonannya, karena dia berfungsi sebagai vokal (*matres lectionis*; lihat pelajaran 2), dan dia tidak pernah digunakan untuk menutup sebuah suku kata. Sedangkan suku kata kedua adalah שִׁית yang merupakan suku kata tertutup, karena diakhiri dengan konsonan ת.
- b) הַשְּׁמַיִם Kata ini mempunyai empat suku kata. Suku kata pertama adalah הַש (lihat dagesy forte pada ש yang melambangkan penggandaan) yang merupakan suku kata tertutup. Suku kata kedua adalah שְׁמַי dan suku kata ketiga adalah יַיִם, di mana kedua suku kata tersebut adalah suku kata terbuka. Sedangkan suku kata keempat adalah יַיִם yang merupakan suku kata tertutup karena diakhiri dengan konsonan.
- c) יְלֵדָה Kata ini mempunyai dua suku kata. Suku kata pertama dari kata ini bukanlah יְלֵ, tetapi יַ, karena terdapat meteg di dalam יַ (lihat 4.6.c.) sehingga syewa pada huruf ל merupakan syewa vokal sederhana. Suku kata יַדָּה merupakan suku kata terbuka. Suku kata kedua adalah יְלֵדָה yang merupakan suku kata terbuka (karena huruf ה bukanlah sebagai konsonan).
- d) וַיְבַרְכֵל Kata ini mempunyai tiga suku kata. Suku kata pertama adalah וַי. Suku kata kedua adalah יְבַ. Dan suku kata ketiga adalah יְבַרְכֵל. Ketiga suku kata tersebut di atas merupakan suku kata tertutup. Konsonan י pada suku kata pertama bukanlah vokal (karena merupakan konsonan yang berasal dari dagesy forte) sehingga suku kata pertama merupakan suku kata tertutup.

6.6 Jika dijumpai suku kata tertutup tak beraksen, dan suku kata tersebut menggunakan vokal יַ, maka vokal tersebut bukanlah vokal qamets ('a'), melainkan vokal qamets-khatuf ('o').

Contoh:

- a) **קָיִן** Kata ini mempunyai tiga suku kata, yaitu **יִן**, **יְ** dan **קָ**. Vokal **ַ** dalam suku kata **יְ** merupakan qamets karena suku kata tersebut adalah suku kata terbuka, sedangkan vokal **ַ** dalam suku kata **קָ** merupakan qamets-khatuf karena vokal itu terletak pada suku kata tertutup tak beraksen. Kata ini dapat ditranskripsikan dengan *wayyaqom*.
- b) **חַמָּה** Kata ini mempunyai dua suku kata, yaitu **חַמָּ** dan **מָה**. Vokal **ַ** dalam suku kata **חַמָּ** adalah qamets-khatuf, karena suku kata ini adalah suku kata tertutup tak beraksen, sedangkan vokal **ַ** pada suku kata **מָה** adalah qamets, karena suku kata tersebut merupakan suku kata terbuka. Kata ini dapat ditranskripsikan dengan *khokhma*.
- c) **חַמָּה** Kata ini mempunyai dua suku kata, yaitu **חַמָּ** dan **מָה** (lihat 5.5.c. dan 4.6.c.). Vokal **ַ** pada suku kata **חַמָּ** dan **מָה** merupakan qamets, karena kedua suku kata ini merupakan suku kata terbuka. Kata ini dapat ditranskripsikan dengan *khakh^ema*.
- d) **לָמָּה** Kata ini mempunyai dua suku kata, yaitu **לָמָּ** dan **מָה**. Kata ini merupakan mil'el (lihat 4.5.), sehingga vokal **ַ** pada suku kata **לָמָּ** merupakan qamets, karena suku kata ini adalah suku kata tertutup beraksen. Kata ini dapat ditranskripsikan dengan *lamma*.

7. HURUF GUTTURAL/TENGGOROKAN

Huruf Guttural atau huruf tenggorokan (**א**, **ח**, **ך**, **ע**, dan kadang-kadang **ג**) merupakan huruf-huruf yang pada awalnya dilafalkan seperti keluar dari tenggorokan. Huruf-huruf ini mempunyai ciri-ciri yang membedakan mereka dengan huruf-huruf yang lainnya.

7.1 Huruf-huruf guttural tidak dapat digandakan, sehingga *dagesy forte* tidak pernah diberikan kepada huruf-huruf ini.

Contoh: Kata **מִצְדָּק** adalah salah, melainkan **מִצְדָּק**.

Dengan melihat contoh di atas, maka kita melihat bahwa terjadi pemanjangan vokal yang terletak di belakang konsonan guttural yang seharusnya digandakan.

- Jika *khireq*, maka dipanjangkan dengan *tsere* (lihat contoh)
- Jika *patakh*, maka dipanjangkan dengan *qamets*
- Jika *qibbutz*, maka dipanjangkan dengan *kholem*

7.2 Jika **ח**, **ך** dan **ע** diletakkan di akhir kata dan vokal sebelumnya adalah vokal penuh beraksen, maka ketiga huruf guttural tersebut cenderung untuk mengambil vokal *patakh* semu di belakangnya. Contoh: **רִיבֵּי**, **רִקִּיעַ**, **גְּבוּהַ**. Vokal

patakh semu bukanlah vokal penuh, sehingga dia tidak mengakibatkan penambahan suku kata. Jadi kata רִיחַ terdiri dari satu suku kata.

7.3 Huruf guttural cenderung untuk mengambil syewa komposita dari pada syewa vokal sederhana. Contoh: Kata יִשְׂרָאֵל jika dijamakkan akan menjadi יִשְׂרָאֵלִים . Tetapi kata חֲכָמִים jika dijamakkan bukanlah menjadi חֲכָמִים, melainkan akan menjadi חֲכָמִים .

8. LAGU: LAMENATSEAKH

Lirik : Mazmur 66:1; 68:2; 121:4

Musik : Dov Seltzer

4/4

1 1̣ 2̣ 3 3 | 3 3̣ 5̣ 4 · 3̣ | 2̣ 2̣ 2̣ 4̣ 3 · | 1 1 2 3 |
 Lame-na-tse-akh syir miz- mor ha - ri - u la-do- nai kol ha- a- rets

1 1̣ 2̣ 3 3 | 3 3̣ 5̣ 4 · 3̣ | 2̣ 2̣ 2̣ 4̣ 3 · | 1 1 2 · 1̣ |
 la-me-na-tse-akh syir miz- mor ha - ri - u la-do- nai kol ha- a -

Fine

1 · · · | 1 0 || 0 3 | 5 · 6 · 5̣ | 5 · 3 | 5 · 6 · 5̣ | 5 · 3 5 |
 rets ya- qum a - do- nai ya- fu- tsu oy - vaw weya-
 hi - ne lo ya- num we - lo lo yi - syan syo -

D.C.(al Fine)

4 4 5 4 | 3 · 5 3 | 2 · · · | 2 · · 0 ||
 nussu me- ssan- aw mi-pa- naw
 mer yiss- ra - el yiss- ra - el

לְמִנְצַח שִׁיר מְזֻמֹּר הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ:
 1. יְקוּם אֱלֹהִים יְפוצוּ אוֹיְבָיו וַיְנוֹסוּ מִשְׁנֵאֵי מִפְּנֵיו:
 2. הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל:

Arti: Untuk pemimpin biduan, sebuah lagu mazmur, bersorak-sorailah bagi Allah, hai semua (yang tinggal) di bumi.

1. Allah bangkit untuk menyerakkan musuh-musuhNya, orang-orang yang membenci-Nya lari dari hadapanNya.

2. Sesungguhnya dia tidak terlelap dan tidak tertidur, Penjaga Israel.

LATIHAN IV

1) Pisahkanlah kata-kata di bawah ini menurut suku-kata-suku-katanya.

a) וַיָּבֹט	f) חֲכָמָתוֹ	k) לַיְלָה
b) עֲרֹמָה	g) דְּבָרָךְ	l) כְּתַפְשִׁיכֶם
c) אָמַר	h) קִדְקֹד	m) רֵעֵב
d) נָא	i) שְׁמֹרֹתַי	n) הָאָרֶץ
e) בָּבֵל	j) עֲנִיד	o) שְׁמֹר-לִי

2) Vokal τ dalam kata-kata dalam soal no.1 di atas termasuk qamets atau qamets-khatuf?

3) Bacalah Kej. 1:1-5 dan pisahkanlah masing-masing kata menurut suku-kata-suku-katanya, dan termasuk jenis apa suku-kata-suku-kata tersebut.

4) Latihan membaca:

a) 12 anak Yakub

23 בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיְהוּדָה וַיִּשְׁשֹׁכֶר וְזָבֻלֹן:

24 בְּנֵי רַחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: 25 וּבְנֵי בְלָהָה שִׁפְחַת רַחֵל הָן וְנַפְתָּלִי:

26 וּבְנֵי זְלֶפְחָה שִׁפְחַת לֵאָה גֵר וְאֲשֶׁר אֱלֹהֵי בְנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יָלְדוּ-לוֹ

בְּפִדְי־אֲרָם:

b) 3 nabi-nabi besar dan 12 nabi-nabi kecil

	יְחֻזְקָאֵל	יִרְמְיָה	יִשְׁעִיָּה		
מִיכָה	יוֹנָה	עֲבַדְיָה	עָמוֹס	יוֹאֵל	הוֹשֵׁעַ
מְלָאכִי	זְכַרְיָה	חַנְיָ	צְפַנְיָה	חִבְקוּק	נְחוּם

PELAJARAN 5

9. ASAL KATA BENDA

Kata benda Ibrani menurut asal-usulnya dapat dibedakan menjadi tiga jenis, yaitu:

9.1 Ada beberapa kata benda yang tidak diketahui asalnya. Jumlah kata benda jenis ini sangat sedikit.

Contoh:

אָב	'bapak'	יָד	'tangan'
יוֹם	'hari'	דָּם	'darah'
בֵּן	'anak'(m)	פֶּה	'mulut'
אִם	'ibu'	שֵׁם	'nama'
לַיְלָה	'malam'		

9.2 Sebagian besar kata benda berasal dari kata kerja.

Contoh:

דָּבַר	'kata'	dari דִּבֶּר	"dia(m) berkata"
זָרַע	'benih'	dari זָרַע	"dia(m) menabur"
מָלַךְ	'raja'	dari מָלַךְ	"dia(m) memerintah"
עָבַד	'hamba'	dari עָבַד	"dia(m) melayani"
עוֹף	'burung'	dari עוֹף	"dia(m) terbang"
פָּתַח	'pintu'	dari פָּתַח	"dia(m) membuka"
תִּקְוָה	'harapan'	dari קָוָה	"dia(m) mengharap"

9.3 Sebagian kecil kata benda berasal dari kata benda yang lainnya.

Contoh:

בָּקָר	'gembala'	dari בָּקָר	'ternak'
פָּרֵם	'penjaga'	dari פָּרֵם	'kebun anggur'
יִשְׂרָאֵלִי	'orang Israel'	dari יִשְׂרָאֵל	'Israel'
מִצְרַיִם	'orang Mesir'	dari מִצְרַיִם	'Mesir'

10. AWALAN PENENTU

Bahasa Inggris mengenal kata sandang tertentu ('the') dan kata sandang tak tentu ('a/'an'). Namun bahasa Ibrani tidak mengenal kata sandang tak tentu maupun kata sandang tertentu. Bahasa Ibrani hanya mengenal awalan penentu. Jika sebuah kata benda atau kata sifat tidak mempunyai awalan penentu (ה), maka dia merupakan kata benda atau kata sifat tak tentu (dalam bahasa Inggris dipakai 'a' atau 'an', misalnya *a man*). Namun jika dia mempunyai awalan penentu, maka dia merupakan kata benda atau kata sifat tertentu (dalam bahasa Inggris dipakai 'the', misalnya *the man*). Kata benda atau kata sifat yang memiliki awalan penentu (kata benda atau kata sifat tertentu) sebaiknya diterjemahkan dengan menambahkan kata 'itu', sedangkan yang tidak memiliki awalan penentu kita dapat menerjemahkannya dengan menambahkan kata 'seorang'/'seekor'/'menurut jenisnya, atau tanpa menambahkan apapun. Contoh: מֶלֶךְ 'seorang raja' atau 'raja'; הַמֶּלֶךְ 'raja itu'.

Untuk menambahkan awalan penentu pada sebuah kata benda atau kata sifat, maka ada beberapa hal penting yang perlu kita perhatikan:

10.1 Bentuk awal dari awalan penentu ה adalah kata הַל. Sama seperti bahasa Arab 'al' yang dipakai juga dalam kata indonesia-arab 'al kitab' yang sebenarnya berarti 'kitab itu' atau 'the bible'.

10.2 Jika awalan penentu ini dipakai pada kata benda atau kata sifat yang mempunyai konsonan awal selain huruf guttural, maka dia tidak ditulis dengan הַלְמֶלֶךְ. Huruf ל menjadi luluh, dan konsekuensinya, konsonan awal dari kata yang diberi awalan penentu ini digandakan (diberi dagesy forte), sehingga kata tersebut di atas menjadi הַמֶּלֶךְ. Jadi awalan penentu yang dipakai pada kata benda atau kata sifat yang mempunyai konsonan awal selain huruf guttural, maka awalan penentunya adalah הַ dan konsonan awal dari kata yang diberi awalan penentu itu diberi dagesy forte.

10.3 Kita harus ingat, bahwa huruf guttural tidak dapat digandakan. Sedangkan jika kita melihat aturan tersebut di atas, di mana peluluhan huruf ל yang mengakibatkan penggandaan konsonan awal dari kata yang diberi awalan penentu, maka jika kita menjumpai kata benda atau kata sifat yang mempunyai konsonan awal guttural dan dia akan diberi awalan penentu, maka dipakai aturan-aturan khusus sebagai berikut:

a) Jika konsonan awal dari kata benda atau kata sifat tersebut adalah huruf guttural lemah (א, נ, dan ט), maka dipakai awalan penentu dengan vokal qamets (אָ). Vokal patakh yang seharusnya diletakkan di bawah awalan penentu הַ, dipanjangkan sehingga menjadi qamets, sebagai konsekuensi huruf guttural lemah yang tidak dapat digandakan.

Contoh:

אָב → הָאָב
עֵין → הָעֵין
רֹאשׁ → הָרֹאשׁ

- b) Jika konsonan awal dari kata benda atau kata sifat tersebut adalah huruf guttural kuat (הּ dan חּ), maka dipakai awalan penentu dengan vokal patakh (הַ). Vokal patakh tidak dipanjangkan seperti kasus a) tersebut di atas karena huruf guttural kuat yang dilafalkan secara kuat tersebut secara implisit 'seperti' telah diberi dagesy forte.

Contoh:

הֵיכַל → הַהֵיכַל
חֹמָה → הַחֹמָה

- c) Jika konsonan awal bersama dengan vokal dari kata benda atau kata sifat tersebut adalah הּ atau עַ tak beraksen serta חּ , maka dipakai awalan penentu dengan vokal s^egol (הֶ).
Contoh:

Contoh:

הָרִים → הֶהָרִים
חָכָם → הֶחָכָם
עָפָר → הֶעָפָר

- d) Jika konsonan awal bersama dengan vokal dari kata benda atau kata sifat tersebut adalah הּ atau עַ beraksen, maka dipakai awalan penentu dengan vokal qamets (הֶ).
Contoh:

Contoh:

הָר → הֶהָר
הָרָה → הֶהָרָה
עוֹל → הֶעוֹל

- 10.4** Jika konsonan awal bersama dengan vokal dari kata benda atau kata sifat tersebut adalah הֵ atau הֹ , maka dipakai awalan penentu dengan vokal patakh dan konsonan הּ atau חּ tersebut tidak digandakan.

Contoh:

יְלָדִים → הֵיְלָדִים
מְסֵלָה → הֵמְסֵלָה

Kekecualian:

מְלָכִים → הֵמְלָכִים

מְקוֹמוֹת → הַמְקוֹמוֹת

10.5 Ada sebagian kecil dari kata benda bentuk tunggal akan berubah vokalnya jika diberi awalan penentu. Ada beberapa kata yang perlu untuk diingat:

אֶרֶץ → הָאֶרֶץ
 עַם → הָעַם
 בֵּן → הַבֵּן
 פֶּר → הַפֶּר
 חַג → הַחַג
 אֶרְוֹן → הָאֶרְוֹן

11. LAGU: ERETS SAVAT KHALAV

Marilah kita bersama menyanyikan sebuah lagu kanon ibrani.

Lirik : Ulangan 26:9st

Musik : E. Gamliel

4/4

1. $\overline{6} \overline{6} \overline{5} \overline{5} \overline{6} \overline{6} | 0 \overline{0} \overline{6} \overline{7} \overline{6} \overline{5} \overline{6} | \overline{6} \overline{6} \overline{5} \overline{5} \overline{6} \overline{6} | 0 \overline{0} \overline{6} \overline{5} \overline{6} \overline{5} \overline{6} |$
 E-rets sa-vat kha-lav khalav u- de-vasy e-rets sa-vat kha-lav khalav u-devasy

2. $\overline{2} \overline{3} \overline{1} \overline{1} \overline{1} \overline{1} | 0 \overline{0} \overline{1} \overline{2} \overline{1} \overline{7} \overline{1} | \overline{2} \overline{3} \overline{1} \overline{1} \overline{1} \overline{1} | 0 \overline{0} \overline{3} \overline{2} \overline{1} \overline{7} \overline{6} |$
 e-rets sa-vat kha-lav khalav u- devasy e-rets sa-vat khalav khalav u-devasy

2. $\overline{6} \cdot \overline{5} \overline{6} \overline{3} | \overline{2} \overline{1} \overline{2} \overline{1} \cdot | \overline{6} \cdot \overline{5} \overline{6} \overline{3} | \overline{2} \overline{1} \overline{3} \overline{2} \overline{1} \cdot |$
 e - rets sa - vat kha-lav sa - vat kha - lav u- de-vasy

5. $\overline{5} \cdot \overline{4} \overline{3} \overline{5} | \overline{7} \overline{6} \overline{7} \overline{5} \overline{6} | \overline{5} \cdot \overline{4} \overline{3} \overline{5} | \overline{7} \overline{6} \overline{7} \overline{5} \overline{6} ||$
 e - rets sa - vat kha- lav sa - vat kha - lav u- de-vasy

אֶרֶץ זֶבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ

Arti: Negeri yang berlimpah susu dan madu.

LATIHAN V

1) Lengkapilah atau betulkanlah vokal dari penulisan awalan penentu pada kata-kata di bawah ini.

a) הֵיד	f) האור	k) הֶהָבֵל
b) הַבְּרִית	g) העם	l) הַיָּאֵר
c) הַשְּׁלוֹם	h) הַרוּחַ	m) הַמְּדִינָה
d) הַשְּׁנָה	i) הַחֶרֶב	n) הַמַּיִם
e) הָאָרֶץ	j) הַיְרִיעָה	

2) Berikanlah awalan penentu kepada kata-kata di bawah ini kemudian terjemahkanlah.

a) מְלֶךְ	g) יוֹם	m) הַר
b) לַיְלָה	h) ראש	n) סוֹס
c) עִיר	i) עֶפֶר	o) דְּבַר
d) חֹשֶׁךְ	j) אָב	p) בַּת
e) הַיְכָל	k) אִשָּׁה	q) בֶּן
f) אֹר	l) בַּיִת	r) אִם

KOSA KATA I

אָב	'bapak'	זֶרַע	'benih'
אֹר	'terang'	חַג	'pesta'
אָרֶץ	'tanah, negeri'	חוֹמָה	'dinding, tembok'(f)
אִם	'ibu'(f)	חֵכֶם	'hikmat, kebijaksanaan'
אֲרוֹן	'peti, tabut'	חֹשֶׁךְ	'kegelapan'
אִשָּׁה	'perempuan'(f)	יָד	'tangan'
בַּיִת	'rumah'	יוֹם	'hari'
בֶּן	'anak'(m)	יָלֵד	'anak muda'
בָּקָר	'gembala'	יִשְׂרָאֵלִי	'orang Israel'
בַּת	'putri'(f)	כַּרֶם	'penjaga'
גֶּן	'taman'	לֹא	tidak
דְּבַר	'kata'	לַיְלָה	'malam'
דָּם	'darah'	מֶלֶךְ	'raja'
הַיְכָל	'istana'	מָקוֹם	'tempat, daerah'
הַר	'gunung'	מִצְרִי	'orang Mesir'

סוס	'kuda'	פֶּה	'mulut'
עֶבֶד	'hamba'	פֶּרֶ	'sapi'
עוֹף	'burung'	פֶּתַח	'pintu'
עֵין	'mata'	רֹאשׁ	'kepala'
עִיר	'kota'	שֵׁם	'nama'
עַם	'umat, bangsa'	תְּקוּוּהַ	'harapan'
עָפָר	'debu tanah'		

PELAJARAN 6

---

12. KATA DEPAN / PREPOSISI

12.1 Ada tiga kata depan Ibrani yang diletakkan sebagai awalan (seperti halnya awalan penentu ה yang telah kita pelajari). Ketiga kata depan yang diletakkan sebagai awalan tersebut adalah:

בְּ di, di dalam, pada, oleh, dengan

כְּ sebagaimana, seperti

לְ kepada, untuk, pada, ke

Ketiga awalan kata depan ini sebenarnya berasal dari kata tugas בְּיָת 'dengan' untuk awalan בְּ, כְּ 'juga' untuk awalan כְּ, dan לְ 'kepada' untuk awalan לְ.

Pemberian ketiga awalan ini ke kata benda mempunyai aturan-aturan khusus.

a) Normalnya, awalan-awalan ini menggunakan syewa vokal sederhana.

Contoh:

אָב 'bapak'

בָּאב 'dengan bapak'

כָּאב 'seperti bapak'

לָאב 'kepada bapak'

b) Ketika konsonan awal dari kata benda itu menggunakan syewa vokal sederhana, karena syewa vokal dengan syewa vokal yang lain tidak boleh ditempatkan secara berurutan, maka syewa vokal di bawah awalan-awalan ini diganti menjadi khireq.

Contoh:

בְּרִית 'perjanjian'

בְּבְרִית 'dalam perjanjian'

כְּבְרִית 'seperti perjanjian'

לְבְרִית 'bagi perjanjian'

c) Ketika konsonan awal beserta vokalnya adalah ךְ, maka sama seperti aturan b), syewa vokal di bawah awalan-awalan ini diganti menjadi khireq dan syewa vokal di bawah huruf ךְ dihilangkan.

Contoh:

יְהוּדָה 'Yehuda'
בְּיְהוּדָה 'pada Yehuda'
כְּיְהוּדָה 'seperti Yehuda'
לְיְהוּדָה 'kepada Yehuda'

- d) Ketika konsonan awal dari kata benda itu menggunakan syewa komposita, maka vokal di bawah awalan-awalan ini adalah vokal pendek seperti yang mengikuti dalam syewa komposita itu.

Contoh:

אֱמֶת	'kebenaran'	אֲרִי	'singa'
בְּאֱמֶת	'dalam kebenaran'	בְּאֲרִי	'dengan singa'
כְּאֱמֶת	'seperti kebenaran'	כְּאֲרִי	'seperti singa'
לְאֱמֶת	'bagi kebenaran'	לְאֲרִי	'untuk singa'

- e) Khusus untuk kata אֱלֹהִים tidak seperti aturan d) di atas. Vokal di bawah awalan-awalannya adalah tsere sedangkan syewa komposita di bawah konsonan אֱ dihilangkan.

Contoh:

בְּאֱלֹהִים 'pada Allah'
כְּאֱלֹהִים 'seperti Allah'
לְאֱלֹהִים 'bagi Allah'

- f) Khusus untuk nama יְהוָה, vokal di bawah awalan-awalannya adalah vokal patakh.

Contoh:

בְּיְהוָה 'pada TUHAN'
כְּיְהוָה 'seperti TUHAN'
לְיְהוָה 'bagi TUHAN'

- g) Jika awalan-awalan ini akan ditambahkan pada kata benda yang sudah dibubuhi awalan penentu הַ, maka vokal di bawah awalan itu sama seperti vokal di bawah הַ, sedangkan huruf הַ beserta vokalnya menjadi luluh.

Contoh:

מֶלֶךְ 'raja'
הַמֶּלֶךְ 'raja itu'
בְּמֶלֶךְ 'dalam kerajaan itu'
כְּמֶלֶךְ 'seperti raja'

לְמוֹלֵךְ 'kepada raja'

- h) Jika suku kata pertamanya adalah suku kata beraksen, serta kata yang hanya terdiri dari satu suku kata yang vokalnya merupakan vokal kelas 'a', maka vokal di bawah awalan ini adalah qamets.

Contoh:

עַם 'bangsa'

מַיִם 'air'

בְּעַם 'pada bangsa'

בְּמַיִם 'di dalam air'

כְּעַם 'seperti bangsa'

כְּמַיִם 'seperti air'

לְעַם 'kepada bangsa'

לְמַיִם 'ke air'

12.2 Ada beberapa kata depan yang diletakkan secara terpisah dari kata bendanya, yang berfungsi sebagai kata tugas. Yang termasuk kata depan jenis ini adalah:

אֶל kepada, untuk

אַחֲרַי di belakang, setelah

אַצְלוֹ di sebelah, di dekat

בֵּין di antara

מִן dari

עַד kepada

עַל atas, tentang

עִם dengan

לְפָנַי sebelum

תַּחַת di bawah

12.3 Kata depan מִן dapat digunakan sebagai kata yang berdiri sendiri, namun dapat juga digunakan sebagai awalan. Kata מִן biasanya diterjemahkan dengan 'dari'. Namun dia kadang-kadang juga dapat diterjemahkan dengan 'sebab'. Terdapat beberapa aturan mengenai penggunaan kata depan ini sebagai awalan.

- a) Jika kata depan ini digunakan pada kata benda yang telah dibubuhi awalan penentu (דָּר), maka dia menggunakan מִן.

Contoh:

מִן־הָאָדָם dari manusia itu

מִן־הַמֶּלֶךְ dari raja itu

Namun dapat juga מִן digunakan sebagai awalan. Jika dia digunakan sebagai awalan, maka vokal di bawah awalan מִן adalah tsere.

Contoh:

מִהָאָדָם   dari manusia itu

מִהַמֶּלֶךְ   dari raja itu

- b) Jika kata depan ini digunakan pada kata benda tanpa awalan penentu yang konsonan awalnya bukan huruf guttural, maka awalan מִ ini menggunakan vokal khireq dan konsonan awalnya ditambahkan dagesy forte.

Contoh:

בַּיִת   rumah   →   מִבַּיִת   dari rumah

מֶלֶךְ   raja   →   מִמֶּלֶךְ   dari raja

- c) Jika kata depan ini digunakan pada kata benda tanpa awalan penentu yang konsonan awalnya adalah huruf guttural, maka awalan מִ ini menggunakan vokal tsere.

Contoh:

אִישׁ   orang   →   מֵאִישׁ   dari orang

הַר   gunung   →   מִהַר   dari gunung

- d) Kata depan dapat digunakan sebagai komparatif (tingkatan).

Contoh:

טוֹב הָאוֹר מִן-הַחֹשֶׁךְ

Terang itu lebih baik dari pada kegelapan itu

- e) Kata depan ini dapat digunakan sebagai hubungan sebab-akibat (kausal).

Contoh:

וַתִּפְּוֹצֵינָהּ מִבְּלֵי רֵעָה

Lalu mereka berserah karena tidak ada gembala

13. LAGU: ELE KHAMDA LIBI

"Ele Khamda Libi" adalah judul sebuah lagu khassidis (atau dalam bahasa arab kita kenal lagu khasidah). Lagu ini dinyanyikan ketika mereka mengadakan pertemuan sosial di lapangan, atau juga dinyanyikan pada waktu luang mereka setelah bekerja. Mereka menyanyikannya sambil menari-nari bersama. Mari kita pelajari bersama lagu khassidis berikut ini.

Lirik : Lagu liturgi ibadah

Musik : Irama khasidisy

4/4

6	6	6	6	3	6		1	· ·	0	6		1	1	1	1	6	1		3	· ·	0	
E-	le	kham-	da	li	-	bi				we-	khu-	ssa	na	we-	al	tit-	a	-	lem			

3 1 2 6 | 1 3 · 2 1 7 6 6 | 1 6 1 3 2 2 1 2 | 3 · · 0 :||
 E- le khamda kham - da li - bi we- khu-ssa na we- al tit - a - lem

1 2 | 1 6 1 3 2 2 1 7 | 6 · · 0 |
 khu-ssa na we- al tit - a - lem

6 6 6 6 5 4 | 3 · · 0 3 | 6 3 6 3 6 6 5 4 | 3 · · 0 |
 E- le kham- da li - bi we- khu-ssa na we- al tit - a - lem

3 1 2 6 | 1 3 · 2 1 7 6 6 | 1 6 1 3 2 2 1 2 | 3 · · 0 :||
 E- le khamda kham - da li - bi we- khu-ssa na we- al tit - a - lem

1 2 | 1 6 1 3 2 2 1 7 | 6 · · 0 ||
 khu-ssa na we- al tit - a - lem

אֵלֶּה חֲמֻדָּה לְבִי
 וְחֹסֶה נָא וְאֵל תִּתְעַלֵּם

Arti: Inilah keinginan hatiku: yaitu berbelas-kasihlah dan jangan bersembunyi.

14. AWALAN PENGHUBUNG WAW

Kata penghubung 'dan' (biasanya waw diterjemahkan 'dan', dan sebenarnya awalan penghubung waw ini dapat berarti bermacam-macam menurut konteksnya yang akan kita pelajari nanti) dalam bahasa Ibrani tidak berdiri sendiri, tetapi digunakan sebagai awalan. Ada beberapa aturan khusus jika kita akan membubuhkan waw.

14.1 Jika awalan penghubung waw digunakan pada kata yang konsonan awalnya adalah huruf selain huruf labial (ב, ג dan פ) dengan vokal penuh, maka awalan penghubung waw ini menggunakan syewa vokal sederhana.

Contoh:

אָדָם	manusia	→	וְאָדָם	dan manusia
הָאָרֶץ	negeri itu	→	וְהָאָרֶץ	dan negeri itu
לְחֹשֶׁךְ	bagi kegelapan itu	→	וּלְחֹשֶׁךְ	dan bagi kegelapan itu

14.2 Jika awalan penghubung waw digunakan pada kata yang konsonan awalnya adalah huruf labial, maka awalan penghubungnya ditulis seperti vokal ו (dan memang dia dibaca sebagai vokal syureq, tetapi sebenarnya dia adalah konsonan waw sebagai awalan penghubung waw).

Contoh:

וּבֵין dan di antara

וּמִן dan dari

וּפְרִי dan buah

14.3 Jika awalan penghubung waw digunakan pada kata yang konsonan awalnya adalah huruf (selain huruf ו) yang menggunakan syewa vokal sederhana, maka awalan penghubung waw ditulis seperti vokal ו.

Contoh: וּשְׁמוּאֵל dan Samuel

14.4 Jika awalan penghubung waw digunakan pada kata yang suku kata awalnya adalah ו, maka awalan penghubung waw ini menggunakan vokal khireq dan syewa vokal sederhana dibawah huruf ו menjadi luluh.

Contoh:

וַיְהוּדָה dan Yehuda

וַיְרוּשָׁלַיִם dan Yerusalem

14.5 Jika awalan penghubung waw digunakan pada kata yang konsonan awalnya menggunakan syewa komposita, maka vokal di bawah awalan penghubung waw adalah vokal pendek seperti yang mengikuti syewa komposita itu.

Contoh:

וַאֲדוֹם dan Edom

וַאֲמֵת dan kebenaran

וַחֲלִי dan kesakitan

14.6 Khusus untuk kata וַאֱלֹהִים, awalan penghubung waw menggunakan vokal tsere dan vokal di bawah א menjadi luluh.

Contoh: וַאֱלֹהִים dan Allah

14.7 Khusus untuk kata וַיְהוּה, awalan penghubung waw menggunakan vokal patakh.

Contoh: **יְיָהוָה** dan TUHAN

14.8 Jika awalan penghubung waw digunakan pada kata yang mempunyai satu suku kata atau kata yang mempunyai suku kata awal beraksen, maka awalan penghubung waw menggunakan vokal qamets. Awalan penghubung waw yang menggunakan vokal qamets ini secara khusus dipakai untuk menghubungkan dua kata.

Contoh:

טוֹב וְרָע baik dan jahat

תָּהוּ וְבָהוּ tanpa bentuk dan kosong

15. KONJUGASI KATA BENDA DAN KATA SIFAT

15.1 Dalam bahasa Ibrani kata benda dan kata sifat dibagi menjadi dua jenis kelamin, yaitu maskulin (laki-laki) dan feminin (perempuan). Bahasa Ibrani tidak mengenal jenis kelamin netral.

15.2 Terdapat beberapa kata benda berjenis kelamin perempuan yang tanpa mengalami konjugasi dengan akhiran **תָּ**.

a) Nama-nama negara dan kota selalu mengindikasikan jenis kelamin feminin.

Contoh:

כְּנָעַן Kanaan

יְרוּשָׁלַיִם Yerusalem

b) Kata benda yang menunjuk kepada anggota tubuh yang berpasangan selalu mengindikasikan jenis kelamin feminin.

Contoh:

יָד tangan

עֵין mata

רֶגֶל kaki

c) Kata benda yang berakhir dengan konsonan **ת** selalu mengindikasikan jenis kelamin feminin.

Contoh:

אָחוֹת saudara perempuan

בַּת saudara perempuan

עֵת waktu

דֶּלֶת pintu

d) Ada beberapa kata benda yang dalam bentuk dasarnya sudah mengindikasikan jenis kelamin feminin.

Contoh:

אִם ibu

אֶתוֹן keledai betina

15.3 Terdapat konjugasi khusus bagi kata benda dan kata sifat.

- a) Kata benda dan kata sifat yang terdiri dari hanya satu suku kata mengalami konjugasi sebagai berikut:

m.tg. סוּס kuda טוב baik

m.jm. סוֹסָה kuda betina טוֹבָה

f.tg. סוּסִים kuda-kuda טוֹבִים

f.jm. סוֹסוֹת kuda-kuda betina טוֹבוֹת

- b) Kata benda dan kata sifat yang terdiri dari dua suku kata, di mana suku kata pertama menggunakan vokal qamets mengalami konjugasi sebagai berikut:

m.tg. נָבִיא nabi גָּדוֹל besar

m.jm. נְבִיאִה nabiah גְּדוּלָה

f.tg. נְבִיאִים nabi-nabi גְּדוּלִים

f.jm. נְבִיאוֹת nabiah-nabiah גְּדוּלוֹת

- c) Kata benda dan kata sifat yang konsonan awalnya adalah huruf tenggorokan akan mengalami konjugasi sebagai berikut:

m.tg. אָסִיר tawanan עָשִׁיר kaya

m.jm. אֲסִירָה tawanan(f) עֲשִׁירָה

f.tg. אֲסִירִים tawanan-tawanan עֲשִׁירִים

f.jm. אֲסִירוֹת tawanan-tawanan(f) עֲשִׁירוֹת

15.4 Kata אִישׁ mengalami konjugasi khusus.

m.tg. אִישׁ pria

m.jm. אִשָּׁה wanita

f.tg. אֲנָשִׁים pria-pria

f.jm. נָשִׁים wanita-wanita

- 15.5 Ada beberapa kata benda maskulin jamak yang menggunakan akhiran **ות**, misalnya:

אָב bapak

אָבוֹת bapak-bapak

מָקוֹם tempat

מָקוֹמוֹת tempat-tempat

קול   suara
שם   nama

קולות   suara-suara
שמות   nama-nama

15.6 Ada beberapa kata benda feminin jamak yang menggunakan akhiran ים , misalnya:

אִשָּׁה	wanita	נָשִׁים	wanita-wanita
עִיר	kota	עָרִים	kota-kota(f)

15.7 Bahasa Ibrani selain mengenal bentuk jamak, juga mengenal bentuk ganda. Biasanya dikenakan kepada benda-benda yang mempunyai sifat berpasangan. Contoh:

אָזֵן	telinga(f)	אָזְנִים	sepasang telinga
יָד	tangan(f)	יָדַיִם	sepasang tangan
יוֹם	hari	יוֹמַיִם	dua hari
כָּנָף	sayap(f)	כַּנְפַּיִם	sepasang sayap
רֶגֶל	kaki(f)	רַגְלַיִם	sepasang kaki
שֵׁפֶת	bibir(f)	שֵׁפָתַיִם	bibir

LATIHAN VI

1) Tambahkanlah awalan kata depan בּ , כּ , לְ dan מִן pada kata-kata di bawah ini.

a) מִלֶּךְ	h) שְׁלוֹם	o) הָאָרֶץ
b) אֲדָמָה	i) יָד	p) אֱלֹהִים
c) אֲמַת	j) הַחֹשֶׁךְ	q) בְּרִית
d) אָדָם	k) רוּחַ	r) הָעִיר
e) שְׁמוּאֵל	l) אֶרֶץ	s) יְהוָה
f) הַבַּיִת	m) עֶפֶר	t) מְקוֹם
g) הַהִיכָל	n) פְּרִי	

2) Tambahkanlah waw penghubung pada kata-kata dibawah ini. Kemudian terjemahkanlah.

a) הַשָּׁמַיִם	f) שְׁמוּאֵל	k) אֱלֹהִים
b) בְּשָׁמַיִם	g) יוֹם	l) יְהוָה
c) הָאָרֶץ	h) מִיּוֹם	m) הַשָּׁנָה
d) בְּאֶרֶץ	i) מוֹשֶׁה	n) אֲמַת
e) אֲדָמָה	j) לְמוֹשֶׁה	o) בַּלֵּב

p) לְשָׁלוֹם

r) מִמֶּלֶךְ

t) לְאִשָּׁה

q) מִן־הָעֵץ

s) מֵאֲמֶת

3) Jadikanlah bentuk jamak atau ganda kata-kata di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

a) אָב

f) סֵפֶר

k) חֶכֶם

b) אִשָּׁה

g) מֶלֶךְ

l) בֵּית

c) יָד

h) עֵין

m) אָרֶץ

d) גְּדוֹל

i) הָר

n) רוּחַ

e) סוּסָה

j) בֵּן

4) Terjemahkanlah.

a) אָדָם וְאֱלֹהִים

k) הָאֲנָשִׁים וְהַסּוּסִים

b) אֶל־יְרוּשָׁלַיִם

l) הַסּוּסִים וְהַסּוּסוֹת

c) פְּרִי מִן־הָעֵץ

m) הַבָּתִּים בְּעָרִים

d) אֶצֶל הָהָר

n) הַיָּדִים וְהַרְגָלִים

e) שָׁלוֹם וְאֲמֶת

o) הָאָזְנוֹים וְהָעֵינַיִם

f) מִבֵּן וּמִבֵּת

p) בָּנִים וּבָנוֹת

g) טוֹב הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ

q) הָעוֹף בַּשָּׁמַיִם

h) הֶגֶן אֶצֶל הַבַּיִת

r) בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה

i) הָעִיר עַל־הָהָר

s) הַנָּשִׁים וְהָאֲנָשִׁים

j) אֵין מַיִם בַּמָּקוֹם

t) אֵין בַּת לְאִשָּׁה

KOSA KATA II

... בְּ di, di dalam, pada, oleh,
dengan

... כַּכֵּן sebagaimana, seperti

... לְכֵפֶה kepada, untuk, pada, ke

... וְ dan

אֶדוֹם Edom

אָדָם manusia

אֶרֶץ tanah

אָזְנוֹ telinga(f)

אָחוֹת saudara perempuan

אֶחָרִי di belakang, setelah

אֵין di sini tidak ada

אִישׁ orang, laki-laki

אֶל kepada, untuk

אֱלֹהִים Allah

אֲמֶת kebenaran

אָסִיר tawanan

אֶצֶל di samping, dekat, sisi, sebelah

אָרִי singa

אָתוֹן keledai betina

בֵּין di antara

בֵּית	dengan	עַל	atas, tentang
בְּרִית	perjanjian	עִם	dengan
גָּדוֹל	besar	עֵץ	pohon, kayu
דֶּלֶת	pintu	עֲשִׂיר	kaya
חָלִי	kesakitan	עֵת	waktu
טוֹב	baik	פְּרִי	buah
יְהוּדָה	Yehuda	קוֹל	suara
יְהוָה	TUHAN	רֶגֶל	kaki
יְרוּשָׁלַיִם	Yerusalem	רוּחַ	roh, angin
כֵּן	juga	רָע	jahat
כְּנָעַן	Kanaan	רֹעֵה	gembala
כַּנָּף	sayap(f)	שָׁלוֹם	damai, salam, selamat
לֵב	jiwa	שְׁמוּאֵל	Samuel
לִפְנֵי	sebelum	שָׁמַיִם	surga, langit
מַיִם	air	שָׁנָה	tahun(f)
מִן	dari, sebab	שֵׁפֶת	bibir(f)
מוֹשֶׁה	Musa	תְּהוֹ	porak-poranda (selalu dengan kata יָבֵהוּ)
נָבִיא	nabi	תַּחַת	di bawah
סֵפֶר	buku, surat		
עַד	kepada		

PELAJARAN 7

---

16. KATA SIFAT ATRIBUTIF DAN PREDIKATIF

Biasanya kata sifat digunakan untuk menerangkan kata benda. Penggabungan antara kata benda dan kata sifat ini dapat dibagi menjadi dua jenis, yaitu:

16.1 Kata Sifat Atributif Kata sifat yang digunakan untuk menerangkan secara langsung sebuah kata benda disebut sebagai kata sifat atributif. Sama halnya dengan bahasa Indonesia, bahasa Ibrani menganut hukum DM (Diterangkan-Menerangkan), sehingga penggunaan kata sifat atributif dapat dilihat dalam contoh טוב איש 'orang baik'; dan bukan טוב איש. Jika kata bendanya merupakan kata benda tertentu, maka kata sifatnyapun memiliki awalan penentu. Contoh: הַטוֹב הָאִישׁ הַזֶּה 'orang baik itu'. Dan juga, kata sifat atributif ini mengikuti konjugasi kata bendanya. Contoh:

הַטוֹבָה הָאִשָּׁה הַזֵּה 'wanita baik itu'

הַמְּלָכִים הַגְּדוֹלִים 'raja-raja baik itu'

16.2 Kata Sifat Predikatif Jika kata benda berfungsi sebagai subyek dan kata sifat berfungsi sebagai predikat, maka kata sifat itu disebut sebagai kata sifat predikatif. Contoh:

טוֹב הָאִישׁ 'orang itu baik'

טוֹב הָאִישׁ הַזֶּה 'orang itu baik'

וְהָאֲנָשִׁים טוֹבִים 'dan orang itu baik'

Ada kalanya kata sifat predikatif digunakan sebagai bentuk tingkatan. Contoh:

טוֹב הַשִּׁיר כְּמִצְוָה lagu itu baik (seperti halnya) aturan

טוֹב הַשִּׁיר מִמִּצְוָה lagu itu lebih baik daripada aturan

טוֹב הַשִּׁיר הוּא הַטוֹב lagu itu paling baik

טוֹב הַשִּׁיר הוּא הַטוֹב בַּשִּׁירִים lagu itu adalah lagu yang paling baik

טוֹב הַשִּׁיר הוּא שִׁיר בְּשִׁירִים ini adalah lagu dari segala lagu (har. Kidung Agung)

17. HUBUNGAN KEPEMILIKAN

Bahasa Ibrani mengenal hubungan kepemilikan atau kasus genitif. Contoh: בֶּן-נָבִיא 'anak nabi'. Antara kata benda בֶּן dan kata benda נָבִיא mempunyai kasus genitif. Jika kita perhatikan, maka terdapat perubahan vokal dari בֶּן menjadi בֵּן. Bentuk kata

benda בֵּן merupakan bentuk absolut (bentuk kata benda yang berdiri sendiri/tanpa hubungan genitif), sedangkan kata benda dengan tanda hubung בֶּן- merupakan bentuk konstruk atau bentuk terikat.

Jika hubungan kepemilikan tersebut dalam bentuk tertentu, maka yang diberi awalan penentu bukanlah bentuk konstruknya, melainkan bentuk genitifnya. Contoh:

הַבֶּן-נָבִיא dan bukan הַנָּבִיא-הַבֵּן.

Konjugasi bentuk konstruk mempunyai aturan-aturan sebagai berikut:

a) Terjadi pemendekan vokal-vokal panjang yang terdapat pada kata yang akan dijadikan bentuk konstruk. Namun terdapat beberapa vokal panjang yang tidak dapat dipendekkan, yaitu וּ, וֹ, יוּ, יוֹ.

b) Secara khusus dapat kita lihat pada bentuk jamak.

i. Jika kata benda maskulin jamak dijadikan bentuk konstruk, maka akhiran םִ' berubah menjadi םֵ', kecuali vokal-vokal panjang (seperti halnya vokal-vokal panjang yang telah disebutkan dalam 17.a) pada suku kata terbuka akan berubah menjadi syewa vokal sederhana. Contoh:

בָּנִים → בְּנֵי

יָמִים → יְמֵי

אֱלֹהִים → אֱלֹהֵי

סוּסִים → סוּסֵי

ii. Jika perubahan vokal-vokal panjang pada suku kata terbuka tersebut di atas mengakibatkan dua syewa yang berurutan, maka syewa yang pertama diubah menjadi vokal penuh.

Contoh:

אֲנָשִׁים → אֲנָשֵׁי

דְּבָרִים → דְּבָרַי

iii. Akhiran kata benda ganda juga akan diubah menjadi םֵ'.

Contoh:

יָדַי → יָדַי

רַגְלָי → רַגְלָי

iv. Jika kata benda feminin jamak dijadikan bentuk konstruk, maka akhiran ׁת akan tidak berubah, karena vokal וֹ merupakan vokal panjang yang tidak berubah pada waktu dijadikan konstruk. Contoh:

סוּסוֹת → סוּסוֹת

אֲבֹת → אֲבֹת

אֲרָצוֹת → אֲרָצוֹת

- c) Kata benda dalam bentuk tunggalpun mengalami perubahan yang juga rumit.
- i. Kata benda bersuku kata satu dengan vokal panjang yang tidak berubah mempunyai bentuk yang sama antara bentuk absolut tunggal dan bentuk konstruk tunggalnya.

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
אִישׁ	אִישׁ	אֲנָשִׁים	אֲנָשִׁים
יוֹם	יוֹם	יָמִים	יָמִים
סוּס	סוּס	סוּסִים	סוּסִים

- ii. Kata benda bersuku kata satu dengan vokal pendek mempunyai bentuk yang sama antara bentuk absolut tunggal dan bentuk konstruk tunggalnya.

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
עַם	עַם	עַמִּים	עַמִּים

- iii. Kata benda bersuku kata satu dengan vokal panjang akan berubah vokal panjangnya menjadi vokal pendek pada bentuk konstruk tunggal.

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
בֵּן	בֶּן	בָּנִים	בָּנִים
יָד	יֶד	יָדַיִם	יָדַיִם

- iv. Kata benda bersuku kata satu אָב dan אָמָאָה akan berubah sebagai berikut:

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
אָב	אָבִי	אָבוֹת	אָבוֹת
אָמָאָה	אָמִי	אָמִים	אָמִים

- v. Kata benda bersuku kata dua dengan suku kata terbuka pada suku kata pertamanya dan suku kata tertutup pada suku kata keduanya, dalam bentuk konstruk tunggal akan berubah, yaitu vokal pada suku kata pertama berubah menjadi syewa vokal, dan vokal pada suku kata keduanya menjadi vokal pendek jika vokal-vokal tersebut bukanlah vokal panjang yang tak berubah jika kata benda absolut tunggal tersebut diubah menjadi kata benda konstruk tunggal.

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
דְּבַר	דְּבַר	דְּבָרִים	דְּבָרִים
הַיְכָל	הַיְכָל	הַיְכָלִים	הַיְכָלִים
מְקוֹם	מְקוֹם	מְקוֹמוֹת	מְקוֹמוֹת

- vi. Kata benda bersuku kata dua yang kedua suku katanya merupakan suku kata tertutup, jika diubah menjadi bentuk konstruk tunggal akan berubah vokal panjang pada suku kata keduanya menjadi vokal pendek.

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
מְגִדֵּל	מִגְדָּל	מִגְדָּלִים	מִגְדָּלַי
מִשְׁפָּט	מִשְׁפָּט	מִשְׁפָּטִים	מִשְׁפָּטַי

- vii. Dalam kasus kata benda segol mempunyai bentuk yang sama antara bentuk konstruk tunggal dan bentuk absolut tunggalnya.

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
מִלְדָּד	מִלְדָּד	מִלְדָּדִים	מִלְדָּדַי
אַרְצֵן	אַרְצֵן	אַרְצוֹת	אַרְצוֹתַי

- viii. Akhiran הַּ dalam bentuk tunggal feminin akan berubah menjadi akhiran תַּ dalam bentuk konstruk tunggalnya.

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
מִלְכָּה	מִלְכַת	מִלְכוֹת	מִלְכוֹתַי
שָׁנָה	שָׁנַת	שָׁנִים	שָׁנַי

- ix. Kata benda berpola seperti בֵּיתַי mempunyai konjugasi yang unik.

Contoh:

tg.abs.	tg.konst.	jm.abs.	jm.konst.
בֵּית	בֵּית	בָּתִּים	בָּתַי
זֵית	זֵית	זֵיתִים	זֵיתַי
עֵין	עֵין	עֵינִים	עֵינַי

18. KATA BENDA SEGOL

Kata benda segol merupakan kata benda bersuku kata dua yang mempunyai ciri-ciri sebagai berikut:

18.1 Dalam bentuk tunggal, kata benda segol selalu beraksen pada suku kata pertama. Vokal pada suku kata pertama dalam klasifikasi vokal “a”, “e” atau “o”.

Contoh:

בְּגָדִים pakaian   תְּקֵנָה tangkai   בְּבֹקֵר pagu

18.2 Suku kata kedua biasanya menggunakan vokal segol. Dan dapat juga memakai patakh jika konsonan kedua atau ketiga dari kata itu merupakan huruf guttural.

Contoh:

אֶהָלִי kemah   נַעֲרָה pemuda   בַּעַל Baal, tuan

18.3 Konjugasi kata benda segol dalam bentuk jamak adalah sebagai berikut:

a. Kata benda maskulin jamak yang dimulai dengan huruf bukan guttural.

מֶלֶךְ	raja	מְלָכִים	raja-raja
נֶעַר	pemuda	נְעָרִים	pemuda-pemuda
סֵפֶר	buku	סִפְרִים	buku-buku

b. Kata benda feminin jamak yang dimulai dengan huruf bukan guttural.

דֶּלֶת	pintu(f)	דְּלָתוֹת	pintu-pintu
נֶפֶשׁ	jiwa(f)	נְפֻשׁוֹת	jiwa-jiwa

c. Kata benda maskulin jamak dimulai dengan huruf guttural.

אֶלֶף	sapi	אֲלָפִים	sapi-sapi
חֶדֶר	kamar	חֻדְרִים	kamar-kamar

d. Kata benda feminin jamak dimulai dengan huruf guttural.

אֶבֶן	batu(f)	אֲבָנִים	batu-batu
אֶרֶץ	negeri(f)	אֲרָצוֹת	negeri-negeri
חֶרֶב	pedang(f)	חֻרְבוֹת	pedang-pedang

e. Kata benda dengan akhiran ganda.

אָזֶן	telinga(f)	אָזְנִים	sepasang telinga
רֶגֶל	kaki(f)	רֶגְלִים	sepasang kaki

18.4 Beberapa kata benda segol tidak mempunyai bentuk jamak, melainkan hanya mempunyai bentuk tunggal. Contoh:

דַּעַת	pengetahuan(f)
דֶּשֶׁא	rumput
לֶחֶם	roti
צֶדֶק	keadilan
אֶכֶל	makanan
כֶּסֶף	perak

19. LAGU: SIMI YADEKH

Musik : Lagu Rakyat

4/4

: 3	3	2	1	.	3	3	2	1	1	2	2	1	7	7	
Si-	mi	ya-	dekh		be -	ya -		di	a -	ni	sy-	lakh	we-		

1 1 7 6 · :||: 5 · 1 · | 6 6 5 4 · |
 at sye- li hey hey ga - li - ya

2 2 5 · 4 | 1 3 4 5 · :||: 2 3 2 1 · ||
 bat ha- rim ye - fe- fi - ya fe- fi- ya.

שִׁמְיִי יָדָךְ בְּיָדֵי אֲנִי שְׁלָךְ וְאֵת שְׁלִי
 הִי הִי גַלְיָה בֵּת הַרִים יִפְפֶּיָה

Arti: *Aku meletakkan tanganmu pada tanganku, aku milikmu dan kamu milikku. Hai, hai, Galiya, Gadis gunung yang cantik.*

LATIHAN VII

1) Analisalah kata sifat-kata sifat di bawah ini. Isilah kolom a dengan memilih P (sebagai kata sifat predikatif) atau A (sebagai kata sifat atributif); kolom b dengan memilih mas. (maskulin) atau fem. (feminin); dan kolom c dengan memilih tung. (tunggal) atau jam. (jamak). Kemudian terjemahkanlah.

Contoh:

מְאָרֶץ רְחוֹקָה dari suatu negeri yang jauh (Yos. 9:6)

(a) A (b) fem. (c) tung.

- a) נְעֻרָה קְטַנָּה
 (a) (b) (c)
- b) בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל
 (a) (b) (c)
- c) אָבֶן גְּדוֹלָה
 (a) (b) (c)
- d) בֵּית חָדָשׁ
 (a) (b) (c)
- e) בְּרִית חֲדָשָׁה
 (a) (b) (c)
- f) קְרוֹב הַיּוֹם
 (a) (b) (c)
- g) טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד
 (a) (b) (c)
- h) אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת
 (a) (b) (c)

- i) נָשִׁים רַבּוֹת (a) (b) (c)
- j) הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה (a) (b) (c)

2) Cocokkanlah

( ) מְלָכִים גְּדוֹלִים	(A) dan batu itu besar (Kej. 29:2)
( ) יָמִים רַבִּים	(B) kota kecil (Peng. 9:14)
( ) רָעָה רַבָּה	(C) beberapa negeri (Yer. 28:8)
( ) אָבִן גְּדוֹלָה	(D) dan gadis itu cantik (1 Raj.1:4)
( ) אֶרֶץ רַחוּקָה	(E) beberapa hari/waktu (Kej. 21:34)
( ) בָּנִים רַבִּים	(F) pemuda cantik (Ams.11:22)
( ) הָעִיר הַקְּרֹבָה	(G) roh (semangat) baru (Yeh.11:19)
( ) אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת	(H) kejahatan yang besar (Peng.2:21)
( ) עִיר קְטָנָה	(I) raja-raja besar (Yer. 25:14)
( ) אֶרְצוֹת רַבּוֹת	(J) roh jahat (Hak. 9:23)
( ) וְהָאָבִן גְּדוֹלָה	(K) beberapa tahun (Neh. 9:30)
( ) נַעֲרָה יָפָה	(L) keseluruhan tahun (Im.25:30)
( ) אִשָּׁה יָפָה	(M) kota yang dekat itu (Ul. 21:3)
( ) רוּחַ הַדְּשָׁה	(N) batu-batu besar (Yos. 10:18)
( ) רוּחַ רָעָה	(O) seorang gadis cantik (1 Raj.1:3)
( ) שָׁנָה תְּמִימָה	(P) beberapa anak laki-laki (1Taw.4:27)
( ) וְהַנַּעֲרָה יָפָה	(Q) negeri jauh (2 Taw. 6:36)
( ) שָׁנִים רַבּוֹת	(R) batu besar (Yos. 24:26)

3) Jadikanlah bentuk tingkatan:

Contoh:

טוֹב הַשִּׁיר כְּמִצְוָה lagu itu baik (seperti halnya) aturan

טוֹב הַשִּׁיר מִמִּצְוָה lagu itu lebih baik daripada aturan

הַשִּׁיר הוּא הַטּוֹב lagu itu paling baik

הַשִּׁיר הוּא הַטּוֹב בַּשִּׁירִים lagu itu adalah lagu yang paling baik

a. צְדִיקִים הַנְּבִיאִים כְּמְלָכִים

_____ צְדִיקִים הַנְּבִיאִים

_____ הַנְּבִיאִים הֵם

- b. חֲכָמִים הַשּׁוֹפְטִים כְּמֹלְכִים
 _____ חֲכָמִים הַשּׁוֹפְטִים
 _____ הַשּׁוֹפְטִים הֵם
- c. גְּדוּלָה הַתּוֹרָה כְּתִלְמוּד
 _____ גְּדוּלָה הַתּוֹרָה
 _____ הַתּוֹרָה הִיא _____ בְּ_____
- d. חָכֵם שְׁלֵמָה כְּדָוִד
 _____ חָכֵם שְׁלֵמָה
 _____ שְׁלֵמָה הוּא
- e. שָׁלֵם הָאָדָם כְּאֵל
 _____ אֱלֹהִים שָׁלֵם
 _____ אֱלֹהִים הוּא
- f. זָקֵן הַמֶּלֶךְ כְּכֹהֵן
 _____ זָקֵן הַמֶּלֶךְ
 _____ הַמֶּלֶךְ הוּא _____ בְּ_____
- g. קָדוֹשׁ אֵל כְּאָדָם
 _____ קָדוֹשׁ אֵל
 _____ הָאֵל הוּא
- h. טוֹב הַסֵּפֶר כְּשִׁיר
 _____ טוֹב הַסֵּפֶר
 _____ הַסֵּפֶר הוּא
 _____ הוּא _____
- i. יֵשֶׁר הַנְּבִיא כְּמֹלֵךְ
 _____ יֵשֶׁר הַנְּבִיא
 _____ הַנְּבִיא הוּא
- j. יְרוּשָׁלַיִם גְּדוּלָה כְּאַשְׁקְלוֹן
 _____ יְרוּשָׁלַיִם גְּדוּלָה
 _____ יְרוּשָׁלַיִם הִיא _____

4) Terjemahkanlah

- a. וּמִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 b. מִיַּד הָאִשָּׁה

- c. מִבְּנֵי־הַנְּבִיאִים
- d. בֶּן־אָדָם
- e. יוֹם הַשַּׁבָּת
- f. אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים
- g. רֵאשֵׁי הַהָרִים
- h. בְּאֶרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
- i. דָּם־כָּל־בָּשָׂר
- j. בְּנוֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר
- k. וְלֹא בֶן־נְבִיא אֲנֹכִי
- l. מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה
- m. אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
- n. בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ
- o. כִּי בֶת־מֶלֶךְ הוּא
- p. וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ
- q. שֵׁם אִשְׁת־אַבְרָם שָׂרִי
- r. בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים
- s. עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ
- t. וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
- u. בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם

KOSA KATA III

אֶבֶן	batu(f)
אַבְרָם	Abraham
אֶהָל	kemah
אָח	saudara
אֹכֵל	makanan
אַלָּף	sapi
אֵלֶּה	ini
בְּגָד	pakaian
בַּעַל	Baal, tuan
בָּשָׂר	daging, tubuh

דַּעַת	pengetahuan(f)
דֶּרֶךְ	jalan
דִּשְׂא	rumput
חֲדָר	kamar
חֲדָשׁ	baru
חַיִּים	kehidupan
חֶרֶב	pedang(f)
יְפֹה	cantik, indah
יָשָׁר	benar
כָּל־	semua, seluruh

כֶּסֶף perak
לֶחֶם roti
מְאֹד sangat
מִנְדֵּל menara
מִשְׁפָּט kebenaran, keadilan
נֶעֶר pemuda
נֶפֶשׁ jiwa(f)
צֶדֶק keadilan
צִיּוֹן Sion
קָטָן kecil

קָנָה tangkai
קָרֹב (קָרַב) dekat
רַב beberapa, banyak
רָחוֹק (רָחַק) jauh
שָׂרָי Sara
שַׁבָּת sabat
שׁוֹפֵט hakim
תּוֹרָה Taurat, hukum
תָּמִים sempurna, seluruh

PELAJARAN 8

---

20. KATA GANTI ORANG

20.1 Kata ganti orang merupakan kata ganti sebagai subyek, atau juga digunakan untuk menegaskan subyek yang telah (secara otomatis) disebut atau terkandung di dalam kata kerja.

20.2 Bentuk-bentuk kata ganti orang adalah sebagai berikut:

אֲנִי, אַנְכִי	aku	(1.n.t.)
אַתָּה	engkau	(2.m.t.)
אַתְּ	engkau	(2.f.t.)
הוּא	dia	(3.m.t.)
הִיא	dia	(3.f.t.)
אֲנַחְנוּ, נַחְנוּ, אֲנוּ	kami	(1.n.j.)
אַתָּם	kamu	(2.m.j.)
אַתֶּן, אַתְּנָה	kamu	(2.f.j.)
הֵם, הֵמָּה	mereka	(3.m.j.)
הֵן, הֵנָּה	mereka	(3.f.j.)

20.3 Contoh penggunaannya dalam kalimat adalah sebagai berikut:

אֲנִי יְהוָה	Akulah TUHAN (Kej. 28:13)
אַתָּה הָאִישׁ	Engkau adalah orang itu (2 Sam.12:7)
כִּי־עָפָר אַתָּה	Sebab engkau adalah debu (Kej. 3:19)
יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים	TUHAN, Dialah Allah (1 Raj. 18:39)
אֲחִים אֲנַחְנוּ	Kita sekalian adalah saudara (Kej.13:8)
וְאֲנַחְנוּ רַבִּים	Dan kita (adalah) banyak (Yeh. 33:24)
וְהֵמָּה חֲכָמִים	Dan mereka (adalah) bijaksana (Ams.30:24)

21. KATA GANTI PENUNJUK

21.1 Kata ganti penunjuk merupakan kata yang berfungsi untuk menunjukkan sesuatu atau seseorang sebagaimana dalam kalimat “orang ini” atau “inilah orangnya”.

21.2 Bentuk-bentuk kata ganti penunjuk adalah sebagai berikut:

Tunggal			Jamak		
mas.	זֶה	ini	mas.	אֵלֶּה	ini
fem.	זֹאת	ini	fem.	אֵלֶּה	ini
mas.	הוּא	itu	mas.	הֵמָּה (הֵם)	itu
fem.	הִיא	itu	fem.	הֵנָּה (הֵן)	itu

21.3 Kata ganti penunjuk mempunyai fungsi sama seperti kata sifat.

1) Kata ganti penunjuk dapat berfungsi sebagai atributif. Contoh:

הַמָּקוֹם הַזֶּה	tempat ini (Kej. 28:17)
הָאָרֶץ הַזֹּאת	negeri ini (Kej. 15:7)
בַּיּוֹם הַהוּא	pada hari itu (Kej. 15:18)
בְּעִיר הַהִיא	pada kota itu (Yos. 20:6)
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה	kata-kata ini (Kej. 29:13)
הָעָרִים הָאֵלֶּה	kota-kota ini (Bil. 21:25)
בַּיָּמִים הֵהֵם	hari-hari itu (Kej. 6:4)

Jika kata ganti penunjuk digunakan pada kata benda bersamaan dengan kata sifat, maka kata ganti penunjuk selalu diletakkan setelah kata sifat.

הַדְּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה	perkataan yang besar ini (1Sam.12:16)
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת	negeri yang baik ini (Ul. 4:22)
הַמַּדְבָּר הַגָּדוֹל הַהוּא	padang gurun yang besar itu (Ul.1:19)
הַשָּׁנִים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה	tahun-tahun yang baik itu (Kej.41:35)

2) Kata ganti penunjuk dapat berfungsi sebagai predikatif. Contoh:

זֶה הַיָּם	laut ini (Mzm.104:25)
זֹאת הָרָעָה	malapetaka ini (2 Raj. 6:33)
הוּא הַדְּבָר	firman itu (Kej. 41:28)
הוּא הָעִיר הַגְּדוֹלָה	kota besar itu (Yos. 20:6)
אֵלֶּה הַדְּבָרִים	kata-kata ini (Kej. 29:13)

22. AKHIRAN GANTI ORANG DENGAN PREPOSISI DAN KATA TUGAS

22.1 Kata ganti orang digunakan sebagai obyek, maka dia digunakan sebagai akhiran, sehingga kata ganti orang ini disebut sebagai akhiran ganti orang.

22.2 Akhiran ganti orang dengan preposisi.

1) Akhiran ganti orang yang menyertai preposisi **ב** dan **ל** mempunyai bentuk yang teratur sebagai berikut ini:

1.n.t.	י	-ku	1.n.j.	נו	- kita
2.m.t.	ך	-mu	2.m.j.	כֶּם	-mu
2.f.t.	ךְ	-mu	2.f.j.	כֶּן	-mu
3.m.t.	ו	-nya	3.m.j.	הֶם	- mereka
3.f.t.	ה	-nya	3.f.j.	הֵן	- mereka

a) Preposisi **ב**

1.n.t.	בי	padaku	1.n.j.	בנו	pada kita
2.m.t.	בך	padamu	2.m.j.	בְּכֶם	padamu
2.f.t.	בְּךְ	padamu	2.f.j.	בְּכֶן	padamu
3.m.t.	בו	padanya	3.m.j.	בְּהֶם	pada mereka
3.f.t.	בה	padanya	3.f.j.	בְּהֵן	pada mereka

b) Preposisi **ל**

1.n.t.	לי	untukku	1.n.j.	לנו	untuk kita
2.m.t.	לך	untukmu	2.m.j.	לְכֶם	untukmu
2.f.t.	לְךְ	untukmu	2.f.j.	לְכֶן	untukmu
3.m.t.	לו	untuknya	3.m.j.	לְהֶם	untuk mereka
3.f.t.	לה	untuknya	3.f.j.	לְהֵן	untuk mereka

2) Akhiran ganti orang yang menyertai preposisi **כְּ** mempunyai bentuk yang tidak teratur sebagai berikut ini:

1.n.t.	כְּמוֹנִי	sepertiku	1.n.j.	כְּמוֹנוּ	seperti kita
2.m.t.	כְּמוֹךְ	sepertimu	2.m.j.	כְּכֶם	sepertimu
2.f.t.			2.f.j.		
3.m.t.	כְּמוֹהוּ	sepertinya	3.m.j.	כְּהֶם	seperti mereka
3.f.t.	כְּמוֹהָ	sepertinya	3.f.j.	כְּהֵן	seperti mereka

3) Akhiran ganti orang yang menyertai preposisi **מִן** mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	מִמּוֹנִי	dariku	1.n.j.	מִמּוֹנוּ	dari kita
2.m.t.	מִמּוֹךְ	darimu	2.m.j.	מִכֶּם	darimu
2.f.t.	מִמּוֹךְ	darimu	2.f.j.	מִכֶּן	darimu

3.m.t.	מִמֶּנּוּ	darinya	3.m.j.	מֵהֶם	dari mereka
3.f.t.	מִמֶּנָּה	darinya	3.f.j.	מֵהֶן	dari mereka

22.3 Akhiran ganti orang dengan kata tugas.

1) Beberapa akhiran ganti orang menggunakan dagesy forte pada konsonan akhir kata tugas yang disertainya.

a) Akhiran ganti orang yang menyertai kata depan אִתְּ ‘dengan’ (berbeda dengan אִתְּ sebagai tanda obyek langsung) mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	אִתִּי, אוֹתִי	denganku	1.n.j.	אִתָּנוּ, אוֹתָנוּ	dengan kita
2.m.t.	אִתְּךָ, אוֹתְךָ	denganmu	2.m.j.	אִתְּכֶם, אוֹתְכֶם	denganmu
2.f.t.	אִתְּךָ, אוֹתְךָ	denganmu	2.f.j.		
3.m.t.	אִתּוֹ, אוֹתּוֹ	dengannya	3.m.j.	אִתָּם, אוֹתָם	dengan mereka
3.f.t.	אִתָּה	dengannya	3.f.j.		

b) Akhiran ganti orang yang menyertai kata depan לְבַדְּ ‘sendiri’ (terbentuk dari preposisi לְ ‘untuk’ dan בַּדְּ ‘sendiri’) mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	לְבַדִּי	olehku sendiri	1.n.j.		
2.m.t.	לְבַדְּךָ	olehmu sendiri	2.m.j.	לְבַדְּכֶם	olehmu sendiri
2.f.t.			2.f.j.		
3.m.t.	לְבַדּוֹ	olehnya sendiri	3.m.j.	לְבַדָּם	oleh mereka sendiri
3.f.t.	לְבַדָּהּ	olehnya sendiri	3.f.j.	לְבַדָּהֶן	oleh mereka sendiri

c) Akhiran ganti orang yang menyertai kata depan עִמְּ ‘dengan’ mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	עִמָּדִי, עִמָּי	denganku	1.n.j.	עִמָּנוּ	dengan kita
2.m.t.	עִמָּךָ, עִמְּךָ	denganmu	2.m.j.	עִמָּכֶם	denganmu
2.f.t.			2.f.j.		
3.m.t.	עִמּוֹ	dengannya	3.m.j.	עִמָּהֶם, עִמָּם	dengan mereka
3.f.t.	עִמָּהּ	dengannya	3.f.j.		

2) Akhiran ganti orang yang menyertai kata depan לְפָנַי ‘sebelum’, ‘dibelakang’ (terbentuk dari preposisi לְ ‘untuk’ dan פָּנַי ‘wajah’) mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	לְפָנַי	di belakangku	1.n.j.	לְפָנֵינוּ	di belakang kita
2.m.t.	לְפָנֶיךָ	di belakangmu	2.m.j.	לְפָנֶיכֶם	di belakangmu
2.f.t.	לְפָנֶיךָ	di belakangmu	2.f.j.		

3.m.t.	לְפָנָיו	di belakangnya	3.m.j.	לְפָנֵיהֶם	di belakang mereka
3.f.t.	לְפָנֶיהָ	di belakangnya	3.f.j.		

3) Akhiran ganti orang yang menyertai kata depan אֶל ‘untuk’ mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	אֵלַי	untukku	1.n.j.	אֵלֵינוּ	untuk kita
2.m.t.	אֵלֶיךָ	untukmu	2.m.j.	אֵלֵיכֶם	untukmu
2.f.t.	אֵלֶיךָ	untukmu	2.f.j.	אֵלֵיכֶן	untukmu
3.m.t.	אֵלָיו	untuknya	3.m.j.	אֵלֵיהֶם	untuk mereka
3.f.t.	אֵלֶיהָ	untuknya	3.f.j.	אֵלֵיהֶן	untuk mereka

4) Akhiran ganti orang yang menyertai kata depan אֵת (את) sebagai tanda obyek langsung) mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	אֹתִי	-ku	1.n.j.	אֹתָנוּ	- kita
2.m.t.	אֹתְךָ	-mu	2.m.j.	אֹתְכֶם	-mu
2.f.t.	אֹתְךָ	-mu	2.f.j.	אֹתְכֶן	-mu
3.m.t.	אֹתּוֹ	-nya	3.m.j.	אֹתָם	- mereka
3.f.t.	אֹתָהּ	-nya	3.f.j.	אֹתָן	- mereka

5) Akhiran ganti orang yang menyertai kata depan הִנֵּה ‘marilah’, ‘lihatlah’ mempunyai bentuk sebagai berikut ini:

1.n.t.	הִנְנִי, הִנְנִי	lihatlah! aku	1.n.j.	הִנְנוּ, הִנְנוּ	lihatlah! kita
2.m.t.	הִנְךָ	lihatlah! engkau	2.m.j.	הִנְכֶם	lihatlah! kamu
2.f.t.	הִנְךָ	lihatlah! engkau	2.f.j.		
3.m.t.	הִנּוּ	lihatlah! dia	3.m.j.	הִנָּם	lihatlah! mereka
3.f.t.			3.f.j.		

23. AKHIRAN GANTI ORANG DENGAN KATA BENDA

23.1 Akhiran ganti orang dengan kata benda tunggal (maskulin dan feminin)

1.n.t.	י	-ku	1.n.j.	נוּ	- kita
2.m.t.	ךָ	-mu	2.m.j.	כֶּם	-mu
2.f.t.	ךְ	-mu	2.f.j.	כֶּן	-mu
3.m.t.	וֹ	-nya	3.m.j.	ם	- mereka
3.f.t.	הָ	-nya	3.f.j.	ן	- mereka

Contoh:

a) קול

1.n.t.	קולי	suaraku	1.n.j.	קולנו	suara kita
2.m.t.	קולך	suaramu	2.m.j.	קולכם	suaramu
2.f.t.	קולך	suaramu	2.f.j.	קולכן	suaramu
3.m.t.	קולו	suaranya	3.m.j.	קולם	suara mereka
3.f.t.	קולה	suaranya	3.f.j.	קולן	suara mereka

b) תורה

1.n.t.	תורתִי	hukumku	1.n.j.	תורתנו	hukum kita
2.m.t.	תורתֶךָ	hukummu	2.m.j.	תורתְכֶם	hukummu
2.f.t.	תורתֶךָ	hukummu	2.f.j.	תורתְכֶן	hukummu
3.m.t.	תורתו	hukumnya	3.m.j.	תורתֶם	hukum mereka
3.f.t.	תורתֶהָ	hukumnya	3.f.j.	תורתֶן	hukum mereka

23.2 Akhiran ganti orang dengan kata benda jamak (maskulin dan feminin)

1.n.t.	י	-ku	1.n.j.	ינו	- kita
2.m.t.	יך	-mu	2.m.j.	יכם	-mu
2.f.t.	יך	-mu	2.f.j.	יכן	-mu
3.m.t.	יו	-nya	3.m.j.	הם	- mereka
3.f.t.	יה	-nya	3.f.j.	הן	- mereka

a) אלהים

1.n.t.	אלהי	Allahku	1.n.j.	אלהינו	Allah kita
2.m.t.	אלהיך	Allahmu	2.m.j.	אלהיכם	Allahmu
2.f.t.	אלהיך	Allahmu	2.f.j.	אלהיכן	Allahmu
3.m.t.	אלהיו	Allahnya	3.m.j.	אלהיהם	Allah mereka
3.f.t.	אלהיהָ	Allahnya	3.f.j.	אלהיהן	Allah mereka

b) תורות

1.n.t.	תורותִי	hukum-hukumku	1.n.j.	תורותינו	hukum-hukum kita
2.m.t.	תורותֶיךָ	hukum-hukummu	2.m.j.	תורותיכם	hukum-hukummu
2.f.t.	תורותֶיךָ	hukum-hukummu	2.f.j.	תורותיכן	hukum-hukummu
3.m.t.	תורותיו	hukum-hukumnya	3.m.j.	תורותיהם	hukum-2 mereka
3.f.t.	תורותיהָ	hukum-hukumnya	3.f.j.	תורותיהן	hukum-2 mereka

23.3 Beberapa contoh khusus akhiran ganti orang dengan kata benda.

1) בֵּן m.t.abs.		בָּנִים m.j.abs.	
1.n.t. בְּנִי	anakku	1.n.t. בְּנֵי	anak-anakku
2.m.t. בְּנֶךָ	anakmu	2.m.t. בְּנֵיךָ	anak-anakmu
2.f.t. בְּנֶיךָ	anakmu	2.f.t. בְּנֵיךָ	anak-anakmu
3.m.t. בְּנָו	anaknyanya	3.m.t. בְּנָיו	anak-anaknyanya
3.f.t. בְּנֶהָ	anaknyanya	3.f.t. בְּנֵיהָ	anak-anaknyanya
1.n.j. בְּנֵנוּ	anak kita	1.n.j. בְּנֵינוּ	anak-anak kita
2.m.j.		2.m.j. בְּנֵיכֶם	anak-anakmu
2.f.j.		2.f.j.	
3.m.j.		3.m.j. בְּנֵיהֶם	anak-anak mereka
3.f.j.		3.f.j. בְּנֵיהֶן	anak-anak mereka
2) אָב m.t.abs.		אֲבוֹת m.j.abs.	
1.n.t. אָבִי	ayahku	1.n.t. אֲבוֹתִי	ayah-ayahku
2.m.t. אָבִיךָ	ayahmu	2.m.t. אֲבוֹתֶיךָ	ayah-ayahmu
2.f.t. אָבִיךָ	ayahmu	2.f.t.	
3.m.t. אָבִיו, אֲבִיהוּ	ayahnya	3.m.t. אֲבוֹתָיו	ayah-ayahnya
3.f.t. אָבִיהָ	ayahnya	3.f.t.	
1.n.j. אָבֵנוּ	ayah kita	1.n.j. אֲבוֹתֵינוּ	ayah-ayah kita
2.m.j. אָבֵיכֶם	ayahmu	2.m.j. אֲבוֹתֵיכֶם	ayah-ayahmu
2.f.j. אָבֵיכֶן	ayahmu	2.f.j.	
3.m.j. אָבֵיהֶם	ayah mereka	3.m.j. אֲבוֹתֵיהֶם, אֲבוֹתָם	ayah-ayah mereka
3.f.j. אָבֵיהֶן	ayah mereka	3.f.j.	
3) בֵּת f.t.abs.		בָּנוֹת f.j.abs.	
1.n.t. בְּתִי	saudaraku	1.n.t. בְּנוֹתִי	saudara-saudaraku
2.m.t. בְּתֶיךָ	saudaramu	2.m.t. בְּנֹתֶיךָ	saudara-saudaramu
2.f.t.		2.f.t. בְּנֹתֶיךָ	saudara-saudaramu
3.m.t. בְּתוֹ	saudaranyanya	3.m.t. בְּנוֹתָיו	saudara-saudaranyanya
3.f.t. בְּתָהּ	saudaranyanya	3.f.t. בְּנֹתֶיהָ	saudara-saudaranyanya

1.n.j.	בְּתֵנוּ	saudara kita	1.n.j.	בְּנוֹתֵינוּ	saudara-saudara kita
2.m.j.	בְּתַכֶּם	saudaramu	2.m.j.	בְּנוֹתֵיכֶם	saudara-saudaramu
2.f.j.			2.f.j.	בְּנוֹתֵיכֶן	saudara-saudaramu
3.m.j.			3.m.j.	בְּנוֹתֵיהֶם	saudara-2 mereka
3.f.j.			3.f.j.	בְּנוֹתֵיהֶן	saudara-2 mereka
4)	דְּבַר	m.t.abs.		דְּבָרִים	m.j.abs.
1.n.t.	דְּבָרִי	kataku	1.n.t.	דְּבָרִי	kata-kataku
2.m.t.	דְּבָרְךָ	katamu	2.m.t.	דְּבָרֶיךָ	kata-katamu
2.f.t.	דְּבָרְךָ	katamu	2.f.t.	דְּבָרֶיךָ	kata-katamu
3.m.t.	דְּבָרוֹ	katanya	3.m.t.	דְּבָרָיו	kata-katanya
3.f.t.			3.f.t.	דְּבָרֶיהָ	kata-katanya
1.n.j.	דְּבָרֵנוּ	kata kita	1.n.j.		
2.m.j.			2.m.j.	דְּבָרֵיכֶם	kata-katamu
2.f.j.			2.f.j.		
3.m.j.			3.m.j.	דְּבָרֵיהֶם	kata-kata mereka
3.f.j.			3.f.j.		
5)	יָד	f.t.abs.		יָדַי	f.j.abs.
1.n.t.	יָדִי	tanganku	1.n.t.	יָדִי	tangan-tanganku
2.m.t.	יָדְךָ	tanganmu	2.m.t.	יָדֶיךָ	tangan-tanganmu
2.f.t.	יָדְךָ	tanganmu	2.f.t.	יָדֶיךָ	tangan-tanganmu
3.m.t.	יָדוֹ	tangannya	3.m.t.	יָדָיו	tangan-tangannya
3.f.t.	יָדָהּ	tangannya	3.f.t.	יָדֶיהָ	tangan-tangannya
1.n.j.	יָדֵנוּ	tangan kita	1.n.j.	יָדֵינוּ	tangan-tangan kita
2.m.j.	יָדְכֶם	tanganmu	2.m.j.	יָדֵיכֶם	tangan-tanganmu
2.f.j.			2.f.j.		
3.m.j.	יָדָם	tangan mereka	3.m.j.	יָדֵיהֶם	tangan-tangan mereka
3.f.j.			3.f.j.	יָדֵיהֶן	tangan-tangan mereka
6)	בַּיִת	m.t.abs.		בָּתַי	m.j.abs.
1.n.t.	בֵּיתִי	rumahku	1.n.t.	בָּתִּי	rumah-rumahku
2.m.t.	בֵּיתְךָ	rumahmu	2.m.t.	בָּתֶיךָ	rumah-rumahmu
2.f.t.	בֵּיתְךָ	rumahmu	2.f.t.	בָּתֶיךָ	rumah-rumahmu

3.m.t.	בֵּיתוֹ	rumahnya	3.m.t.	בְּתוּרָיו	rumah-rumahnya
3.f.t.	בֵּיתָהּ	rumahnya	3.f.t.	בְּתוּרֶיהָ	rumah-rumahnya
1.n.j.			1.n.j.	בְּתוּרֵינוּ	rumah-rumah kita
2.m.j.	בֵּיתְכֶם	rumahmu	2.m.j.	בְּתוּכֶם	rumah-rumahmu
2.f.j.			2.f.j.		
3.m.j.	בֵּיתָם	rumah mereka	3.m.j.	בְּתוּרֵיהֶם	rumah-rumah mereka
3.f.j.			3.f.j.	בְּתוּרֵיהֶן	rumah-rumah mereka

24. LAGU: AL KOL ELE

Lirik : Naomi Shemer

Musik : Naomi Shemer

4/4

0 1 2 | 3 4 3 2 2 1 0 1 2 |
 Al had- vasy we- al ha- o- qets al ha-
 Symor e - li al zeh ha- ba- yit al ha-
 me- rasy- resy i- lan ba- ru- akh me- ra-

3 4 3 3 2 0 7 1 | 2 3 2 2 3 2
 mar we- ha- ma- toq al bi- te - nu ha - ti - no- get
 gan al ha- kho- ma mi ya- gan mi- pa - khad pe- ta
 khoq no- syer ko- khav misy- a- lot li- bi ba- kho- syek

2 1 | 7 7 1 1 2 | 3 4 3 2 2 1
 symor e - li ha- tov al ha- esy ha- me - vo- e- ret
 u - mi- mil- kha- ma symor al ha - me- at sye- yesy- li
 nir- sya- mot akh- syaw a - na symor li al kol e- le

0 1 2 | 3 4 3 3 2 0 7 1 |
 al ha- ma - yim ha- za- kim al ha-
 al ha- or we- al ha- tof al ha-
 we- al a - hu- ve naf- syi al ha-

2 3 2 2 3 2 2 1 | 7 7 1 1 2 |
 isy ha- syab ha- bay- ta min ha - mer- kha- qim al kol
 pri sye- lo hiv- syil od we- sye - ne a - ssaf
 sye- qet al ha- be- khi we- al zeh ha- syir

5 1 · 6 5 4 | 5 1 · 6 6 |
e - le al kol e - le symor na

5 · 5 4 · 3 2 | 3 · · 1 2 |
li e - li ha - tov al had -

3 6 4 · 3 2 | 3 6 0 4 4 | 3 · 3 2 · 2 |
vasy we - al ha - o - qets al ha - mar we - ha - ma -

1 · · 1 2 || 5 1 6 · 5 4 | 5 1 0 6 6 |
toq al na ta - a - qor na - tu - a al tisy -

5 · 5 4 · 3 2 | 3 · · 1 2 |
kakh et ha - tiq - wa ha - syi -

3 6 · 4 3 2 | 3 6 · · 4 4 |
ve - ni we - a - syu - va el ha -

3 · 3 2 · 2 | 1 · · 0 ||
a - rets ha - to - va.

1. על הדבש ועל העקץ על המר והמתוק
על בתנו התינוקת שמר אלי הטוב
על האש המבוערת על המים הזפים
על האיש השב הביתה מן המרחקים

2. שמר אלי על זה הבית על הגן - על החומה
מיגון מפחד פתע וממלחמה
שמר על המעט שיש לי על האור ועל הפך
על הפרי שלא הבשיל עוד ושנאסף

3. מרשרש אילן ברוח מרחוק נושר פוכב
משאלות לבי בחשך נרשמות עכשיו
אנא שמר לי על כל אלה ועל אהובי נפשי
על השקט על הבכי ועל זה השיר

R. עַל כָּל אֵלֶּה עַל כָּל אֵלֶּה שָׁמֵר נָא לִי אֱלֵי הַטּוֹב
עַל הַדְּבֹשׁ וְעַל הָעֵקֶץ עַל הַמֵּר וְהַמְּתוֹק
אֵל נָא תַעֲקֹר נְטוּעַ אֵל תִּשְׁפַח אֶת הַתְּקוּהָ
הַשִּׁיבֵנִי וְאַשׁוּבָה אֶל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה

Arti: Atas madu dan sengat, atas pahit dan manis, atas anak perempuan kecil kami, jagalah, Allahku yang baik. Atas api yang menyala, atas air yang membersihkan, atas manusia yang kembali ke rumah dari (pengembaraan yang) jauh:

Allahku menjaga atas rumah, atas taman, atas tembok ini dari kemalangan, dari ketakutan yang tiba-tiba, dan dari perang. Menjaga atas segala sesuatu milikku, atas perang dan atas anak, juga atas buah yang tidak masak namun meski demikian semuanya berlipat-lipat ganda.

Pohon diterpa angin yang menderu, dikejauhan jatuh sebuah bintang beralih. Sekarang dalam kegelapan mereka tercatat pada keinginan hatiku. Mari bangkitlah (diri)ku mengatasi semua ini dan atas kekasih jiwaku, atas ketenangan, atas tangisan dan atas nyanyian ini.

R: Atas semua ini, atas semua ini, jagailah aku, tentunya, Allahku yang baik, atas madu dan sengat, atas pahit dan manis. Atas tumbuhnya tumbuhan, jangan lupakan pengharapan! Kembalilah dan kembalilah, di negeri yang baik.

LATIHAN VIII

1) Analisalah kata ganti - kata ganti di bawah ini. Isilah kolom a dengan memilih O (sebagai kata ganti orang) atau T (sebagai kata ganti penunjuk); kolom b dengan memilih 1. (orang pertama), 2. (orang ke-dua) atau 3. (orang ke-tiga); kolom c dengan memilih mas. (maskulin), fem. (feminin) atau net. (netral); dan kolom d dengan memilih tung. (tunggal) atau jam. (jamak). Kemudian terjemahkanlah.

Contoh:

יְהוָה הוּא אֱלֹהִים TUHAN, Dialah Allah (1 Raj. 18:39)

(a) O (b) 3. (c) mas. (d) tung.

a) לֹא בְּשָׁמַיִם הוּא

(a) (b) (c) (d)

b) הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה

(a) (b) (c) (d)

c) זֶה הַיּוֹם

(a) (b) (c) (d)

d) כִּי-אֲנִי יְהוָה

(a) (b) (c) (d)

- e) הָעַם הַזֶּה הָרַע (a) (b) (c) (d)
 f) כִּדְבַר הָרַע הַזֶּה (a) (b) (c) (d)

2) Terjemahkanlah.

- a. בִּיד־נְבִיאִיךָ
 b. אֶתְּהָ אָבִינוּ
 c. בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 d. מִיַּד הָאִשָּׁה
 e. בֵּינֵנוּ יִשְׂרָאֵל
 f. אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם
 g. בֵּינֵנוּ עַבְדֶּיךָ
 h. וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ
 i. וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ
 j. אִישׁ גָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל
 k. הָאִישׁ הַגָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל
 l. שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ גָּדוֹל
 m. קְדוֹשָׁה הִיא הַתּוֹרָה
 n. נַח אִישׁ צַדִּיק
 o. גְּדוֹלִים הֵם הַצְּבָאוֹת
 p. שְׁלֹמֹה הַגָּדוֹל מֶלֶךְ
 q. הַחֶכֶם מִבֵּית לָחֶם
 r. יֵשׁוּעַ הַמֶּלֶךְ הַחֶכֶם
 s. הַצַּדִּיק אִישׁ טוֹב הוּא
 t. צַדִּיק הָאִישׁ הַטּוֹב
 u. הָאָדוֹן הַזָּקֵן מִבְּאֵר שֶׁבַע

KOSA KATA IV

אֲדֹנָי Tuhan
 אֵשׁ api
 עֶשֶׂר yang
 אֵת dengan

בַּד sendiri
 בִּינָתָנִים binatang
 בְּתוֹךְ di tengah-tengah
 גּוֹי bangsa

גַּם maka
דֹּרֹר generasi
הִנֵּה marilah
זָהָב emas
זָקֵן tua
חֲזָק kuat
חַי hidup
חַיָּה binatang
חֶסֶד kebaikan, kebenaran
יַבֵּשָׁה darat
יַיִן anggur
יָם laut
יֵשׁ inilah
כִּי bahwa, sebab
כֵּן maka

כּוֹכָב bintang
לְבַד sendiri
מִדְּבָר padang gurun
מִצְוָה perintah, aturan
מָר pahit
עָרֵב pagi
פֶּן bahwa, kalau, agar
פָּנִים wajah
קָדוֹשׁ kudus
קָשָׁה keras
רֵעַ teman
שָׂדֵה ladang
תְּהוֹם samudera
תָּמִים sempurna

PELAJARAN 9

25. KATA BILANGAN

Terdapat dua bentuk khusus pokok kata bilangan, yaitu bentuk kardinal, contohnya kata 'satu', 'dua', 'tiga', dst.; dan bentuk ordinal, contohnya kata 'kesatu', 'kedua', 'ketiga', dst.

25.1 Bilangan 1-10

Kardinal

Arti	Maskulin		Feminin	
	absolut	konstruk	absolut	konstruk
1	אֶחָד	אַחַד	אַחַת	אַחַת
2	שְׁנַיִם	שְׁנַיִ	שְׁתַּיִם	שְׁתַּיִ
3	שְׁלוּשׁ	שְׁלֹשׁ	שְׁלוֹשָׁה	שְׁלוֹשֶׁת
4	אַרְבַּע	אַרְבַּע	אַרְבַּעַה	אַרְבַּעַת
5	חֲמִישׁ	חֲמִישׁ	חֲמִישָׁה	חֲמִישֶׁת
6	שֵׁשׁ	שֵׁשׁ	שֵׁשָׁה	שֵׁשֶׁת
7	שֶׁבַע	שֶׁבַע	שֶׁבַעַה	שֶׁבַעַת
8	שְׁמוֹנֶה	שְׁמוֹנֶה	שְׁמוֹנֶה	שְׁמוֹנֶת
9	תֵּשַׁע	תֵּשַׁע	תֵּשַׁעַה	תֵּשַׁעַת
10	עָשָׂר	עָשָׂר	עָשָׂרַה	עָשָׂרַת

Ordinal

Arti	Maskulin	Feminin
ke-1	רִאשׁוֹן	רִאשׁוֹנָה
ke-2	שְׁנַיִ	שְׁנַיִת
ke-3	שְׁלִישִׁי	שְׁלִישִׁית
ke-4	רְבִיעִי	רְבִיעִית
ke-5	חֲמִישִׁי	חֲמִישִׁית
ke-6	שֵׁשִׁי	שֵׁשִׁית
ke-7	שֶׁבִיעִי	שֶׁבִיעִית
ke-8	שְׁמִינִי	שְׁמִינִית
ke-9	תֵּשִׁיעִי	תֵּשִׁיעִית

ke-10 עֵשִׂירִית עֵשִׂירִי

- a) Bilangan 'satu' dan 'dua' diklasifikasikan sebagai kata sifat. Contohnya kalimat אִישׁ אֶחָד 'seorang laki-laki', אִשָּׁה אַחַת 'seorang perempuan', בָּנִים שְׁנַיִם 'dua orang anak'. Dan contoh pemakaian bentuk konstruk adalah sebagai berikut: אֶחָד הַנְּבִיאִים 'salah satu dari nabi-nabi itu', שְׁנַיִ בָּנִים 'dua dari anak-anak itu'.
- b) Bentuk pemakaian bentuk absolut dan bentuk konstruk dari bilangan 3-10 mempunyai aturan yang sama, yaitu bilangan dulu kemudian diikuti kata bendanya. Contohnya kalimat שְׁלוֹשׁ בָּנִים 'tiga anak', שְׁלוֹשׁ בָּנִים 'tiga dari anak-anak itu'.
- c) Jika diikuti oleh kata ganti orang, maka hal ini dapat menjadi seperti contoh di bawah ini.

שְׁנַיִנוּ dua dari kita (Kej. 31:37)

שְׁנַיִכֶם dua dari kamu (Kej. 27:45)

שְׁנַיהֶם dua dari mereka (Kej. 2:25)

25.2 Bilangan 11-19

dengan kata benda maskulin   dengan kata benda feminin

11	אֶחָד עֶשֶׂר	אַחַת עֶשְׂרֵה
12	שְׁנַיִם עֶשֶׂר	שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה
13	שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר	שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה
14	אַרְבָּעָה עֶשֶׂר	אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
15	חַמֵּשָׁה עֶשֶׂר	חַמֵּשׁ עֶשְׂרֵה
16	שֵׁשׁ עֶשֶׂר	שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
17	שִׁבְעָה עֶשֶׂר	שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה
18	שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר	שְׁמוֹנֶת עֶשְׂרֵה
19	תִּשְׁעָה עֶשֶׂר	תִּשְׁעַת עֶשְׂרֵה

Contoh pemakaian:

שְׁנַיִם־עֶשְׂרִים עֶשְׂרִים נְשִׂאִים dua belas pemimpin (Kej. 17:20)

25.3 Bilangan 20-99

- 20 עֶשְׂרִים
- 21 אֶחָד וְעֶשְׂרִים אוֹ עֶשְׂרִים וְאֶחָד
- 22 עֶשְׂרִים וְשְׁנַיִם
- 23-29 dst.

30 שְׁלֹשִׁים

31 שְׁלֹשִׁים וְאַחַד

32-39 dst.

40 אַרְבָּעִים

42-49 dst.

50 חֲמִשִּׁים

52-59 dst.

60 שִׁשִּׁים

62-69 dst.

70 שִׁבְעִים

72-79 dst.

80 שְׁמוֹנִים

82-89 dst.

90 תִּשְׁעִים

92-99 dst.

25.4 Bilangan di atas 99

100 מֵאָה

200 מֵאוֹתַיִם

300 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת

400 אַרְבַּע מֵאוֹת

500-900 dst.

1000 אֶלֶף

2000 אֲלָפִים

3000 שְׁלֹשַׁת אֲלָפִים

4000 אַרְבַּעַת אֲלָפִים

dst.

25.5 Bilangan dengan huruf Ibrani

א = 1   ב = 2   ג = 3   ד = 4   ה = 5   ו = 6   ז = 7   ח = 8

ט = 9   י = 10   יא = 11   יב = 12   יג = 13   יד = 14   טו = 15   טז = 16

יז = 17   יח = 18   יט = 19

כ = 20   כא - כט = 21 - 29

ל = 30   לא - לו = 31 - 39

מ = 40   מא - מז = 41 - 49

נ = 50   נא - נט = 51 - 59
 ס = 60   סא - סט = 61 - 69
 ע = 70   עא - עט = 71 - 79
 פ = 80   פא - פט = 81 - 89
 צ = 90   צא - צט = 91 - 99
 ק = 100   קא - קט = 101 - 109
 קי = 110   קיא - קיט = 111 - 119
 dst.

26. KATA GANTI RELASI

Yang dimaksud dengan kata ganti relasi adalah kata **אֲשֶׁר**. Biasanya kata ganti relasi diterjemahkan dalam bahasa Indonesia dengan kata ‘yang’. Contoh kalimat yang mengandung kata ganti relasi:

וַיִּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ
 וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ

Lalu ia memisahkan antara air yang di ada bawah cakrawala itu dan air yang ada di atasnya.

27. KATA GANTI YANG MENYATAKAN MILIK

Dalam bahasa Ibrani dikenal kata ganti yang menyatakan milik. Contoh kata ganti yang menyatakan milik adalah sebagai berikut:

יֵשׁ לִי בֶן   aku mempunyai seorang anak
 אֵין לִי בֶן   aku tidak mempunyai seorang anak
 הָיָה לִי בֶן   aku telah mempunyai seorang anak
 לֹא הָיָה לִי בֶן   aku telah tidak mempunyai seorang anak
 יִהְיֶה לִי בֶן   aku akan mempunyai seorang anak
 לֹא יִהְיֶה לִי בֶן   aku tidak akan mempunyai seorang anak
 יֵשׁ לְאִישׁ בֶּן   orang itu mempunyai seorang anak

LATIHAN IX

1) Terjemahkanlah kalimat-kalimat di bawah ini.

- a. שָׁפָה אֶחָת וּדְבָרִים אַחָדִים
- b. זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה
- c. אֶלֶף כֶּסֶף
- d. שְׁשִׁים שָׁנָה

- e. תְּשַׁעִים שָׁנָה
 f. יוֹם אֶחָד
 g. וְאַחַד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים
 h. שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
 i. בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי
 j. בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
 k. כִּי-לִי כָל-הָאָרֶץ
 l. לְאִישׁ אַחֵר
 m. אֱלֹהִים חַיִּים
 n. אֶל-אֶרֶץ אַחֶרֶת
 o. עִם גְּדוֹל וְרַב
 p. לֶחֶם לְרַעֲבִים
 q. כְּצַדִּיק כְּרָשָׁע
 r. וְהִרְעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ
 s. הָאִישׁ מֹשֶׁה גְּדוֹל מְאֹד
 t. טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת
 u. הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה
 v. גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים
 w. הַטּוֹבוֹת טוֹבוֹת מְאֹד וְהָרְעוֹת רָעוֹת מְאֹד

KOSA KATA V

או	atau	עוד	lagi
אוד	tanda	עתה	sekarang
יחדו	bersama	פה	di sini
אל	Allah	צאן	(kawanan) domba
דמות	serupa	צבאות	pasukan
חדש	bulan baru	צלם	gambar
חצי	setengah	קים	jaya
כבוד	mulia, glori	שם	ini
מלכות	kerajaan	שניהם	dua dari antara mereka
נגב	Negev, selatan	תבוא	tabut

28. KATA KERJA: CIRI-CIRI UMUM

28.1 Bahasa Ibrani tidak mengenal tenses. Bahasa Ibrani lebih mengacu kepada unsur *aksi* atau *perbuatan* dari tindakan kerja yang dilakukan. Secara garis besar, aksi itu dibagi menjadi dua jenis, yaitu aksi yang sempurna dilakukan dan aksi yang tidak sempurna dilakukan. Untuk memudahkan akan permasalahan waktu ini, maka kita membaginya menjadi dua, yaitu perfekt dan imperfekt.

28.2 Bentuk dasar sederhana dari kata kerja bahasa Ibrani seperti yang terdapat di dalam kamus-kamus bahasa Ibrani merupakan bentuk Qal Perfekt Orang ke-3 Maskulin Tunggal. Kata Qal (קָלַל) berarti “bentuk kata dasar sederhana”.

28.3 Bentuk Qal Perfekt Orang ke-3 Maskulin Tunggal biasanya memiliki tiga konsonan yang dilengkapi oleh dua vokal, dan biasanya merupakan kata bersuku-kata dua. Suku kata kedua merupakan suku kata tertutup beraksen. Sedangkan suku kata pertama merupakan suku kata terbuka dan biasanya memakai vokal qamets.

Contoh:

אָהַב dia mencintai

אָמַר dia berkata

בָּרַא dia mencipta

הָיָה dia menjadi

עָשָׂה dia membuat

28.4 Dalam kata kerja Ibrani dijumpai kasus bentuk statif.

Contoh:

גָּדַל dia menjadi (semakin) besar

זָקַן dia menjadi (semakin) tua

קָרַב dia menjadi (semakin) dekat

יָטַן dia menjadi (semakin) kecil

28.5 Kata kerja Ibrani diklasifikasikan menjadi dua bagian besar, yaitu kata kerja kuat dan kata kerja lemah. Kata kerja kuat dikelompokkan dalam satu klasifikasi, sedangkan kata kerja lemah mempunyai banyak klasifikasi.

28.6 Pembagian klasifikasi kata kerja lemah didasarkan pada kata kerja paradigma פִּעַל. Berikut ini pembagian jenis kata kerja lemah menurut dasar kata פִּעַל.

	ל	ע	פ	Kata Kerja Paradigma
1.	ד	נ	ע	Pe Guttural
2.	ל	א	ש	'Ayin Guttural
3.	ח	ל	ש	Lamed Guttural
4.	ל	ה	א	Pe 'Alef
5.	א	א	נ	Lamed 'Alef
6.	ה	נ	נ	Lamed He
7.	ל	פ	נ	Pe Nun
8.	ב	ו	ש	'Ayin Waw /
	ם	י	ש	'Ayin Yod
9.	ב	ש	י	Pe Waw / Pe Yod
10.	ב	ב	ט	'Ayin Ganda

28.7 Kadang ada juga kata kerja lemah Ibrani yang tergolong dalam dua jenis sekaligus. Contoh:

חָיָה Pe Guttural dan Lamed He

חָטָא Pe Guttural dan Lamed 'Alef

נָחָה Pe Nun dan Lamed He

חָלַל Pe Guttural dan 'Ayin Ganda

29. KONJUGASI KATA KERJA QAL PERFEKT

29.1 Konjugasi kata kerja Qal perfekt adalah sebagai berikut:

1.	שָׁמַר		
3 mt	שָׁמַר	dia	memelihara
3 ft	שָׁמְרָה	dia	memelihara
2 mt	שָׁמַרְתָּ	engkau	memelihara
2 ft	שָׁמַרְתְּ	engkau	memelihara
1 nt	שָׁמַרְתִּי	aku	memelihara
3 nj	שָׁמְרוּ	mereka	memelihara

2 mj	שָׁמַרְתֶּם	kamu memelihara
2 fj	שָׁמַרְתָּן	kamu memelihara
1 nj	שָׁמַרְנוּ	kami memelihara
2.	מִשַּׁל	
3 mt	מִשַּׁל	dia memerintah
3 ft	מִשַּׁלָּה	dia memerintah
2 mt	מִשַּׁלְתָּ	engkau memerintah
2 ft	מִשַּׁלְתִּי	engkau memerintah
1 nt	מִשַּׁלְתִּי	aku memerintah
3 nj	מִשַּׁלוּ	mereka memerintah
2 mj	מִשַּׁלְתֶּם	kamu memerintah
2 fj	מִשַּׁלְתָּן	kamu memerintah
1 nj	מִשַּׁלְנוּ	kami memerintah

29.2 Berikut ini contoh-contoh penerjemahan bentuk perfekt.

- a) Bentuk perfekt dapat diterjemahkan sebagai suatu perbuatan yang telah selesai dilakukan pada masa lampau.

Contoh:

עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ דָן

Maka dia(f) telah menamainya Dan. (Kej. 30:6)

הוּא נָתַנְהָ לִי מִן־הָעֵץ

Dia(f) telah memberikan kepadaku dari pohon itu. (Kej. 3:12)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים

Pada mulanya Allah telah selesai menciptakan. (Kej. 1:1)

- b) Bentuk perfekt dapat diterjemahkan sebagai suatu perbuatan yang telah dilakukan pada masa lampau (atau dalam bahasa Inggris dalam tenses past perfekt).

Contoh:

וַיְהוּה פָקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר

Maka TUHAN menemui Sara seperti yang dia pernah katakan. (Kej. 21:1)

נָתַנוּ לוֹ אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר שָׁאַל

Mereka memberikan kepadanya kota yang dia pernah minta. (Yos. 19:50)

- c) Bentuk perfekt dapat diterjemahkan sebagai suatu perbuatan yang sedang dilakukan.

Contoh:

דֶּרֶךְ שְׁלוֹם לֹא יָדְעוּ

Mereka tidak mengetahui jalan damai. (Yes. 59:8)

הִנֵּה אֶתָּה זָקֵנָה

Lihatlah, engkau (kini) telah menjadi tua. (1 Sam. 8:5)

אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה

TUHAN berkata: "Aku mengasihimu". (Mal. 1:2)

- d) Bentuk perfekt dapat diterjemahkan sebagai suatu perbuatan yang akan dilakukan.
Contoh:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת

Maka anak-anak Israel akan memelihara sabat. (Kel. 31:16)

וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתִי

Lalu aku akan berbaring bersama dengan bapakku. (Kej. 47:30)

LATIHAN X

- 1) Kata kerja-kata kerja di bawah ini termasuk jenis kata kerja kuat (K) atau kata kerja lemah (L).

( )	שִׁים	( )	שָׁלַח
( )	יָשַׁב	( )	לָבַשׁ
( )	מָשַׁל	( )	עָשָׂה
( )	בּוֹא	( )	אָכַל
( )	קָטַל	( )	שָׁמַע
( )	יָדַע	( )	לָקַח
( )	סָלַל	( )	שָׁכַב
( )	גָּדַל	( )	בָּרָא
( )	כָּתַב	( )	לָיַן
( )	נָתַן	( )	מָלַךְ

- 2) Cocokkanlah.

( )	מָרַד	(A)	Pe Nun
( )	עָזַב	(B)	Lamed Guttural
( )	פָּנָה	(C)	Lamed 'Alef
( )	זָכַר	(D)	'Ayin Guttural
( )	קוּם	(E)	Pe 'Alef
( )	נָתַן	(F)	Qal
( )	שָׁמַע	(G)	'Ayin Waw
( )	בִּין	(H)	Lamed He
( )	מָצָא	(I)	Pe Guttural

- ( ) יָלַד (J) 'Ayin Yod
 ( ) זָעַק (K) 'Ayin Ganda
 ( ) אָבַד (L) Pe Waw / Pe Yod

- 3) Tulislah konjugasi Qal perfekt dari kata kerja נָבַר dan כָּבַשׁ.
 4) Analisalah kata kerja - kata kerja dalam kalimat-kalimat berikut ini dengan mengisi kata ganti orang pada (i) dan kata dasar pada (ii), kemudian terjemahkanlah dengan melihat konteks kalimatnya.

Contoh:

וּמִשְׁנֵה־כֶּסֶף לָקְחוּ בְיָדָם

Lalu mereka mengambil dua kali lipat uang (perak) dengan tangan (kekuatan) mereka. (Kej. 43:15)

(i) 3 nj

(ii) לָקַח

a) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בְּיַבְשָׁה

(i)

(ii)

b) וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל

(i)

(ii)

c) כִּי־שָׁכַב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו

(i)

(ii)

d) צָדֵק לִבְשָׁתִי

(i)

(ii)

e) הוֹדוּ וְהִדְרִי לִבְשָׁתְךָ

(i)

(ii)

f) וְנָשִׂים מִשְׁלוּ בּוֹ

(i)

(ii)

KOSA KATA VI

אָהַב mencintai

אָחַב mencintai

אָכַל makan

אָמַר berkata

בּוֹא pergi, masuk

בָּרָא mencipta

גָּדַל menjadi (semakin) besar

הָיָה menjadi

הִלֵּךְ berjalan, pergi
 זָקַן dia menjadi (semakin) tua
 יָדַע mengetahui
 יָטַן dia menjadi (semakin) kecil
 יָשַׁב duduk, tinggal
 כָּתַב menulis
 לָבַשׁ mengenakan, berpakaian
 לָיַן bermalam
 לָקַח mengambil
 מָלַךְ memerintah, memimpin

מָשַׁל memimpin
 נָתַן memberi
 סָלַל mengangkat
 עָשָׂה membuat
 קָטַל membunuh
 קָרַב menjadi (semakin) dekat
 שָׂם mengambil, menempatkan
 שָׁכַב berbaring
 שָׁלַח mengirim, menyuruh
 שָׁמַע mendengar, memperhatikan

30. KALIMAT TANYA

Pembentukan kalimat tanya dalam bahasa Ibrani mempunyai cara yang bermacam-macam.

30.1 Dengan cara menggunakan kata tanya מִי (siapa) dan מָה (apa).

- 1) Kata tanya מִי mempunyai arti ‘siapakah’ (מִי sebagai subyek) atau ‘siapa yang’ (מִי sebagai obyek). Kata tanya מִי juga boleh diikuti oleh preposisi/kata depan. Contohnya kata לְמִי ‘kepada siapa’ dan מִמֵּי ‘dari siapa’. Contoh penggunaan kata tanya מִי :

מִי הִגִּיד לִי *Siapa yang memberitahukan kepadaku? (Kej. 3:11)*

מִי יְהוָה *Siapakah TUHAN? (Kel. 5:2)*

מִי־אֵל כְּמוֹךָ *Siapa allah yang sepertiMu? (Mik. 7:18)*

מִי־לִי בַשָּׁמַיִם *Siapa yang aku punya di surga? (Mzm. 73:25)*

מִמֵּי אֶפְתָּד *Dari siapa (pada siapa) aku takut? (Mzm. 27:1)*

וְלִמִּי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ *Dan kepada siapa (milik siapa) ternak yang di depanmu? (Kej. 32:18)*

- 2) Kata tanya מָה biasanya dipakai bukan sebagai kata yang berdiri sendiri. Pemakaian kata tanya מָה mempunyai aturan-aturan sebagai berikut:

- a. Sebelum huruf selain guttural, maka ditulis מָה־, dan huruf selain guttural itu diberi dagesy forte.

Contoh:

מָה־יִקְרָא־לוֹ *Bagaimana dia menamainya? (Kej. 2:19)*

מָה־מִשְׁכַּרְתְּךָ *Apa upahmu? (Kej. 29:15)*

מָה־טוֹב וּמָה־נָעִים *Alangkah baik dan alangkah indah! (Mzm. 133:1)*

- b. Sebelum konsonan א, ה, dan ר, maka ditulis מָה atau מָה־. (Catatan: sebelum konsonan ה kadang ditulis מָה־).

Contoh:

מָה־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה לָעָם *Apa hal yang telah engkau perbuat bagi bangsa ini? (Kel. 18:14)*

מָה אֶרְצֶיךָ *Apa negerimu? (Yun. 1:8)*

כַּעֲרֵים הָאֵלֶּה *Seperti apa kota-kota itu? (1 Raj. 9:13)*

מָה־הִיא *Apa itu? (Zakh. 5:6)*

מָה־אָדָם *Apakah manusia? (Mzm. 144:3)*

- c. Sebelum konsonan פּ dan ע , maka ditulis מָהּ atau מְהֵ .

Contoh:

מָה עֲבָדְךָ *Apakah hambamu? (2 Sam. 9:8)*

וּמָה עִז מְאִירִי *Apa yang kuat lebih daripada singa? (Hak.14:18)*

מָה עָשִׂיתִי וּמָה־חַטָּאתִי *Apakah yang telah kuperbuat? Apakah kesalahanku dan apakah dosaku (1 Sam. 20:1)*

30.2 Dengan cara menggunakan kata tanya yang berfungsi sebagai kata depan. Contohnya:

אֵי di mana?

אָן kemana?

אֵיהָ di mana?

אָנָּה kemana?

אֵיפֶהָ di mana?

לָמָּהּ mengapa?

מֵאֵין dari mana?

לָמָּהּ mengapa?

מֵאֵי־מִזֶּה dari mana?

מִדּוּעַ mengapa?

אֵיךְ bagaimana?

Contoh dalam kalimat:

וְאֵנִי אָנָּה אֵנִי־בָא *dan aku, kemanakah aku akan pergi? (Kej.37:30)*

אֵי הֶבֶל אַחִיךָ *dimana Habel saudaramu? (Kej. 4:9)*

מִדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי *mengapa kamu datang kepadaku? (Kej. 26:27)*

30.3 Dengan cara menggunakan awalan tanya הַ yang menyertai kata pertama dalam kalimat. Pemakaian awalan tanya הַ mempunyai aturan sebagai berikut:

- 1) Sebelum huruf selain guttural yang diikuti oleh vokal penuh, maka awalan tanya הַ mendapatkan vokal הֵ. Contoh:

הֵכֶלֶב אֲנֹכִי *Anjingkah aku? (1 Sam. 17:43)*

הֵלֹא־חֹשֶׁךְ יוֹם יְהוָה *Bukankah hari TUHAN itu kegelapan? (Amos 5:20)*

הֵישׁ לָכֶם אָח *Punya saudarakah kamu? (Kej. 43:7)*

- 2) Sebelum huruf guttural yang diikuti oleh vokal penuh (kecuali qamets dan qamets-khatuf), maka awalan tanya הַ mendapatkan vokal הִ. Contoh:

הָעוֹד לְכֶם אֶחָד *Masih adakah saudaramu? (Kej. 43:6)*

יִשְׂרָאֵל הָעֶבֶד יִשְׂרָאֵל *Budakkah Israel itu? (Yer. 2:14)*

- 3) Sebelum huruf guttural yang diikuti oleh qamets dan qametskhatuf, maka awalan tanya הָ mendapatkan vokal הֶ. Contoh:

הָחִזֵּק הוּא *Kuatkah dia? (Bil. 13:18)*

- 4) Sebelum semua huruf yang diikuti vokal syewa, maka awalan tanya הָ mendapatkan vokal הֶ. Contoh:

הָאֱלֹהִים אֲנִי *Allahkah aku? (2 Raj. 5:7)*

31. KATA KERJA TERATUR

Bahasa Ibrani mempunyai tujuh kata kerja teratur, yaitu:

- 1) Qal (קָל) - kata kerja aktif sederhana
- 2) Nif'al (נִפְעַל) - kata kerja pasif sederhana atau refleksif
- 3) Pi'el (פִּיעַל) - kata kerja aktif intensif
- 4) Pu'al (פּוּעַל) - kata kerja pasif intensif
- 5) Hitpa'el (הִתְפַּעֵל) - kata kerja refleksif intensif
- 6) Hif'il (הִפְעִיל) - kata kerja aktif kausatif
- 7) Hof'al (הִפְעִיל) - kata kerja pasif kausatif

31.1 Nif'al (Pasif Sederhana/Refleksif) Bentuk nif'al mengungkapkan pengertian tentang sesuatu atau seseorang yang secara refleks (sehingga bentuk nif'al seringkali juga disebut sebagai kata kerja refleksif) dalam pengertian sebagai bentuk pasif (atau sering juga disebut sebagai kata kerja pasif). Yang perlu diperhatikan adalah siapa yang memprakarsai kerja atau kegiatan dalam kalimat itu.

- 1) Pada kebanyakan kata kerja dasar, Nif'al berfungsi sebagai kata kerja pasif yang bertolak belakang dengan Qal yang berfungsi sebagai kata kerja aktif.

Contoh:

Qal (3 mt)	Nif'al (3 mt)
לָקַח dia mengambil	נִלְכָּד dia diambil
שָׁבַר dia mematahkan	נִשְׁבַּר dia dipatahkan
שָׁמַע dia mendengarkan	נִשְׁמַע dia didengarkan

- 2) Pada beberapa kata kerja dasar, Nif'al berfungsi sebagai suatu reaksi refleks, sebagai suatu aksi yang tertuju kepada diri sendiri.

Qal (3 mt)	Nif'al (3 mt)
שָׁמַר dia menjaga (sesuatu)	נִשְׁמַר dia menjaga dirinya sendiri

Berikut ini konjugasi bagi kata kerja Nif'al perfekt:

3 mt	נִמְשַׁל	dia diperintah
3 ft	נִמְשָׁלָה	dia diperintah
2 mt	נִמְשַׁלְתָּ	engkau diperintah
2 ft	נִמְשַׁלְתָּ	engkau diperintah
1 nt	נִמְשַׁלְתִּי	aku diperintah
3 nj	נִמְשָׁלוּ	mereka diperintah

31.2 Pi'el (Aktif Intensif) Bentuk Pi'el suatu perbuatan yang dilakukan secara aktif (dengan niat yang sungguh) dan disertai intensitas yang tinggi (dengan seluruh kemampuan yang dimiliki oleh pelakunya), sehingga bentuk pi'el seringkali juga disebut sebagai kata kerja aktif intensif. Bentuk kata kerja teratur lain yang termasuk sebagai kata kerja jenis intensif adalah pu'al dan hitpa'el. Pi'el adalah bentuk aktif dari kata kerja intensif, pu'al adalah bentuk pasif dari kata kerja intensif, dan hitpa'el adalah bentuk refleksif dari kata kerja intensif.

Yang perlu kita perhatikan, konsonan kedua dari kata kerja dasarnya diberi dagesy forte.

Contoh:

Qal (3 mt)	לָכַד	dia mengambil	Pi'el (3 mt)	לִכְדֹּ	dia berusaha mengambil
	שָׁבַר	dia mematahkan		שִׁבַּר	dia berusaha mematahkan

Berikut ini konjugasi bagi kata kerja Pi'el perfekt:

Pi'el Perfekt

3 mt	מִשַּׁל	dia berusaha memerintah
3 ft	מִשָּׁלָה	dia berusaha memerintah
2 mt	מִשַּׁלְתָּ	engkau berusaha memerintah
2 ft	מִשַּׁלְתָּ	engkau berusaha memerintah
1 nt	מִשַּׁלְתִּי	aku berusaha memerintah
3 nj	מִשָּׁלוּ	mereka berusaha memerintah
2 mj	מִשַּׁלְתֶּם	kamu berusaha memerintah
2 fj	מִשַּׁלְתֶּן	kamu berusaha memerintah
1 nj	מִשָּׁלְנוּ	kami berusaha memerintah

31.3 Pu'al (Pasif Intensif) Bentuk pu'al merupakan bentuk pasif dari pi'el. Yang penting diperhatikan untuk bentuk ini adalah siapa yang memprakarsai perbuatan itu, karena yang memprakarsai perbuatan itu telah melakukannya dengan

niat yang sungguh dan disertai intensitas yang tinggi (dengan seluruh kemampuan yang dimiliki oleh pelakunya).

Sama halnya dengan bentuk pi'el, konsonan kedua dari kata kerja dasarnya diberi dagesy forte.

Contoh:

Pi'el (3 mt)		Pu'al (3 mt)	
לָבַדְּ	dia berusaha mengambil	לָבַדְּ	dia berusaha diambil
שָׁבַרְ	dia berusaha mematahkan	שָׁבַרְ	dia berusaha dipatahkan

Berikut ini konjugasi bagi kata kerja Pu'al perfekt:

Pu'al Perfekt

3 mt	מִשַּׁלְּ	dia berusaha diperintah
3 ft	מִשַּׁלְּה	dia berusaha diperintah
2 mt	מִשַּׁלְּתְּ	engkau berusaha diperintah
2 ft	מִשַּׁלְּתְּ	engkau berusaha diperintah
1 nt	מִשַּׁלְּתִי	aku berusaha diperintah
3 nj	מִשַּׁלְּוּ	mereka berusaha diperintah
2 mj	מִשַּׁלְּתֶם	kamu berusaha diperintah
2 fj	מִשַּׁלְּתֶן	kamu berusaha diperintah
1 nj	מִשַּׁלְּנוּ	kami berusaha diperintah

31.4 Hitpa'el (Refleksif Intensif) Intensitas perbuatan yang ditunjukkan oleh hitpa'el sama dengan intensitas bentuk pi'el dan pu'al, tetapi bentuk ini bersifat refleksif (ditujukan kepada pelaku perbuatan itu sendiri).

1) Bentuk hitpa'el biasanya menunjukkan bentuk aksi refleksif, yaitu suatu aksi yang ditujukan kepada diri sendiri.

Contoh:

Qal (3 mt)		Hitpa'el (3 mt)	
אָמַץ	dia menjadi kuat	הִתְאַמַּץ	dia berusaha menguatkan dirinya sendiri
קָדַשׁ	dia menjadi kudus	הִתְקַדְּשׁ	dia berusaha membersihkan dirinya sendiri

2) Kadang bentuk hitpa'el diterjemahkan seperti Qal, yaitu sebagai bentuk aktif sederhana.

Contoh:

Hitpa'el (3 mt)	
הִתְפַּלֵּל	dia berdoa
הִתְנַבֵּא	dia bernubuat

- 3) Jika kata kerja dalam bentuk dasarnya diawali dengan huruf sibilant (huruf yang dilafalkan dengan mengeluarkan bunyi berdesis) seperti misalnya ס , צ , ש atau שׁ, maka huruf ת bertukar posisi dengan huruf sibilant itu.

Contoh:

Hitpa'el (3 mt)

הִשְׁתַּמֵּר dia menjagai dirinya sendiri

הִסְתַּתֵּר dia menyembunyikan diri

Secara khusus, untuk huruf sibilant צ , huruf ת akan berubah menjadi huruf ט .

Contoh:

Hitpa'el (3 mt)

הִצְטַמֵּדָק dia menghakimi dirinya sendiri

- 4) Kasus khusus, jika kata kerja dalam bentuk dasarnya diawali dengan huruf ט , maka huruf ת akan menjadi luluh, dan mengakibatkan penggantian huruf ט dengan menambahkan dagesy forte padanya.

Contoh:

Hitpa'el (3 mt)

הִטַּהֵר dia menyembuhkan dirinya sendiri

Berikut ini konjugasi bagi kata kerja Hitpa'el perfekt:

3 mt	הִתְמַשֵּׁל	dia memerintah diri sendiri
3 ft	הִתְמַשֵּׁלָה	dia memerintah diri sendiri
2 mt	הִתְמַשֵּׁלְתָּ	engkau memerintah diri sendiri
2 ft	הִתְמַשֵּׁלְתָּי	engkau memerintah diri sendiri
1 nt	הִתְמַשֵּׁלְתִּי	aku memerintah diri sendiri
3 nj	הִתְמַשֵּׁלוּ	mereka memerintah diri sendiri
2 mj	הִתְמַשֵּׁלְתֶּם	kamu memerintah diri sendiri
2 fj	הִתְמַשֵּׁלְתֶּן	kamu memerintah diri sendiri
1 nj	הִתְמַשֵּׁלְנוּ	kami memerintah diri sendiri

31.5 Hif'il (Aktif Kausatif) Bentuk hif'il menunjukkan pengertian tentang sesuatu aktivitas yang menjadi penyebab terjadinya aktivitas lain (aktif kausatif). Prakarsa atau pimpinan yang sebenarnya dalam satu peristiwa/kegiatan dapat dicari dalam arti 'penyebab'.

- 1) Pada kebanyakan kata kerja dasar, hif'il berfungsi sebagai bentuk kausatif.

Contoh:

Qal (3 mt)

Hif'il (3 mt)

יָדַע dia mengenal   הוֹדִיעַ dia menyebabkan tahu

שָׁמַע dia mendengar הִשְׁמִיעַ dia menyebabkan mendengar (memproklamirkan)

- 2) Kadang terdapat bentuk hif'il yang merupakan bentuk pernyataan.

Contoh:

Qal (3 mt) Hif'il (3 mt)

צָרַק dia benar הִצְדִּיק dia menyatakan kebenaran

רָשַׁע dia bersalah הִרְשִׁיעַ dia menyatakan bersalah

- 3) Beberapa kata kerja hif'il mempunyai arti seperti kata kerja Qal aktif.

Contoh:

Qal (3 mt) Hif'il (3 mt)

כָּרַת dia memotong הִכְרִית dia memotong

יָשַׁע dia melayani הוֹשִׁיעַ dia melayani

- 4) Beberapa kata kerja hif'il tidak dapat diartikan sesuai dengan aturan di atas.

Mereka hanya dapat diterjemahkan menurut konteks kalimatnya.

Berikut ini konjugasi bagi kata kerja Hif'il perfekt:

Hif'il Perfekt

3 mt	הִמְשִׁיל	dia memerintah
3 ft	הִמְשִׁילָה	dia memerintah
2 mt	הִמְשִׁילָתְךָ	engkau memerintah
2 ft	הִמְשִׁילָתְךָ	engkau memerintah
1 nt	הִמְשִׁילָתִי	aku memerintah
3 nj	הִמְשִׁילוּ	mereka memerintah
2 mj	הִמְשִׁילְתֶּם	kamu memerintah
2 fj	הִמְשִׁילְתֶּן	kamu memerintah
1 nj	הִמְשִׁילְנוּ	kami memerintah

31.6 Hof'al (Pasif Kausatif) Bentuk hof'al merupakan bentuk pasif dari

hif'il.

Contoh:

Hif'il (3 mt) Hof'al (3 mt)

הִבִּיא dia membutuhkan (בִּוֵּא) הוּבָא dia dibutuhkan

הִמִּית dia membunuh (מִוֵּת) מוּמָת dia dibunuh

Berikut ini konjugasi bagi kata kerja Hof'al perfekt:

Hof'al Perfekt

3 mt	הִמְשַׁל	dia diperintah
3 ft	הִמְשַׁלָּה	dia diperintah
2 mt	הִמְשַׁלָּתְךָ	engkau diperintah

2 ft	הַמְשִׁילָהּ	engkau diperintah
1 nt	הַמְשִׁילָתִי	aku diperintah
3 nj	הַמְשִׁילוּ	mereka diperintah
2 mj	הַמְשִׁילְתֶּם	kamu diperintah
2 fj	הַמְשִׁילְתֶּן	kamu diperintah
1 nj	הַמְשִׁילְנוּ	kami diperintah

Catatan: Vokal qamets yang menyertai הַ merupakan vokal qamets-khatuf.

LATIHAN XI

1) Tulislah konjugasi kata kerja teratur perfekt dari kata kerja קָטַל.

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
	Perfekt						
3 mt	קָטַל	נִשְׁמַר					
3 ft	קָטַלְהָ						
2 mt							
2 ft							
1 nt							
3 nj							
2 mj							
2 fj							
1 nj							

2) Carilah kata dasar dan termasuk kata kerja teratur apa dari beberapa kata kerja teratur di bawah ini.

Contoh:

קָטַל Hif'il : הַקָּטִיל

a) הַמְשִׁילוּ	k) הַקָּטִילְתֶּן	u) דָּבְרוּ
b) נִתְנָה	l) רָדְפוּ	v) שָׂמַעְתִּי
c) שָׁמַרְתָּ	m) נָפְלוּ	w) הִשְׁמִיד
d) גָּדְלָהּ	n) הִזְכַּרְתִּי	x) לָקַח
e) דִּבְרַנּוּ	o) הִכְשִׁילָהּ	y) נִכְרַת
f) הִתְקַדְּשָׁה	p) קָדְשָׁנוּ	z) הִכְבַּדְתִּי
g) הִכְשִׁילְתֶּם	q) הִתְפַּקְדּוּ	aa) קָדְשָׁתִי
h) נִשְׁבְּרוּ	r) הִבְרַכְתֶּם	bb) נִלְכַּדָּה
i) הַמְשִׁילָתִי	s) בָּקַשׁ	cc) לָמַדְתָּ
j) נִלְחַם	t) הִבְדִּילָתִי	dd) הִשְׁבַּרְתִּי

ee) הַכְּשִׁילָתָם

gg) הַבְּדִיל

ii) סִפֵּר

ff) נִמְכַּרְנוּ

hh) הִסְתִּיר

jj) נִסְתַּרָה

- 3) Analisalah kata kerja-kata kerja dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

Contoh :

וְנִכְרַת מֵעַמּוּי

Dan dia akan dipisahkan dari bangsanya. (Kel. 30:33)

(a) Nif'al (b) 3 m.t (c) כִּרַת

a. דִּבְרוּ אִחָיו אִתּוֹ

(a) (b) (c)

b. הַבְּדִילְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים

(a) (b) (c)

c. דִּבְרַנּוּ אֵלַיךְ בְּמִצְרַיִם

(a) (b) (c)

d. מִצַּאתִי דָוִד עַבְדִּי

(a) (b) (c)

e. וְשַׁלַּחְתִּי־אִשׁ בְּעָרָיו

(a) (b) (c)

f. וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם

(a) (b) (c)

g. וְשָׁכַבְתִּי עִם־אִבְתִּי

(a) (b) (c)

h. לֹא אֶת־אִבְתֵּינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אֲתָנוּ

(a) (b) (c)

i. וְעַבְדְּתֶם אֲתָנוּ

(a) (b) (c)

j. וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקְרַב עַמָּהּ

(a) (b) (c)

k. וְנִפְלְתָ אֹתָהּ וַיְהוּדָה עִמָּךְ

(a) (b) (c)

l. וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקְרַבְךָ

(a) (b) (c)

m. וְאֶת־אִשְׁתּוֹ לְקַחְתָּ

(a) (b) (c)

n. אֵיךְ כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי

(a) (b) (c)

- o. שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם אֶת הַמְצוֹה הַזֹּאת
(a) (b) (c)
- p. פָּקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ
(a) (b) (c)
- q. וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בְּחֶרֶב
(a) (b) (c)
- r. מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיְדָכֶם
(a) (b) (c)
- s. לֶחֶם לֹא אֲכַלְתִּי
(a) (b) (c)
- t. כִּי מִמֶּנֶּה לָקַחְתָּ כִּי־עָפַר אֶתָּה
(a) (b) (c)
- u. הֲלֹא כָתַבְתִּי לָךְ
(a) (b) (c)
- v. וְאַנְכִי עֹמְדִי בְהָר
(a) (b) (c)
- w. לֹא־שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים
(a) (b) (c)
- x. כִּי־מָצְאתָ חֵן בְּעֵינַי
(a) (b) (c)
- y. נִמְצְאוּ דְבָרֶיךָ
(a) (b) (c)

KOSA KATA VII

בָּדַל berpisah

בָּנָה bertumbuh

בִּקֵּשׁ mencari, bertanya

בְּרִזָּל besi

גָּנַב mencuri, menipu

דִּבֶּר berkata

זָכָר laki-laki

כֹּהֵן imam

כֶּרֶם kebun anggur

פָּרַת memotong

פָּתַב menulis

לָקַח mengambil

מִין jenis

מִלְחָמָה perang

מֶלֶךְ menjadi raja

מָצָא mendapat, menemui

נְחֹשֶׁת perunggu, tembaga

נָפַל jatuh, mati

נִקְבָּה perempuan

נָתַן memberi

עָבַד melayani

עָלָה bangkit

עָמַד berdiri

עָנַן awan

עָשָׂה membuat

פָּקַד menemui, memperhatikan

קָרָא memanggil, menamai

קָרַב batin

שָׁכַב berbaring

שָׁלַח mengirim, menyuruh

שָׁמַע mendengar, memperhatikan

שָׁמַר menjaga, memelihara

PELAJARAN 12

32. KONJUGASI KATA KERJA QAL IMPERFEKT

32.1 Bentuk konjugasi dari Qal imperfekt bagi kata kerja kuat adalah sebagai berikut:

3 mt	XXXִי	3 mt	יִXXXִי
3 ft	XXXִתְּ	3 ft	תִּXXXִנָּה
2 mt	XXXִתְּ	2 mt	יִXXXִתְּ
2 ft	יִXXXִתְּ	2 ft	תִּXXXִנָּה
1 nt	XXXִי	1 nt	XXXִי

32.2 Konjugasi qal imperfekt bagi kata kerja מִשַׁלֵּם adalah sebagai berikut:

3 mt	יִמְשַׁלֵּם	3 mt	יִמְשַׁלְּוּ
3 ft	תִּמְשַׁלֵּם	3 ft	תִּמְשַׁלְּנָה
2 mt	תִּמְשַׁלֵּם	2 mt	תִּמְשַׁלְּוּ
2 ft	יִתְּמְשַׁלֵּי	2 ft	תִּתְּמְשַׁלְּנָה
1 nt	אִמְשַׁלֵּם	1 nt	נִמְשַׁלֵּם

32.3 Konjugasi qal imperfekt bagi kata kerja כָּתַבְתִּי mempunyai bentuk konjugasi yang sama dengan kata kerja מִשַׁלֵּם.

3 mt	יִכְתֹּב	3 mt	יִכְתֹּבוּ
3 ft	תִּכְתֹּב	3 ft	תִּכְתֹּבְנָה
2 mt	תִּכְתֹּב	2 mt	תִּכְתֹּבוּ
2 ft	יִתְּכְתֹּבִי	2 ft	תִּתְּכְתֹּבְנָה
1 nt	אִכְתֹּב	1 nt	נִכְתֹּב

32.4 Konjugasi kata kerja-kata kerja qal imperfekt yang lain yang mempunyai bentuk konjugasi yang sama dengan kata kerja מִשַׁלֵּם adalah sebagai berikut:

זָכַרְתִּי mengingat

כָּתַבְתִּי menulis

מִצַּוְתָא memerintah

קָטַל membunuh

פָּקַד mengunjungi, menemui

שָׁבַר mematahkan

שָׁבַת beristirahat

שָׁמַר memelihara, menjaga

שָׁפַט menghakimi

32.5 Beberapa kata kerja statif yang mengalami konjugasi dalam bentuk qal imperfekt yang berbeda dengan konjugasi kata kerja כָּתַב, di mana vokal kholem berubah menjadi vokal patakh.

3 mt יִכְבֵּד 3 mt יִכְבְּרוּ

3 ft תִּכְבֵּד תִּכְבְּדוּנָה

2 mt תִּכְבֵּד תִּכְבְּרוּ

2 ft יִכְבְּדוּ יִכְבְּדוּנָה

1 nt אִכְבֵּד נִכְבֵּד

32.6 Kata kerja imperfekt harus diterjemahkan menurut konteks kalimatnya. Berikut ini contoh-contoh penerjemahan kata kerja imperfekt.

Kata kerja imperfekt dapat digunakan untuk mengekspresikan kegiatan yang terjadi pada masa dulu, sekarang dan yang akan datang.

Contoh:

1) Contoh penerjemahan kata kerja imperfekt yang menunjukkan suatu kegiatan yang telah dilakukan.

a) וַאֲדָ יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ

Lalu ada kabut yang telah naik ke atas dari bumi (Kej. 2:6)

b) וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְּשָׁנָה

Dan demikianlah telah terjadi bertahun-tahun (1 Sam. 1:7)

2) Contoh penerjemahan kata kerja imperfekt yang menunjukkan suatu kegiatan yang sedang dilakukan.

a) בֶּן יִכְבֵּד אָב

Seorang anak menghormati bapak(nya) (Mal. 1:6)

b) לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרְךָ

Supaya aku memelihara firmanmu (Mzm. 119:101)

3) Contoh penerjemahan kata kerja imperfekt yang menunjukkan suatu kegiatan yang akan dilakukan.

a) בִּי מְלָכִים יִמְלְכוּ

Olehku raja-raja akan memerintah (Ams. 8:15)

b) וְאַתָּה תִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל

Dan engkau akan menjadi raja atas Israel (1 Sam. 23:17)

33. KONJUGASI KATA KERJA IMPERFEKT PADA KATA KERJA TERATUR

33.1 Berikut ini adalah konjugasi nif'al imperfekt bagi kata kerja **כָּתַב** dan

מָשַׁל.

3 mt	יִכְתֹּב	יִמְשֹׁל
3 ft	תִּכְתֹּב	תִּמְשֹׁל
2 mt	תִּכְתֹּב	תִּמְשֹׁל
2 ft	תִּכְתְּבִי	תִּמְשְׁלִי
1 nt	אִכְתֹּב	אִמְשֹׁל
3 mj	יִכְתְּבוּ	יִמְשְׁלוּ
3 fj	תִּכְתְּבֶנָּה	תִּמְשְׁלֶנָּה
2 mj	תִּכְתְּבוּ	תִּמְשְׁלוּ
2 fj	תִּכְתְּבֶנָּה	תִּמְשְׁלֶנָּה
1 nj	נִכְתֹּב	נִמְשֹׁל

Contoh penggunaan kata kerja nif'al imperfekt:

1. אוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים
Sekiranya empat puluh (orang) akan didapati di sana? (Kej.18:29)
2. יִשְׁפֹּטוּ גוֹיִם עַל־פְּנֵיָךְ
Bangsa-bangsa akan dihakimi dihadapannya. (Mzm. 9:20)

33.2 Berikut ini adalah konjugasi pi'el imperfekt bagi kata kerja **מָשַׁל** dan

דָּבַר.

3 mt	יִמְשֹׁל	יִדְבֹּר
3 ft	תִּמְשֹׁל	תִּדְבֹּר
2 mt	תִּמְשֹׁל	תִּדְבֹּר
2 ft	תִּמְשְׁלִי	תִּדְבְּרִי
1 nt	אִמְשֹׁל	אִדְבֹּר
3 mj	יִמְשְׁלוּ	יִדְבְּרוּ
3 fj	תִּמְשְׁלֶנָּה	תִּדְבְּרֶנָּה
2 mj	תִּמְשְׁלוּ	תִּדְבְּרוּ
2 fj	תִּמְשְׁלֶנָּה	תִּדְבְּרֶנָּה

1 nj נְדַבֵּר נִמְשַׁל

Contoh penggunaan kata kerja pi'el imperfekt:

1. כִּי יִדְבַר שְׁלוֹם אֶל-עַמּוֹ

Dia akan berusaha berbicara tentang damai kepada umatnya. (Mzm. 85:9)

2. פֶּה-לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ

Mereka mempunyai mulut tetapi tidak dapat berbicara. (Mzm.135:16)

3. אֲשֶׁר-יִדְבַר יְהוָה אִתּוֹ אֲדַבֵּר

Yang TUHAN akan katakan, itu yang akan aku katakan. (Bil.24:13)

33.3 Berikut ini adalah konjugasi pu'al imperfekt bagi kata kerja מְשַׁל dan

דְּבַר.

3 mt יִמְשַׁל יִדְבַר

3 ft תִּמְשַׁל תִּדְבַר

2 mt תִּמְשַׁל תִּדְבַר

2 ft תִּמְשָׁלִי תִדְבְּרִי

1 nt אִמְשַׁל אֲדַבֵּר

3 mj יִמְשָׁלוּ יִדְבְּרוּ

3 fj תִּמְשַׁלְנָה תִּדְבַרְנָה

2 mj תִּמְשָׁלוּ תִדְבְּרוּ

2 fj תִּמְשַׁלְנָה תִּדְבַרְנָה

1 nj נִמְשַׁל נְדַבֵּר

Contoh penggunaan kata kerja pu'al imperfekt:

1. וְחָטְאתְךָ תִּכְפֹּר

Dan dosamu akan diampuni. (Yes. 6:7)

2. לְכֵן בּוֹזֵאת יִכְפֹּר עוֹן-יַעֲקֹב

Demikianlah akan diampuni kesalahan Yakub. (Yes. 27:9)

33.4 Berikut ini adalah konjugasi hitpa'el imperfekt bagi kata kerja מְשַׁל dan

דְּבַר.

3 mt יִתְמַשַּׁל יִתְדַבֵּר

3 ft תִּתְמַשַּׁל תִּתְדַבֵּר

2 mt תִּתְמַשַּׁל תִּתְדַבֵּר

2 ft תִּתְמַשָּׁלִי תִתְדַבְּרִי

1 nt	אֶתְמַשֵּׁל	אֶתְדַבֵּר
3 mj	יִתְמַשְׁלוּ	יִתְדַבְּרוּ
3 fj	תִּתְמַשְׁלְנָה	תִּתְדַבְּרְנָה
2 mj	תִּתְמַשְׁלוּ	תִּתְדַבְּרוּ
2 fj	תִּתְמַשְׁלְנָה	תִּתְדַבְּרְנָה
1 nj	נִתְמַשֵּׁל	נִתְדַבֵּר

Contoh penggunaan kata kerja hitpa'el imperfekt:

- אֶמְרָתִי בֵּיתְךָ וּבֵית אָבִיךָ יִתְהַלְכוּ לְפָנַי עַד-עוֹלָם
Aku berjanji, rumahmu dan keluargamu akan berjalan di hadapanku selamanya. (1 Sam. 2:30)
- וּבְשֵׁמוֹ יִתְהַלְכוּ
Dan mereka akan berjalan dalam namanya. (Sakh. 10:12)

33.5 Berikut ini adalah konjugasi hif'il imperfekt bagi kata kerja מְשַׁל dan

סָתַר.		
3 mt	יִמְשִׁיל	יִסְתִּיר
3 ft	תִּמְשִׁיל	תִּסְתִּיר
2 mt	תִּמְשִׁיל	תִּסְתִּיר
2 ft	תִּמְשִׁילִי	תִּסְתִּירִי
1 nt	אֶמְשִׁיל	אֶסְתִּיר
3 mj	יִמְשִׁילוּ	יִסְתִּירוּ
3 fj	תִּמְשִׁלְנָה	תִּסְתִּרְנָה
2 mj	תִּמְשִׁילוּ	תִּסְתִּירוּ
2 fj	תִּמְשִׁלְנָה	תִּסְתִּרְנָה
1 nj	נִמְשִׁיל	נִסְתִּיר

Contoh penggunaan kata kerja hif'il imperfekt:

- וְאֶת-בְּנָיו תִּקְרִיב
Dan kepada anak-anaknya ia akan mendekat. (Kel. 29:8)
- אֶזְכֹּרְךָ שֶׁמָּד בְּכָל-דֹּר וְדֹר
Aku akan mengingat namamu dari generasi ke generasi. (Mzm.45:18)

33.6 Berikut ini adalah konjugasi hof'al imperfekt bagi kata kerja מְזַשֵּׁל.

3 mt	יִמְשַׁל
3 ft	תִּמְשַׁל
2 mt	תִּמְשַׁלְתִּי
2 ft	תִּמְשַׁלְתְּךָ
1 nt	אִמְשַׁל
3 mj	יִמְשַׁלוּ
3 fj	תִּמְשַׁלְנָה
2 mj	תִּמְשַׁלוּ
2 fj	תִּמְשַׁלְנָה
1 nj	נִמְשַׁל

Contoh penggunaan kata kerja hof'al imperfekt:

1. מוֹת יוֹמָת

Dia akan dihukum mati. (Kel. 19:12)

2. כָּל כֶּסֶף הַקִּדְשִׁים אֲשֶׁר-יִבֵּא בֵּית-יְהוָה

Semua uang kudus (persembahan kudus) yang dimasukkan (ke dalam) rumah TUHAN. (2 Raj. 12:5)

34. KONJUGASI KATA KERJA IMPERFEKT BENTUK KOHORTATIF DAN JUSIF

34.1 Bentuk Kohortatif (Bentuk orang ke-1) Bentuk kohortatif merupakan bentuk harapan supaya berbuat sesuatu yang tertuju kepada diri sendiri. Kita akan mengenal bentuk ini jika kita membandingkannya dengan bentuk yang lainnya.

Contoh:

Bentuk Qal Imperfekt

אֲשַׁמֵּר aku akan memelihara

נִשַׁמֵּר kami akan memelihara

Bentuk Qal Imperfekt Kohortatif

אֲשַׁמְרֵה biarlah aku akan memelihara

נִשַׁמְרֵה biarlah kami akan memelihara

34.2 Bentuk Jusif (Bentuk orang ke-3/ke-2) Bentuk jusif merupakan bentuk harapan supaya berbuat sesuatu yang tertuju kepada orang ke-3 atau orang ke-2.

Contoh: יִשְׁפֹּט הַמֶּלֶךְ biarlah raja itu memelihara.

34.3 Konjugasi Bentuk Kohortatif dan Jusif

	qal	nif'al	pi'el	pu'al
1 nt	אֶקְטֹלָה	אֶקְטֹלָה	אֶקְטֹלָה	
3 mt	יִקְטֹל	יִקְטֹל	יִקְטֹל	יִקְטֹל
	hif'il	hof'al	hitpa'el	
1 nt	אֶקְטִילָה		אֶתְקַטֵּלָה	
3 mt	יִקְטִיל	יִקְטִיל	יִתְקַטֵּל	

LATIHAN XII

- 1) Tulislah konjugasi kata kerja teratur imperfekt dari kata kerja קָטַל.
- 2) Tulislah konjugasi kata kerja teratur imperfekt kohortatif dan jusif dari kata kerja שָׁמַר.
- 3) Analisalah kata kerja-kata kerja dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

Contoh :

וְנִכְרַת מֵעַמּוּי

Dan dia akan dipisahkan dari bangsanya. (Kel. 30:33)

(a) nif'al perfekt (b) 3 mt (c) כָּרַת

a) לֹא תִגְנֹב

(a) (b) (c)

b) לֹא תִגְנֹבוּ

(a) (b) (c)

c) נִכְרַתָּה בְּרִית אֲנִי וְאַתָּה

(a) (b) (c)

d) נִשְׁלַחַה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ

(a) (b) (c)

e) אֶל-תִּזְכְּרוּ רֵאשֹׁנוֹת

(a) (b) (c)

f) כִּי אֲשַׁבֵּר אֶת-עַל מֶלֶךְ בְּבָל

(a) (b) (c)

g) וְהוּא יִשְׁפֹּט-תֵּבֵל בְּצַדִּיק

(a) (b) (c)

h) וּמִצֹּתַי לֹא יִשְׁמְרוּ

(a) (b) (c)

i) וַיִּזְכֹּר אֶת-יְמֵי תַחֲשֹׁךְ

- (a) (b) (c)
- j) אָפְקָד אֶתְכֶם (a) (b) (c)
- k) לְמַעַן אֲלַמֵּד חֻקֶיךָ (a) (b) (c)
- l) אֲשַׁמְרָה דְרָכֵי (a) (b) (c)
- m) הַיְכָרְתַּ בְּרִית עִמָּךְ (a) (b) (c)
- n) אֶל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנְּעָר (a) (b) (c)
- o) וַיִּגְנֹב אֶבְשָׁלוֹם אֶת-לֵב אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל (a) (b) (c)
- p) יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ (a) (b) (c)
- q) וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר (a) (b) (c)
- r) וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ (a) (b) (c)
- s) וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד (a) (b) (c)
- t) וַאֲזָכֹר אֶת-בְּרִיתִי (a) (b) (c)
- u) וְאֶת-בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּן (a) (b) (c)
- v) יִהְיֶה יִלְחָם לְכֶם (a) (b) (c)
- w) וַאֲמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים (a) (b) (c)
- x) אֶסְתִּירָה פָּנַי מֵהֶם (a) (b) (c)
- y) וְשֵׁם תָּמוּת (a) (b) (c)
- z) יִדְבַר-נָא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ (a) (b) (c)

KOSA KATA VIII

אֵיל domba, biri-biri

בוא datang

בֶּטֶן perut, kandungan

בְּרַךְ memberkati

נָאֵל menebus

הִלַּל memuji

זָכַר mengingat

חַטָּאת dosa, kesalahan

חיה hidup

לָחַם berperang

לָמַד belajar

מָלֵא menjadi penuh

מָלַט menghilang, melepaskan

מָשַׁל memerintah

נָשָׂא mengangkat, membawa

סָתַר bersembunyi

עָבַר melewati, menyeberang

עוֹלָם kekal

עוֹן pelanggaran

פָּשַׁע pelanggaran, pemberontakan

קָבַר menguburkan

קוּם bangkit, muncul

רָאָה melihat

רָקִיעַ cakrawala

שָׁפָה mulut, bibir

שָׂרַף membakar

שָׂאֵל berkata

שָׁבַר mematahkan

שׁוּב kembali

שׁוֹפָר sangkakala, trompet

שָׁכַח melupakan

שָׁפַט menghakimi

שָׁפַךְ menumpahkan, menuang

תָּמִיד terus, berkelanjutan

תְּפִלָּה doa

PELAJARAN 13

35. AKHIRAN GANTI ORANG DENGAN KATA KERJA PERFEKT

Kata kerja Ibrani dapat diberi tambahan akhiran ganti orang, dan akhiran ganti orang yang ditambahkan itu merupakan obyek dari kata kerja itu.

35.1 Akhiran ganti orang dengan konjugasi:

1 nt	נִי	-ku	1 nj	נִי	- kita
2 mt	יָ	-mu	2 mj	כֶּם	-mu
2 ft	יָ	-mu	2 fj	כֶּן	-mu
3 mt	הוּ, הִי, וְ	-nya	3 mj	הֵם, הֵן	- mereka
3 ft	הָ	-nya	3 fj	ן	- mereka

Contoh:

1. Akhiran ganti orang dengan kata kerja שָׁמַר; qal perfekt 3 nj dari שָׁמַר 'memelihara', 'menjaga'.

שָׁמְרוּנִי	mereka menjagaku
שָׁמְרוּךָ	mereka menjagamu
שָׁמְרוּךְ	mereka menjagamu
שָׁמְרוּהוּ	mereka menjaganya
שָׁמְרוּהָ	mereka menjaganya
שָׁמְרוּנָו	mereka menjaga kita
שָׁמְרוּכֶם	mereka menjaga kamu
שָׁמְרוּכֶן	mereka menjaga kamu
שָׁמְרוּם	mereka menjaga mereka
שָׁמְרוּן	mereka menjaga mereka

2. Akhiran ganti orang dengan kata kerja בָּקַשׁ; pi'el perfekt 3 nj dari בָּקַשׁ 'mencari'.

בָּקְשׁוּנִי	mereka mencariku
בָּקְשׁוּךָ	mereka mencarimu
בָּקְשׁוּךְ	mereka mencarimu
בָּקְשׁוּהוּ	mereka mencarinya

- בְּקִשׁוּהָ mereka mencarinya
- בְּקִשׁוֹנוֹ mereka mencari kita
- בְּקִשׁוֹכֶם mereka mencari kamu
- בְּקִשׁוֹכֶן mereka mencari kamu
- בְּקִשׁוּהֶם mereka mencari mereka
- בְּקִשׁוֹן mereka mencari mereka

3. Akhiran ganti orang dengan kata kerja הִכְרִיתוּ; hif'il perfekt 3 nj dari כָּרַת 'memotong'.

- הִכְרִיתוּנִי mereka memotongku
- הִכְרִיתוּךָ mereka memotongmu
- הִכְרִיתוּךְ mereka memotongmu
- הִכְרִיתוּהוּ mereka memotongnya
- הִכְרִיתוּהָ mereka memotongnya
- הִכְרִיתוּנוֹ mereka memotong kita
- הִכְרִיתוּכֶם mereka memotong kamu
- הִכְרִיתוּכֶן mereka memotong kamu
- הִכְרִיתוּהֶם mereka memotong mereka
- הִכְרִיתוּן mereka memotong mereka

35.2 Akhiran ganti orang dengan konjugasi:

1 nt נִי -ku	1 nj נוּ -kita
2 mt ךָּ -mu	2 mj כֶּם -mu
2 ft ךָּ -mu	2 fj כֶּן -mu
3 mt הוּ, הוּ -nya	3 mj ׁם - mereka
3 ft הָ -nya	3 fj ׁן - mereka

Contoh:

1. Akhiran ganti orang dengan kata kerja שָׁמַר; qal perfekt 3 mt dari שָׁמַר, 'memelihara', 'menjaga'.

- שָׁמַרְנִי dia menjagaku
- שָׁמַרְךָ dia menjagamu
- שָׁמַרְךְ dia menjagamu
- שָׁמַרוּ dia menjaganya

שְׁמֹרָה dia menjaganya
 שְׁמֹרְנוּ dia menjaga kita
 שְׁמֹרְכֶם dia menjaga kamu
 שְׁמֹרְכֵן dia menjaga kamu
 שְׁמֹרֵם dia menjaga mereka
 שְׁמֹרֵן dia menjaga mereka

2. Akhiran ganti orang dengan kata kerja הִכְרִית; hif'il perfekt 3 mt dari כָּרַת 'memotong'.

הִכְרִיתָנִי dia memotongku
 הִכְרִיתָךְ dia memotongmu
 הִכְרִיתֵךְ dia a memotongmu
 הִכְרִיתוּ dia memotongnya
 הִכְרִיתָהּ dia memotongnya
 הִכְרִיתָנוּ dia memotong kita
 הִכְרִיתְכֶם dia memotong kamu
 הִכְרִיתְכֵן dia memotong kamu
 הִכְרִיתָם dia memotong mereka
 הִכְרִיתָן dia memotong mereka

36. AKHIRAN GANTI ORANG DENGAN KATA KERJA IMPERFEKT

36.1 Akhiran ganti orang dengan konjugasi:

1 nt	נִי	-ku	1 nj	נוּ	- kita
2 mt	ךְ	-mu	2 mj	כֶּם	-mu
2 ft	ךָ	-mu	2 fj	כֵּן	-mu
3 mt	וּ, הָ, וּ	-nya	3 mj	הֵם, הֶם	- mereka
3 ft	הָ	-nya	3 fj	ן	- mereka

Contoh:

1. Akhiran ganti orang dengan kata kerja יִשְׁמְרוּ; qal imperfekt 3 mj dari שָׁמַר 'memelihara', 'menjaga'.

יִשְׁמְרוּנֵיךְ mereka akan menjagaku
 יִשְׁמְרוּךְ mereka akan menjagamu
 יִשְׁמְרוּךְ mereka akan menjagamu

יִשְׁמְרוּהוּ mereka akan menjaganya
 יִשְׁמְרוּהָ mereka akan menjaganya
 יִשְׁמְרוּנוּ mereka akan menjaga kita
 יִשְׁמְרוּכֶם mereka akan menjaga kamu
 יִשְׁמְרוּכֶן mereka akan menjaga kamu
 יִשְׁמְרוּם mereka akan menjaga mereka
 יִשְׁמְרוּן mereka akan menjaga mereka

2. Akhiran ganti orang dengan kata kerja יִשְׁלַח; pi'el imperfekt 3 mj dari שָׁלַח 'mengirim', 'menyuruh'.

יִשְׁלַחוּנִי mereka akan menyuruhku
 יִשְׁלַחוּךָ mereka akan menyuruhmu
 יִשְׁלַחוּךְ mereka akan menyuruhmu
 יִשְׁלַחוּהוּ mereka akan menyuruhnya
 יִשְׁלַחוּהָ mereka akan menyuruhnya
 יִשְׁלַחוּנוּ mereka akan menyuruh kita
 יִשְׁלַחוּכֶם mereka akan menyuruh kamu
 יִשְׁלַחוּכֶן mereka akan menyuruh kamu
 יִשְׁלַחוּם mereka akan menyuruh mereka
 יִשְׁלַחוּן mereka akan menyuruh mereka

36.2 Akhiran ganti orang dengan konjugasi:

1 nt	נִי ..	-ku	1 nj	נִי ..	- kita
2 mt	ךָ .	-mu	2 mj	כֶּם :	-mu
2 ft	ךָ ..	-mu	2 fj	כֶּן :	-mu
3 mt	וּ, הוּ , הִי	-nya	3 mj	ם ..	- mereka
3 ft	וּ, הִי , הָ , הָ	-nya	3 fj	ן ..	- mereka

Contoh:

1. Akhiran ganti orang dengan kata kerja יִשְׁמֹר; qal imperfekt 3 mt dari שָׁמַר, 'memelihara', 'menjaga'.
- יִשְׁמְרֵנִי dia akan menjagaku
 יִשְׁמְרֵךָ dia akan menjagamu
 יִשְׁמְרֵךְ dia akan menjagamu

ישְׁמְרֵהוּ	dia akan menjaganya
ישְׁמְרֵהָ	dia akan menjaganya
ישְׁמְרֵנוּ	dia menjaga kita
ישְׁמְרֵכֶם	dia menjaga kamu
ישְׁמְרֵכֶן	dia menjaga kamu
ישְׁמְרֵם	dia menjaga mereka
ישְׁמְרֵן	dia menjaga mereka

2. Akhiran ganti orang dengan kata kerja יִקְרִיב; hif'il imperfekt 3 mt dari קָרַב, 'mendekat', 'bertemu'.

יִקְרִיבֵנִי	dia akan menjagaku
יִקְרִיבֶךָ	dia akan menjagamu
יִקְרִיבֶיךָ	dia akan menjagamu
יִקְרִיבֵהוּ	dia akan menjaganya
יִקְרִיבֶיהָ	dia akan menjaganya
יִקְרִיבֵנוּ	dia menjaga kita
יִקְרִיבֵכֶם	dia menjaga kamu
יִקְרִיבֵכֶן	dia menjaga kamu
יִקְרִיבֵם	dia menjaga mereka
יִקְרִיבֵן	dia menjaga mereka

36.3 Akhiran ganti orang dengan konjugasi:

1 nt	נִי	-ku	1 nj	נִי	- kita
2 mt	ךָ	-mu			
3 mt	נוּ	-nya			
3 ft	נָהּ	-nya			

Contoh:

Akhiran ganti orang dengan kata kerja יִבְקֹשׁ; pi'el imperfekt 3 mt dari בָּקַשׁ 'mencari'.

יִבְקֹשֵׁנִי	dia akan mencariku
יִבְקֹשֶׁךָ	dia akan mencarimu
יִבְקֹשֵׁנוּ	dia akan mencarimu
יִבְקֹשֵׁנָהּ	dia akan mencarinya

יִבְקֹשְׁנוּ dia akan mencarinya

LATIHAN XIII

Analisislah kata kerja-kata kerja dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah. Kolom (c) untuk akhiran.

Contoh :

כִּימֵי אֱלֹהֵי יִשְׁמְרֵנִי

Seperti pada hari-hari (ketika Allah menjagaku. (Ayub 29:2)

(a) qal imperfekt 3 mt (b) שָׁמַר (c) 1 nt

- 1) אִם-תִּבְקֹשְׁנָה כִּכְסָף
(a) (b) (c)
- 2) וְנִכְרַת מִעַמּוֹי
(a) (b) (c)
- 3) יִהְלֹלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ
(a) (b) (c)
- 4) וְלֹא בִקְשֵׁהוּ בְכָל-זֹאת
(a) (b) (c)
- 5) וְנִבְקֹשְׁנוּ עִמּוֹךָ
(a) (b) (c)
- 6) אֲנִי יֹדְעִיךָ בַּמִּדְבָּר
(a) (b) (c)
- 7) וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּבֵיתוֹ בְּרָמָה
(a) (b) (c)
- 8) אֶל-נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם
(a) (b) (c)
- 9) בְּצֵל כְּנַפְיֶיךָ תִסְתִּירֵנִי
(a) (b) (c)
- 10) שִׁבְעַת בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ
(a) (b) (c)
- 11) וּמִתּוֹרַתְךָ תִלְמֹדְנוּ
(a) (b) (c)
- 12) וְאַשְׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם
(a) (b) (c)
- 13) יִבְדִּילֵנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ
(a) (b) (c)
- 14) עַל-כֵּן אֶזְכְּרֶךָ מֵאָרֶץ יִרְדֵּן
(a) (b) (c)

- 15) אָךְ טוֹב וְחָסֵד יִרְדְּפוּנִי (a) (b) (c)
- 16) מִה־אֲנוּשׁ כִּי־תִזְכְּרֵנוּ (a) (b) (c)
- 17) יְהוּה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע (a) (b) (c)
- 18) וַיִּרְדְּפֵם יִשְׂרָאֵל (a) (b) (c)
- 19) וְאֲנִי לֹא־שָׁלַחְתִּים (a) (b) (c)
- 20) וְאֲנִי לֹא שָׁלַחְתִּיו (a) (b) (c)
- 21) וַיִּשְׁלַחֵנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם (a) (b) (c)
- 22) יְהוּה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לִקְחָנִי מִבֵּית אָבִי (a) (b) (c)
- 23) וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהוּה אֱלֹהִים מִגֹּן־עֵדֶן (a) (b) (c)
- 24) וְכָל־עֲבָדָיו אֶהְבֹּד (a) (b) (c)
- 25) יִרְאֵת יְהוּה אֶל־מִדְּכֶם (a) (b) (c)

KOSA KATA IX

בְּטַח	percaya	יִשַׁע	menolong, menyelamatkan
גָּדַל	menjadi besar	כָּבֵד	berat
דָּרַשׁ	mencari, bertanya	כָּפַר	menutup, berdamai
הָרַג	membunuh	לְבָשׁ	berpakaian, mengenakan
זָבַח	mempersembahkan, menyembelih	מוֹת	mati
חִזַּק	menjadi kuat	נָחַל	wadi, mata air
חָשַׁב	memandang	נָצַל	merebut, melepaskan
יָצָא	keluar	סָפַר	menghitung
יָרָא	takut	עָזַב	meninggalkan
יָשַׁב	duduk, tinggal	עָזַר	menolong
		עָנָה	menjawab

פָּלַל	berdoa	שִׁים	menempatkan, memasukkan
פָּרָה	menjadi berbuah	שָׂמַח	bersorak-sorai, bergembira
צִוָּה	memerintah, memesan	שָׁבֵט	tongkat, suku, batang
קָרַב	mendekati, bertemu	שָׁבַע	bersumpah
רָבָה	bertambah banyak	שָׁכַן	mendiami, tinggal
קָדַף	mengejar	שָׁלַךְ	membuang, melemparkan

37. KONJUGASI KATA KERJA IMPERATIF (PERINTAH)

Kata kerja imperatif hanya dikenakan kepada orang ke-2 (baik maskulin maupun feminin, baik tunggal maupun jamak). Bentuk kata kerja imperatif ini juga tidak dapat dijumpai pada bentuk pu'al dan hof'al, karena bentuk imperatif tidak mengindikasikan bentuk pasif dari kata kerja.

37.1 Qal Imperatif

Contoh-contoh konjugasi qal imperatif pada kata kerja kuat.

1. שָׁמַר memelihara
2 mt שָׁמַר
2 ft שָׁמְרִי
2 mj שָׁמְרוּ
2 fj שָׁמְרוּנָה
2. שָׁפַט menghakimi
2 mt שָׁפַט
2 ft שָׁפְטִי
2 mj שָׁפְטוּ
2 fj שָׁפְטוּנָה
3. שָׁכַב berbaring
2 mt שָׁכַב
2 ft שָׁכְבִי
2 mj שָׁכְבוּ
2 fj שָׁכְבוּנָה

Contoh-contoh konjugasi qal imperatif pada kata kerja lemah.

1. עָמַד berdiri (Pe Guttural)
2 mt עָמַד
2 ft עָמְדִי
2 mj עָמְדוּ
2 fj עָמְדוּנָה

2. אָכַל makan (Pe Alef)
 2 mt אָכַל
 2 ft אָכְלִי
 2 mj אָכְלוּ
 2 fj אָכְלָנָה
3. שָׁמַע mendengar (Lamed Guttural)
 2 mt שָׁמַע
 2 ft שָׁמְעִי
 2 mj שָׁמְעוּ
 2 fj שָׁמְעָנָה
4. עָלָה tumbuh (Pe Guttural dan Lamed He)
 2 mt עָלָה
 2 ft עָלִי
 2 mj עָלוּ
 2 fj עָלִינָה
5. מָצָא mendapat (Lamed Alef)
 2 mt מָצָא
 2 ft מָצְאִי
 2 mj מָצְאוּ
 2 fj מָצְאָנָה
6. נָתַן memberi (Pe Nun)
 2 mt נָתַן
 2 ft נָתְנִי
 2 mj נָתְנוּ
 2 fj נָתְנָה
7. יָשַׁב tinggal (Pe Waw / Pe Yod)
 2 mt יָשַׁב
 2 ft יָשְׁבִי
 2 mj יָשְׁבוּ
 2 fj יָשְׁבָנָה

8. יָדַע mengenal (Pe Waw / Pe Yod dan Lamed Guttural)

2 mt דַּע

2 ft דְּעִי

2 mj דְּעוּ

2 fj דַּעְנָה

9. סָבַב mengepung (Ayin Ganda)

2 mt סַב

2 ft סְבִי

2 mj סַבוּ

2 fj סַבִּינָה

10. קָוַם bangkit (Ayin Waw / Ayin Yod)

2 mt קוּם

2 ft קוּמִי

2 mj קוּמוּ

2 fj קוּמִינָה

Contoh-contoh pemakaian qal imperatif.

1. שְׁמַעוּ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה

Dengarkanlah firman ini (Amos 3:1)

2. עֲמֹד עַל־רַגְלֶיךָ

Berdirilah atas kakimu (Yeh. 2:1)

3. לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים

Jadikanlah hatiku tahir ya Allah (Mzm. 51:12)

4. אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ שְׁמַעִי דְּבַר־יְהוָה

Hai negeri, negeri, negeri! Dengarlah firman TUHAN (Yer. 22:29)

5. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד

Dengarkanlah hai Israel, TUHAN itu Allah kita, TUHAN itu esa (Ul. 6:4)

Contoh-contoh pemakaian qal imperatif dengan akhiran ganti orang.

1. יְהוָה זְכַרְנִי וּפְקַדְנִי

Ya TUHAN, ingatlah dan kunjungilah aku (Yer. 15:15)

2. עֲזַרְנִי יְהוָה אֱלֹהֵי

Tolonglah aku, ya TUHAN Allahku (Mzm. 109:26)

3. שִׁפְטֵנִי יְהוָה

Hakmilah aku, ya TUHAN (Mzm. 7:9)

37.2 Nif'al Imperatif

A) Contoh-contoh konjugasi nif'al imperatif.

1. שָׁמַר memelihara
2 mt הַשָּׁמַר
2 ft הַשְּׁמָרִי
2 mj הַשְּׁמָרוּ
2 fj הַשְּׁמַרְנָה
2. שָׁבַע bersumpah
2 mt הַשָּׁבַע
2 ft הַשְּׁבָעִי
2 mj הַשְּׁבָעוּ
2 fj הַשְּׁבַעְנָה

B) Contoh-contoh pemakaian nif'al imperatif.

1. וְעַתָּה הַשְּׁבַעֲנֵנִי לִי בַיהוָה
Maka sekarang, bersumpahlah kepadaku dalam TUHAN (Yos. 2:12)
2. הַשְּׁמַר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יהוָה
Jagailah dirimu sendiri supaya engkau jangan melupakan TUHAN (Ul. 6:12)

37.3 Pi'el Imperatif

A) Contoh-contoh konjugasi pi'el imperatif.

1. דִּבֶּר berkata
2 mt דִּבֶּר
2 ft דִּבְרִי
2 mj דִּבְרוּ
2 fj דִּבְרְנָה

Jika bentuk imperatif diawali dengan huruf BeGaD KePaT, maka huruf tersebut harus diberi dagesy lene.

2. לָמַד pi'el - mengajar
2 mt לָמַד
2 ft לָמַדִּי
2 mj לָמַדוּ
2 fj לָמַדְנָה

3. הָלַל memuji
  - 2 mt הָלַל
  - 2 ft הָלַלְי
  - 2 mj הָלַלְו
  - 2 fj הָלַלְנָה

C) Contoh-contoh pemakaian pi'el imperatif.

1. הָלַלְוּ יְהוָה הָלַלְי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
Pujilah TUHAN, pujilah TUHAN hai jiwaku. (Mzm. 146:1)
2. כְּבֹד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ
Hormatilah bapakmu dan ibumu. (Ul. 5:16)

37.4 Hitpa'el Imperatif

A) Contoh-contoh konjugasi hitpa'el imperatif.

1. קָדַשׁ menguduskan
  - 2 mt הִתְקַדַּשׁ
  - 2 ft הִתְקַדַּשִׁי
  - 2 mj הִתְקַדַּשׁוּ
  - 2 fj הִתְקַדַּשְׁנָה
2. פָּלַל berdoa
  - 2 mt הִתְפַּלַּל
  - 2 ft הִתְפַּלַּלְי
  - 2 mj הִתְפַּלַּלוּ
  - 2 fj הִתְפַּלַּלְנָה

B) Contoh-contoh penggunaan hitpa'el imperatif.

1. הִתְהַלְכוּ בְּאָרֶץ
Jelajahilah bumi. (Sakh. 6:7)
2. הִתְקַדַּשׁוּ אַתֶּם וְאֶחְיֵיכֶם
Kuduskanlah dirimu, kamu dan saudara-saudaramu. (1 Taw. 15:12)

37.5 Hif'il Imperatif

A) Contoh-contoh konjugasi hifil imperatif.

1. סָתַר bersembunyi
  - 2 mt הִסְתַּר
  - 2 ft הִסְתַּרְי

- 2 mj הִסְתִּירוּ
- 2 fj הִסְתַּרְנָה
- 2. 2. שֶׁלַף melempar
- 2 mt הִשְׁלִיךְ
- 2 ft הִשְׁלִיכוּ
- 2 mj הִשְׁלִיכוּ
- 2 fj הִשְׁלִכְנָה

B) Contoh-contoh penggunaan hifil imperatif.

1. הִסְתַּר פָּנֶיךָ מִוַּחַשָּׂאֵי
Sembunyikanlah wajahmu dari kesalahanku. (Mzm. 51:11)
2. הִזְכִּירֵנִי
Ingatlah aku. (Yes. 43:26)

38. KALIMAT NEGATIF ATAU PENGINGKARAN

Untuk membentuk kalimat pengingkaran dapat dipakai dua cara, yaitu dengan menggunakan kata keterangan לֹא dengan imperfekt atau dengan kata keterangan אַל dengan Jusif.

38.1 Contoh-contoh penggunaan kata keterangan לֹא dengan imperatif.

1. לֹא תִגְנוֹב
Janganlah mencuri. (Kel. 20:15)
2. לֹא תִנְבֵּא עַל-יִשְׂרָאֵל
Janganlah bernubuat atas Israel. (Amos 7:16)

38.2 Contoh-contoh penggunaan kata keterangan אַל dengan jusif.

1. בְּנֵי תוֹרָתִי אַל-תִּשְׁכַּח
Anakku, janganlah engkau melupakan didikanku. (Ams. 3:1)
1. אַל-נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם
Janganlah kiranya kuburkan aku di Mesir. (Kej. 47:29)

LATIHAN XIV

1. Konjugasi
  - a. Konjugasikanlah ke dalam bentuk qal perfekt dari kata kerja מָשַׁל.
  - b. Konjugasikanlah ke dalam bentuk qal imperfekt dari kata kerja מָשַׁל.
  - c. Konjugasikanlah ke dalam bentuk qal imperatif dari kata kerja מָשַׁל.

- d. Konjugasikanlah ke dalam bentuk pi'el perfekt dari kata kerja **דִּבֵּר**.
 e. Konjugasikanlah ke dalam bentuk pi'el imperfekt dari kata kerja **דִּבֵּר**.
 f. Konjugasikanlah ke dalam bentuk pi'el imperatif dari kata kerja **דִּבֵּר**.

2. Cocokkanlah

( )	עֲזַרְנִי	(A)	Utuslah aku
( )	זְכַרְנִי	(B)	Carilah aku
( )	רָפְאֵנִי	(C)	Hakmilah aku
( )	שָׁפְטֵנִי	(D)	Perdengarkanlah kepadaku
( )	כְּתַבְּם	(E)	Ajarlah aku
( )	בְּקִשׁוֹנִי	(F)	Ingatlah aku
( )	עֲבַדְהוּ	(G)	Tulislah mereka
( )	לְמַדְנִי	(H)	Ajarilah
( )	לְמַדָּה	(I)	Tolonglah aku
( )	שִׁלְחֵנִי	(J)	Pujilah dia
( )	הִשְׁמִיעֵנִי	(K)	Layanilah dia
( )	הִלְלוּהוּ	(L)	Sembuhkanlah aku

3. Terjemahkanlah

- a. שָׁמְעוּ הָרִים אֶת־דְּבַר יְהוָה
 b. הִתְקַדְּשׁוּ אִתְּם וְאַחֲיֵכֶם
 c. הִסְתַּר פְּנֵיךָ מִחַטָּאתַי
 d. כְּתֹבוּ לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת
 e. דִּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 f. זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי
 g. שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לְבָבְךָ
 h. שִׁכְבֵי עִמִּי אֲחֹתַי
 i. כְּתַבְּם עַל־לוּחַ לְבָבְךָ

KOSA KATA X

אָבַד	binasa	חָדַל	berhenti, mengakhiri
אָסַף	mengepung	חָטָא	berdosa, menyimpang
בֵּין	mengetahui, mengerti	יָכַל	menjadi sanggup, menang
בָּרַח	melarikan diri, hilang	יָלַד	melahirkan,

יִסַּף	memperanakkan tambah, lagi	נִגַּד	memberitahukan, mengabarkan
יֵרֵד	turun, pergi	נִטָּה	mengulurkan, menyimpang
יֹרֵשׁ	menduduki, memiliki	נִכָּה	membunuh
פּוֹן	tetap, tentu	רוּם	memuliakan, mengagungkan
כָּלָה	menjadi selesai	רָפָא	menyembuhkan
מֵאן	menolak	רָצָה	ramah, berkenan, berkawan
מֵאֵס	menolak, mengingkari	שָׂנֵא	membenci
מִזְכֵּר	menjual, menyerah	שָׁתָה	minum

PELAJARAN 15

39. KONJUGASI KATA KERJA INFINITIF

Bentuk infinitif adalah bentuk kata kerja tanpa akhiran atau awalan yang menunjukkan pelakunya, yang menjadi bentuk keterangan (infinitif absolut) dan bentuk benda (infinitif konstruk). Biasanya bentuk keterangan dirangkaikan dengan kata kerja lain yang tugasnya untuk menerangkan atau menegaskan kata kerja yang mengikutinya itu.

39.1 Kata Kerja Infinitif Absolut

1. Contoh konjugasi kata kerja infinitif Absolut

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
Inf.Abs.	מְשׁוּל	הַמְּשׁוּל	מִשְׁלַל	מִשְׁלַל	הִתְמַשְׁלֵל	הַמְּשִׁיל	הַמְּשִׁיל
		נִמְשָׁל	מִשְׁלַל				

2. Fungsi kata kerja infinitif Absolut

- a. Kata kerja infinitif absolut dapat berfungsi sebagai kata kerja yang dijadikan kata benda. Contoh:

וְהִנֵּה שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה הָרֵג בְּקָר וְשָׁחַט צֹאן אָכַל בְּשֵׂר וְשָׁתוּת יַיִן
Dan lihatlah, kegembiraan dan kesukaan pembantai lembu dan penyembelih domba, pemakan daging dan peminum anggur (Yes. 22:13)

- b. Kata kerja infinitif absolut dapat dipakai dengan kata kerja kedua dalam kalimat yang berasal dari kata dasar yang sama, sehingga kata kerja infinitif absolutnya berfungsi sebagai penegas. Contoh:

וְאַל־הֵימָּן יִפְקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם
Dan Allah akan sangat memperhatikan kamu (Kej. 50:24)

- c. Kata kerja infinitif absolut dapat dipakai dengan kata kerja kedua dalam kalimat yang berasal dari kata dasar yang sama, dan kata kerja infinitif absolutnya berfungsi sebagai menunjukkan sifat kontinyu. Contoh:

לְשׂוֹא צָרָף צָרוּף
Sia-sialah orang yang melebur terus-menerus (Yer. 6:29)

- d. Kata kerja infinitif absolut kadang dipakai pengganti kata kerja perintah.

הֲלוֹךְ וְדַבֵּרְתָּ אֶל־דָּוִד
Pergilah dan engkau katakan kepada Daud (2 Sam. 24:12)

39.2 Kata Kerja Infinitif Konstruk

1. Contoh konjugasi kata kerja infinitif konstruk

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
Inf.Konst.	מִשְׁלַל	הַמְּשִׁיל	מִשְׁלַל	מִשְׁלַל	הִתְמַשְׁלֵל	הַמְּשִׁיל	הַמְּשִׁיל

2. Fungsi kata kerja infinitif konstruk

- 1) Kata kerja infinitif konstruk dapat berfungsi sebagai kata kerja infinitif

הִנֵּה לֹא־יֹדְעֵתִי דִבֵּר

Sesungguhnya aku tidak tahu berbicara (2 Sam. 24:12)

- 2) Kata kerja infinitif konstruk seringkali juga disertai dengan awalan. Contoh:

בְּהִיּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּיַרְיָחוֹ

Ketika Yosua di dekat Yerikho (Yos. 5:13)

40. KONJUGASI KATA KERJA PARTISIP

Bentuk Partisip merupakan bentuk sifat, yaitu kata kerja yang disifatkan, yang berfungsi sebagai kata sifat tetapi masih mempunyai satu ciri kata kerja, yaitu boleh dilengkapi dengan akhiran ganti. Bentuk partisip tidak menyatakan waktu, melainkan melukiskan keadaan sesuatu. Dalam bahasa Indonesia biasanya dipakai kata 'yang' atau awalan 'pe-' untuk menerjemahkannya. Terdapat dua bentuk partisip, yaitu partisip aktif dan partisip pasif. Terdapat dua jenis bentuk partisip:

40.1 Kata Kerja Partisip Aktif

Berikut ini konjugasi bentuk partisip aktif:

1. Qal

	מִשְׁלַל	כָּתַב	יָצָא	שָׁמַע	בָּנָה	בָּוֵא
mt	מִשְׁלַל	כָּתַב	יֹצֵא	שֹׁמֵעַ	בּוֹנֵה	בּוֹא
mj	מִשְׁלִים	כֹּתְבִים	יוֹצְאִים	שׁוֹמְעִים	בּוֹנִים	בּוֹאִים
ft	מִשְׁלַת	כֹּתְבָה	יוֹצֵאת	שׁוֹמְעַת	בּוֹנֵה	בּוֹאָה
fj	מִשְׁלוֹת	כֹּתְבוֹת	יוֹצְאוֹת	שׁוֹמְעוֹת	בּוֹנוֹת	בּוֹאוֹת

2. Pi'el

	מִשְׁלַל	דִּבֵּר	בִּרַךְ	צוּה
mt	מִמְשַׁלֵּל	מִדְּבַר	מִבְּרַךְ	מִצְוֵה
mj	מִמְשַׁלִּים	מִדְּבָרִים	מִבְּרָכִים	מִצְוִים
ft	מִמְשַׁלַּת	מִדְּבָרָה	מִבְּרָכָה	מִצְוֵה
fj	מִמְשַׁלוֹת	מִדְּבָרוֹת	מִבְּרָכוֹת	מִצְוֹת

3. Hitpa'el

	מִשְׁלַל	אוּה
mt	מִתְּמַשְׁלֵל	מִתְּאוּה
mj	מִתְּמַשְׁלִים	מִתְּאוּיִם
ft	מִתְּמַשְׁלַת	מִתְּאוּה
fj	מִתְּמַשְׁלוֹת	מִתְּאוֹת

4. Hif'il

	מִשַׁל	שָׁמַע	יָדַע	עָלָה	נָגַד	נָכַח	בּוֹא
mt	מִמְשִׁיל	מִשְׁמָע	מִוֹדִיעַ	מִעֲלָה	מִנְגִיד	מִכּוֹחַ	מִבּוֹא
mj	מִמְשִׁילִים	מִשְׁמָעִים	מִוֹדִיעִים	מִעֲלִים	מִנְגִידִים	מִכּוֹחִים	מִבּוֹאִים
ft	מִמְשִׁילָה	מִשְׁמָעָה	מִוֹדִיעָה	מִעֲלָה	מִנְגִידָה	מִכּוֹחָה	מִבּוֹאָה
fj	מִמְשִׁלוֹת	מִשְׁמָעוֹת	מִוֹדִיעוֹת	מִעֲלוֹת	מִנְגִידוֹת	מִכּוֹחוֹת	מִבּוֹאוֹת

40.2 Kata Kerja Partisip Pasif

Berikut ini konjugasi bentuk partisip pasif dari kata kerja מִשַׁל :

	Qal	Nif'al	Pu'al	Hof'al
mt	מִשּׁוּל	נִמְשָׁל	מִמְשָׁל	מִמְשָׁל
mj	מִשּׁוּלִים	נִמְשָׁלִים	מִמְשָׁלִים	מִמְשָׁלִים
ft	מִשּׁוּלָה	נִמְשָׁלָת	מִמְשָׁלָה	מִמְשָׁלָה
fj	מִשּׁוּלוֹת	נִמְשָׁלוֹת	מִמְשָׁלוֹת	מִמְשָׁלוֹת

Berikut ini konjugasi bentuk partisip pasif:

1. Qal

	מִשַׁל	שָׁלַח	אָהַב	בָּנָה	עָשָׂה
mt	מִשּׁוּל	שְׁלוּחַ	אֲהוּב	בְּנוּי	עָשׂוּי
mj	מִשּׁוּלִים	שְׁלוּחִים	אֲהוּבִים	בְּנוּיִים	עָשׂוּיִים
ft	מִשּׁוּלָה	שְׁלוּחָה	אֲהוּבָה	בְּנוּיָה	עָשׂוּיָה
fj	מִשּׁוּלוֹת	שְׁלוּחוֹת	אֲהוּבוֹת	בְּנוּיוֹת	עָשׂוּיוֹת

2. Nif'al

	מִשַׁל	שָׁמַע	עָשָׂה	נָשָׂא
mt	נִמְשָׁל	נִשְׁמָע	נִעֲשָׂה	נִשְׂאָה
mj	נִמְשָׁלִים	נִשְׁמָעִים	נִעֲשָׂים	נִשְׂאָהִים
ft	נִמְשָׁלָת	נִשְׁמָעָת	נִעֲשָׂה	נִשְׂאָה
fj	נִמְשָׁלוֹת	נִשְׁמָעוֹת	נִעֲשָׂוֹת	נִשְׂאוֹת

3. Pu'al

	מִשַׁל	בָּרַךְ
mt	מִמְשָׁל	מִבְּרָךְ
mj	מִמְשָׁלִים	מִבְּרָכִים
ft	מִמְשָׁלָה	מִבְּרָכָה

fj	מִמְשָׁלוֹת	מִבְּרָכוֹת
----	-------------	-------------

4. Hof'al

	מְשָׁל	גָּלָה	נָכַח	עָמַד	יָדַע
mt	מִמְשָׁל	מִגָּלָה	מִנְכַּח	מִעָמַד	מִיָּדַע
mj	מִמְשָׁלִים	מִגָּלִים	מִנְכַּחִים	מִעָמַדִים	מִיָּדָעִים
ft	מִמְשָׁלָה	מִגָּלָה	מִנְכַּח	מִעָמַדָה	מִיָּדָעַת
fj	מִמְשָׁלוֹת	מִגָּלוֹת	מִנְכוֹת	מִעָמַדוֹת	מִיָּדָעוֹת

40.3 Fungsi Bentuk Partisip

Dalam bahasa Ibrani, bentuk partisip mempunyai tiga fungsi prinsip, yaitu sebagai kata sifat, sebagai kata kerja, atau sebagai kata benda.

1. Partisip sebagai kata sifat

a. Fungsi atributif

Contoh:

הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה

Orang yang tidur dengan perempuan itu (Ul. 22:22)

b. Fungsi predikatif

Contoh:

בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר

Diberkatilah engkau yang di dalam kota (Ul. 28:3)

2. Partisip sebagai kata kerja

שֶׁרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ

Para Serafim yang berdiri di atasnya (Yes. 6:2)

3. Partisip sebagai kata benda

a. Bentuk absolut

Contoh:

שָׁם וְהִלְכוּ גְאוּלָּיִם

Dan di situulah orang-orang yang diselamatkan akan berjalan (Yes. 35:9)

b. Bentuk konstruk

Contoh:

לְשִׁמְרֵי בְרִיתוֹ

Bagi orang-orang yang memegang perjanjian (Mzm. 103:18)

LATIHAN XV

Terjemahkanlah

a. כְּהִזְכִּירוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים

d. לְקַבְּרָהּ

b. וּבְנֵד לְלֶבֶשׁ

e. לְלִמּוֹדִים מִלְחָמָה

c. לְשִׁרְפוֹ בָּאֵשׁ

- f. לְשַׁפֵּט אֶת־הָעָם
- g. לְהַלְחִים עִם־יִשְׂרָאֵל
- h. וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל
- i. וְזָרְעוּ מוֹשְׁלָה לּוֹ
- j. כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ

- k. אֶל־יָנוּם שֹׁמֵרָךְ
- l. שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל
- m. כִּי יִהְיֶה שֹׁפֵטֵנוּ
- n. רָבִים רִדְפֵי
- o. יִהְלְלוּ יְהוָה דְרָשָׁיו

KOSA KATA XI

אָמֵן	mempercayai, yakin
אָרַר	mengutuk
גִּוֹאֵל	penebus
נָפֵחַ	membuka
נִמְלֵל	unta
יּוֹצֵר	tembikar
יּוֹשֵׁב	penduduk
יִצֵּר	membentuk
מוֹשִׁיעַ	mesias
מַלְאָכַי	malaikat, utusan
נִגַּעַת	menyentuh
נִגְשָׁה	mendekati, menghampiri

נָהָר	sungai
סוֹפֵר	tulisan
פָּדָה	menebus
פָּשַׁע	memberontak
רוֹאֵה	pelihat, nabi
רוֹעֵה	gembala
רָעָה	menggembalakan
שֵׁר	hakim, anak raja
שָׂאָר	sisas, tinggal
שָׁקָה	mengairi, memberi minum'
תּוֹעֵבָה	kekejian

41. WAW PENGHUBUNG DENGAN KATA KERJA

1. Waw penghubung menggunakan vokal וּ jika kata kerja yang diberi waw penghubung tersebut diawali dengan konsonan selain ב , נו , atau פ .

Contoh:

וּישְׁמַרְךָ

וּלְקַח

וּהָיִי

2. Waw penghubung menggunakan vokal וְ jika kata kerja yang diberi waw penghubung tersebut diawali dengan konsonan ב , נו , atau פ .

Contoh:

וּפָנָה

וּבְנִינוּ

וּמְבַרְכֶיךָ

3. Waw penghubung menggunakan vokal וְ jika kata kerja yang diberi waw penghubung tersebut diawali dengan konsonan yang menggunakan syewa sederhana (kecuali וּ , הַ , dan וּ).

Contoh:

וּשְׂרָפָה

וּדָעוּ

וּתְחִי

4. Waw penghubung menggunakan vokal וְ jika kata kerja yang diberi waw penghubung tersebut diawali dengan וּ , הַ , dan וּ .

Contoh:

וּיִגְדֵל

וּחִי

וּהָיִיתָם

5. Waw penghubung kadang menggunakan vokal וְ jika kata kerja yang diberi waw penghubung tersebut adalah kata kerja bersuku kata satu.

Contoh:

וּבִשְׁתָּ
וּמִתּוֹ

6. Waw penghubung menggunakan vokal ךְּ atau ךְּ jika kata kerja yang diberi waw penghubung tersebut diawali konsonan yang memakai vokal khatef-patakh atau khatef-s^ogol.

Contoh:

וְאֶכְלֶתֶם
וְאָכַל

42. PEMAHAMAN EKSEGETIS WAW PENGHUBUNG

1. Waw penghubung umumnya diterjemahkan dengan 'dan' dan dapat juga diterjemahkan dengan 'pula' atau 'juga'.

Contoh:

וְרָאִיתִי וְהִנֵּה-עָלֵיהֶם גְּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרָם עָלֵיהֶם עוֹר
מִלְמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם:

Dan aku melihat, kemudian lihatlah di atas mereka urat-urat kemudian daging-daging naik juga menutupi di atas mereka kuat dari atas, tetapi roh tidak ada di dalam mereka (Yeh. 37:8)

2. Waw penghubung dapat juga diterjemahkan dengan 'kemudian'. Dalam hal ini waw penghubung berfungsi untuk menyatakan proses atau urutan kronologis yang biasanya.

Contoh:

וְרָאִיתִי וְהִנֵּה-עָלֵיהֶם גְּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרָם עָלֵיהֶם עוֹר
מִלְמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם:

Dan aku melihat, kemudian lihatlah di atas mereka urat-urat kemudian daging-daging naik juga menutupi di atas mereka kuat dari atas, tetapi roh tidak ada di dalam mereka (Yeh. 37:8)

3. Waw penghubung dapat juga berfungsi untuk menyatakan proses atau urutan logis yang biasanya diterjemahkan dengan 'oleh sebab itu', 'sehingga', atau 'maka'.

Contoh:

גַּל אֶל-יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וַיִּפְנֹו מִחֲשַׁבְתֶּיךָ:

Serahkan kepada TUHAN perbuatanmu, maka terlaksanalah semua rencanamu (Ams. 16:3)

4. Waw penghubung juga dapat berfungsi sebagai pembalikan dari anak kalimat sebelumnya, sehingga ia dapat diterjemahkan dengan 'tetapi'.

Contoh:

וְרָאִיתִי וְהִנֵּה-עָלֵיהֶם גְּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרָם עָלֵיהֶם עוֹר
מִלְמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם:

Dan aku melihat, kemudian lihatlah di atas mereka urat-urat kemudian daging-daging naik juga menutupi di atas mereka kuat dari atas, tetapi roh tidak ada di dalam mereka (Yeh. 37:8)

5. Jika waw penghubung digunakan sebelum kata kerja הִיָּה, maka waw penghubung biasanya diterjemahkan dengan '... dan terjadilah ... bahwa ...'.
Contoh:

וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּאָהֵב אִשָּׁה בְּנַחַל שְׂרָק וַשְּׂמָה דְּלִילָה:

Dan terjadilah sesudah itu bahwa ia mencintai seorang perempuan di lembah Soret dan namanya Delilah (Hak. 16:4)

6. Kadang-kadang waw penghubung dipakai sebagai sinonim kata וְגַם ('bahkan', 'juga' atau 'di samping').
Contoh:

וּבְפֶרֶךְ

Bahkan dengan kekejaman (Yeh. 34:4)

43. HUBUNGAN KOORDINATIF KATA KERJA

43.1 Hubungan Koordinatif yang melibatkan Perfekt sebagai Kata

Kerja Penentu

1. Perfekt + Perfekt

Contoh:

אֶרֶץ יִרְאָה וּשְׂקָטָה

Bumi takut dan tertegun (Mzm. 76:9)

2. Perfekt + Imperfekt

Contoh:

וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן

Kemudian manusia itu bersetubuh dengan Hawa istrinya, lalu ia (akan) mengandung dan (akan) melahirkan Kain (Kej. 4:1)

43.2 Hubungan Koordinatif yang melibatkan Imperfekt sebagai Kata

Kerja Penentu

1. Imperfekt + Imperfekt

Contoh:

יְבַרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ

TUHAN akan memberkati dan akan melindungi engkau (Bil. 6:24)

2. Imperfekt + Perfekt

- a. Imperfekt Indikatif + Perfekt

Contoh:

הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכָו לְפָנֶיךָ וּלְקַדְחַת אִשָּׁה לְבַנֵּי מוֹשֶׁם

Dia akan menyuruh malaikatnya di depanmu, sehingga engkau dapat mengambil seorang istri dari sana untuk anakku (Kej. 24:7)

b. Imperfekt Jusif + Perfekt

Contoh:

וְאֵל שְׂרָי יְבָרַךְ אֶתְךָ וְיַפְרֹךְ וְיִרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לְקָהָל עַמִּים

Biarlah Allah yang mahakuasa memberkati engkau, dan biarlah ia melipatgandakan engkau, dan membuat engkau menjadi banyak, dan biarlah engkau menjadi sekumpulan bangsa-bangsa (Kej. 28:3)

c. Imperfekt Kohortatif + Perfekt

Contoh:

וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבִנֵינוּ

Dan mereka berkata, marilah kita bangkit dan marilah kita membangun (Neh. 2:18)

43.3 Hubungan Koordinatif yang melibatkan Imperatif sebagai Kata Kerja Penentu

1. Imperatif + Perfekt

Contoh:

קַח-לְךָ מִגִּלְת־סֵפֶר וּכְתַבְתָּ אֵלַיָּה אֵת כָּל-הַדְּבָרִים

Ambillah kitab gulungan dan tulislah di dalamnya segala perkataan (Yer. 36:2)

קוּם וַיֵּרְדֶתָ בֵּית הַיּוֹצֵר

Bangkitlah, dan engkau pergi ke tukang periuk. (Yer. 18:2)

2. Imperatif + Imperfekt

Contoh:

קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן

Bangkitlah dan biarlah kita naik ke Sion. (Yer. 31:6)

3. Imperatif + Imperatif

Contoh:

בָּרַךְ אֱלֹהִים וּמַת

Kutukilah (berkatilah) Allah dan matilah. (Ayub 2:9)

43.4 Infinitif Absolut + Perfekt

Contoh:

הֲלוֹךְ וְדַבַּרְתָּ אֶל-דָּוִד

Pergilah dan engkau katakan kepada Daud. (2 Sam. 24:12)

43.5 Partisip + Perfekt

Contoh:

הִנְנִי שֹׁלַח מִלְאָכָי וּפְנֵה-דַרְךָ לְפָנַי

Lihatlah, aku menyuruh utusanku dan ia akan mempersiapkan jalan di hadapanku.
(Mal. 3:1))

LATIHAN XVI

Analisalah dan terjemahkanlah.

Contoh:

קח־לְךָ מִגִּלְת־סֵפֶר וּכְתַבְתָּ

- (a) Imperatif + Perfekt
- (b) Qal , Qal
- (c) לְקַח , כָּתַב

Ambillah kitab gulungan dan tulislah di dalamnya (Yer. 36:2)

1. שְׁמְרוּ מִזְשָׁפֵט וַעֲשׂוּ צְדָקָה
  - (a) _____ + _____
  - (b) _____ , _____
  - (c) _____ , _____
2. שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבְדֵנִי
  - (a) _____ + _____
  - (b) _____ , _____
  - (c) _____ , _____
3. שְׁנֵאוּ־רַע וְאָהֲבוּ טוֹב
  - (a) _____ + _____
  - (b) _____ , _____
  - (c) _____ , _____
4. בְּנֵה־לְךָ בַּיִת בִּירוּשָׁלַם וַיִּשְׁבֹּת שָׁם
  - (a) _____ + _____
  - (b) _____ , _____
  - (c) _____ , _____
5. תִּנְוֵ־לְנוּ מַיִם וְנִשְׁתֵּה
  - (a) _____ + _____
  - (b) _____ , _____
  - (c) _____ , _____
6. הִנְבֵּא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ
  - (a) _____ + _____ + _____
  - (b) _____ , _____ , _____
  - (c) _____ , _____ , _____
7. פִּקַּח־נָא אֶת־עֵינָיו וַיִּרְאֵה
  - (a) _____ + _____
  - (b) _____ , _____
  - (c) _____ , _____

8. וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שְׁמִי אֲבָרָם וְהָיָה שְׁמִי אֲבָרָהֶם
 (a) _____ + _____
 (b) _____ , _____
 (c) _____ , _____
9. קָרַב עַד־הֵנָּה וְאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ
 (a) _____ + _____
 (b) _____ , _____
 (c) _____ , _____
10. כִּי תִשְׁמַר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָּיו
 (a) _____ + _____
 (b) _____ , _____
 (c) _____ , _____
11. יִקְרְאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ
 (a) _____ + _____
 (b) _____ , _____
 (c) _____ , _____
12. נִבְנְהָ־לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֵאשׁוּ בְשָׂמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָנוּ שֵׁם
 (a) _____ + _____
 (b) _____ , _____
 (c) _____ , _____

KOSA KATA XII

אָנוּשׁ	orang, manusia	זְרַע	lengan, kuat
בוּשׁ	malu	מוֹעֵד	pertemuan
בְּרָכָה	berkat	סוֹר	menyimpang, mengundurkan diri
גּוֹרָל	batu (undi)	עֵד	saksi, kesaksian
גִּפְּן	anggur	פָּנָה	berputar, berpaling
גֶּשֶׁם	hujan	רָחַץ	mencuci, membersihkan
דָּבַק	melekat, tergantung	שָׁקַר	tipuan, dusta
הָרָה	mengandung		

44. KLASIFIKASI KATA KERJA LEMAH

Seperti telah dijelaskan pada pelajaran 10, bahwa kata kerja Ibrani dapat dibagi menjadi dua klasifikasi besar, yaitu kata kerja kuat dan kata kerja lemah. Kata kerja kuat telah kita bicarakan pada bab-bab terdahulu, dan saat ini kita akan mempelajari kata kerja lemah.

Adapun klasifikasi kata kerja lemah seperti yang telah diterangkan pada pelajaran 10 adalah sebagai berikut:

1. Pe Guttural
2. Pe Alef
3. Ayin Guttural
4. Lamed Guttural
5. Lamed Alef
6. Lamed He
7. Pe Nun
8. Ayin Waw/Ayin Yod
9. Pe Waw/Pe Yod
10. Ayin Ganda

45. KARAKTERISTIK HURUF GUTTURAL

Kita telah mempelajari karakteristik huruf guttural pada pelajaran 7. Saat ini kita akan mengulangi dengan singkat karakteristik huruf guttural.

1. Huruf guttural tidak dapat digandakan.
Terjadi pemanjangan vokal yang terletak di belakang konsonan guttural yang seharusnya digandakan.
  - d) Jika khireq, maka dipanjangkan dengan tsere
  - e) Jika patakh, maka dipanjangkan dengan qamets
  - f) Jika qibbutz, maka dipanjangkan dengan kholem
2. Huruf guttural cenderung untuk mengambil syewa komposita dari pada syewa vokal sederhana.
3. Jika ה, ן, and ם diletakkan di akhir kata dan vokal sebelumnya adalah vokal penuh beraksen, maka ketiga huruf guttural tersebut cenderung untuk mengambil vokal patakh semu di belakangnya.

46. KONJUGASI KATA KERJA PE GUTTURAL

Kata kerja pe guttural mempunyai ciri, bahwa huruf pertama dari kata kerja bentuk dasarnya adalah huruf guttural. Contoh: הִפֵּן , הִרַג , הִרַס , הִזַּק , dll.

46.1 Dalam bentuk pi'el, pu'al dan hitpa'el, kata kerja pe guttural mengalami konjugasi yang sama dengan kata kerja kuat.

Contoh:

		Kata Kerja Kuat	Pe Guttural
Pi'el perfekt	3 mt	שָׁמַר	עָמַד
	dst.		
Pu'al perfekt	3 mt	שָׁמַר	עָמַד
	dst.		
Hitpa'el perfekt	3 mt	הִתְשַׁמֵּר	הִתְעַמֵּד
	dst.		

46.2 Dalam sebagian bentuk qal dan nif'al, serta semua bentuk hif'il dan hof'al, kata kerja pe guttural mengalami konjugasi yang tidak sama dengan kata kerja kuat. Konjugasi kata kerja pe guttural dapat dibagi menjadi tiga kelompok konjugasi:

1. Ciri khas bentuk kata kerja lemah adalah bahwa huruf gutturalnya tidak dapat digandakan. Oleh karena itu dalam bentuk konjugasi dari nif'al imperfekt, nif'al imperatif dan nif'al infinitif konstruk adalah sebagai berikut:

		KK Kuat	Pe Guttural
a.	Nif'al imperfekt	3 mt	יַעֲזֹב
		3 ft	תַּעֲזֹב
		dst.	
b.	Nif'al imperatif	2 mt	הַעֲזֹב
		2 ft	הַעֲזֹבִי
		dst.	
c.	Nif'al infinitif konstruk		הַעֲזֹב

2. Biasanya vokal yang digunakan pada huruf guttural dari pe guttural adalah vokal syewa komposita.

a. Terdapat lima bentuk konjugasi pe guttural yang menggunakan vokal khatef-patakh.

		KK Kuat	Pe Guttural
i.	Qal perfekt 2 mj	מִשַּׁלְתֶּם	עֲזַבְתֶּם
ii.	Qal perfekt 2 fj	מִשַּׁלְתָּן	עֲזַבְתָּן
iii.	Qal imperatif 2 mt	מִשַּׁל	עֲזַב
iv.	Qal imperatif 2 fj	מִשַּׁלְנָה	עֲזַבְנָה
v.	Qal infinitif konstruk	מִשַּׁל	עֲזַב

- b. Ada juga konjugasi pe guttural yang menggunakan kombinasi antara syewa komposita dengan vokal pendek.
- i. Kombinasi (_ _) terdapat pada konjugasi qal imperfekt (tapi ada juga kombinasi _ _ _), nif'al infinitif absolut, hif'il imperatif, hif'il infinitif (konstruk dan absolut) dan hif'il partisip.

Qal Imperfekt

	KK Kuat	Pe Guttural	Pe Guttural
3 mt	יִמְשַׁל	יִעָרֵב	יִעֲזֹב
3 ft	תִּמְשַׁל	תִּעָרֵב	תִּעֲזֹב
2 mt	תִּמְשַׁל	תִּעָרֵב	תִּעֲזֹב
2 ft	תִּמְשָׁלִי	תִּעָרְבִי	תִּעֲזֹבִי
1 nt	אִמְשַׁל	אִעָרֵב	אִעֲזֹב
3 mj	יִמְשְׁלוּ	יִעָרְבוּ	יִעֲזְבוּ
3 fj	תִּמְשַׁלְנָה	תִּעָרְבְנָה	תִּעֲזֹבְנָה
2 mj	תִּמְשְׁלוּ	תִּעָרְבוּ	תִּעֲזְבוּ
2 fj	תִּמְשַׁלְנָה	תִּעָרְבְנָה	תִּעֲזֹבְנָה
1 nj	נִמְשַׁל	נִעָרֵב	נִעֲזֹב

Hif'il Imperfekt

	KK Kuat	Pe Guttural
3 mt	יִמְשִׁיל	יִעֲבִיר
3 ft	תִּמְשִׁיל	תִּעֲבִיר
2 mt	תִּמְשִׁיל	תִּעֲבִיר
2 ft	תִּמְשִׁילִי	תִּעֲבִירִי
1 nt	אִמְשִׁיל	אִעֲבִיר
3 mj	יִמְשִׁילוּ	יִעֲבִירוּ
3 fj	תִּמְשִׁילְנָה	תִּעֲבִירְנָה
2 mj	תִּמְשִׁילוּ	תִּעֲבִירוּ
2 fj	תִּמְשִׁילְנָה	תִּעֲבִירְנָה
1 nj	נִמְשִׁיל	נִעֲבִיר

Hif'il Imperatif		
	KK Kuat	Pe Guttural
2 mt	הַמְשִׁל	הַעֲבִיר
2 ft	הַמְשִׁילִי	הַעֲבִירִי
2 mj	הַמְשִׁילוּ	הַעֲבִירוּ
2 fj	הַמְשִׁלְנָה	הַעֲבִרְנָה

Hif'il Infinitif		
	KK Kuat	Pe Guttural
Konstruk	הַמְשִׁיל	הַעֲבִיר
Absolut	הַמְשִׁל	הַעֲבִיר

Hif'il Partisip		
	KK Kuat	Pe Guttural
mt	מְמַשֵּׁל	מְעַבֵּיר

- ii. Kombinasi $\text{נִפְעַל} + \text{מְעַבֵּיר}$ terdapat pada sebagian dari konjugasi qal imperfekt, nif'al perfekt, nif'al partisip dan hif'il perfekt.

Nif'al Perfekt		
	KK Kuat	Pe Guttural
3 mt	נִמְשַׁל	נִעְזָב
3 ft	נִמְשַׁלָּה	נִעְזָבָה
2 mt	נִמְשַׁלְתָּ	נִעְזַבְתָּ
2 ft	נִמְשַׁלְתִּי	נִעְזַבְתִּי
1 nt	נִמְשַׁלְתִּי	נִעְזַבְתִּי
3 nj	נִמְשַׁלוּ	נִעְזְבוּ
2 mj	נִמְשַׁלְתֶּם	נִעְזַבְתֶּם
2 fj	נִמְשַׁלְתֶּן	נִעְזַבְתֶּן
1 nj	נִמְשַׁלְנוּ	נִעְזַבְנוּ

Nif'al Partisip		
	KK Kuat	Pe Guttural
mt	נִמְשַׁל	נִעְזָב
ft	נִמְשַׁלִּים	נִעְזָבִים
mj	נִמְשַׁלֵּת	נִעְזָבָה

fj נְמַשְׁלוֹת נַעֲזְבוֹת

Hif'il Perfekt

	KK Kuat	Pe Guttural
3 mt	הִמְשִׁיל	הִעֲבִיר
3 ft	הִמְשִׁלָּה	הִעֲבִירָה
2 mt	הִמְשִׁלְתָּ	הִעֲבַרְתָּ
2 ft	הִמְשִׁלְתִּי	הִעֲבַרְתִּי
1 nt	הִמְשִׁלְתִּי	הִעֲבַרְתִּי
3 nj	הִמְשִׁילוּ	הִעֲבִירוּ
2 mj	הִמְשִׁלְתֶּם	הִעֲבַרְתֶּם
2 fj	הִמְשִׁלְתֶּן	הִעֲבַרְתֶּן
1 nj	הִמְשִׁלְנוּ	הִעֲבַרְנוּ

iii. Kombinasi טַ טְ terdapat pada semua konjugasi dari hof'al.

Hof'al Perfekt

	KK Kuat	Pe Guttural
3 mt	הִמְשַׁל	הִעֲבֵר
	dst.	dst.

Hof'al Imperfekt

	KK Kuat	Pe Guttural
3 mt	יִמְשַׁל	יִעֲבֵר
	dst.	dst.

Hof'al Infinitif

	KK Kuat	Pe Guttural
Konstruk	הִמְשַׁל	הִעֲבֵר
Absolut	הִמְשַׁל	הִעֲבֵר

Hof'al Partisip

	KK Kuat	Pe Guttural
mt	מִמְשַׁל	מִעֲבֵר

3. Terdapat beberapa kasus lain di sekitar pergantian vokal dari syewa komposita menjadi vokal penuh seperti khatéf-patakḥ menjadi patakḥ, khatéf-s°gol menjadi s°gol dan khatéf-qamets menjadi qamets-khatuf.

- a. Qal imperfekt
  - 2 ft (תַּעֲבֹרִי menjadi תַּעֲבֹרִי)
  - 3 mj (יַעֲבֹרוּ menjadi יַעֲבֹרוּ)
  - 2 mj (תַּעֲבֹרוּ menjadi תַּעֲבֹרוּ)
- b. Nif'al perfekt
  - 3 ft (נִעְבְּרָה menjadi נִעְבְּרָה)
  - 3 nj (נִעְבְּרוּ menjadi נִעְבְּרוּ)
- c. Hof'al perfekt
  - 3 ft (הִעֲבַרְתָּה menjadi הִעֲבַרְתָּה)
  - 3 nj (הִעֲבַרְתָּו menjadi הִעֲבַרְתָּו)
- d. Hof'al imperfekt
  - 2 ft (תַּעֲבֹרִי menjadi תַּעֲבֹרִי)
  - 3 mj (יַעֲבֹרוּ menjadi יַעֲבֹרוּ)
  - 2 mj (תַּעֲבֹרוּ menjadi תַּעֲבֹרוּ)

46.3 Konjugasi kata kerja pe guttural:

1. Konjugasi kata kerja pe guttural bentuk qal
Perfekt:

- 3 mt עִזַּבְתָּ
- 3 ft עִזְבָּה
- 2 mt עִזַּבְתָּ
- 2 ft עִזְבָּתָּ
- 1 nt עִזַּבְתִּי
- 3 nj עִזְבוּ
- 2 mj עִזְבַּתֶּם
- 2 fj עִזְבַּתֶּן
- 1 nj עִזְבֻּנוּ

Imperfekt:

- 3 mt יַעֲזֹב
- 3 ft תַּעֲזֹב
- 2 mt תַּעֲזֹב

2 ft	תְּעֹזְבוּ
1 nt	אֶעֱזֹב
3 mj	יֵעֲזָבוּ
3 fj	תֵּעֲזָבְנָה
2 mj	תֵּעֲזָבוּ
2 fj	תֵּעֲזָבְנָה
1 nj	נֶעֱזָב
Kohortatif:	
1 nt	אֶעֱזָבָה
1 nj	נֶעֱזָבָה
Imperatif:	
2 mt	עֲזֹב
2 ft	עֲזְבוּ
2 mj	עֲזָבוּ
2 fj	עֲזָבְנָה
Infinitif Konstruk:	
	עֲזֹב
Infinitif Absolut:	
	עֲזֹבָה
Partisip Aktif:	
mt	עֹזֵב
ft	עֹזְבִים
mj	עֹזְבֹת
fj	עֹזְבוֹת
Partisip Pasif:	
mt	עֹזֹב
ft	עֹזְבִים
mj	עֹזְבָה
fj	עֹזְבוֹת

Catatan:

- Dalam bentuk perfekt 2 mj dan perfekt 2 fj digunakan vokal khatif-patakh di bawah guttural sebagai pengganti syewa vokal (bandingkan antara bentuk

perfekt 2 mj kata kerja kuat שָׁמַרְתֶּם dengan bentuk perfekt 2 mj kata kerja pe guttural עֲזַבְתֶּם).

- b. Konjugasi bentuk partisip aktif dan infinitif absolut kata kerja pe guttural sama seperti konjugasi kata kerja kuatnya.
- c. Dalam bentuk infinitif konstruk digunakan vokal khatéf-patakh sebagai ganti syewa vokal (bandingkan antara konjugasi infinitif konstruk kata kerja kuat שָׁמַר dengan konjugasi infinitif konstruk kata kerja pe guttural עֲזַב). Bandingkan juga dengan catatan a.
- d. Dalam bentuk imperatif ft dan mj, vokal yang digunakan di bawah guttural adalah vokal khireq.
- e. Syewa komposita yang digunakan pada konjugasi imperfekt pada huruf guttural menandakan diubahnya syewa vokal yang biasanya terdapat pada konjugasi imperfekt bagi kata kerja kuat. Syewa komposita yang digunakan ini menurut vokal pendek yang digunakan sebelumnya. Contoh, jika vokal pendek yang digunakan sebelumnya adalah vokal patakh, maka syewa komposita yang digunakan pada huruf gutturalnya adalah khatéf-patakh seperti pada kata יֵעֲזֹב, sedangkan jika vokal pendek yang digunakan sebelumnya adalah vokal s^ogol, maka syewa komposita yang digunakan pada huruf gutturalnya adalah khatéf- s^ogol seperti pada kata יֵעֲזֹב.
- f. Catatan khusus bagi konjugasi imperfekt dan imperatif: Bagi kata kerja statif, konjugasi kata kerja pe guttural bentuk qal imperfekt dan qal imperatif mengalami konjugasi yang berbeda dengan konjugasi kata kerja aktif pe guttural dalam bentuk qal imperfekt dan qal imperatif.

Konjugasi kata kerja statif pe guttural dalam bentuk qal imperfekt.

3 mt	יִחְזֹק	יֵעָרֵב
3 ft	תִּחְזֹק	תֵּעָרֵב
2 mt	תִּחְזֹק	תֵּעָרֵב
2 ft	תִּחְזְּקוּ	תֵּעָרְבוּ
1 nt	אִחְזֹק	אֵעָרֵב
3 mj	יִחְזְּקוּ	יֵעָרְבוּ
3 fj	תִּחְזְּקֶנָּה	תֵּעָרְבֶנָּה
2 mj	תִּחְזְּקוּ	תֵּעָרְבוּ
2 fj	תִּחְזְּקֶנָּה	תֵּעָרְבֶנָּה
1 nj	נִחְזֹק	נֵעָרֵב

Konjugasi kata kerja statif pe guttural dalam bentuk qal imperatif.

2 mt	חֲזֹק	עָרֵב
2 ft	חֲזְּקוּ	עָרְבוּ

2 mj	חִזְקוּ	עֲרְבוּ
2 fj	חִזְקֶנָּה	עֲרְבֶנָּה

2. Konjugasi kata kerja pe guttural bentuk nif'al

Perfekt:

3 mt	נִעְזַבְתִּי
3 ft	נִעְזַבְתָּ
2 mt	נִעְזַבְתֶּם
2 ft	נִעְזַבְתֶּן
1 nt	נִעְזַבְתִּי
3 nj	נִעְזְבוּ
2 mj	נִעְזַבְתֶּם
2 fj	נִעְזַבְתֶּן
1 nj	נִעְזְבוּ

Imperfekt:

3 mt	יִעְזֹב
3 ft	תִּעְזֹב
2 mt	תִּעְזְבוּ
2 ft	תִּעְזְבוּ
1 nt	אֵעֶזֶב
3 mj	יִעְזְבוּ
3 fj	תִּעְזְבֶנָּה
2 mj	תִּעְזְבוּ
2 fj	תִּעְזְבֶנָּה
1 nj	נִעְזְבוּ

Imperatif:

2 mt	הִעְזֹב
2 ft	הִעְזְבוּ
2 mj	הִעְזְבוּ
2 fj	הִעְזְבֶנָּה

Infinitif Konstruk:

הִעְזֹב

Infinitif Absolut:

נִעְזֹב

Partisip Pasif:

mt	נֶעְזָב
ft	נֶעְזָבִים
mj	נֶעְזָבָה
fj	נֶעְזָבוֹת

3. Konjugasi kata kerja pe guttural bentuk hif'il

Perfekt:

3 mt	הֶעֱבִיר
3 ft	הֶעֱבִירוּ
2 mt	הֶעֱבַרְתָּ
2 ft	הֶעֱבַרְתֶּם
1 nt	הֶעֱבַרְתִּי
3 nj	הֶעֱבִירוּ
2 mj	הֶעֱבַרְתֶּם
2 fj	הֶעֱבַרְתֶּן
1 nj	הֶעֱבַרְנוּ

Imperfekt:

3 mt	יַעֲבִיר
3 ft	תַּעֲבִיר
2 mt	תַּעֲבִיר
2 ft	תַּעֲבִירוּ
1 nt	אֶעֱבִיר
3 mj	יַעֲבִירוּ
3 fj	תַּעֲבִירְנָה
2 mj	תַּעֲבִירוּ
2 fj	תַּעֲבִירְנָה
1 nj	נַעֲבִיר

Imperatif:

2 mt	הַעֲבִיר
2 ft	הַעֲבִירוּ
2 mj	הַעֲבִירוּ
2 fj	הַעֲבִירְנָה

Kohortatif:

אֶעְבֵּרָה

Infinitif Konstruk:

הָעֵבִיר

Infinitif Absolut:

הָעֵבֵר

Partisip Aktif:

mt מְעַבֵּר

ft מְעַבִּירִים

mj מְעַבִּירָה

fj מְעַבִּירוֹת

4. Konjugasi kata kerja pe guttural bentuk hof'al

Perfekt:

3 mt הָעֵבֵר

3 ft הָעֵבְרָה

2 mt הָעֵבַרְתָּ

2 ft הָעֵבַרְתְּ

1 nt הָעֵבַרְתִּי

3 nj הָעֵבְרוּ

2 mj הָעֵבַרְתֶּם

2 fj הָעֵבַרְתֶּן

1 nj הָעֵבַרְנוּ

Imperfekt:

3 mt יַעֲבֵר

3 ft תַּעֲבֵר

2 mt תַּעֲבֵר

2 ft תַּעֲבִירִי

1 nt אַעֲבֵר

3 mj יַעֲבֵרוּ

3 fj תַּעֲבִירְנָה

2 mj תַּעֲבֵרוּ

2 fj תַּעֲבִירְנָה

1 nj נַעֲבֵר

Infinitif Absolut:

הֶעֱבַר

Partisip Pasif:

mt מְעַבֵּר

ft מְעַבְרִים

mj מְעַבְרָה

fj מְעַבְרוֹת

47. LAGU: LO WEKHAYIL

Lirik : Sakh. 4:6

Musik : S. Goffin

2/4

6 3 · 3 | 4 3 2 | 5 2 · 2 | 1 2 3 | 0 5 6 7 | 1 5 3 | 4 2 |
 Lo we - kha- yil lo we- kho- akh ki im be- ru-khi a- mar ha -

3 · :||: 0 1 · 1 | 2 1 7 · | 7 6 · 6 | 6 5 · | 5 4 · 4 |
 syem lo we - kha- yil lo we-kho-akh ki im be-

3 6 · 0 7 | 1 7 1 7 | 6 7 :|| 6 · ||
 ru-khi a- mar ha - syem syem.

לֹא בְחִיל וְלֹא בְכַח פִּי אִם-בְּרוּחִי
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:

48. STUDI KATA I

לֹא Partikel negatif (pengingkaran)

Bukan

בְּחִיל חֵיל (kata benda mt) dengan kata depan בְּ
oleh kegagahan

וְלֹא Partikel negatif (pengingkaran) dengan awalan penghubung waw
juga bukan

בְּכַח כַּח (kata benda mt) dengan kata depan בְּ
oleh kekuatan

פִּי Kata penghubung
tetapi

אם Kata tugas
dengan

ברוהי רות (kata benda m/ft) dengan akhiran ganti org.1 nt dan dengan kata depan
ב
oleh rohku

אמר Kata kerja Qal Perfekt 3 mt
(dia) berkata

יהוה Kata nama
TUHAN

צבאות Kata benda mj (berasal dari kata dasar צבא yang berarti tentara)
Yang Mahakuasa

Arti: "Bukan oleh kegagahan dan bukan oleh kekuatan, tetapi oleh rohku" TUHAN
Yang Mahakuasa berkata.

LATIHAN XVII

1. Tulislah konjugasi dari עבר dalam bentuk qal, nif'al, pi'el, hif'il dan hof'al.

	Qal	Nif'al	Pi'el	Hif'il	Hof'al
Perf. 3 mt					
Impf. 3 mt					
Impt. 2 mt					X X X
Inf. Konst.					X X X
Inf. Abs.					
Part. Akt. (mt)		X X X			X X X
Part. Pas. (mt)			X X X	X X X	

2. Tulislah konjugasi perfekt dari עבר dalam bentuk qal, nif'al, pi'el dan hif'il.

	Qal	Nif'al	Pi'el	Hif'il
3 mt				
3 ft				
2 mt				
2 ft				
1 nt				
3 nj				
2 mj				
2 fj				
1 nj				

3. Analisislah kalimat-kalimat berikut ini, lalu terjemahkanlah. [Kolom (e): akhiran]

Contoh:

נִחַלְתָּנוּ נְהַפְכָה לְזָרִים

Pusaka kami berpindah kepada orang lain (Rat. 5:2)

- (a) Nif'al
- (b) perfekt
- (c) 3 ft
- (d) הַפֵּךְ

a. לָמָּה זֶה עֲזַבְתָּן אֶת־הָאִישׁ

(e) -

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(d) _____

(e) _____

b. וַיֵּאָהֵב גַּם־אֶת־רַחֵל מִלֵּאָה

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(d) _____

(e) _____

c. וַיִּחְזַק הָרָעַב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(d) _____

(e) _____

d. תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שְׁלַחַן נֹגֵד צָרְרִי

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(d) _____

(e) _____

e. אֲנִי אֶעְבִּיר כָּל־טוֹבִי עַל־פְּנֵיךָ

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(d) _____

(e) _____

f. וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדֻלָּתוֹ

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(d) _____

(e) _____

g. בְּמָה אֶהְבַּתָּנוּ

(a) _____

(b) _____

		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
h.	כִּי־תַעֲבֹר בַּמַּיִם אֶת־דָּדִי־אֲנִי	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
i.	לֹא תַעֲבֹדוּ אֶת־מִלְכֵךְ בְּכֹל	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
j.	וְהַעֲמִיד תְּכַהֵן אֶת־הָאִשָּׁה לְפָנָי יִהְיֶה	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
k.	וּבַיּוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
l.	וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה כָּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
m.	גַּם־אֲנַחְנוּ נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
n.	בְּנוֹד עֲזָבוֹנִי	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
o.	אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי	(a)	_____
		(b)	_____

		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
p.	זְקַנְיֶכֶם חִלְמוֹת יַחֲלִמוּן	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
q.	עַל־הָרֹאשׁ הַפְּסָנָה	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
r.	בֶּן־אָדָם עֹמֵד עַל־הַגְּלִיף	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
s.	וַיִּהְיֶה יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
t.	וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בְּנָיו בְּאֵשׁ	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
u.	וַעֲבַדְתֶּם אֶת־יְהוָה בְּכָל־לִבְבְּכֶם	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
v.	הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה לְחֹשֶׁךְ	(a)	_____
		(b)	_____
		(c)	_____
		(d)	_____
		(e)	_____
w.	עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה	(a)	_____
		(b)	_____

- x. הַאֲמִינוּ בְּנְבִיאָיו
- y. הִיָּחַפֵּךְ כּוֹשֵׁי עוֹרוֹ
- z. וַיִּחַלְּם יוֹסֵף חֲלוֹם

- (c) _____
- (d) _____
- (e) _____
- (a) _____
- (b) _____
- (c) _____
- (d) _____
- (e) _____
- (a) _____
- (b) _____
- (c) _____
- (d) _____
- (e) _____
- (a) _____
- (b) _____
- (c) _____
- (d) _____
- (e) _____

KOSA KATA XIII

אֵז	ketika	חָגַר	bersiap
אָחַז	menangkap, merampas	חָדַשׁ	membarui
אָךְ	namun, sungguh, hanya	חָפֵץ	menghendaki, menyukai
אֲמוּנָה	kesetiaan, keteguhan	חֶק	pesta
בָּאֵר	baik	לְשׁוֹן	bahasa, lidah
בְּכוֹר	anak sulung	מָוֶת	maut, kematian
דְּבַשׁ	madu	מִזְבֵּחַ	mezbah, altar
הִפְךָ	membalik, mengubah	עָרַךְ	menyusun, mengatur
הֲרִס	jatuh		

49. KONJUGASI KATA KERJA PE ALEF

Kata kerja pe alef mempunyai ciri, bahwa huruf pertama dari kata kerja bentuk dasarnya adalah huruf א. Contoh: אָבַל , אָדַב , אָמַן , אָסַף , אָסַר , dll.

Berikut ini konjugasi kata kerja pe alef dalam bentuk qal.

Perfekt:

3 mt	אָכַל	אָמַר
3 ft	אָכַלָּה	אָמַרְתָּה
2 mt	אָכַלְתָּ	אָמַרְתָּ
2 ft	אָכַלְתְּ	אָמַרְתְּ
1 nt	אָכַלְתִּי	אָמַרְתִּי
3 nj	אָכַלוּ	אָמְרוּ
2 mj	אָכַלְתֶּם	אָמַרְתֶּם
2 fj	אָכַלְתֶּן	אָמַרְתֶּן
1 nj	אָכַלְנוּ	אָמַרְנוּ

Imperfekt:

3 mt	יֹאכַל	יֹאמַר	יִיאַמֵּר
3 ft	תֹּאכַל	תֹּאמַר	תִּיאַמְרֶה
2 mt	תֹּאכַל	תֹּאמַר	תִּיאַמְרוּ
2 ft	תֹּאכְלִי	תֹּאמְרִי	תִּיאַמְרִי
1 nt	אֹכַל	אֹמַר	וְאֹמַר
3 mj	יֹאכְלוּ	יֹאמְרוּ	וְיֹאמְרוּ
3 fj	תֹּאכְלֶנָּה	תֹּאמְרֶנָּה	וְתֹאמְרֶנָּה
2 mj	תֹּאכְלוּ	תֹּאמְרוּ	וְתֹאמְרוּ
2 fj	תֹּאכְלֶנָּה	תֹּאמְרֶנָּה	וְתֹאמְרֶנָּה
1 nj	נֹאכַל	נֹאמַר	וְנֹאמַר

Kohortatif:

1 nt	אֹכְלָה	אֹמְרָה
------	---------	---------

Imperatif:

2 mt	אֹכְלוּ	אֹמְרוּ
------	---------	---------

2 ft	אָכְלִי	אֲמֹרִי
2 mj	אֲכַלְךָ	אֲמַרְךָ
2 fj	אֲכַלְנָה	אֲמַרְנָה
Infinitif Konstruk:		
	אֲכַל	אֲמַר
Infinitif Absolut:		
	אֲכֹל	אֲמֹר
Partisip Aktif:		
mt	אֹכֵל	אֹמֵר
ft	אֹכְלִים	אֹמְרִים
mj	אֹכְלֶה	אֹמְרֶה
fj	אֹכְלוֹת	אֹמְרוֹת
Partisip Pasif:		
mt	אֲכֹל	
ft	אֲכֹלִים	
mj	אֲכֹלֶה	
fj	אֲכֹלוֹת	

Catatan:

Biasanya dalam kalimat kata kerja אֲמַר digunakan bersama dengan waw penghubung (biasanya dipakai bersama waw penghubung dalam bentuk imperfekt).

LATIHAN XVIII

Analisalah kata kerja yang tercetak tebal di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

- הוא נתנה־לִי מן־הָעֵץ וְאָכַל
Dia yang memberi kepadaku dari pohon itu, maka aku makan.
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 1 nt (d) אָכַל
- וַיִּשְׁלַחֵם בִּיהוּדָה לְהֶאֱבִידוֹ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- בְּאֲמָרֵי לְרַשָּׁע מוֹת תָּמוּת
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- וְאֵת וּבֵית־אֲבִיךָ תֵּאֱבֹדוּ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- בְּאֲמָרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵינָה אֵלֶיךָ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

6. **כִּי לֹא־תֹאכְדוּ** תוֹרָה (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
7. **כָּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרוּ** אַעֲשֶׂה־לָּךְ (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
8. **וְתֹאמְרֶנָּה** הַזֹּאת נַעֲמִי (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
9. **אֶת־הָאֲבֹדֹת** אֲבַקֵּשׁ (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
10. **אֹמְרוּ** בְּגוֹיִם יְהוּה מֶלֶךְ (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
11. **אָמַר** לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוּה (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
12. **אֹמְרוּ** לְעַרְי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
13. **וְתֹאמְרוּ** הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחֶשׁ (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
14. **נֹוֹהֵי** דְּבַר־יְהוּה אֵלַי **לֵאמֹר** (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
15. **וַיֹּאכְלֶךָ** אֶת־הַמָּן (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
16. **מִפְרֵי** עֵץ־הַגֵּן **נֹאכַל** (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
17. **תֹּאכְלֶנּוּ** בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוּה (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
18. **בְּבֵית** אֶחָד **יֹאכַל** (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
19. **הָאֲכָלְתִּי** אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
20. **וְשֵׁם תֹּאכְלוּ** אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
21. **אֶהְרֵן** וּבְנָיו **יֹאכְלֶהוּ** (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
22. **אָמַר** כֹּה (Kel. 4:22) יְהוּה בְּנֵי כְּבָרֵי יִשְׂרָאֵל (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XIV

אָבֵה	mau, sudi, ingin
אָבֵל	berkabung
אָזן	mendengar
אָמִץ	menjadi kuat, tebal
אָסֵר	membelenggu
אָפֵה	membakar
אָרָךְ	memanjang, menjadi panjang
אָשָׁם	menanggung dosa, menjadi salah
חוּץ	luar, jalan
קָדָשׁ	kudus, suci

PELAJARAN 19

50. KONJUGASI KATA KERJA AYIN GUTTURAL

Kata kerja ayin guttural mempunyai ciri, bahwa huruf kedua dari kata kerja bentuk dasarnya adalah huruf guttural. Contoh: בָּחַר , נָאַל , זָעַק , מָאָס , פָּרַד , dll.

1. Berikut ini konjugasi kata kerja ayin guttural dalam bentuk qal, nif'al, hif'il dan hof'al.

Perfekt:

	Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al
3 mt	בָּחַר	נִבְחַר	הִבְחִיר	הִבְחַר
3 ft	בִּבְחָה	נִבְחָה	הִבְחִיחָה	הִבְחָה
2 mt	בִּבְחַרְתָּ	נִבְחַרְתָּ	הִבְחַרְתָּ	הִבְחַרְתָּ
2 ft	בִּבְחַרְתִּי	נִבְחַרְתִּי	הִבְחַרְתִּי	הִבְחַרְתִּי
1 nt	בִּבְחַרְתִּי	נִבְחַרְתִּי	הִבְחַרְתִּי	הִבְחַרְתִּי
3 nj	בִּבְחָרוּ	נִבְחָרוּ	הִבְחִירוּ	הִבְחָרוּ
2 mj	בִּבְחַרְתֶּם	נִבְחַרְתֶּם	הִבְחַרְתֶּם	הִבְחַרְתֶּם
2 fj	בִּבְחַרְתֶּן	נִבְחַרְתֶּן	הִבְחַרְתֶּן	הִבְחַרְתֶּן
1 nj	בִּבְחָרְנוּ	נִבְחָרְנוּ	הִבְחָרְנוּ	הִבְחָרְנוּ

Imperfekt:

	Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al
3 mt	יִבְחַר	יִבְחַר	יִבְחִיר	יִבְחַר
3 ft	תִּבְחַר	תִּבְחַר	תִּבְחִיר	תִּבְחַר
2 mt	תִּבְחַרְתָּ	תִּבְחַרְתָּ	תִּבְחִירְתָּ	תִּבְחַרְתָּ
2 ft	תִּבְחַרְתִּי	תִּבְחַרְתִּי	תִּבְחִירְתִּי	תִּבְחַרְתִּי
1 nt	אִבְחַר	אִבְחַר	אִבְחִיר	אִבְחַר
3 mj	יִבְחָרוּ	יִבְחָרוּ	יִבְחִירוּ	יִבְחָרוּ
3 fj	תִּבְחַרְנָה	תִּבְחַרְנָה	תִּבְחִירְנָה	תִּבְחַרְנָה
2 mj	תִּבְחָרוּ	תִּבְחָרוּ	תִּבְחִירוּ	תִּבְחָרוּ
2 fj	תִּבְחַרְנָה	תִּבְחַרְנָה	תִּבְחִירְנָה	תִּבְחַרְנָה
1 nj	נִבְחַר	נִבְחַר	נִבְחִיר	נִבְחַר

Imperatif:

	Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al
2 mt	בְּחַר	הִבְחַר	הִבְחַר	
2 ft	בְּחַרְי	הִבְחַרְי	הִבְחַרְי	
2 mj	בְּחַרוּ	הִבְחַרוּ	הִבְחַרוּ	
2 fj	בְּחַרְנָה	הִבְחַרְנָה	הִבְחַרְנָה	

Infinitif Konstruk:

Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al
בְּחַר	הִבְחַר	הִבְחִיר	הִבְחַר

Infinitif Absolut:

Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al
בְּחֹר	נִבְחַר	הִבְחֹר	הִבְחֹר

Partisip Aktif:

	Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al
mt	בְּחַר		מִבְּחִיר	
ft	בְּחַרִים		מִבְּחִירִים	
mj	בְּחַרְהֶם		מִבְּחִירְהֶם	
fj	בְּאֲלוֹת		מִבְּחִירוֹת	

Partisip Pasif:

	Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al
mt	בְּחֹר	נִבְחַר		מִבְּחַר
ft	בְּחֹרִים	נִבְחַרִים		מִבְּחַרִים
mj	בְּחֹרְהֶם	נִבְחַרְהֶם		מִבְּחַרְהֶם
fj	בְּחֹרוֹת	נִבְחַרוֹת		מִבְּחַרוֹת

2. Namun dalam bentuk-bentuk tegas (pi'el, pu'al dan hitpa'el) terdapat aturan yang perlu diperhatikan. Dalam bentuk kata kerja kuat, huruf kedua dari bentuk dasarnya digandakan, oleh karena dalam bentuk ayin guttural konsonan keduanya adalah konsonan guttural yang tidak dapat digandakan, maka ada aturan tertentu mengenai hal ini.

Bentuk pi'el mempunyai dua bentuk aturan, yaitu jika konsonan kedua adalah huruf ח, ה, dan ע menggunakan vokal ְ pada konsonan awalnya. Contoh: שַׁחַת, מְהַר, בְּעַר. Namun jika konsonan keduanya adalah huruf א, ר menggunakan vokal ֶ pada konsonan awalnya. Contoh: בְּרַךְ, מִאֵן.

Bentuk pu'al mempunyai dua bentuk aturan, yaitu jika konsonan kedua adalah huruf ח, ה, dan ע menggunakan vokal ֹ pada konsonan awalnya. Contoh:

ר, א. Namun jika konsonan keduanya adalah huruf א, ר, שחַת, בעַר, מַהַר, שַחַת. Menggunakan vokal _ pada konsonan awalnya. Contoh: בְּרַךְ, מֵאֵן.

Bentuk hitpa'el juga mempunyai dua bentuk aturan, yaitu jika konsonan kedua adalah huruf ה, ה, dan ע menggunakan vokal _ pada konsonan awalnya. Contoh: הַתְּבַעַר, הַתְּמַהַר, הַתְּשַחַח. Namun jika konsonan keduanya adalah huruf א, ר menggunakan vokal _ pada konsonan awalnya. Contoh: הַתְּמַאֵן, הַתְּבַרַךְ.

	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el
Perfekt						
3 mt	בְּרַךְ	בְּרַךְ	הַתְּבַרַךְ	בָּחַר	בָּחַר	הַתְּבַחֵר
3 ft	בִּרְכָה	בִּרְכָה	הַתְּבִרְכֵה	בָּחַרְהָ	בָּחַרְהָ	הַתְּבַחֲרֵהָ
2 mt	בִּרְכַתְּ	בִּרְכַתְּ	הַתְּבִרְכַתְּ	בָּחַרְתָּ	בָּחַרְתָּ	הַתְּבַחֲרַתְּ
2 ft	בִּרְכַתְּ	בִּרְכַתְּ	הַתְּבִרְכַתְּ	בָּחַרְתְּ	בָּחַרְתְּ	הַתְּבַחֲרַתְּ
1 nt	בִּרְכַתִּי	בִּרְכַתִּי	הַתְּבִרְכַתִּי	בָּחַרְתִּי	בָּחַרְתִּי	הַתְּבַחֲרַתִּי
3 nj	בְּרָכוּ	בְּרָכוּ	הַתְּבִרְכוּ	בָּחֲרוּ	בָּחֲרוּ	הַתְּבַחֲרוּ
2 mj	בִּרְכֹתֶם	בִּרְכֹתֶם	הַתְּבִרְכֹתֶם	בָּחַרְתֶּם	בָּחַרְתֶּם	הַתְּבַחֲרֹתֶם
2 fj	בִּרְכֹתֶן	בִּרְכֹתֶן	הַתְּבִרְכֹתֶן	בָּחַרְתֶּן	בָּחַרְתֶּן	הַתְּבַחֲרֹתֶן
1 nj	בִּרְכָנוּ	בִּרְכָנוּ	הַתְּבִרְכָנוּ	בָּחַרְנוּ	בָּחַרְנוּ	הַתְּבַחֲרָנוּ
Imperfekt						
3 mt	יְבַרֵךְ	יְבַרֵךְ	יִתְבַרֵךְ	יְבַחֵר	יְבַחֵר	יִתְבַחֵר
3 ft	תְּבַרֵךְ	תְּבַרֵךְ	תִּתְבַרֵךְ	תְּבַחֵר	תְּבַחֵר	תִּתְבַחֵר
2 mt	תְּבַרְכֶךָ	תְּבַרְכֶךָ	תִּתְבַרְכֶךָ	תְּבַחֲרֶיךָ	תְּבַחֲרֶיךָ	תִּתְבַחֲרֶיךָ
2 ft	תְּבַרְכֵי	תְּבַרְכֵי	תִּתְבַרְכֵי	תְּבַחֲרֵי	תְּבַחֲרֵי	תִּתְבַחֲרֵי
1 nt	אֶבְרַךְ	אֶבְרַךְ	אֶתְבַרֵךְ	אֶבַחֵר	אֶבַחֵר	אֶתְבַחֵר
3 mj	יְבַרְכוּ	יְבַרְכוּ	יִתְבַרְכוּ	יְבַחֲרוּ	יְבַחֲרוּ	יִתְבַחֲרוּ
3 fj	תְּבַרְכֶנָה	תְּבַרְכֶנָה	תִּתְבַרְכֶנָה	תְּבַחֲרֶנָה	תְּבַחֲרֶנָה	תִּתְבַחֲרֶנָה
2 mj	תְּבַרְכוּ	תְּבַרְכוּ	תִּתְבַרְכוּ	תְּבַחֲרוּ	תְּבַחֲרוּ	תִּתְבַחֲרוּ
2 fj	תְּבַרְכֶנָה	תְּבַרְכֶנָה	תִּתְבַרְכֶנָה	תְּבַחֲרֶנָה	תְּבַחֲרֶנָה	תִּתְבַחֲרֶנָה
1 nj	נְבַרֵךְ	נְבַרֵךְ	נִתְבַרֵךְ	נְבַחֵר	נְבַחֵר	נִתְבַחֵר
Imperatif						
2 mt	בְּרַךְ		הַתְּבַרַךְ	בָּחַר		הַתְּבַחֵר
2 ft	בְּרָכִי		הַתְּבִרְכֵי	בָּחֲרִי		הַתְּבַחֲרִי
2 mj	בְּרָכוּ		הַתְּבִרְכוּ	בָּחֲרוּ		הַתְּבַחֲרוּ
2 fj	בְּרָכֶנָה		הַתְּבִרְכֶנָה	בָּחֲרֶנָה		הַתְּבַחֲרֶנָה

Infinitif Konstruk						
	בָּרַךְ	בִּרְךָ	הַתְּבַרְךָ	בַּחַר	בְּחַר	הַתְּבַחַר
Infinitif Absolut						
	בָּרַךְ	בִּרְךָ	הַתְּבַרְךָ	בַּחַר	בְּחַר	הַתְּבַחַר
Partisip Aktif						
mt	מְבַרְךָ		מַתְּבַרְךָ	מְבַחַר		מַתְּבַחַר
ft	מְבֹרְכִים		מַתְּבֹרְכִים	מְבֹחָרִים		מַתְּבֹחָרִים
mj	מְבֹרְכָה		מַתְּבֹרְכָה	מְבֹחָרָה		מַתְּבֹחָרָה
fj	מְבֹרְכוֹת		מַתְּבֹרְכוֹת	מְבֹחָרוֹת		מַתְּבֹחָרוֹת
Partisip Pasif						
mt		מְבֹרָךְ			מְבֹחָר	
ft		מְבֹרְכִים			מְבֹחָרִים	
mj		מְבֹרְכָה			מְבֹחָרָה	
fj		מְבֹרְכוֹת			מְבֹחָרוֹת	

51. LAGU: USYAVTEM MAYIM

Lirik : Yesaya 12:3

Musik : E. Amiran

2/4

0 0 6̣ | 6̣ 7̣ 1̣ 7̣ 6̣ | 1̣ 2̣ 3̣ 2̣ | 1̣ 3̣ 5̣ 4̣ 5̣ | 3̣ 2̣ 3̣ 6̣ |
 Usy - av-tem ma- yim be-ssa- sson mi-mai- ne ha- ye-syu- a usy-

6̣ 7̣ 1̣ 7̣ 6̣ | 1̣ 2̣ 3̣ 2̣ | 1̣ 3̣ 5̣ 4̣ 5̣ | 3̣ 3̣ 6̣ |
 av-tem ma- yim be-ssa- sson mi-mai- ne ha - ye-syu- a

6̣ 6̣ 6̣ 6̣ | 6̣ 6̣ 6̣ 6̣ | 0 6̣ 5̣ 5̣ | 3̣ 5̣ 6̣ | 6̣ 6̣ 6̣ 6̣ |
 ma-yim ma-yim ma-yim ma- yim hoy ma-yim be-ssa- sson mayim ma-yim

6̣ 6̣ 6̣ 6̣ | 0 6̣ 5̣ 5̣ | 3̣ 2̣ 2̣ | 5̣ 5̣ | 5̣ 5̣ |
 ma-yim ma-yim hoy ma-yim be-ssa- sson hey hey hey hey

5̣ 5̣ 4̣ 3̣ 2̣ | 5̣ 5̣ 4̣ 3̣ 2̣ | 1̣ 2̣ 3̣ 4̣ 3̣ | 2̣ 1̣ 5̣ |
 ma-yim ma- yim mayim ma- yim mayim ma- yim be-ssa- sson

5̣ 5̣ 4̣ 3̣ 2̣ | 5̣ 5̣ 4̣ 3̣ 2̣ | 3̣ 3̣ 1̣ 7̣ 6̣ | 1̣ 7̣ 6̣ |
 mayim ma- yim mayim ma- yim mayim ma- yim be-ssa- sson

וְשִׂאֲבַתְּם־מַיִם בְּשִׁשּׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה:

9. וְאֶשְׂאֵל אֶתְּהָ בְּתִמְי אֶתְּ. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
10. וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
11. וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גְּדוֹל בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
12. וְלֹא־זָעְקוּ אֵלַי בְּלִבָּם. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
13. וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
14. גַּם־אֲנִי אֶמְאָס בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
15. וַיִּצְעְקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
16. שִׁבְטֶךָ וּמִשְׁעֲנֶתְךָ הִמָּה יִנְחֲמֵנִי. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
17. שְׂאֵלוֹ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
18. וְאִשָּׁה צָעֲקָה אֵלָיו. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
19. וְאִנְחָנוּ נִבְרַךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
20. וַיִּנָּחַם דָּוִד אֶת בֵּית־שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
21. יְהוָה יְבָרְךָ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XV

אַחֵר	yang lain	זָבַח	kurban sembelihan
אַחֵר	di belakang, setelah	זָעַק	berseru, berteriak
אִיב	musuh	מָהֵר	mempercepat
בָּחַן	menguji	מִנְחָה	kurban, persembahan
בָּחַר	memilih	נָחַל	memiliki, mewariskan
בָּעַר	membakar, menyala	נָחַם	menyesal
בָּקָר	kawanan ternak	צָחַק	tertawa

זַעַק   berteriak, berseru
שִׂחַק   bermain, tertawa

שִׁחַט   menghancurkan,
           memusnahkan

PELAJARAN 20

53. KONJUGASI KATA KERJA LAMED GUTTURAL

Kata kerja lamed guttural mempunyai ciri, bahwa huruf ketiga dari kata kerja bentuk dasarnya adalah huruf guttural. Contoh: בָּטַח, בָּרַח, זָבַח, סָלַח, שָׁמַח, dll.

Aturan-aturan konjugasi kata kerja lamed guttural adalah sebagai berikut:

1. Jika dalam bentuk kata kerja kuat mempunyai patakh atau qamets sebagai vokal, maka hal yang sama terdapat juga dalam bentuk lamed guttural.

	KK Kuat	Lamed Guttural
Nif'al perfekt 3 mt	נִבְטַח	נִשְׁמַח
Nif'al partisip mt	נִבְטָח	נִשְׁמָח
Pu'al imperfekt 3 mt	יִבְטַח	יִשְׁמַח
Pu'al partisip mt	יִבְטָח	יִשְׁמָח

2. Jika dalam bentuk kata kerja kuat mempunyai vokal selain vokal kelompok "a", maka dalam bentuk lamed guttural menggunakan vokal patakh. Dan juga dalam bentuk hitpa'el, konsonan ט dan שׁ berpindah tempat seperti telah dijelaskan sebelumnya.

	KK Kuat	Lamed Guttural
Qal imperfekt 3 mt	יִבְטַח	יִשְׁמַח
Qal imperatif 2 mt	בְּטַח	שְׂמַח
Nif'al imperfekt 3 mt	יִבְטַח	יִשְׁמַח
Nif'al imperatif 2 mt	הִבְטַח	הִשְׂמַח
Nif'al Infinitif konstruk	הִבְטֹחַ	הִשְׂמֹחַ
Pi'el perfekt 3 mt	בִּטַח	שִׂמַח
Pi'el imperfekt 3 mt	יִבְטַח	יִשְׂמַח
Pi'el imperatif 2 mt	בְּטַח	שְׂמַח
Pi'el Infinitif konstruk	בִּטֹחַ	שִׂמֹחַ
Hitpa'el imperfekt 3 mt	הִתְבְּטַח	הִשְׂתְּמַח
Hitpa'el imperatif 2 mt	יִתְבְּטַח	יִשְׂתְּמַח

3. Jika dalam bentuk kata kerja kuat mempunyai vokal panjang (וּ , לוּ , לוֹ), maka dalam bentuk lamed guttural juga menggunakan vokal panjang tersebut dan ditambahkan patakh semu pada konsonan akhir (huruf guttural).

	KK Kuat	Lamed Guttural
Qal infinitif absolut	מְשׁוּל	שְׁמוּעַ
Qal partisip pasif	מְשׁוּל	שְׁמוּעַ
Hif'il perfekt 3 mt	הִמְשִׁיל	הִמְשִׁיל
Hif'il imperfekt 3 mt	יִמְשִׁיל	יִמְשִׁיל
Hif'il Infinitif konstruk	הִמְשִׁיל	הִמְשִׁיל
Hif'il partisip mt	מִמְשִׁיל	מִמְשִׁיל

4. Jika dalam bentuk kata kerja kuat mempunyai vokal kholem dan tsere, maka dalam bentuk lamed guttural juga menggunakan vokal tersebut dan ditambahkan patakh semu pada konsonan akhir (huruf guttural).

	KK Kuat	Lamed Guttural
Qal Infinitif absolut	מִשַׁל	שְׁמוּעַ
Nif'al Infinitif absolut	נִמְשַׁל	נְשִׁמוּעַ
Pu'al Infinitif absolut	מִשַׁל	שְׁמוּעַ
Hitpa'el Infinitif absolut	הִתְמַשַׁל	הִשְׁתְּמוּעַ
Qal partisip aktif mt	מִשַׁל	שְׁמוּעַ
Pi'el Infinitif absolut	מִשַׁל	שְׁמוּעַ
Pi'el partisip mt	מִמְשַׁל	מִשְׁמוּעַ
Hitpa'el partisip mt	מִתְמַשַׁל	מִשְׁתְּמוּעַ
Hif'il Infinitif absolut	הִמְשַׁל	הִשְׁמוּעַ
Hof'al Infinitif absolut	הִמְשַׁל	הִשְׁמוּעַ

5. Bentuk imperfekt 2 fj atau 3 fj dan imperatif 2 fj (dalam bentuk nif'al, pu'al dan hof'al) mengalami konjugasi sebagai berikut:

	KK Kuat	Lamed Guttural
Qal imperfekt 2 fj, 3 fj	תִּמְשַׁלְנָה	תִּשְׁמוּעְנָה
Qal imperatif 2 fj	מִשַׁלְנָה	שְׁמוּעְנָה
Pi'el imperfekt 2 fj, 3 fj	תִּמְשַׁלְנָה	תִּשְׁמוּעְנָה
Pi'el imperatif 2 fj	מִשַׁלְנָה	שְׁמוּעְנָה
Hif'il imperfekt 2 fj, 3 fj	תִּמְשַׁלְנָה	תִּשְׁמוּעְנָה

6. Bentuk perfekt 2 ft mengalami konjugasi sebagai berikut:

	KK Kuat	Lamed Guttural
Qal perfekt 2 ft	מִשַׁלְתָּ	שָׁמַעְתָּ
Nif'al perfekt 2 ft	נִמְשַׁלְתָּ	נִשְׁמַעְתָּ
Pi'el perfekt 2 ft	מִשְׁלַתְּ	שְׁמַעְתְּ
Pu'al perfekt 2 ft	מִשְׁלַתְּ	שְׁמַעְתְּ
Hitpa'el perfekt 2 ft	הִתְמַשְׁלַתְּ	הִשְׁתְּמַעְתְּ
Hif'il perfekt 2 ft	הִמְשִׁילְתָּ	הִשְׁמִיעְתָּ
Hof'al perfekt 2 ft	הִמְשִׁילְתָּ	הִשְׁמִיעְתָּ

54. STUDI KATA III: KEJ. 46:6,7

וַיָּקֵחוּ	Kata kerja Qal Imperfekt waw consecutivum org.3 mj (לקח) <i>Lalu mereka membawa</i>
אֵת	Tanda obyek langsung
מִקְנֵיהֶם	Kata benda mj dengan akhiran ganti org.3 mj <i>ternak-ternak mereka</i>
וְאֵת	Tanda obyek langsung dengan awalan penghubung waw <i>dan</i>
רְכוּשָׁם	Kata benda mt dengan akhiran ganti org.3 mj <i>harta mereka</i>
אֲשֶׁר	Kata tugas relasi <i>yang</i>
רְכָשׁוֹ	Kata kerja Qal perfekt org.3 mj (רכש) <i>mereka kumpulkan</i>
בְּאֶרֶץ	Kata benda ft dengan kata depan בְּ <i>di negeri</i>
כְּנָעַן	Kata nama <i>Kanaan</i>
וַיָּבֹאוּ	Kata kerja Qal Imperfekt waw consecutivum org.3 mj (בוא) <i>lalu mereka datang (sampai) di</i>
מִצְרַיִם	Kata nama <i>Mesir</i>

יַעֲקֹב	Kata nama <i>Yakub</i>
וְכָל	Kata tugas dengan awalan penghubung waw <i>dan semua</i>
זָרְעוֹ	Kata benda mt const dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>benih (keturunan)-nya</i>
אִתּוֹ	Kata tugas dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>bersama dengannya</i>
בָּנָיו	Kata benda mj const dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>anak-anaknya</i>
וּבָנָיו	Kata benda mj const dengan awalan penghubung waw <i>dan anak-anak laki-laki (dari)</i>
בָּנָיו	Kata benda mj const dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>anak-anaknya</i>
אִתּוֹ	Kata tugas dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>bersama dengannya</i>
בְּנֹתָיו	Kata benda fj const dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>anak-anak perempuannya</i>
וּבְנֹתָיו	Kata benda fj const <i>anak-anak perempuan dari</i>
בָּנָיו	Kata benda mj const dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>anak-anaknya</i>
וְכָל	Kata tugas dengan awalan penghubung waw <i>dan semua</i>
זָרְעוֹ	Kata benda mt const dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>benih (keturunan)-nya</i>
הַבָּיָא	Kata kerja hifil perfekt org.3 mt (בוא) <i>dia membawa ke</i>
אִתּוֹ	Kata tugas dengan akhiran ganti org. 3 mt <i>bersama dengannya</i>
מִצְרַיִם	Kata nama <i>Mesir</i>

Lalu mereka membawa ternak-ternak mereka dan harta mereka yang mereka kumpulkan di negeri Kanaan, kemudian mereka sampai di Mesir; Yakub dan semua keturunannya, bersama dengannya anak-anak lelakinya, dan anak-anak lelaki dari anak-anaknya (cucu-cucu lelakinya), bersama dengannya anak-anak perempuannya,

dan anak-anak perempuan dari anak-anaknya (cucu-cucu perempuannya), dan semua keturunannya; dia membawa bersama dengannya ke Mesir.

LATIHAN XX

Analisislah kata kerja lamed guttural dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

1. הן בני־ישראל לא־שָׁמְעוּ אֵלַי
Sesungguhnya, bani Israel tidak mendengarkan aku. (Yes. 1:31)
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 3 mj (d) שָׁמַע
2. וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
3. אֱלֹהִים שָׁמַע תְּפִלָּתִי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
4. דִּבֶּר כִּי שָׁמַע עֲבָדָךָ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
5. בְּזֹאת אֲנִי בֹטָח
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
6. אֲזַנְנִים לָהֶם לְשִׁמְעָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
7. כִּי־שָׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
8. וְאֵיךְ יִשְׁמַע אֵלַי פְּרָעָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
9. אֲשֶׁר־שַׁלַּחְתִּי מִיְרוּשָׁלַם בְּבִלְהָ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
10. יְהוָה אֱלֹהֵי הָעֲבָרִים שַׁלַּחְנִי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
11. כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
12. אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ שָׁמַעִי דְבַר־יְהוָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
13. מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקֻלוֹ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
14. מִפְּנֵי שָׂרֵי גְבַרְתִּי אֲנֹכִי בִרְחַת
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

15. בן-אדם שולח אני אותך אל-בני ישראל.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
16. השמיעני את-קולך.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
17. ולא-ישמע בה עוד קול בני.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
18. כאשר שכחו אבותם את-שמי בבבל.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
19. וגם-בזאת לא שבעת.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
20. לך-אזבח זבח תודה.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
21. בטח אל-יהוה בכל-לבך.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
22. סלח-נא לעון העם הזה.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
23. ולא ישלח את-העם.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
24. ואתם שמעו דבר-יהוה.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
25. ועתה שלח-לי איש-חכם.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
26. ודבריו שמעת מתוך האש.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
27. ולא שמענו על-בן.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
28. כי-שמע אלהים אל-קול הנער.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XVI

בלע menelan

במה tempat tinggi

בקע menggali, membelah

גבה menjadi tinggi, kuat, hebat

זרע menabur

כרע tiarap, berlutut

מנשח mengurapi

סלח mengampuni

פגע menemui, membunuh

פתח membuka

צוּר   batu
קֵץ   akhir
קָרַע   mengoyak
רָצַח   membunuh

שָׂבַע   menjadi kenyang, jemu
שֻׁלְחָן   meja
שָׁמֶשׁ   matahari
תּוֹלְדוֹת   generasi

PELAJARAN 21

55. KONJUGASI KATA KERJA LAMED ALEF

Kata kerja lamed alef mempunyai ciri, bahwa huruf ketiga dari kata kerja bentuk dasarnya adalah huruf ל. Contoh: בָּרָא, קָרָא, רָפָא, יָרָא, שָׁנָא, dll.

Berikut ini konjugasi kata kerja lamed alef.

1. Bentuk qal dan nif'al

	Qal	Nif'al	Hof'al
Perfekt			
3 mt	מָצַא	נִמְצַא	הִמְצַא
3 ft	מָצְאָה	נִמְצְאָה	הִמְצְאָה
2 mt	מָצַאתָ	נִמְצַאתָ	הִמְצַאתָ
2 ft	מָצַאתְּ	נִמְצַאתְּ	הִמְצַאתְּ
1 nt	מָצַאתִי	נִמְצַאתִי	הִמְצַאתִי
3 nj	מָצְאוּ	נִמְצְאוּ	הִמְצְאוּ
2 mj	מָצַאתֶם	נִמְצַאתֶם	הִמְצַאתֶם
2 fj	מָצַאתֶן	נִמְצַאתֶן	הִמְצַאתֶן
1 nj	מָצְאוּ	נִמְצְאוּ	הִמְצְאוּ
Imperfekt			
3 mt	יִמְצַא	יִמְצַא	יִמְצַא
3 ft	תִּמְצַא	תִּמְצַא	תִּמְצַא
2 mt	תִּמְצַא	תִּמְצַא	תִּמְצַא
2 ft	תִּמְצְאִי	תִּמְצְאִי	תִּמְצְאִי
1 nt	אִמְצַא	אִמְצַא	אִמְצַא
3 mj	יִמְצְאוּ	יִמְצְאוּ	יִמְצְאוּ
3 fj	תִּמְצְאֶנָּה	תִּמְצְאֶנָּה	תִּמְצְאֶנָּה
2 mj	תִּמְצְאוּ	תִּמְצְאוּ	תִּמְצְאוּ
2 fj	תִּמְצְאֶנָּה	תִּמְצְאֶנָּה	תִּמְצְאֶנָּה
1 nj	נִמְצַא	נִמְצַא	נִמְצַא
Imperatif			
2 mt	מָצַא	הִמְצַא	

2 ft	מְצַאִי	הַמְצַאִי	
2 mj	מְצַאוּ	הַמְצַאוּ	
2 fj	מְצַאנָה	הַמְצַאנָה	
Infinitif Konstruk			
	מְצֵא	הַמְצֵא	הַמְצֵא
Infinitif Absolut			
	מְצֹא	נְמֹצֵא	הַמְצֹא
Partisip Aktif			
mt	מֹצֵא		
ft	מְצַאִים		
mj	מְצַאֵת		
fj	מְצַאוֹת		
Partisip Pasif			
mt	מְצוּא	נְמֹצֵא	מְמֹצֵא
ft	מְצוּאִים	נְמֹצַאִים	מְמֹצַאִים
mj	מְצוּאָה	נְמֹצַאָה	מְמֹצַאָה
fj	מְצוּאוֹת	נְמֹצַאוֹת	מְמֹצַאוֹת

Catatan:

- Bentuk qal perfekt bagi kata kerja kuat adalah שָׁמַרְתָּ, שָׁמַרְתִּי. Tetapi bentuk qal perfekt bagi kata kerja lamed alef adalah מְצַאֵת, מְצַאֵי. Perhatikanlah dagesy lene yang tidak dijumpai pada konjugasi kata kerja lamed alef.
- Kata kerja statif lamed alef mempunyai konjugasi tersendiri dalam bentuk qal.

Qal perfekt

3 mt	מָלֵא	יָרָא	שָׁנֵא
2 mt	מָלֵאתְ	יָרֵאתְ	שָׁנֵאתְ
2 ft	מָלֵאתְ	יָרֵאתְ	שָׁנֵאתְ
1 nt	מָלֵאתִי	יָרֵאתִי	שָׁנֵאתִי
2 mj	מָלֵאתֶם	יָרֵאתֶם	שָׁנֵאתֶם
2 fj	מָצַאתֶן	יָרֵאתֶן	שָׁנֵאתֶן
1 nj	מָצַאתִי	יָרֵאתִי	שָׁנֵאתִי

2. Bentuk hif'il

Hif'il	
Perfekt	
3 mt	הִמְצִיאַ
3 ft	הִמְצִיאוּהָ
2 mt	הִמְצִיאתָ
2 ft	הִמְצִיאתְ
1 nt	הִמְצִאתִי
3 nj	הִמְצִיאוּ
2 mj	הִמְצִאתֶם
2 fj	הִמְצִאתֶן
1 nj	הִמְצִאנוּ
Imperfekt	
3 mt	יִמְצִיאַ
3 ft	תִּמְצִיאַ
2 mt	תִּמְצִיאַ
2 ft	תִּמְצִיאִי
1 nt	אֶמְצִיאַ
3 mj	יִמְצִיאוּ
3 fj	תִּמְצִיאנהָ
2 mj	תִּמְצִיאוּ
2 fj	תִּמְצִיאנהָ
1 nj	נִמְצִיאַ
Imperatif	
2 mt	הִמְצִיאַ
2 ft	הִמְצִיאִי
2 mj	הִמְצִיאוּ
2 fj	הִמְצִיאנהָ
Infinitif Konstruk	
	הִמְצִיאַ
Infinitif Absolut	
	הִמְצִיאַ
Partisip Aktif	

mt	מְמַצִּיא
ft	מְמַצִּיאִים
mj	מְמַצִּיאה
fj	מְמַצִּיאת

3. Bentuk pi'el, pu'al dan hitpa'el

	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el
Perfekt			
3 mt	מִצֵּא	מִצֵּא	הִתְמַצֵּא
3 ft	מִצְּעָה	מִצְּעָה	הִתְמַצְּעָה
2 mt	מִצֵּאת	מִצֵּאת	הִתְמַצֵּאת
2 ft	מִצְּעַת	מִצְּעַת	הִתְמַצְּעַת
1 nt	מִצֵּאתִי	מִצֵּאתִי	הִתְמַצֵּאתִי
3 nj	מִצְּאוּ	מִצְּאוּ	הִתְמַצְּאוּ
2 mj	מִצְּאתֶם	מִצְּאתֶם	הִתְמַצְּאתֶם
2 fj	מִצְּאתֶן	מִצְּאתֶן	הִתְמַצְּאתֶן
1 nj	מִצְּאוֹנִי	מִצְּאוֹנִי	הִתְמַצְּאוֹנִי
Imperfekt			
3 mt	יִמְצֵא	יִמְצֵא	יִתְמַצֵּא
3 ft	תִּמְצֵא	תִּמְצֵא	תִּתְמַצֵּא
2 mt	תִּמְצֵא	תִּמְצֵא	תִּתְמַצֵּא
2 ft	תִּמְצְּאִי	תִּמְצְּאִי	תִּתְמַצְּאִי
1 nt	אִמְצֵא	אִמְצֵא	אִתְמַצֵּא
3 mj	יִמְצְּאוּ	יִמְצְּאוּ	יִתְמַצְּאוּ
3 fj	תִּמְצְּאֵנָה	תִּמְצְּאֵנָה	תִּתְמַצְּאֵנָה
2 mj	תִּמְצְּאוּ	תִּמְצְּאוּ	תִּתְמַצְּאוּ
2 fj	תִּמְצְּאֵנָה	תִּמְצְּאֵנָה	תִּתְמַצְּאֵנָה
1 nj	נִמְצֵא	נִמְצֵא	נִתְמַצֵּא
Imperatif			
2 mt	מִצֵּא		הִתְמַצֵּא
2 ft	מִצְּאִי		הִתְמַצְּאִי
2 mj	מִצְּאוּ		הִתְמַצְּאוּ

2 fj	מְצַאֲנָה		הַתְּמַצְאָנָה
Infinitif Konstruk			
	מְצַאֵ	מְצַאֵ	הַתְּמַצְאֵ
Infinitif Absolut			
	מְצַאֵ	מְצַאֵ	הַתְּמַצְאֵ
Partisip Aktif			
mt	מְצַאֵ		מִתְּמַצְאֵ
ft	מְצַאִים		מִתְּמַצְאִים
mj	מְצַאֶה		מִתְּמַצְאֶה
fj	מְצַאֹת		מִתְּמַצְאֹת
Partisip Pasif			
mt		מְצַאֵ	
ft		מְצַאִים	
mj		מְצַאֶה	
fj		מְצַאֹת	

56. LAGU: TSAM'A NAFSYI

Lirik : Mazmur 42:3; 63:9

Musik : A. Rotenberg

3/4

5 · 4 3 | 2 1 2 3 | 4 · 3 5 | 2 · · | 4 · 3 5 | 2 1 · 2 |
 Tsam - a naf - syi le - lo - qim tsam - a naf-syi le-

3 4 5 · | 5 · 0 |
 qel khai

5 · 4 3 | 2 1 2 3 | 4 · 3 5 | 2 · · | 4 · 3 5 | 2 1 5 4 |
 Tsam - a naf - syi le - lo - qim tsam - a naf-syi le-qel

3 · · | 3 · 0 |
 khai

6 · 5 4 5 | 6 · · | 5 · 4 3 4 | 5 · · | 4 · 3 2 3 | 4 · · |
 dav - qa naf - syi a - kha - re - kha bi tam - kha

3 · 2 3 4 | 5 · · |
 ye - mi - ne - kha

6 . 5 4 5 | 6 . . | 5 . 4 3 4 | 5 . . | 4 . 3 2 3 | 4 . . |
 dav - qa naf - syi a - kha - re - kha bi tam - kha

3 2 1 4 3 2 | 1 . . ||
 ye - mi - ne - kha

צְמָאָה נִפְשִׁי לְאֱלֹהִים לְקַלְ חַי
 דְּבָקָה נִפְשִׁי אַחֲרָיִךְ בִּי תִמְכָּה יְמִינֶךָ:

57. STUDI KATA IV

- צְמָאָה Kata kerja Qal Perfekt 3 ft (צְמָא) (dia) haus
- נִפְשִׁי Kata benda ft konst. dengan akhiran ganti 1 nt
jiwaku
- לְאֱלֹהִים Kata benda mj dengan kata depan לְ
kepada Allah
- לְאֵל Kata benda mt dengan kata depan לְ
kepada Allah
- חַי Kata sifat mt
yang hidup
- דְּבָקָה Kata kerja Qal Perfekt 3 ft (דְּבַק) (dia) tinggal (melekat)
- נִפְשִׁי Kata benda ft konst. dengan akhiran ganti 1 nt
jiwaku
- אַחֲרָיִךְ Kata tugas (אַחַר) dengan akhiran ganti org. 2 mt
kepadamu
- בִּי Kata depan בִּי dengan akhiran ganti org. 1 nt
pada (diri)-ku
- תִּמְכָּה Kata kerja Qal Perfekt 3 ft (תִּמְכֶּךָ) (dia) menopang
- יְמִינֶךָ Kata benda ft konst. dengan akhiran ganti org. 2 mt
tangan kananmu

Arti: *Jiwaku haus kepada Allah, kepada Allah (satu-satunya) yang hidup. Jiwaku tinggal (melekat) kepadamu, tangan kananmu menopang diriku.*

LATIHAN XXI

Analisislah kata kerja lamed alef dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

1. כִּי־הִנְנִי בּוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים

Bahwa sesungguhnya akulah yang menciptakan langit baru. (Yes. 65:17)

(a) Qal (b) Partisip Aktif (c) mj (d) בְּרָא

2. מָה אוֹת כִּי־יִרְפָּא יְהוּה לִי

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

3. לֹא־יִקְרָא שְׂמֹךְ עוֹד יַעֲקֹב

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

4. יְהוּה יִשְׁמַע בְּקִרְאֵי אֱלֹוֵי

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

5. הַמְצַאֲתַנִּי אִיבִי

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

6. וַיִּקְרָא אֶת־שָׁמַיִם אָדָם

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

7. סִפֵּר הַתּוֹרָה מִצֵּאתַי בְּבֵית יְהוּה

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

8. לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

9. וְדַרְךְ וְדַרְךְ הַקִּדְשׁ יִקְרָא לָהּ

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

10. וַאֲמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

11. אֲנִי יְהוּה קָרָאתִיד בְּצִדְקָה

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

12. וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־אֲרָצָם

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

13. אֲוִלִי יִמְצְאוּן שֵׁם אֲרַבְעִים

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

14. קוֹל אֲמַר קָרָא

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

15. קָרָא שְׁמוֹ לֹא־עָמִי

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

16. וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יִשְׁי אֲבִי דָוִד

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

17. כִּי־חָטְאתִי לָךְ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
18. וְאֶת־עֵשׂוֹ שָׂנֵאתִי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
19. אֲנִי יְהוּהַ בְּרָאתִיו
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
20. הוּי גוֹי חַטָּא
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
21. וְהַבֵּית יִמְלֵא עֶשֶׂן
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
22. חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנְאָה נַפְשִׁי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
23. וּלְמַקְוֵה הַיָּמִים קָרָא יָמַיִם
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XVII

חָבֵא bersembunyi

טָמֵא mengotori

כְּלִי alat

נְאֻם firman, keputusan, kata

נִבֵּא bernubuat

סְבִיב sekeliling, sekitar

צָמָא haus

קָבֵץ mengumpulkan

קָדַשׁ menjadi kudus

שָׁחַת menghancurkan

שָׁלֵם berdamai, menjadi sempurna

שַׁעַר pintu, gerbang

PELAJARAN 22

58. KONJUGASI KATA KERJA LAMED HE

Kata kerja lamed he mempunyai ciri, bahwa huruf ketiga dari kata kerja bentuk dasarnya adalah huruf ה. Contoh: בָּכָה, גָּלָה, פָּנָה, רָבָה, רָצָה, dll.

Berikut ini konjugasi kata kerja lamed he:

1. Qal dan Nif'al

	Qal	Nif'al
Perfekt		
3 mt	גָּלָה	נִגְלָה
3 ft	גָּלְתָה	נִגְלְתָה
2 mt	גָּלִיתְ	נִגְלִיתְ
2 ft	גָּלִיתְ	נִגְלִיתְ
1 nt	גָּלִיתִי	נִגְלִיתִי
3 nj	גָּלוּ	נִגְלוּ
2 mj	גָּלִיתֶם	נִגְלִיתֶם
2 fj	גָּלִיתֶן	נִגְלִיתֶן
1 nj	גָּלִינוּ	נִגְלִינוּ
Imperfekt		
3 mt	יִגְלֶה	יִגְלֶה
3 ft	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה
2 mt	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה
2 ft	תִּגְלִי	תִּגְלִי
1 nt	אִגְלֶה	אִגְלֶה
3 mj	יִגְלוּ	יִגְלוּ
3 fj	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה
2 mj	תִּגְלוּ	תִּגְלוּ
2 fj	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה
1 nj	נִגְלֶה	נִגְלֶה
Imperatif		
2 mt	גָּלֵה	הִגְלֵה

2 ft	גָּלִי	הִגָּלִי
2 mj	גָּלַדְ	הִגָּלַדְ
2 fj	גָּלִינָה	הִגָּלִינָה
Infinitif Konstruk		
	גָּלוֹת	הִגָּלוֹת
Infinitif Absolut		
	גָּלָה	נִגָּלָה
Partisip Aktif		
mt	גָּלָה	
ft	גָּלִים	
mj	גָּלָה	
fj	גָּלוֹת	
Partisip Pasif		
mt	גָּלוּי	נִגָּלָה
ft	גָּלוּיִם	נִגָּלִים
mj	גָּלוּיָהּ	נִגָּלָה
fj	גָּלוּיוֹת	נִגָּלוֹת

2. Pi'el dan Pu'al

Konjugasi bentuk pi'el dan pu'al mempunyai terminasi yang sama dengan konjugasi bentuk qal dan nif'al.

	Pi'el	Pu'al
Perfekt		
3 mt	גָּלָה	נִגָּלָה
3 ft	גָּלְתָהּ	נִגָּלְתָהּ
2 mt	גָּלִיתְ	נִגָּלִיתְ
2 ft	גָּלִיתְ	נִגָּלִיתְ
1 nt	גָּלִיתִי	נִגָּלִיתִי
3 nj	גָּלְדוּ	נִגָּלְדוּ
2 mj	גָּלִיתֶם	נִגָּלִיתֶם
2 fj	גָּלִיתֶן	נִגָּלִיתֶן
1 nj	גָּלִינוּ	נִגָּלִינוּ
Imperfekt		
3 mt	יִגָּלֶה	יִנָּגֵל

3 ft	תְּגַלֶּה	תְּגַלֶּה
2 mt	תְּגַלֶּה	תְּגַלֶּה
2 ft	תְּגַלִּי	תְּגַלִּי
1 nt	אֲגַלֶּה	אֲגַלֶּה
3 mj	יִגְלוּ	יִגְלוּ
3 fj	תְּגַלְיֶנָּה	תְּגַלְיֶנָּה
2 mj	תְּגַלוּ	תְּגַלוּ
2 fj	תְּגַלְיֶנָּה	תְּגַלְיֶנָּה
1 nj	נִגְלֶה	נִגְלֶה
Imperatif		
2 mt	גַּלֶּה	
2 ft	גַּלִּי	
2 mj	גַּלוּ	
2 fj	גַּלְיֶנָּה	
Infinitif Konstruk		
	גַּלוּת	גַּלוּת
Infinitif Absolut		
	גַּלֶּה	גַּלֶּה
Partisip Aktif		
mt	מְגַלֶּה	
ft	מְגַלִּים	
mj	מְגַלֶּה	
fj	מְגַלְיֶנָּה	
Partisip Pasif		
mt		מְגַלֶּה
ft		מְגַלִּים
mj		מְגַלֶּה
fj		מְגַלְיֶנָּה

3. Hif'il dan Hof'al

	Hif'il	Hof'al
Perfekt		
3 mt	הִגַּלְתִּי	הִגַּלְתִּי

3 ft	הַגְּלִתָּהּ	הַגְּלִתָּהּ
2 mt	הַגְּלִיתִּי	הַגְּלִיתִּי
2 ft	הַגְּלִיתִּי	הַגְּלִיתִּי
1 nt	הַגְּלִיתִּי	הַגְּלִיתִּי
3 nj	הַגְּלוּ	הַגְּלוּ
2 mj	הַגְּלִיתֶם	הַגְּלִיתֶם
2 fj	הַגְּלִיתֶן	הַגְּלִיתֶן
1 nj	הַגְּלִינוּ	הַגְּלִינוּ
Imperfekt		
3 mt	יִגְלֶה	יִגְלֶה
3 ft	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה
2 mt	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה
2 ft	תִּגְלִי	תִּגְלִי
1 nt	אִגְלֶה	אִגְלֶה
3 mj	יִגְלוּ	יִגְלוּ
3 fj	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה
2 mj	תִּגְלוּ	תִּגְלוּ
2 fj	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה
1 nj	נִגְלֶה	נִגְלֶה
Imperatif		
2 mt	הַגְּלֵה	
2 ft	הַגְּלִי	
2 mj	הַגְּלוּ	
2 fj	הַגְּלִינָה	
Infinitif Konstruk		
	הַגְּלוֹת	הַגְּלוֹת
Infinitif Absolut		
	הַגְּלֵה	הַגְּלֵה
Partisip Aktif		
mt	מִגְּלוֹה	
ft	מִגְּלוֹיִם	
mj	מִגְּלוֹה	

fj	מְגִלוֹת	
Partisip Pasif		
mt		מְגִלָּה
ft		מְגִלִּים
mj		מְגִלָּה
fj		מְגִלוֹת

4. Hitpa'el

Hitpa'el	
Perfekt	
3 mt	הִתְגַּלָּה
3 ft	הִתְגַּלְתָּה
2 mt	הִתְגַּלִּיתְ
2 ft	הִתְגַּלִּיתְ
1 nt	הִתְגַּלִּיתִי
3 nj	הִתְגַּלוּ
2 mj	הִתְגַּלִּיתֶם
2 fj	הִתְגַּלִּיתֶן
1 nj	הִתְגַּלִּינוּ
Imperfekt	
3 mt	יִתְגַּלֶּה
3 ft	תִּתְגַּלֶּה
2 mt	תִּתְגַּלֶּה
2 ft	תִּתְגַּלֶּי
1 nt	אִתְגַּלֶּה
3 mj	יִתְגַּלוּ
3 fj	תִּתְגַּלֶּינָה
2 mj	תִּתְגַּלוּ
2 fj	תִּתְגַּלֶּינָה
1 nj	נִתְגַּלֶּה
Imperatif	
2 mt	הִתְגַּלֶּה
2 ft	הִתְגַּלֶּי

2 mj	הִתְגַּלְדּוּ
2 fj	הִתְגַּלְיִנָּה
Infinitif Konstruk	
	הִתְגַּלוֹת
Infinitif Absolut	
	הִתְגַּלָּה
Partisip Aktif	
mt	מִתְגַּלָּה
ft	מִתְגַּלִּים
mj	מִתְגַּלֶּה
fj	מִתְגַּלוֹת

59. STUDI KATA V: HAK. 9:36

וַיִּרְא	Kata kerja Qal Imperfekt waw consecutivum org.3 mt (רִאָה) <i>lalu dia melihat</i>
גַּעַל	Kata nama <i>Gaal</i>
אֵת	Tanda obyek langsung
הָעַם	Kata benda mt dengan awalan penentu <i>bangsa itu</i>
וַיֹּאמֶר	Kata kerja Qal Imperfekt waw consecutivum org.3 mt (אָמַר) <i>lalu dia berkata</i>
אֶל	Kata tugas <i>kepada</i>
זֶבֶל	Kata nama <i>Zebul</i>
הִנֵּה	Kata tugas <i>lihatlah</i>
עַם	Kata benda mt <i>bangsa (orang-orang)</i>
יֹרֵד	Kata kerja Qal Partisip mt (יָרַד) <i>yang turun</i>
מִן־רֵאשִׁי	Kata benda mj const (רֵאשׁ) dengan kata depan מִן <i>dari puncak-puncak</i>

הַהָרִים	Kata benda mj dengan awalan penentu <i>gunung-gunung itu</i>
וַיֵּאמֶר	Kata kerja Qal Imperfekt waw consecutivum org.3 mt (אָמַר) <i>kemudian dia berkata</i>
אֵלָיו	Preposisi dengan akhiran ganti org.3 mt <i>kepadanya</i>
זֶבֶל	Kata nama <i>Zebul</i>
אֵת	Tanda obyek langsung
צֶל	Kata benda mt <i>bayangan</i>
הַהָרִים	Kata benda mj dengan awalan penentu <i>gunung-gunung itu</i>
אֵתָהּ	Kata ganti penunjuk org.2 mt <i>itu</i>
רָאָהּ	Kata kerja Qal partisip mt (רָאָה) <i>yang kelihatan</i>
כְּאֲנָשִׁים	Kata benda mj dengan kata depan כְּ <i>seperti orang-orang</i>

Kemudian Gaal melihat bangsa itu. Lalu dia berkata kepada Zebul: "Lihatlah bangsa yang turun dari puncak-puncak gunung-gunung itu". Kemudian Zebul berkata (menjawab) kepadanya: "Itu (adalah) bayangan gunung-gunung itu yang terlihat seperti orang-orang".

LATIHAN XXII

Analisalah kata kerja lamed he dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

- בְּטַח בִּיהוָה וַעֲשֵׂה טוֹב
Percayalah di dalam TUHAN dan berbuatlah baik. (Yes. 65:17)
(a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) עֲשֵׂה
- וַנְּגַלֶּה כְּבוֹד יְהוָה
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- וַיִּתְכַּסּוּ שְׂקִים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- וַיַּעֲלוּ עֲלוֹת וּשְׁלָמִים
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

5. לָחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
6. וַיְהִי-אֹר
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
7. וַרְאוּ כָל-בָּשָׂר יַחְדָּו
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
8. וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
9. צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
10. לָמָּה לֹא-בִנִיתֶם לִי בַיִת אֲרָזִים
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
11. וַתִּרְאֶה הַיְבֻשָּׁה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
12. כָּלֶם לְדַרְכֶּם פָּנוּ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
13. כָּרְעָה עָרְרוּ יִרְעָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
14. אָרֶץ אֶל-תְּכַסֵּי דָמִי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
15. וַיֹּאמְרוּ כָל אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
16. בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל-שָׂאוֹל בְּכִינָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
17. וַתֹּאמֶר שְׂתֵה אֲדֹנָי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
18. בֵּיתִי יִבְנֶה בָּהּ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
19. יְהוָה הִעֲלִיתָ מִן-שָׂאוֹל נַפְשִׁי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
20. וְהָיָה-לָנוּ לְאָב וּלְכֹהֵן
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
21. וַאֲיֵן מְכַבֶּה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

22. וּבְנֵי־עֹלָה אֶל-הָאֱלֹהִים.

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XVIII

אָמָה hamba, pelayan perempuan

בָּכָה menangis

זָנָה bersundal, berzinah

חָזָה melihat, memandang

חָלָה menjadi sakit, lemah

חֲנָה berkemah

יָרָה melemparkan

כָּסָה menutupi, menyembunyikan

מִחֲנָה perkemahan

מִטָּה tongkat, suku

מַעֲשֵׂה perbuatan, pekerjaan

מִשְׁפָּחָה kaum, golongan, klan

עֹלָה kurban bakaran

עָנָה menjawab, menundukkan

צָפָה mengamati, mengintai

קָנָה mengusahakan, membeli

שָׁחָה tunduk memuja

60. KONJUGASI KATA KERJA PE NUN

Kata kerja lemah pe nun mempunyai ciri di mana konsonan awal dari kata kerja dasarnya adalah huruf נ . Terdapat beberapa jenis kata kerja lemah pe nun:

1. Pe Nun Biasa
נבט, נגד, נגף, נגש, נטש, dll.
2. Kata kerja lemah ganda: Pe Nun dan Lamed Alef
נבג, נשא, dll.
3. Kata kerja lemah ganda: Pe Nun dan Lamed He
נזה, נכה, נטה, נזה, dll.
4. Kata kerja lemah ganda: Pe Nun dan Lamed Guttural
נהע, נדה, נטע, dll.
5. Kata kerja lemah ganda: Pe Nun dan Lamed Nun
Hanya satu kata kerja jenis ini, yaitu נתן.

Ciri-ciri kata kerja Pe Nun:

1. Pada intinya, konsonan nun tidak dapat diberi dagesy forte karena konsonan nun di sini adalah konsonan guttural. Namun jika dalam konjugasi kata kerja kuat konsonan pertama harus digandakan seperti halnya dijumpai pada bentuk Nif'al Perfekt dan Nif'al Partisip, maka salah satu dari nun itu harus dihilangkan.

Contoh:

Nif'al Perfekt 3 mt dari נחם : נָחַם menjadi נָחַם

Nif'al Partisip mt dari נחם : נֹחֵם menjadi נָחַם

2. Pada bentuk Qal Imperfekt, Hif'il Perfekt dan Hif'il Imperfekt, konsonan nun juga dihilangkan.

a. Qal Imperfekt dari נפל

3 mt יִנְפֹל menjadi יִפֹּל

3 ft תִּנְפֹּל menjadi תִּפֹּל

dst.

b. Hif'il Perfekt dari נצל

3 mt הִנְצִיל menjadi הִצִּיל

3 ft הִנְצִילָה menjadi הִצִּילָה

dst.

c. Hof'al Imperfekt dari נגש

3 mt יִנְגִישׁ menjadi יְגִישׁ

3 ft יִתְנַגֵּשׁ menjadi יִתְגִישׁ

dst.

3. Banyak dijumpai variasi perubahan vokal pada bentuk Qal Imperfekt dan Qal Imperatif.

a. Vokal kholem paling banyak digunakan oleh Pe Nun biasa.

Contoh:

Qal Imperfekt

	נָפַל	נָטַשׁ
3 mt	יִפֹּל	יִטֹּשׁ
3 ft	תִּפֹּל	תִּטֹּשׁ
2 ft	תִּפְלוּ	תִּטְשׁוּ
1 nt	אִפֹּל	אִטֹּשׁ
2 mj	תִּפְלוּ	תִּטְשׁוּ
2 fj	תִּפְלֶנָּה	תִּטְשֶׁנָּה
1 nj	נִפֹּל	נִטֹּשׁ

Qal Imperatif

	נָפַל	נָטַשׁ
2 mt	נִפֹּל	נִטֹּשׁ
2 ft	נִפְלוּ	נִטְשׁוּ
2 mj	נִפְלוּ	נִטְשׁוּ
2 fj	נִפְלֶנָּה	נִטְשֶׁנָּה

b. Vokal patakh digunakan oleh beberapa Pe Nun biasa (נָטַח, נָטַח), Pe Nun-

Lamed Guttural dan pada kata kerja לָקַח

Contoh dari bentuk Qal Imperfekt:

3 mt יִנְטַח dari נָטַח

3 mt יִנְטַע dari נָטַע

3 mt יִטַּע dari נָטַע

Dan contoh dari bentuk Qal Imperatif:

	נָטַח	נָטַע
2 mt	נִטַּח	נִטַּע
2 ft	נִטְחוּ	נִטְעוּ

2 mj	גָּשַׁר	גָּעַר
2 fj	גָּשְׁרָה	גָּעְרָה

- c. Vokal tsere digunakan oleh Pe Nun-Lamed Nun

Contoh dari kata kerja נָתַן:

Qal Imperfekt		Qal Imperatif	
3 mt	יִתֵּן	2 mt	תֵּן
3 ft	תִּתֵּן	2 ft	תִּנֵּי
2 mt	תִּתֵּן	2 mj	תִּנֵּה
2 ft	תִּתְּנִי	2 fj	תִּתְּנֵה
1 nt	אֲתֵּן		
	dst.		

- d. Vokal qamets digunakan oleh Pe Nun-Lamed Alef

Contoh dari kata kerja נָשָׂא:

Qal Imperfekt		Qal Imperatif	
3 mt	יִשָּׂא	2 mt	שָׂא
3 ft	תִּשָּׂא	2 ft	שָׂאִי
2 mt	תִּשָּׂא	2 mj	שָׂאוּ
2 ft	תִּשָּׂאִי	2 fj	שָׂאנֵה
1 nt	אֲשָׂא		
	dst.		

4. Dalam bentuk Infinitif Konstruk, konsonan nun dihilangkan dan pada akhir bagian kata ditambahkan konsonan taw.

Contoh:

Akar	Qal Infinitif Konstruk	dengan Preposisi
נָגַשׁ	לְגַשֵּׁת	לְגַשֵּׁת
נָגַע	לְגַעַת	לְגַעַת
נָטַע	לְטַעַת	לְטַעַת
נָשָׂא	לְשָׂאֵת	לְשָׂאֵת
נָתַן	לְתַת	לְתַת
לָקַח	לְקַחַת	לְקַחַת

5. Konsonan akhir nun pada kata kerja נָתַן akan luluh jika terdapat perubahan bentuk bagian akhir kata kerja tersebut.

Contoh:

Qal Perfekt			
2 mt	נִתְּנָה	menjadi	נִתְּנָה
2 ft	נִתְּנָה	menjadi	נִתְּנָה
1 nt	נִתְּנָה	menjadi	נִתְּנָה
2 mj	נִתְּנָה	menjadi	נִתְּנָה
1 nj	נִתְּנָה	menjadi	נִתְּנָה
Qal Imperfekt			
3 fj, 2 fj	תִּתְּנָה	menjadi	תִּתְּנָה
Qal Imperatif			
2 fj	תִּתְּנָה	menjadi	תִּתְּנָה

61. STUDI KATA VI: MZM. 33:18,19

הִנֵּה	Kata tugas <i>lihatlah</i>
עֵין	Kata benda fj const. <i>mata-mata</i>
יְהוָה	Kata nama <i>TUHAN</i>
אֶל	Preposisi <i>kepada</i>
יִרְאוּ	Kata kerja Qal partisip mj (יִרְא) dengan akhiran ganti org.3 mt <i>yang takut (kepada) dia</i>
לְמִיִּחְלִים	Kata kerja Pi'el partisip mj (יִחַל) dengan kata depan לְ <i>kepada yang terus menerus berpengharapan</i>
לְחִסְדּוֹ	Kata benda mt const. dengan kata depan לְ dan akhiran ganti org.3 mt <i>kepada kesetiiaannya</i>
לְהַצִּיל	Kata kerja Hifil infinitif const. (נִצַּל) <i>untuk melepaskan</i>
מִמּוֹת	Kata benda mt dengan kata depan מִן <i>keluar dari maut</i>
נַפְשָׁם	Kata benda ft const. dengan akhiran ganti org.3 mj <i>jiwa mereka</i>

וּלְחַיֹּתָם   Kata kerja Pi'el infinitif const. (חִיָּה) dengan akhiran ganti org.3 mj,
 אֶל   awalan penghubung waw dan kata depan לְ
 וְ   dan untuk menghidupkan mereka

בְּרָעָב   Kata benda mt dengan kata depan בְּ
 וְ   dalam kelaparan

Lihatlah mata(-mata) TUHAN (tertuju) kepada (orang) yang takut kepada-Nya, kepada (orang) yang terus-menerus berpengharapan kepada kesetiaan-Nya, untuk melepaskan jiwa mereka keluar dari maut, dan untuk (memberi) mereka kehidupan pada (waktu) kelaparan.

LATIHAN XXIII

Analisalah kata kerja Pe Nun dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

1. לְאִישׁ אֶל-גּוֹי חָרָב
 Bangsa tidak akan mengangkat pedang terhadap bangsa. (Yes. 2:4)
 (a) Qal   (b) Imperfekt   (c) 3 mt   (d) נשא
2. וַיַּפֵּל הַגּוֹרֵל עַל-יוֹנָה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
3. לָמָּה לֹא-הִנָּדַתְּ לִי כִי אֶשְׁתַּדָּךְ הוּא
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
4. וְרוּחַ יְהוָה יִשְׁאָף
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
5. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נִתְּתִי דְבָרִי בְּפִיךָ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
6. וּבְמִקּוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שָׁלוֹם
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
7. וַיִּמְאֵן הָאִישׁ לְהַכְתּוֹ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
8. וַיִּתְּפֵל אֵלָיו וַיֹּאמֶר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלַי אָתָּה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
9. שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
10. וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם-לְאִשְׁתָּהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
11. וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת-יָדוֹ וַיַּגֵּעַ עַל-פִּי
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

12. וְהִפִּיתִי כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
13. כִּי אֶת-כָּל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְנַנָּה.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
14. לָתֵת לָהֶם לֵב אָחָד.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
15. וַיִּטֵּעַ יְהוָה אֱלֹהִים גֵּן-בְּעֵדֶן.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
16. כִּי-אַתָּד אֲנִי לְהַצִּלְךָ.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
17. הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וַרְאָה.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
18. אִשָּׂא עֵינַי אֶל-הַהָרִים.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
19. יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ.
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XIX

הִיל	kuat, pasukan	נָטַשׁ	melempar, mempercayakan
נִבַּט	melihat, memandang	נִסָּה	menguji
נָגַף	melukai	נָסַע	mencabut, berangkat
נָדַח	mengeluarkan	נָצַב	berdiri, mendirikan
נָדַר	bernazar, berjanji	נָצַר	menjaga, melindungi
נָהַל	menunjukkan, menuntun	נָקָה	menjadi bersih, tidak bersalah
נָזַח	mempersembahkan	נָקַם	menuntut balas
נַחֲלָה	warisan	נָשַׁג	mencapai, mengejar
נָטַע	menanam	נָתַץ	meruntuhkan

PELAJARAN 24

62. KONJUGASI KATA KERJA AYIN WAW/AYIN YOD

Kata kerja lemah Ayin Waw / Ayin Yod mempunyai ciri di mana konsonan tengah dari kata kerja dasarnya adalah huruf ו atau י . Terdapat empat jenis kata kerja lemah Ayin Waw / Ayin Yod:

- 1) Kata kerja dengan ו sebagai konsonan tengah.
גור, בון, מול, מות, dll.
- 2) Kata kerja dengan ו sebagai konsonan tengah.
בוא, בוש, dll.
- 3) Kata kerja dengan י sebagai konsonan tengah.
גיל, ריב, שיר, dll.
- 4) Kata kerja dengan ו dan י sebagai konsonan tengah.
לון/לין, שום/שים, חול/חיל, dll.

A) Bentuk Qal dari kata kerja lemah Ayin Waw / Ayin Yod

1) קום

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	קם	3 mt	יְקוּם	2 mt	קום
3 ft	קָמָה	3 ft	תִּקְוִים	2 ft	קוּמִי
2 mt	קָמַתְּ	2 mt	תִּקְוִים	2 mj	קוּמוּ
2 ft	קָמַתְּ	2 ft	תִּקְוִי	2 fj	קָמְנָה
1 nt	קָמַתִּי	1 nt	אֲקוּם		
3 nj	קָמוּ	3 mj	יְקוּמוּ		
2 mj	קָמַתֶּם	3 fj	תִּקְוִינָה		
2 fj	קָמַתֶּן	2 mj	תִּקְוִמוּ		
1 nj	קָמוּנוּ	2 fj	תִּקְוִינָה		
		1 nj	נְקוּם		
Infinitif Konstruk		קום	Partisip Aktif mt	קם	
Infinitif Absolut		קום	Partisip Aktif mj	קוּמִים	
			Partisip Aktif ft	קָמָה	

2) שׁוּם / שׁוּם

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	שׁוּם	3 mt	יִשׁוּם	2 mt	שׁוּם
3 ft	שׁוּמָה	3 ft	תִּשׁוּם	2 ft	שׁוּמִי
2 mt	שׁוּמְתָּ	2 mt	תִּשׁוּם	2 mj	שׁוּמוּ
2 ft	שׁוּמְתִּי	2 ft	תִּשְׁיִמְרִי	2 fj	שׁוּמְנָה
1 nt	שׁוּמְתִּי	1 nt	אֲשׁוּם		
3 nj	שׁוּמוּ	3 mj	יִשְׁיִמְרוּ		
2 mj	שׁוּמְתֶם	3 fj	תִּשְׁיִמְרִינָה		
2 fj	שׁוּמְתֶיךָ	2 mj	תִּשְׁיִמְרוּ		
1 nj	שׁוּמְנוּ	2 fj	תִּשְׁיִמְרִינָה		
		1 nj	נִשְׁיִמְרוּ		
Infinitif Konstruk		שׁוּם	Partisip Aktif mt	שׁוּם	
Infinitif Absolut		שׁוּם	Partisip Aktif mj	שׁוּמִים	
			Partisip Aktif ft	שׁוּמָם	
			Partisip Aktif ft	שׁוּמְתָם	

3) מוּת

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	מוּת	3 mt	יִמוּת	2 mt	מוּת
3 ft	מוּתָה	3 ft	תִּמוּת	2 ft	מוּתִי
2 mt	מוּתְתָּ	2 mt	תִּמוּת	2 mj	מוּתוּ
2 ft	מוּתְתִּי	2 ft	תִּמוּתִּי	2 fj	מוּתְנָה
1 nt	מוּתִּי	1 nt	אִמוּת		
3 nj	מוּתוּ	3 mj	יִמוּתוּ		
2 mj	מוּתֶם	3 fj	תִּמוּתְיִנָּה		
2 fj	מוּתְיֶיךָ	2 mj	תִּמוּתוּ		
1 nj	מוּתְנוּ	2 fj	תִּמוּתְיִנָּה		
		1 nj	נִמוּת		
Infinitif Konstruk		מוּת	Partisip Aktif mt	מוּת	

Infinitif Absolut	מִזְתָּה	Partisip Aktif mj	מִזְתִּים
		Partisip Aktif ft	מִזְתָּה
		Partisip Aktif ft	מִזְתּוֹת

4) בּוֹשׁ

Perfekt	Imperfekt	Imperatif	
3 mt בּוֹשׁ	3 mt יְבוֹשׁ	2 mt בּוֹשׁ	
3 ft בּוֹשָׁה	3 ft תְּבוֹשׁ	2 ft בּוֹשִׁי	
2 mt בִּשְׁתָּ	2 mt תְּבוֹשׁ	2 mj בּוֹשׁוּ	
2 ft בִּשְׁתִּי	2 ft תְּבוֹשִׁי	2 fj בִּשְׁנֵה	
1 nt בִּשְׁתִּי	1 nt אֲבוֹשׁ		
3 nj בּוֹשׁוּ	3 mj יְבוֹשׁוּ		
2 mj בִּשְׁתֶּם	3 fj תְּבוֹשְׁנָה		
2 fj בִּשְׁתֶּן	2 mj תְּבוֹשׁוּ		
1 nj בִּשְׁנוּ	2 fj תְּבוֹשְׁנָה		
	1 nj נְבוֹשׁ		
Infinitif Konstruk	בּוֹשׁ	Partisip Aktif mt	בּוֹשׁ
Infinitif Absolut	בּוֹשׁ	Partisip Aktif mj	בּוֹשִׁים
		Partisip Aktif ft	בּוֹשָׁה
		Partisip Aktif ft	בּוֹשׁוֹת

5) בּוֹא

Perfekt	Imperfekt	Imperatif
3 mt בָּא	3 mt יְבוֹא	2 mt בּוֹא
3 ft בָּאָה	3 ft תְּבוֹא	2 ft בּוֹאִי
2 mt בָּאתָ	2 mt תְּבוֹא	2 mj בּוֹאוּ
2 ft בָּאתִי	2 ft תְּבוֹאִי	2 fj בּוֹאנָה
1 nt בָּאתִי	1 nt אֲבוֹא	
3 nj בּוֹאוּ	3 mj יְבוֹאוּ	
2 mj בָּאתֶם	3 fj תְּבוֹאנָה	
2 fj בָּאתֶן	2 mj תְּבוֹאוּ	
1 nj בָּאוּ	2 fj תְּבוֹאנָה	

	1 nj	נבוא	
Infinitif Konstruk	בוא	Partisip Aktif mt	בָּא
Infinitif Absolut	בוא	Partisip Aktif mj	בָּאִים
		Partisip Aktif ft	בָּאָה
		Partisip Aktif ft	בָּאוֹת

B) Bentuk Nif'al dari פון

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	נְכוּן	3 mt	יִפּוֹן	2 mt	הִפּוֹן
3 ft	נְכוּנָה	3 ft	תִּפּוֹן	2 ft	הִפּוּנִי
2 mt	נְכוּנוֹת	2 mt	תִּפּוֹן	2 mj	הִפּוּנוּ
2 ft	נְכוּנוֹת	2 ft	תִּפּוּנִי	2 fj	הִפּוּנָה
1 nt	נְכוּנוֹתִי	1 nt	אִפּוֹן		
3 nj	נְכוּנוּ	3 mj	יִפּוּנוּ		
2 mj	נְכוּנוֹתֶם	3 fj	תִּפּוּנָה		
2 fj	נְכוּנוֹתֶן	2 mj	תִּפּוּנוּ		
1 nj	נְכוּנוּנוּ	2 fj	תִּפּוּנָה		
		1 nj	נִפּוֹן		
Infinitif Konstruk		הִפּוֹן	Partisip Pasif mt		נְכוּן
Infinitif Absolut		הִפּוֹן	Partisip Pasif mj		נְכוּנִים
			Partisip Pasif ft		נְכוּנָה
			Partisip Pasif ft		נְכוּנוֹת

C) Bentuk Hif'il dari קים

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	הִקִּים	3 mt	יִקִּים	2 mt	הִקֵּם
3 ft	הִקִּימָה	3 ft	תִּקִּים	2 ft	הִקִּימִי
2 mt	הִקִּימוֹת	2 mt	תִּקִּים	2 mj	הִקִּימוּ
2 ft	הִקִּימוֹת	2 ft	תִּקִּימִי	2 fj	הִקִּימָנָה
1 nt	הִקִּימוֹתִי	1 nt	אִקִּים		
3 nj	הִקִּימוּ	3 mj	יִקִּימוּ		
2 mj	הִקִּימוֹתֶם	3 fj	תִּקִּימָנָה		

2 fj	הָקִימוּתָן	2 mj	תָּקִימוּ
1 nj	הָקִימוֹנוּ	2 fj	תָּקִימוֹנָה
		1 nj	נָקִים
Infinitif Konstruk	הָקִים	Partisip Aktif mt	מְקִים
Infinitif Absolut	הָקֵם	Partisip Aktif mj	מְקִימִים
		Partisip Aktif ft	מְקִימָה
		Partisip Aktif ft	מְקִימוֹת

D) Bentuk Hof'al dari מוֹת

Perfekt		Imperfekt	
3 mt	הוֹמַתְתָּ	3 mt	יֹמַת
3 ft	הוֹמַתְתָּה	3 ft	תֹּמַתְתִּי
2 mt	הוֹמַתְתָּ	2 mt	תֹּמַתְתָּ
2 ft	הוֹמַתְתִּי	2 ft	תֹּמַתְתִּי
1 nt	הוֹמַתְתִּי	1 nt	אֹמַתְתָּ
3 nj	הוֹמַתְתֻּם	3 mj	יֹמַתוּ
2 mj	הוֹמַתְתֶּם	3 fj	תֹּמַתְתֶּנָּה
2 fj	הוֹמַתְתֶּן	2 mj	תֹּמַתְתֻּם
1 nj	הוֹמַתְתֶּנּוּ	2 fj	תֹּמַתְתֶּנָּה
		1 nj	נֹמַתְתֶּנּוּ
Infinitif Konstruk	הוֹמַתְתָּ	Partisip Pasif mt	מוֹמַתְתָּ
Infinitif Absolut	הוֹמַתְתָּ	Partisip Pasif mj	מוֹמַתְתִּים
		Partisip Pasif ft	מוֹמַתְתָּה
		Partisip Pasif ft	מוֹמַתְתֶּנּוּ

E) Bentuk Intensif-Refleksif dari kata kerja lemah Ayin Waw / Ayin Yod

1) Polel (פֹּלֵל)

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	פִּוּלְתָּ	3 mt	יִפְוּלְתָּ	2 mt	פִּוּלְתָּ
3 ft	פִּוּלְתָּה	3 ft	תִּפְוּלְתִּי	2 ft	פִּוּלְתִּי
2 mt	פִּוּלְתָּ	2 mt	תִּפְוּלְתָּ	2 mj	פִּוּלְתֵּנּוּ
2 ft	פִּוּלְתִּי	2 ft	תִּפְוּלְתִּי	2 fj	פִּוּלְתֶּנּוּ

1 nt	פּוֹנְנָתִי	1 nt	אֶכּוֹנֵן
3 nj	פּוֹנְנּוּ	3 mj	יִכּוֹנְנּוּ
2 mj	פּוֹנְנָתֶם	3 fj	תִּכּוֹנְנֶה
2 fj	פּוֹנְנָתְךָ	2 mj	תִּכּוֹנְנּוּ
1 nj	פּוֹנְנּוּ	2 fj	תִּכּוֹנְנֶה
		1 nj	נִכּוֹנֵן
Infinitif Konstruk	פּוֹנֵן	Partisip Aktif mt	מְכּוֹנֵן
Infinitif Absolut	כּוֹנֵן	Partisip Aktif mj	מְכּוֹנְנִים
		Partisip Aktif ft	מְכּוֹנְנֶה
		Partisip Aktif ft	מְכּוֹנְנֹת

2) Polal (שׁוֹב)

Perfekt		Imperfekt	
3 mt	שׁוֹבֵב	3 mt	יִשׁוֹבֵב
3 ft	שׁוֹבְבָה	3 ft	תִּשׁוֹבֵב
2 mt	שׁוֹבְבַתְּ	2 mt	תִּשׁוֹבֵב
2 ft	שׁוֹבְבַתְּ	2 ft	תִּשׁוֹבְבִי
1 nt	שׁוֹבְבָתִי	1 nt	אִשׁוֹבֵב
3 nj	שׁוֹבְבוּ	3 mj	יִשׁוֹבְבוּ
2 mj	שׁוֹבְבָתֶם	3 fj	תִּשׁוֹבְבֶנָה
2 fj	שׁוֹבְבָתְךָ	2 mj	תִּשׁוֹבְבוּ
1 nj	שׁוֹבְבֶנּוּ	2 fj	תִּשׁוֹבְבֶנָה
		1 nj	נִשׁוֹבֵב
Infinitif Konstruk	שׁוֹבֵב	Partisip Pasif mt	מְשׁוֹבֵב
Infinitif Absolut	שׁוֹבֵב		

3) Hitpolel (בִּים)

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	הִתְבּוֹנֵן	3 mt	יִתְבּוֹנֵן	2 mt	הִתְבּוֹנֵן
3 ft	הִתְבּוֹנְנָה	3 ft	תִּתְבּוֹנֵן	2 ft	תִּתְבּוֹנְנִי
2 mt	הִתְבּוֹנְנָתְךָ	2 mt	תִּתְבּוֹנֵן	2 mj	הִתְבּוֹנְנּוּ
2 ft	הִתְבּוֹנְנָתְךָ	2 ft	תִּתְבּוֹנְנִי	2 fj	תִּתְבּוֹנְנֶה

1 nt	הַתְּבוֹנְנֵתִי	1 nt	אֶתְבוֹנֵן
3 nj	הַתְּבוֹנְנֵנוּ	3 mj	יִתְבוֹנְנוּ
2 mj	הַתְּבוֹנְנֵתֶם	3 fj	הַתְּבוֹנְנֶה
2 fj	הַתְּבוֹנְנֵתְךָ	2 mj	הַתְּבוֹנְנֵנוּ
1 nj	הַתְּבוֹנְנֵנוּ	2 fj	הַתְּבוֹנְנֶה
		1 nj	נִתְבוֹנֵן
Infinitif Konstruk	הַתְּבוֹנֵן	Partisip Refleksif mt	מִתְבוֹנֵן
Infinitif Absolut	הַתְּבוֹנֵן		

63. LAGU: QOL DODI

Lirik : Kidung Agung 2:8

Musik : Lagu Rakyat

4/4

||: 6̣ 6̣ 5̣ 6̣ · | 6̣ 6̣ 5̣ 6̣ · | 6̣ 7̣ 1̣ 2̣ 1̣ 7̣ | 1̣ 7̣ 6̣ · :||
 Qol do- di qol do- di qol do- di hi - ne ze ba

||: 6̣ 3̣ 3̣ 3̣ | 2̣ 3̣ 1̣ 7̣ 6̣ | 7̣ 1̣ 2̣ 1̣ 7̣ | 1̣ 2̣ 3̣ · :|| 1̣ 7̣ 6̣ · ||
 me-da-leg al he- ha- rim me-qapets al hag-ba-ot hag-ba-ot

קוֹל דוֹדֵי הַנְּהִיָּה בָּא מְדַלֵּג עַל-הַהָרִים מְקַפֵּץ עַל-הַנְּבָעוֹת:

64. STUDI KATA VII

קוֹל

Kata benda mt

suara

דוֹדֵי

Kata benda mt konst. dengan akhiran ganti org.1 nt

kekasihku

הִנֵּה

Kata keterangan

lihatlah

זֶה

Kata ganti penunjuk

itu

בָּא

Kata kerja Qal Perfekt org.3 mt (בוא)

(dia) datang

מְדַלֵּג

Kata kerja Pi'el Partisip mt (דלג)

yang melompat

עַל	Kata keterangan <i>atas</i>
הַהָרִים	Kata benda mj dengan awalan penentu <i>gunung-gunung itu</i>
מִקָּפֵץ	Kata kerja Pi'el Partisip org.3 mt (קפץ) <i>yang meloncat</i>
עַל	Kata keterangan <i>atas</i>
הַבְּצֻעוֹת	Kata benda fj dengan awalan penentu <i>bukit-bukit itu</i>

Arti: Suara kekasihku! Lihatlah itu! Dia datang, yang melompat atas gunung-gunung itu dan yang meloncat atas bukit-bukit itu.

LATIHAN XXIV

Analisislah kata kerja Ayin Waw/Ayin Yod dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

- יהוה בַּשָּׁמַיִם הִכִּין כִּסְאוֹ
TUHAN di surga menetapkan takhtanya. (Mzm. 103:19)
(a) Hif'il (b) Perfekt (c) 3 mt (d) כּוֹן
- יֵשׁ חֲצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר-אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- וּשְׁמֵתִי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- אִם-יָמוּת גֹּבֵר הַיְחִיָּה
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- וַיָּקָם קוֹן אֶל-הַבַּל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- וְכִנַּנְתִּי אֶת-כִּסְאוֹ עַד-עוֹלָם
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- וַיֵּךְ אֶת-הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּמִּיתֵהוּ
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
- בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי
(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

9. בְּשָׁנוּ מָאֵד כִּי־עֲזַבְנוּ אֶרֶץ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
10. נִפְשֵׁי יִשְׁוֹבֵב
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
11. שִׁירוֹ לִיהוּהַ בְּרָכּוֹ שְׁמוֹ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
12. וַאִין אֱלֹהִים עֲמָדֵי אָנִי אָמִית וְאַחִיָּה
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
13. הִבִּיא לָנוּ אִישׁ עֲבָרֵי לְצַחַק בָּנוּ
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
14. כִּי־הִרְמִיתִי קוֹלִי וְאַקְרָא
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
15. וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹזֶר
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____
16. וְאַנְכִי יִהוּהַ אֱלֹהֶיךָ מֵאַרְצָן מִצְרַיִם עַד אֲוֹשִׁיבְךָ בְּאַהֲלִים
 (a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XX

גֹּר	meninggalkan, merantau	נֹחַ	istirahat, hinggap, berhenti
גִּיל	bersuka cita	נוֹס	menghilang, melarikan diri
דִּין	menghakimi	נוֹעַ	bergoncang, gemetar
חֹל	berputar, menari	עוֹר	bangun, bangkit
חִיל	berputar, menari	פוּץ	terserak, menyebar
כָּשַׁל	tersandung	רוּץ	lari
לֹן	bermalam	רִיב	bertengkar, berbantah
לִין	bermalam	שָׁבַת	berhenti, beristirahat
לָבַד	mengambil, menangkap	שִׁיר	bernyanyi
מוֹל	menyunat	שִׁית	meletakkan, menentukan

65. KONJUGASI KATA KERJA PE WAW/PE YOD

Kata kerja lemah Pe Waw / Pe Yod mempunyai ciri di mana konsonan pertama dari kata kerja dasarnya adalah huruf ו atau י .

A) Pe Waw

1) Kelompok Pertama

יָשַׁן, יָרַשׁ, יָרָא, יָקַץ, יָעַץ, יָנַע, יָבֵשׁ

a Qal Perfekt

Qal Perfekt dari יָבֵשׁ dan kata kerja lemah ganda יָרָא

3 mt	יָבֵשׁ	יָרָא
3 ft	יָבֵשָׁה	יָרָאָה
2 mt	יָבֵשְׁתָּ	יָרָאתָ
2 ft	dst.	dst.

b Qal Imperfekt

Qal Imperfekt dari יָבֵשׁ dan kata kerja lemah ganda יָרָא

3 mt	יִבֵּשׁ	יִרְאֶה
3 ft	תִּיבֵּשׁ	תִּירְאֶה
2 mt	תִּיבֵּשׁ	תִּירְאֶה
2 ft	תִּיבֵּשִׁי	תִּירְאִי
1 nt	אִיבֵּשׁ	אִירְאֶה
3 mj	יִיבֵּשׁוּ	יִירְאוּ
3 fj	תִּיבֵּשְׁנָה	תִּירְאֵנָה
2 mj	תִּיבֵּשׁוּ	תִּירְאוּ
2 fj	תִּיבֵּשְׁנָה	תִּירְאֵנָה
1 nj	נִיבֵּשׁ	נִירְאֶה

c Qal Imperatif

Qal Imperatif dari יָבֵשׁ dan יָרַשׁ

2 mt	יְבֵשׁ	רַשׁ
2 ft	יְבֵשִׁי	רְשִׁי

2 mj	יְבוֹשׁוּ	רָשׁוּ
2 fj	יְבוֹשְׁנָה	רָשְׁנָה

d Qal Infinitif

Qal Infinitif dari יְבוֹשׁוּ dan רָשׁוּ

Konstruk	יְבוֹשׁוּ	רָשׁוּ
Absolut	יְבוֹשׁוּ	רָשׁוּ

e Qal Partisip

	mt	mj	ft
Aktif :	יֹרֵשׁ	יֹרְשִׁים	
	יֹעֵץ	יֹעֲצִים	
	יָרָא	יֹרְאִים	יֹרְאֵה
Pasif :	יְעוֹזֵן	יְעוֹצִים	יְעוֹצָה

2) Kelompok Kedua

יָשׁוּ, יָרַשׁ, יָרָא, יִקְחַן, יַעֲזֵן, יָנַע, יָבוֹשׁ

a Qal Imperfekt

3 mt	יֹשְׁבוּ
3 ft	תֹּשְׁבוּ
2 mt	תֹּשְׁבוּ
2 ft	תֹּשְׁבוּ
1 nt	אֲשַׁב
3 mj	יֹשְׁבוּ
3 fj	תֹּשְׁבֶנָה
2 mj	תֹּשְׁבוּ
2 fj	תֹּשְׁבֶנָה
1 nj	נֹשֵׁב

b Qal Imperatif

2 mt	שֵׁב
2 ft	שְׁבִי
2 mj	שְׁבוּ
2 fj	שְׁבֶנָה

c Qal Infinitif Konstruk

שָׁבַת

3) Kelompok Ketiga

Kelompok ini memakai konsonan pada bagian tengah dalam kata dasar kata kerja lemah Pe Waw. Misalnya יָצַג, יָצַח, יָצַק.

יָצַק (Qal Imperfekt 3 mt dari יָצַק) menjadi יִצְקֶה

יָצַח (Hif'il Perfekt 3 mt dari יָצַח) menjadi הִצִּיחַת

יָצַג (Hif'il Imperfekt 3 mt dari יָצַג) menjadi יִצְגֶה

4) Kata Kerja יָכַל

Bentuk Qal Imperfekt

3 mt	יִכַּל	3 mj	יִכְּלוּ
3 ft	תִּכַּל	3 fj	-----
2 mt	תִּכַּל	2 mj	תִּכְּלוּ
2 ft	תִּכְּלוּ	2 fj	-----
1 nt	אִכַּל	1 nj	נִכַּל

5) Bentuk Nif'al dari יָלַד

Perfekt	Imperfekt	Imperatif
3 mt נִלְדָּה	3 mt יִלְדֶה	2 mt הִלְדֵה
3 ft נִלְדְּהָ	3 ft תִּלְדֶה	2 ft הִלְדֵי
2 mt נִלְדֶת	2 mt תִּלְדֶה	2 mj הוֹלִדוּ
dst.	dst.	2 fj הוֹלִדְנָה
Infinitif Konstruk	הוֹלִדֶה	Partisip Aktif mt
Infinitif Absolut	הוֹלִדֶה	נִלְדָּה

6) Bentuk Intensif

יִיָּסֵר (Pi'el Imperfekt 3 mt dari יָסַר)

יִיָּשֵׁר (Pi'el Imperfekt 3 mt dari יָשַׁר)

יִתִּיָּצֵב (Hitpa'el Imperfekt 3 mt dari יָצַב)

7) Bentuk Kausatif

a Bentuk Hif'il dari יָשַׁב

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	הוֹשִׁיב	3 mt	יוֹשִׁיב	2 mt	הוֹשֵׁב
3 ft	הוֹשִׁיבָה	3 ft	תוֹשִׁיב	2 ft	הוֹשִׁיבִי
2 mt	הוֹשִׁיבָתָּ dst.	2 mt	תוֹשִׁיב dst.	2 mj	הוֹשִׁיבו
Infinitif Konstruk		הוֹשִׁיב	Partisip Aktif mt	מוֹשִׁיב	
Infinitif Absolut		הוֹשֵׁב			

b Bentuk Hof'al dari יָשַׁב

Perfekt		Imperfekt			
3 mt	הוֹשֵׁב	3 mt	יוֹשֵׁב		
3 ft	הוֹשֵׁבָה	3 ft	תוֹשֵׁב		
2 mt	הוֹשֵׁבָתָּ dst.	2 mt	תוֹשֵׁב dst.		
Infinitif Konstruk		הוֹשֵׁב	Partisip Pasif mt	מוֹשֵׁב	
Infinitif Absolut		הוֹשֵׁב			

B) Pe Yod

Secara tradisional terdapat enam kata kerja Pe Yod, yaitu יָטַב, יָלַל, יָמַן, יָמַן, יָנַק, יָנַק, יָשַׁר, יָקַן.

1) Qal

Perfekt		Imperfekt		
3 mt	יָטַב	3 mt	יִיטַב	
3 ft	יָטַבָה	3 ft	תִּיטַב	
2 mt	יָטַבָתָּ dst.	2 mt	תִּיטַב dst.	
Infinitif Konstruk		יָטַב	Partisip Aktif mt	יָטַב
Infinitif Absolut		יָטוּב		

2) Hif'il

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	הִיטַב	3 mt	יִיטַב	2 mt	הִיטַב

3 ft	הַיְטִיבָה	3 ft	תִּיטִיב	2 ft	הַיְטִיבִי
2 mt	הַיְטִיבָתְּ	2 mt	תִּיטִיב	2 mj	הַיְטִיבוּ
	dst.		dst.	2 fj	הַיְטִיבְנָה
Infinitif Konstruk	הַיְטִיב	Partisip Aktif mt	מִיטִיב		
Infinitif Absolut	הַיְטִיב	Partisip Aktif mj	מִיטִיבִים		
		Partisip Aktif ft	מִיטִיבָה		
		Partisip Aktif ft	מִיטִיבוֹת		

66. LAGU: HINE MA TOV 1

Lirik : Mazmur 133:1

Musik : Lagu Rakyat

6/8

$\overline{6 \ 6 \ 6} \ \overline{6 \ 6 \ 6} \mid \overline{2 \ \cdot \cdot} \ \overline{1 \ \cdot \cdot} \mid \overline{7 \ 6 \ 7} \ \overline{1 \ \cdot \ 7} \mid \overline{6 \ \cdot \cdot} \ \overline{6 \ \cdot \cdot} \parallel$
 Hi - ne ma tov u - ma na - im sye-vet a-khim gam ya - khad

$\parallel: \overline{3 \ \cdot \cdot} \ \overline{6 \ \cdot \cdot} \mid \overline{5 \ \cdot} \ \overline{4} \ \overline{3 \ \cdot \cdot} \mid \overline{1} \overline{2 \ 1 \ 2} \ \overline{3 \ \cdot} \ \overline{6} \mid \overline{3 \ \cdot \cdot} \ \overline{3 \ \cdot \cdot} \parallel$
 hi - ne ma tov syevet a-khim gam ya - khad

$\overline{2} \overline{2 \ 1 \ 2} \ \overline{3 \ \cdot} \ \overline{3} \mid \overline{6 \ \cdot \cdot} \ \overline{6 \ \cdot \cdot} \parallel$
 syevet a-khim gam ya - khad

תִּגַּה מִזֶּה יֵטִיב וּמִזֶּה יִנְעִים
שֶׁבֶת אֲחֵים גַּם יִחַד:

67. LAGU: HINE MA TOV 2

Lirik : Mazmur 133:1

Musik : Lagu Rakyat

2/4

$\overline{0 \ 6} \parallel: \overline{2 \ 2} \ \overline{2 \ 3 \ 2} \mid \overline{1 \ 1 \ 7} \ \overline{6} \mid \overline{1 \ 7} \ \overline{6 \ 7} \ \overline{5} \mid \overline{1} \overline{6 \ 6} \ \overline{6} \parallel$
 Hi - ne ma tov u - ma na - im sye-vet a-khim gam yakhad hi-

$\overline{2} \overline{6 \ 6 \ 6} \ \overline{5 \ 4 \ 5} \parallel: \overline{6 \ \cdot} \ \overline{6} \ \overline{6 \ 5} \ \overline{4 \ 5} \mid \overline{6 \ \cdot} \ \overline{7 \ 1} \mid$
 ya-khad hi - ne ma tov hi - ne ma tov na

2 1 7 | 1 7 6 5 |
na na na na

1 2 3 4 5 :|| 2 3 4 5 || 3 3 3 5 3 | 2 1 2 · 1 2 |
na hi-ne ma na hi- ne ma tov u- ma na-im hi-

3 3 3 5 3 |
ne ma tov u-

2 1 2 · 1 7 | 1 1 1 2 1 | 7 6 7 · 6 5 |
ma na- im hi- ne ma tov u- ma na- im hi-

6 6 6 5 4 5 | 6 · 0 ||
ne ma tov u- ma na- im

הִנֵּה מְדָה טוֹב וּמְדָה נְעִים
שָׁבַת אֲחִים גַּם יָחַד:

68. STUDI KATA VIII

- הִנֵּה Kata keterangan
lihatlah/sungguh
- מְדָה Kata tanya atau juga ungkapan kekaguman
alangkah
- טוֹב Kata sifat mt
baik
- וּמְדָה Kata tanya atau juga ungkapan kekaguman dengan awalan penghubung waw
dan alangkah
- נְעִים Kata sifat mt
indah
- שָׁבַת Kata kerja Qal Infinitif Konstr.
persekutuan, yang tinggal, yang diam
- אֲחִים Kata benda mj
saudara-saudara
- גַּם Kata tugas
pun

יָחַד   Kata keterangan
bersama

Arti: Sungguh betapa baik dan indah saudara-saudara yang bersekutu/tinggal/diam bersama.

LATIHAN XXV

Analisislah kata kerja Pe Waw/Pe Yod dalam kalimat-kalimat di bawah ini, kemudian terjemahkanlah.

1. שׁוּב וְשׁוּב עִם־הַמֶּלֶךְ

Pulanglah dan tinggallah bersama dengan raja. (2 Sam. 15:19)

(a) Qal   (b) Imperatif   (c) 2 mt   (d) יָשׁוּב

2. לֹא־אִירָא רַע כִּי־אָתָה עֹמְדִי

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

3. אֲנִכִּי אֶרְדַּ עִמָּךְ מִצְרָיִמָה

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

4. אֲבָרְהֶם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

5. כְּעוֹף הַשָּׁמַיִם אֹרְיָדִם

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

6. וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

7. כִּי־אֵשֵׁב בַּחֶשֶׁךְ יִהְיֶה אֹר לִי

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

8. הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

9. דַּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

10. אֲזַעַק אֱלֹהִים חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

11. וַיֹּסֶף הוֹרֵד מִצְרָיִמָה

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

12. הוֹרֵד אוֹתָם אֶל־הַבָּיִת

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

13. וַיִּדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל

(a) _____ (b) _____ (c) _____ (d) _____

KOSA KATA XXI

יָבֵשׁ	menjadi kering, layu	יָצַב	berdiri
יָנַע	mengerahkan tenaga, letih	יָצַק	mencurahkan
יָדָה	memuji, bersyukur	יָצַת	menyalakan
יָטַב	menjadi baik, layak	יָשַׁר	menjadi lurus, benar
יָנַח	menegur	יָתַר	menjadi tinggal, sisa
יָנַק	meneguk	סָגַר	menutup
יָסַד	mendirikan	קָטַר	membakar
יָסַר	mengajar	שָׁכַם	bangun pagi-pagi, giat
יָעַץ	menasihati, merencanakan	שָׂרַת	melayani

PELAJARAN 26

69. KONJUGASI KATA KERJA AYIN GANDA

Kata kerja lemah Ayin Ganda mempunyai ciri di mana konsonan kedua dan ketiga dari kata kerja dasarnya adalah dua konsonan yang sama. Berikut ini konjugasi dari kata kerja Ayin Ganda:

A) Qal

1) Transitif

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	סָב	3 mt	יִסֵּב	2 mt	סֵב
3 ft	סָבָה	3 ft	תִּסֵּב	2 ft	סֵבִי
2 mt	סָבוֹת	2 mt	תִּסֵּב	2 mj	סֵבוּ
2 ft	סָבוֹתֵי	2 ft	תִּסֵּבִי	2 fj	סֵבִינָה
1 nt	סָבוֹתִי	1 nt	אִסֵּב		
3 nj	סָבוּ	3 mj	יִסְבוּ		
2 mj	סָבוּתֶם	3 fj	תִּסְבִּינָה		
2 fj	סָבוּתֶיךָ	2 mj	תִּסְבוּ		
1 nj	סָבוֹנוֹ	2 fj	תִּסְבִּינָה		
		1 nj	נִסֵּב		
Infinitif Konstruk		סֵב	Partisip Aktif mt	סֵבֵב	
Infinitif Absolut		סָבוּב	Partisip Aktif mj	סֵבֵבִים	
			Partisip Aktif ft	סֵבֵבָה	
			Partisip Aktif ft	סֵבֵבוֹת	

2) Intransitif

Perfekt		Imperfekt		Imperatif	
3 mt	תָּם	3 mt	יִתְּם	2 mt	תָּם
3 ft	תָּמָה	3 ft	תִּתְּם	2 ft	תָּמִי
2 mt	תָּמוֹת	2 mt	תִּתְּם	2 mj	תָּמוּ
2 ft	תָּמוֹתֵי	2 ft	תִּתְּמִי	2 fj	תָּמִינָה
1 nt	תָּמוֹתִי	1 nt	אִתְּם		
3 nj	תָּמוּ	3 mj	יִתְּמוּ		

2 mj	תָּמוּתָם	3 fj	תִּתְמוּיָנָה
2 fj	תָּמוּתֶיךָ	2 mj	יִתְמוּ
1 nj	תָּמוּנוֹ	2 fj	תִּתְמוּיָנָה
		1 nj	נָתַם
Infinitif Konstruk	תָּם	Partisip Aktif mt	תָּם
Infinitif Absolut	תָּם	Partisip Aktif mj	תָּמוּם
		Partisip Aktif ft	תָּמָה
		Partisip Aktif ft	תָּמוּת

B) Nif'al

Perfekt	Imperfekt	Imperatif	
3 mt נָסַב	3 mt יִסַּב	2 mt הִסַּב	
3 ft נִסְבָּה	3 ft תִּסַּב	2 ft הִסְבִּי	
2 mt נִסְבוּתָ	2 mt תִּסַּב	2 mj הִסְבוּ	
2 ft נִסְבוּתָה	2 ft תִּסְבִּי	2 fj הִסְבִּינָה	
1 nt נִסְבוּתִי	1 nt אִסַּב		
3 nj נִסְבוּ	3 mj יִסְבוּ		
2 mj נִסְבוּתָם	3 fj תִּסְבִּינָה		
2 fj נִסְבוּתֶיךָ	2 mj תִּסְבוּ		
1 nj נִסְבוּנוֹ	2 fj תִּסְבִּינָה		
	1 nj נָסַב		
Infinitif Konstruk	הִסַּב	Partisip Pasif mt	נָסַב
Infinitif Absolut	הִסַּב	Partisip Pasif mj	נִסְבִּים
		Partisip Pasif ft	נִסְבָּה
		Partisip Pasif ft	נִסְבוּתָ

C) Intensif

	Pi'el	Po'el	Pu'al	Po'al	Hitpa'el	Hitpo'el
Perfekt 3 mt	הִלֵּל	הוֹלִיל	הִלֵּל	הוֹלִיל	הִתְהַלֵּל	הִתְהַלֵּל
Imperfekt 3 mt	יְהַלֵּל	יְהוֹלִיל	יְהַלֵּל	יְהוֹלִיל	יִתְהַלֵּל	יִתְהַלֵּל
Imperatif 3 mt	הִלֵּל	הוֹלִיל			הִתְהַלֵּל	הִתְהַלֵּל
Infinitif Konstruk	הִלֵּל	הוֹלִיל	הִלֵּל	הוֹלִיל	הִתְהַלֵּל	הִתְהַלֵּל

Infinitif Absolut	הִלֵּל	הוֹלִיל	הוֹלֵל	הִתְהַלֵּל	הִתְהַלִּיל
Partisip Aktif	מְהַלֵּל	מְהוֹלִיל		מִתְהַלֵּל	מִתְהַלִּיל
Partisip Pasif			מְהוֹלֵל	מְהוֹלִיל	

D) Hif'il

Perfekt	Imperfekt	Imperatif	
3 mt הִסַּב	3 mt יִסַּב	2 mt הִסַּב	
3 ft הִסְבֶּה	3 ft תִּסַּב	2 ft הִסְבִּי	
2 mt הִסְבוֹתָ	2 mt תִּסַּב	2 mj הִסְבוּ	
2 ft הִסְבוֹתִי	2 ft תִּסְבִּי	2 fj הִסְבִּינָה	
1 nt הִסְבוֹתִי	1 nt אִסַּב		
3 nj הִסְבוּ	3 mj יִסְבוּ		
2 mj הִסְבוֹתֶם	3 fj תִּסְבִּינָה		
2 fj הִסְבוֹתֶן	2 mj תִּסְבוּ		
1 nj הִסְבוּנוּ	2 fj תִּסְבִּינָה		
	1 nj נִסַּב		
Infinitif Konstruk	הִסַּב	Partisip Aktif mt	מִסַּב
Infinitif Absolut	הִסַּב	Partisip Aktif mj	מִסְבִּים
		Partisip Aktif ft	מִסְבֶּה
		Partisip Aktif ft	מִסְבוֹת

E) Hof'al

Perfekt 3 mt	הוֹסַּב
Imperfekt 3 mt	יֹוֹסַּב
Imperatif 2 mt	-----
Infinitif Konstruk	הוֹסַּב
Infinitif Absolut	הוֹסַּב
Partisip Pasif	מוֹסַּב

70. LAGU: ASYIRA

Lirik : Mazmur 104:33-35

Musik : Y. Calek

4/4

0 3 ||: 6 6 · 3 6 6 · 3 | 2 · · 0 2 | 5 5 5 2 5 5 · 2 | 3 · · 0 |
 A - syi - ra lasyem be - kha - yai a - zam - ra le - lo - qai be - o - di

3 3 3 · 1 3 · 1 | 7 · · 0 7 | 7 7 · 7 1 2 | 3 · · 0 3 :||
 ye - e - rav a - law ssi - khi a - no - khi essmakh ba - syem a -

2
 7 7 · 4 3 2 1 7 | 6 · · 0 7 ||: 1 6 · 7 1 6 · 7 |
 nokhi ess - makh ba - syem yi - ta - mu yi - ta - mu kha -

1 1 2 · 1 1 7 · 7 | 7 5 · 6 7 5 · 6 | 7 7 1 · 7 7 6 · 7 |
 ta - im min ha - a - rets yi - ta - mu yi - ta - mu kha - ta - im min ha - a - rets kha -

1 1 · 1 1 1 · 1 1 | 1 1 2 1 7 3 · 3 | 3 3 3 5 7 2 1 7 |
 ta - im min ha - a - rets u - re - sya - im od e - nam bar - khi naf - syi et hasyem ha - le - lu -

1 2
 6 · · 0 7 :|| 6 · · 0 7 ||: 1 1 · 1 1 1 · 1 | 2 1 7 · 7 |
 ya yi - ya a - syi - ra la - syem be - kha - yai a -

7 7 7 7 7 7 · 7 | 1 · 7 1 7 6 | 6 6 6 · 6 7 · 6 | 5 · · 0 5 |
 zamra le - lo - qai be - o - di ye - e - rav a - law ssi - khi a -

5 5 · 5 6 7 | 1 · · 0 1 :|| 5 · · 0 4 | 3 3 · 4 3 2 1 7 |
 nokhi essmakh ba - syem a - khi a - no - khi essmakh ba -

6 · · · | 6 · · 0 ||
 syem ....

אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַי אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹדַי:
 יַעֲרֹב עָלָיו שִׁחֵי אֲנָכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה:

יִתְמוּ חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד
 אִינָם בְּרַכִּי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ:

71. STUDI KATA IX

אֲשִׁירָה	Kata kerja Qal Imperfekt org.1 nt Kohortatif (שִׁיר) <i>Biarlah aku menyanyi</i>
לִיהוָה	Kata nama dengan kata depan לְ <i>bagi TUHAN</i>
בְּחַיִּי	Kata benda mj konst. dengan akhiran ganti org.1 nt <i>dalam kehidupanku</i>
אֲזַמְּרָה	Kata kerja Pi'el Imperfekt org.1 nt Kohortatif (זָמַר) <i>biarlah aku dengan sepenuh hati bermazmur</i>
לִאלֹהֵי	Kata benda mj dengan kata depan לְ dan dengan akhiran ganti org.1 nt <i>bagi Allahku</i>
בְּעוֹדִי	Kata keterangan dengan akhiran ganti org.1 nt <i>dalam keadaanku.</i>
יַעֲרֵב	Kata kerja Qal Imperfekt org.3 mt (עָרַב) <i>(dia) akan sampai (sebenarnya kata עָרַב berarti menjadi pagi, dan dalam hal ini renungan biasanya diadakan pada waktu pagi)</i>
עָלָיו	Kata keterangan dengan akhiran ganti org.3 mt <i>atasnya</i>
שִׁיחִי	Kata benda mt konst. dengan akhiran ganti org.1 nt <i>renunganku</i>
אֲנֹכִי	Kata ganti org.1 nt <i>aku</i>
אֲשַׁבֵּחַ	Kata kerja Qal Imperfekt org.1 nt (עָרַב) <i>aku akan bergembira</i>
בִּיהוָה	Kata nama dengan kata depan בְּ <i>dalam TUHAN</i>
יִתְמוּ	Kata kerja Qal Imperfekt org.3 mj (תָּמוּ) <i>(mereka) akan menjadi habis (binasa)</i>
חַטָּאִים	Kata sifat mj dengan awalan penentu <i>pendosa-pendosa itu</i>
מִן	Kata depan <i>dari</i>

הָאָרֶץ	Kata benda ft dengan awalan penentu <i>bumi itu</i>
וְרָשָׁעִים	Kata sifat mj dengan awalan penentu <i>penjahat-penjahat itu</i>
עוֹד	Kata keterangan <i>lagi</i>
אֵינָם	Kata keterangan <i>tidak ada</i>
בְּרַכִּי	Kata kerja Pi'el Imperatif <i>Pujilah dengan segenap hati</i>
נַפְשִׁי	Kata benda ft dengan akhiran ganti org.1 nt <i>jiwaku</i>
אֵת	Tanda obyek langsung
יְהוָה	Kata nama <i>TUHAN</i>
הַלְלוּ-יָהּ	<i>Haleluyah</i>

Arti: Biarlah aku menyanyi bagi TUHAN dalam kehidupanku. Biarlah aku dengan sepenuh hati bermazmur bagi Allahku dalam keadaanku. Aku akan selalu merenungkan tentang-Nya. Aku akan bergembira dalam TUHAN. Pendosa-pendosa akan binasa dari bumi. Penjahat-penjahat tidak akan ada lagi. Pujilah TUHAN dengan segenap hati! hai jiwaku. Haleluyah!

72. LAGU: WIHUDA LE'OLAM TESYEV

Lirik : Yoel 4:20

Musik : M. Jacobson

4/4

3	3		6	6	7	1	7	1		6	·	·	6	6		2	2	3	4	3	2		3	·	·	3	2	
Wi-hu-	da	le-	o-lam	te-	syev	wi-hu-	da	le-	o-lam	te-	syev	wi-																
1	1	2	3	4	3		2	4	3	2	1	1		7	7	1	2	1	7		1	7	6	·	·			
ru -	sa -	la-yim	le -	dor	wa-	dor	wi -	ru-	sa -	la-yim	le -	dor	wa-dor															

וְיִהְיֶה לְעוֹלָם תִּשָּׁב
וְיִרוּשָׁלַיִם לְדוֹר וָדוֹר:

73. STUDI KATA X

וַיְהוּדָה	Kata nama dengan awalan penghubung waw <i>Tetapi Yehuda</i>
לְעוֹלָם	Kata benda mt dengan kata depan לְ <i>sampai selama-lamanya (kekal)</i>
תֵּשֵׁב	Kata kerja Qal Imperfekt org.3 ft <i>(dia) akan tinggal</i>
וַיְרוּשָׁלַיִם	Kata nama dengan awalan penghubung waw <i>dan Yerusalem</i>
לְדֹר	Kata benda mt dengan kata depan לְ <i>dari keturunan</i>
וְדֹר	Kata benda mt dengan awalan penghubung waw <i>ke keturunan</i>

Arti: *Tetapi Yehuda akan tinggal sampai selama-lamanya juga Yerusalem dari keturunan ke keturunan.*

74. LAGU: AL NAHAROT BAVEL

Lirik : Mazmur 137:1

4/4

1
6 5 4 3 4 | 5 4 3 2 3 | 4 3 2 1 2 | 3 3 6 0 |

Al na - ha-rot al na - ha-rot al na - ha - rot ba-vel

2
1 . . 1 | 1 7 . 7 | 7 6 . 6 | 6 5 6 0 |

Syam ya- syav-nu ya- syav-nu gam ba-khi- nu

3
3 3 4 5 6 | 2 2 3 4 5 | 1 1 2 3 4 | 3 3 6 0 ||

Be-sokh- re- nu be- sokh- re-nu be- sokh- re-nu et zi-yon

עַל נְהָרוֹת בָּבֶל
שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן:

75. STUDI KATA XI

עַל
Kata keterangan
pada

נְהַרֹּת	Kata benda mj konst. <i>sungai-sungai</i>
בְּבֶל	Kata nama <i>Babel</i>
שָׁם	Kata tunjuk <i>di sanalah</i>
יִשְׁבּוּ	Kata kerja Qal Perfekt org.1 nj (יָשַׁב) <i>kita duduk</i>
גַּם	Kata tugas <i>pun (sambil)</i>
בְּכִינוּ	Kata kerja Qal Perfekt org.1 nj (בָּכָה) <i>kita menangis</i>
בְּזִכְרֵנוּ	Kata kerja Qal Infinitif Konstruk (זָכַר) dengan akhiran ganti org.1 nj dan kata depan בְּ <i>dalam pengingatan kita</i>
אֶת	Kata tugas <i>pada</i>
צִיּוֹן	Kata nama <i>Sion</i>

Arti: *Di tepi sungai-sungai Babel, di sanalah kita duduk sambil menangis dalam pengingatan kita pada Sion.*

LATIHAN XXVI

Terjemahkanlah kalimat-kalimat di bawah ini.

1. תִּמְנוּ דְבָרֵי אִיּוֹב
2. וְשִׂדֵי הַרְעָה לִי
3. לָמָּה הִרְעַתָּ לְעַבְדְּךָ
4. וַיִּשְׁבִּיחַן קִצְרֵי־יָד חֲתוּ וַיִּבְשּׁוּ
5. וַיִּסְבּוּ אֶת־הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁנִי פַעַם אַחַת
6. בְּמִדְבַּר הַזֶּה יִתְּמוּ וְשֵׁם יִמְתּוּ
7. וְהָיָה מִסְפֵּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמָּדד וְלֹא יִסָּפֵר
8. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֶל־תִּתְּפֹלֵל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה
9. וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל אָמֵן וַיִּהְלְלוּ אֶת־יְהוָה
10. הַאֲלֹהִים וְקָרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מִיִּנְקַת מִן הָעֵבְרִית

11. שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם וְהִנְשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד
 12. וְהִפְתִּינִים נִשְׂאֵי הָאָרוֹן עַמֻּדִים בְּתוֹךְ הַיִּרְדֵּן עַד תֵּם כָּל-הַדָּבָר
 אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת-יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר אֶל-הָעָם
 13. וַיִּרַע הַדָּבָר אֲשֶׁר-עָשָׂה דָּוִד בְּעֵינֵי יְהוָה
 14. וְרוּחַ קְדֹשׁ אֶל-תִּקַּח מִמֶּנִּי
 15. וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה לֵךְ הִנְבֵּא אֶל-עַמֵּי יִשְׂרָאֵל

KOSA KATA XXII

בָּזַז	merampas, menjarah	נָדַד	melarikan diri
בָּלַל	mencampur	סָבַב	mengelilingi, mengepung
גְּבוּל	batas, perbatasan	צָרַר	membungkus, mengasingkan
גִּבּוֹר	pahlawan	קִשַׁת	busur, pelangi
דָּמָם	menjadi diam, sunyi, berdiam	רָנַן	bersorak-sorai
חָלַל	menjadi najis, memulai	שָׂדַד	merusak, membinasakan, menghancurkan
חָנַן	bermurah hati, mengasihani	שָׁמַם	menjadi tandus, terpencil
חָתַת	menjadi takut, terkejut	תָּמַם	menjadi sempurna, lengkap, selesai
מָדַד	mengukur, menimbang		

76. STUDI KATA XII: ANALISA GRAMATIKA KEJADIAN 1:1-5

1) Analisa Gramatika

- בְּרֵאשִׁית Kata benda ft dengan kata depan בְּ
Pada mulanya
- בָּרָא Kata kerja Qal perfekt org.3 mt
dia menciptakan (bukan dari yang belum ada menjadi ada!)
- אֱלֹהִים Kata benda mj
Allah
- אֵת Tanda obyek langsung
- הַשָּׁמַיִם Kata benda mj dengan awalan penentu
langit itu
- וְאֵת Tanda obyek langsung dengan awalan penghubung waw
dan
- הָאָרֶץ Kata benda ft dengan awalan penentu
bumi itu
Pada mulanya Allah menciptakan langit dan bumi.
- וְהָאָרֶץ Kata benda ft dengan awalan penentu dan awalan penghubung waw
Tetapi bumi itu
- הִיְתָה Kata kerja Qal perfekt org.3 ft
berada
- תְּהִי וְנִבְהוּ Kata benda mt
porak-poranda
Tetapi bumi (ketika itu) berada (dalam keadaan) porak-poranda,
- וְחֹשֶׁךְ Kata benda mt dengan awalan penghubung waw
dan kegelapan
- עַל Kata tugas
atas
- פְּנֵי Kata benda fj contr.
permukaan
- תְּהוֹם Kata benda ft
samudera

dan kegelapan atas permukaan samudera,

וְרוּחַ   Kata benda ft dengan awalan penghubung waw
dan Roh

אֱלֹהִים   Kata benda mj
Allah

מְרַחֵפֶת   Kata pi'el partisip ft (רָחַף)
yang mengambang-ambang

עַל   Kata tugas
atas

פְּנֵי   Kata benda fj contr.
permukaan

הַמַּיִם   Kata benda mj dengan awalan penentu
air itu

dan Roh Allah yang mengambang-ambang atas permukaan air.

וַיֹּאמֶר   Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt
Lalu dia berkata

אֱלֹהִים   Kata benda mj
Allah

Lalu Allah berkata:

יְהִי   Kata kerja Qal imperfekt org.3 mt (הִיָּה)
Jadilah

אוֹר   Kata benda ft
terang

Jadilah terang!

וַיְהִי   Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (הִיָּה)
Lalu terjadilah

אוֹר   Kata benda ft
terang

Lalu terjadilah terang.

וַיִּרְא   Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (רָאָה)
Kemudian dia melihat

אֱלֹהִים   Kata benda mj
Allah

אֶת   Kata tugas
pada

הָאוֹר   Kata benda ft dengan awalan penentu
terang itu

Kemudian Allah melihat terang itu,

כִּי   Kata tugas
bahwa

טוֹב   Kata sifat mt
baik

bahwa (terang itu) baik,

וַיִּבְדֵּל   Kata kerja Hifil imperfekt waw consecutivum org.3 mt (בדל)
Kemudian dia memisahkan

אֱלֹהִים   Kata benda mj
Allah

בֵּין   Kata tugas
antara

הָאוֹר   Kata benda ft dengan awalan penentu
terang itu

וּבֵין   Kata tugas dengan awalan penghubung waw
dan antara

הַחֹשֶׁךְ   Kata benda mt dengan awalan penentu
dan kegelapan itu

kemudian Allah memisahkan antara terang dan gelap.

וַיִּקְרָא   Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (קרא)
Kemudian dia menamai

אֱלֹהִים   Kata benda mj
Allah

לְאוֹר   Kata benda ft dengan kata depan לְ
bagi terang

יוֹם   Kata benda mt
siang

Kemudian Allah menamai siang bagi terang,

וַלְחֹשֶׁךְ   Kata benda mt dengan kata depan לְ
dan bagi terang

קָרָא   Kata kerja Qal perfekt org.3 mt (קרא)
dia menamai

לַיְלָה   Kata benda mt
malam

dan malam bagi gelap,

וַיְהִי   Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (היה)
Lalu terjadilah

עָרַב   Kata benda mt
            sore

lalu terjadilah sore,

וַיְהִי   Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (הִיָּה)
            Lalu terjadilah

בֹּקֶר   Kata benda mt
            pagi

lalu terjadilah pagi,

יוֹם   Kata benda mt
            hari

אֶחָד   Kata bilangan
            satu (dalam konteks dapat diterjemahkan dengan 'pertama')
hari pertama.

2) Terjemahan

Pada mulanya Allah menciptakan langit dan bumi.

*Tetapi bumi (ketika itu) berada (dalam keadaan) porak-poranda,
dan kegelapan atas permukaan samudera,
dan Roh Allah yang mengambang-ambang atas permukaan air.*

Lalu Allah berfirman:

Jadilah terang!

Lalu terjadilah terang.

*Kemudian Allah melihat terang itu,
bahwa (terang itu) baik,*

kemudian Allah memisahkan antara terang dan gelap.

Kemudian Allah menamai siang bagi terang,

dan malam bagi gelap,

lalu terjadilah sore,

lalu terjadilah pagi,

hari pertama.

3) Tafsiran

Kata בָּרָא yang seringkali diterjemahkan dengan 'mencipta' di sini jauh dari pemikiran '*creatio ex nihilo*' atau 'mencipta dari semula yang belum pernah ada menjadi ada'. Kata ini sangat berhubungan dengan kata תָּהוּ וָבִהוּ yang juga bukan berarti 'kosong' atau 'nihil', melainkan 'porak-poranda'. Jadi konsep pemikiran בָּרָא adalah pengaturan akan apa yang tidak teratur atau porak-poranda (atau juga dapat berarti pengfungsian apa yang semula tidak berfungsi).

Yang dinamakan dengan 'keadaan yang porak-poranda' adalah keadaan yang diliputi kegelapan yang pekat (dipakai kata חֹשֶׁךְ) dan yang ada adalah samudera raya.

Dalam pemikiran dunia yahudi kuno tempat yang dalam keadaan seperti ini adalah tempat yang sangat menakutkan, karena keadaan dunia yang semacam ini adalah tempat orang mati (Sheol), oleh karena itulah, maka keadaan yang seperti ini disebut sebagai keadaan yang תהו ובהו.

Kata רוּחַ selain mempunyai arti 'roh', juga mempunyai arti 'angin' dan 'nafas'. Pada Mzm. 33:6 kata 'roh' berhubungan dengan 'nafas Allah' yang keluar dari mulut, yaitu Firman Allah. Kata 'mengambang-ambang' mempunyai arti 'sesuatu yang dinamis'. Jadi kalimat "Roh Allah mengambang-ambang" sangat berhubungan dengan kalimat selanjutnya, yaitu "Allah berfirman". Hal ini mempunyai makna, bahwa Allah secara dinamis 'mengatur' dunia yang *khaos* (porak-poranda/tak teratur) menjadi dunia yang *kosmos* (teratur) dengan Firman-Nya.

Hari yang pertama, Allah menciptakan 'terang'. Seperti telah dijelaskan di atas, bahwa 'kegelapan yang sangat pekat' bagi orang Yahudi kuno merupakan keadaan yang sangat menakutkan dan *khaos*. Untuk itu untuk terciptanya keteraturan, maka untuk pertama kali Allah menciptakan 'terang'.

77. STUDI KATA XIII: ANALISA GRAMATIKA MAZMUR 148:1-3

1) Analisa Gramatika

הַלְלוּ Kata kerja Pi'el Imperatif (הלל)
Pujilah

יְהוָה Kata nama
Tuhan (Haleluya)

הַלְלוּ Kata kerja Pi'el Imperatif (הלל)
Pujilah

אֵת Tanda obyek langsung

יְהוָה Kata nama
Tuhan

מִן Kata tugas
dari

הַשָּׁמַיִם Kata benda mj dengan awalan penentu
sorga (langit) itu

הַלְלוּהוּ Kata kerja Pi'el Imperatif (הלל) dengan akhiran ganti org.3 mt
Pujilah Dia

בְּמַרוֹמַיִם Kata benda mj dengan kata depan בְּ
di tempat tinggi

הַלְלוּהוּ Kata kerja Pi'el Imperatif (הלל) dengan akhiran ganti org.3 mt
Pujilah Dia

כָּל	Kata tugas <i>semua</i>
מַלְאָכָיו	Kata benda mj const. dengan akhiran ganti org.3 mt <i>malaikat-malaikat-Nya</i>
הִלְלוּהוּ	Kata kerja Pi'el Imperatif (הִלַּל) dengan akhiran ganti org.3 mt <i>Pujilah Dia</i>
כָּל	Kata tugas <i>semua</i>
צְבָאוֹ	Kata benda mj const. dengan akhiran ganti org.3 mt <i>pasukan-pasukan-Nya</i>

2) Terjemahan

Haleluya! Pujilah Tuhan dari sorga. Pujilah Dia (yang) di tempat tinggi. Pujilah Dia hai semua malaikat-Nya. Pujilah Dia hai semua pasukan-Nya.

3) Tafsiran

Mazmur ini merupakan bagian dari nyanyian atau puji-pujian bagi TUHAN Allah yang telah menyertai dan memberi kemenangan bagi Israel dalam perang. Nyanyian ini merupakan ajakan untuk merayakan kemenangan besar, yang mana kemenangan tersebut diperoleh karena penyertaan Tuhan atas pasukan-pasukan-Nya, yaitu Israel. Mengenai teologi perang suci ini, dapat dibaca lebih lanjut buku Gerhard von Rad, *Heiligen Krieg im Alten Israel*, Vandenhoeck und Ruprecht, edisi Inggris *Holy War in Ancient Israel*, Eerdmans.

78. STUDI KATA XIV: ANALISA GRAMATIKA MAZMUR 23:1-4

1) Analisa Gramatika

יְהוָה	Kata nama <i>TUHAN</i>
רָעִי	Kata kerja Qal partisip mt (רָעָה) dengan akhiran ganti org.1 nt <i>Pengembalaku</i>
לֹא	Negasi <i>tidak</i>
אֲחֻסֶּר	Kata kerja Qal imperfekt (חָסַר) dengan akhiran ganti org.1 nt <i>aku kekurangan</i> <i>TUHAN (adalah) Pengembalaku, aku tidak akan kekurangan.</i>
בְּנֶאֱדָת	Kata benda fj const. dengan kata depan בְּ <i>di padang</i>
רֶשֶׁא	Kata benda mt

rumput (baru) / hijau

יִרְבִּיצְנִי Kata kerja Hifil imperfekt org.3 mt (רִבִּיץ) dengan akhiran ganti org.1 nt

Dia membaringkanku

עַל Kata tugas

atas

מִי Kata benda mj const. dari מַיִם

air

מִנְחֹת Kata benda fj

tempat tenang

יִנְהַלֵּנִי Kata kerja Pi'el imperfekt org.3 mt (נָהַל) dengan akhiran ganti org.1 nt

Dia menuntunku

Dia membaringkanku di padang rumput yang hijau, Dia menuntunku ke tempat tenang yang berair.

נַפְשִׁי Kata benda ft dengan akhiran ganti org.1 nt

jiwaku

יִשׁוּבֵב Kata kerja Pi'el imperfekt org.3 mt (שׁוּבַב)

Dia menenangkan

יִנְחִנִּי Kata kerja Hifil imperfekt org.3 mt (נָחַח) dengan akhiran ganti org.1 nt

Dia membawaku

בְּמַעְגְלִי Kata benda mj const. dengan kata depan בְּ

di arah

צֶדֶק Kata benda mt

kebenaran

לְמַעַן Kata tugas

karena

שְׁמוֹ Kata benda mt const. dengan akhiran ganti org.3 mt

nama-Nya

Dia menenangkan jiwaku, dia membawaku di arah kebenaran karena nama-Nya.

גַּם Kata tugas

andaikan

כִּי Kata tugas

jika

אֵלֶיךָ Kata kerja Qal imperfekt org.1 nt (הֵלַךְ)

aku berjalan

בְּגֵיאָה Kata benda mt const. dengan kata depan בְּ

di lembah

צִלְמוֹת Kata benda mt

bayang-bayang kematian (sheol)

לֹא	Negasi <i>tidak</i>
אִירָא	Kata kerja Qal imperfekt org.1 nt (אִירָא) <i>aku takut</i>
רָע	Kata sifat mt <i>kejahatan</i>
כִּי	Kata tugas <i>bahwa</i>
אַתָּה	Kata ganti org.2 mt <i>Engkau</i>
עִמָּדִי	Kata tugas (preposisi) dengan akhiran ganti org.1 nt <i>denganku</i>
שְׂבָבָד	Kata benda mt const. dengan akhiran ganti org.2 mt <i>gadamu</i>
וּמִשְׁעֵנֹתָיִךְ	Kata benda ft const. dengan awalan penghubung waw dan akhiran ganti org.2 mt <i>dan tongkatmu</i>
הִנֵּה	Kata ganti penunjuk <i>itulah</i>
יְנַחֲמֵנִי	Kata kerja Pi'el imperfekt org.3 mj (נָחַם) dengan akhiran ganti org.1 nt <i>mereka menghiburku</i>

Andaikan jika aku berjalan di lembah bayang-bayang kematian (sekalipun), aku tidak takut (akan apa yang) jahat itu, karena Engkau bersamaku, gadamu dan tongkatmu, itulah yang menghiburku.

2) Terjemahan

TUHAN (adalah) Penggembalaku, aku tidak akan kekurangan.

Dia membaringkanku di padang rumput yang hijau, Dia menuntunku ke tempat tenang yang berair.

Dia menenangkan jiwaku, dia membawaku di arah kebenaran karena nama-Nya.

Andaikan jika aku berjalan di lembah bayang-bayang kematian (sekalipun), aku tidak takut (akan apa yang) jahat itu, karena Engkau bersamaku, gadamu dan tongkatmu, itulah yang menghiburku.

3) Tafsiran

Kalau kita membaca dengan teliti, maka kita dapat merasakan, bahwa Penyair ketika itu sedang mengalami suatu penderitaan yang berat. Dia mengalami persoalan hidup yang menghimpitnya. Namun di tengah persoalan hidup yang berat tersebut, keluar

suatu ungkapan iman yang demikian dalam: "TUHAN adalah Penggembala hidupku". Penyair berkata: "Oleh karena TUHAN ADALAH Penggembala hidupku, maka aku tidak perlu takut dalam menjalani hidup ini. Seandainya sekalipun (tenses imperfekt juga digunakan dalam kalimat pengandaian) aku berjalan dalam jurang maut yang menakutkan (bandingkan dengan dunia yang porak-poranda seperti dalam Studi Kata IX di atas), aku tidak takut. TUHAN adalah sumber Kebenaran, yang selalu besertaku."

79. LAGU: GAM KI ELEKH

Setelah kita menganalisa Mazmur 23:1-4 tersebut di atas, marilah kita menyanyikan lagu yang kata-katanya diambil dari Mazmur 23:4.

Lirik : Mazmur 23:4

Musik : Shlomo Carlebach

3/4

6 . . | 1 7 6 6 | 6 . . | 1 7 6 | 7 . . |
 Gam ki e-lekh be-ge tsal-ma-wet lo

1 7 6 5 | 6 . . | 6 . . :|| 2 . . | 4 3 2 | 1 . . | 3 3 2 1 |
 lo lo i-ra ra lo lo lo lo lo i-ra ra

1	2 .	<u>2 2</u>	5 4	<u>3 2</u>	3 . .	3 . . :
ki	a-	ta	i-	ma-	di	

2	7 .	<u>7 7</u>	1 7	<u>6 5</u>	6 . .	6 . .
ki	a-	ta	i-	ma-	di	

||: 6 . . | 6 5 3 3 | 6 . . | 6 5 3 | 7 . . |
 Gam ki e-lekh be-ge tsal-ma-wet lo

1̇ 7 6 5 | 6 . . | 6 . . :|| 2̇ . . | 4̇ 3̇ 2̇ | 1̇ . . | 3̇ 3̇ 2̇ 1̇ |
 lo lo i-ra ra lo lo lo lo lo i-ra ra

1	2̇ .	<u>2̇ 2̇</u>	5̇ 4̇	<u>3̇ 2̇</u>	3̇ . .	3̇ . . :
ki	a-	ta	i-	ma-	di	

2		D.C al Fine
	_____ _____	
	7 · 7 7 i 7 6 5 6 · · 6 · ·	
	ki a - ta i - ma - di	

LATIHAN XXVII

1. Analisalah Zef. 3:8-9, kemudian tafsirkanlah.
2. Analisalah Kej. 1:6-8, kemudian tafsirkanlah.

80. STUDI KATA XV: ANALISA GRAMATIKA KEJADIAN 28:10-15

1) Analisa Gramatika

- וַיֵּצֵא** Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (יֵצֵא)
Lalu dia berjalan keluar
- יַעֲקֹב** Kata nama
Yakub
- מִבְּאֵר־שָׁבַע** Kata nama dengan kata depan מִן
dari Bersyeba
- וַיֵּלֶךְ** Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (הֵלֵךְ)
Lalu dia pergi ke
- חָרָנָה** Kata nama
Haran
Lalu Yakub pergi dari Bersyeba serta menuju ke Haran.
- וַיִּפְגַּע** Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (פָּגַע)
Lalu dia menemukan
- בַּמָּקוֹם** Kata benda mt dengan kata depan בְּ dan awalan penentu
pada tempat itu
- וַיֵּלֶן** Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (לָן)
lalu dia bermalam
- שָׁם** Kata ganti penunjuk
di situ
- כִּי** Kata tugas
karena
- בָּא** Kata kerja Qal perfekt org.3 mt (בֵּא)
dia telah datang ke dalam (terbenam)
- הַשֶּׁמֶשׁ** Kata benda ft dan awalan penentu
matahari itu
- וַיִּקַּח** Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (לָקַח)
lalu dia mengambil
- מֵאֲבָנֵי** Kata benda fj const. dengan kata depan מִן
dari batu-batu

- הַמָּקוֹם Kata benda mt dengan awalan penentu
tempat itu
- וַיִּשֶׂם Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (שִׂים)
lalu dia memakai
- מִרְאֵשֶׁתָּיו Kata benda fj const. dengan kata depan כִּן
alas kepala
- וַיִּשְׂכַּב Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (שָׁכַב)
lalu dia membaringkan
- בַּמָּקוֹם Kata benda mt dengan kata depan בְּ dan awalan penentu
pada tempat itu
- הִיא Kata ganti org.3 mt
dia

Lalu dia menemukan tempat itu, kemudian bermalam di situ karena matahari telah terbenam, kemudian dia mengambil (sebuah batu) dari antara batu-batu di tempat itu, kemudian memakainya (sebagai) alas kepala, serta membaringkan (dirinya) di tempat itu.

- וַיַּחְלֵם Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (חָלַם)
lalu dia bermimpi
- וַהֲנֵה Kata ganti penunjuk dengan awalan penghubung waw
dan lihatlah
- סֵלָם Kata benda mt
sebuah tangga
- מִצָּב Kata kerja Hofal partisip mt (נָצַב)
yang didirikan
- אֶרֶץ Kata benda ft
bumi
- וְרֵאשׁוֹ Kata benda mt dengan akhiran ganti org.3 mt const. dan awalan penghubung waw
dan ujungnya
- מִגֵּיעַ Kata kerja Hifil partisip mt (גָּעַע)
yang sampai
- הַשָּׁמַיְמָה Kata benda mj dengan awalan penentu
langit itu
- וַהֲנֵה Kata ganti penunjuk dengan awalan penghubung waw
dan lihatlah
- מִלְאֲכֵי Kata benda mj const.
malaikat-malaikat

- אֱלֹהִים Kata benda mj
Allah
- עֲלִים Kata kerja Qal partisip mj (עלה)
yang memanjat
- וְיֵרְדוּם Kata kerja Qal partisip mj (ירד) dengan awalan penghubung waw
dan yang menuruni
- בּוּ Preposisi ב dengan akhiran ganti org.3 mt
padanya

Kemudian dia bermimpi, dan lihatlah sebuah tangga yang didirikan di bumi dan yang ujungnya sampai (ke) langit, dan lihatlah malaikat-malaikat Allah yang memanjat dan yang menuruni padanya (tangga itu).

- וְהִנֵּה Kata ganti penunjuk dengan awalan penghubung waw
dan lihatlah
- יְהוָה Kata nama
TUHAN
- נֹצֵב Kata kerja Nifal partisip mt (נצב)
yang berdiri
- עִלְיָו Kata tugas dengan akhiran ganti org.3 mt
bersamanya
- וַיֹּאמֶר Kata kerja Qal imperfekt waw consecutivum org.3 mt (אמר)
lalu dia berkata
- אֲנִי Kata ganti org.1 nt
Aku
- יְהוָה Kata nama
TUHAN
- אֱלֹהֵי Kata benda mj const.
Allah
- אַבְרָהָם Kata nama
Abraham
- אַבִּיךָ Kata benda mt dengan akhiran ganti org.2 mt
ayahmu
- וְאֵלֵהֶיךָ Kata benda mj const. dengan awalan penghubung waw
dan Allah
- יִצְחָק Kata nama
Ishak
- הָאָרֶץ Kata benda ft dengan awalan penentu
bumi itu

אֲשֶׁר	Kata penghubung relasi yang
אַתָּה	Kata ganti org.2 mt engkau
שָׁכַב	Kata kerja Qal partisip mt (שָׁכַב) yang baringi
עָלֶיהָ	Kata tugas dengan akhiran ganti org.3 ft atasnya
לָךְ	Preposisi ל dengan akhiran ganti org.2 mt kepadamu
אֶתְּנֶנָּה	Kata kerja Qal imperfekt org.1 nt (נָתַן) dengan akhiran ganti org.3 ft aku memberikannya
וְלִזְרַעֲךָ	Kata benda mt const. dengan awalan penghubung waw, kata depan ל dan akhiran ganti org.2 mt dan kepada benihmu (keturunanmu).
<i>Dan lihatlah TUHAN yang berdiri bersamanya, kemudian Dia berkata: Aku, TUHAN, Allah Abraham, ayahmu, dan Allah Ishak, bumi yang engkau baringi, atasnya, aku akan memberikannya kepadamu dan kepada keturunanmu.</i>	
וְהָיָה	Kata kerja Qal perfekt org.3 mt (הָיָה) dengan awalan penghubung waw dan dia menjadi
זְרַעֲךָ	Kata benda mt const. dengan akhiran ganti org.2 mt benihmu (keturunanmu)
כְּעָפָר	Kata benda mt const. dengan kata depan כּ seperti debu
הָאָרֶץ	Kata benda ft dengan awalan penentu bumi (tanah) itu
וּפְרָצָתָ	Kata kerja Qal perfekt org.2 mt (פָּרַץ) dengan awalan penghubung waw dan engkau berlipat kali ganda
יָמֹה	Kata benda mt barat (har. 'laut tengah' yang berada di sebelah barat Palestina)
וּקְדָמָה	Kata benda mt dengan awalan penghubung waw dan timur (har. pegunungan di sebelah timur)
וּצְפֹנָה	Kata benda ft dengan awalan penghubung waw dan utara
וּנְגִבָה	Kata benda mt dengan awalan penghubung waw dan selatan (har. Negev, negeri di sebelah selatan)

- וּנְבֵרְכֻם Kata kerja Nifal perfekt org.3 nj (ברך) dengan awalan penghubung waw dan mereka diberkati
- בְּךָ Preposisi ב dengan akhiran ganti org.2 mt olehmu
- כָּל Kata tugas semua
- מִשְׁפָּחַת Kata benda fj const. kaum-kaum
- הַאֲדָמָה Kata benda ft negeri itu
- וּבִזְרְעֶךָ Kata benda mt const. dengan awalan penghubung waw, kata depan כִּי dan akhiran ganti org.2 mt dan pada benihmu (keturunanmu).
Dan keturunanmu menjadi seperti debu tanah, dan engkau berlipat-kali-ganda (ke) barat dan timur dan utara dan selatan, dan karenamu semua kaum di negeri itu diberkati.
- וְהִנֵּה Kata ganti penunjuk dengan awalan penghubung waw dan lihatlah
- אֲנִי Kata ganti org.1 nt aku
- עִמָּךְ Kata tugas (preposisi) dengan akhiran org.2 mt bersamamu
- וְשָׁמַרְתִּיךָ Kata kerja Qal perfekt org.1 nt (שמר) dengan awalan penghubung waw dan akhiran ganti org.2 mt dan aku menjagaimu
- בְּכָל Kata tugas dengan kata depan כִּי pada semua
- אֲשֶׁר Kata penghubung relasi yang
- תֵּלֵךְ Kata kerja Qal imperfekt org.2 mt (תלך) engkau akan datang
- וְהִשְׁבַּתִּיךָ Kata kerja Hifil perfekt org.1 nt (בוש) dengan awalan penghubung waw dan akhiran ganti org.2 mt dan aku memulangkanmu
- אֵל Kata tugas ke

הָאֶרֶץ הַזֹּאת	Kata benda ft <i>negeri itu</i>
הַזֹּאת	Kata ganti penunjuk ft dengan awalan penentu <i>ini</i>
כִּי	Kata tugas <i>sebab</i>
לֹא	Negasi <i>tidak</i>
אֶעֱזָבְךָ	Kata kerja Qal imperfekt org.1 nt (עֲזַב) dan akhiran ganti org.2 mt <i>aku akan meninggalkanmu</i>
עַד	Preposisi <i>selamanya</i>
אֲשֶׁר	Kata penghubung relasi <i>yang</i>
אִם	Kata tugas <i>melainkan</i>
עָשִׂיתִי	Kata kerja Qal perfekt org.1 nt (עָשָׂה) <i>aku melakukan</i>
אֵת	Tanda obyek langsung
אֲשֶׁר	Kata penghubung relasi <i>yang</i>
דְּבַרְתִּי	Kata kerja Pi'el perfekt org.1 nt (דָּבַר) <i>dan aku terus-menerus katakan</i>
לָךְ	Preposisi ל dengan akhiran ganti org.2 mt <i>kepadamu</i>

Dan lihatlah, aku bersamamu, dan aku menjagaimu di semua (tempat) yang akan engkau datang, dan aku membawamu kembali ke negeri ini, sebab aku tidak akan meninggalkanmu selamanya, melainkan aku melakukan (apa) yang aku telah terus-menerus katakan (firmankan/janjikan) kepadamu.

LATIHAN XXVIII

1. Lanjutkanlah analisa tersebut di atas (Kej.28:16-22).
2. Tafsirkanlah Kej. 28:10-22.
3. Analisalah Mazmur 117 kemudian tafsirkanlah.
4. Analisalah Mazmur 120 kemudian tafsirkanlah.

BAGAN KATA KERJA

Kata Kerja Kuat

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
Perfekt							
3 mt	מָשַׁל	נִמְשַׁל	מִשַּׁל	מִשַּׁל	הִתְמַשֵּׁל	הִמְשִׁיל	הִמְשַׁל
3 ft	מְשַׁלָּה	נִמְשַׁלָּה	מִשַּׁלָּה	מִשַּׁלָּה	הִתְמַשֵּׁלָה	הִמְשִׁילָה	הִמְשַׁלָּה
2 mt	מְשַׁלְתָּ	נִמְשַׁלְתָּ	מִשַּׁלְתָּ	מִשַּׁלְתָּ	הִתְמַשֵּׁלְתָּ	הִמְשִׁילְתָּ	הִמְשַׁלְתָּ
2 ft	מְשַׁלְתֶּם	נִמְשַׁלְתֶּם	מִשַּׁלְתֶּם	מִשַּׁלְתֶּם	הִתְמַשֵּׁלְתֶּם	הִמְשִׁילְתֶּם	הִמְשַׁלְתֶּם
1 nt	מְשַׁלְתִּי	נִמְשַׁלְתִּי	מִשַּׁלְתִּי	מִשַּׁלְתִּי	הִתְמַשֵּׁלְתִּי	הִמְשִׁילְתִּי	הִמְשַׁלְתִּי
3 nj	מְשַׁלּוּ	נִמְשַׁלּוּ	מִשַּׁלּוּ	מִשַּׁלּוּ	הִתְמַשֵּׁלּוּ	הִמְשִׁילּוּ	הִמְשַׁלּוּ
2 mj	מְשַׁלְתֶּם	נִמְשַׁלְתֶּם	מִשַּׁלְתֶּם	מִשַּׁלְתֶּם	הִתְמַשֵּׁלְתֶּם	הִמְשִׁילְתֶּם	הִמְשַׁלְתֶּם
2 fj	מְשַׁלְתֶּן	נִמְשַׁלְתֶּן	מִשַּׁלְתֶּן	מִשַּׁלְתֶּן	הִתְמַשֵּׁלְתֶּן	הִמְשִׁילְתֶּן	הִמְשַׁלְתֶּן
1 nj	מְשַׁלְנוּ	נִמְשַׁלְנוּ	מִשַּׁלְנוּ	מִשַּׁלְנוּ	הִתְמַשֵּׁלְנוּ	הִמְשִׁילְנוּ	הִמְשַׁלְנוּ
Imperfekt							
3 mt	יִמְשַׁל	יִמְשַׁל	יִמְשַׁל	יִמְשַׁל	יִתְמַשֵּׁל	יִמְשִׁיל	יִמְשַׁל
3 ft	תִּמְשַׁל	תִּמְשַׁל	תִּמְשַׁל	תִּמְשַׁל	תִּתְמַשֵּׁל	תִּמְשִׁיל	תִּמְשַׁל
2 mt	תִּמְשַׁל	תִּמְשַׁל	תִּמְשַׁל	תִּמְשַׁל	תִּתְמַשֵּׁל	תִּמְשִׁיל	תִּמְשַׁל
2 ft	תִּמְשַׁלִּי	תִּמְשַׁלִּי	תִּמְשַׁלִּי	תִּמְשַׁלִּי	תִּתְמַשֵּׁלִי	תִּמְשִׁילִי	תִּמְשַׁלִּי
1 nt	אִמְשַׁל	אִמְשַׁל	אִמְשַׁל	אִמְשַׁל	אִתְמַשֵּׁל	אִמְשִׁיל	אִמְשַׁל
3 mj	יִמְשַׁלּוּ	יִמְשַׁלּוּ	יִמְשַׁלּוּ	יִמְשַׁלּוּ	יִתְמַשֵּׁלּוּ	יִמְשִׁילּוּ	יִמְשַׁלּוּ
3 fj	תִּמְשַׁלְנָה	תִּמְשַׁלְנָה	תִּמְשַׁלְנָה	תִּמְשַׁלְנָה	תִּתְמַשֵּׁלְנָה	תִּמְשִׁילְנָה	תִּמְשַׁלְנָה
2 mj	תִּמְשַׁלּוּ	תִּמְשַׁלּוּ	תִּמְשַׁלּוּ	תִּמְשַׁלּוּ	תִּתְמַשֵּׁלּוּ	תִּמְשִׁילּוּ	תִּמְשַׁלּוּ
2 fj	תִּמְשַׁלְנָה	תִּמְשַׁלְנָה	תִּמְשַׁלְנָה	תִּמְשַׁלְנָה	תִּתְמַשֵּׁלְנָה	תִּמְשִׁילְנָה	תִּמְשַׁלְנָה
1 nj	נִמְשַׁל	נִמְשַׁל	נִמְשַׁל	נִמְשַׁל	נִתְמַשֵּׁל	נִמְשִׁיל	נִמְשַׁל

Imperatif						
2 mt	מְשַׁל	הַמְשִׁל	מְשַׁל	הַתְּמַשֵּׁל	הַמְשִׁל	
2 ft	מְשַׁלִּי	הַמְשִׁלִּי	מְשַׁלִּי	הַתְּמַשֵּׁלִי	הַמְשִׁלִּי	
2 mj	מְשַׁלוּ	הַמְשִׁלוּ	מְשַׁלוּ	הַתְּמַשֵּׁלוּ	הַמְשִׁלוּ	
2 fj	מְשַׁלְנָה	הַמְשִׁלְנָה	מְשַׁלְנָה	הַתְּמַשֵּׁלְנָה	הַמְשִׁלְנָה	
Infinitif Konstruk						
	מְשַׁל	הַמְשִׁל	מְשַׁל	מְשַׁל	הַתְּמַשֵּׁל	הַמְשִׁיל
Infinitif Absolut						
	מְשַׁוֵּל	הַמְשִׁוֵּל	מְשַׁל	מְשַׁל	הַתְּמַשֵּׁל	הַמְשִׁוֵּל
		נְמַשֵּׁל	מְשַׁל	מְשַׁל		
Partisip Aktif						
mt	מְשַׁל		מְמַשֵּׁל	מִתְּמַשֵּׁל	מְמַשֵּׁיל	
ft	מְשַׁלִּים		מְמַשֵּׁלִים	מִתְּמַשֵּׁלִים	מְמַשֵּׁילִים	
mj	מְשַׁלְתִּי		מְמַשֵּׁלְתִּי	מִתְּמַשֵּׁלְתִּי	מְמַשֵּׁילְתִּי	
fj	מְשַׁלְוֹת		מְמַשֵּׁלְוֹת	מִתְּמַשֵּׁלְוֹת	מְמַשֵּׁילְוֹת	
Partisip Pasif						
mt	מְשַׁוֵּל	נְמַשֵּׁל	מְמַשֵּׁל			מְמַשֵּׁל
ft	מְשַׁוֵּלִים	נְמַשֵּׁלִים	מְמַשֵּׁלִים			מְמַשֵּׁלִים
mj	מְשַׁוֵּלָה	נְמַשֵּׁלָתִי	מְמַשֵּׁלָה			מְמַשֵּׁלָה
fj	מְשַׁוֵּלוֹת	נְמַשֵּׁלוֹת	מְמַשֵּׁלוֹת			מְמַשֵּׁלוֹת

Pe Guttural

	Qal (Aktif)	Qal (Statif)	Nif'al	Hif'il	Hof'al
Perfekt					
3 mt	עָמַד	חָזַק	נָעַמַד	הָעָמִיד	הָעָמַד
3 ft	עָמְדָה	חָזְקָה	נָעַמְדָה	הָעָמְדָה	הָעָמְדָה
2 mt	עָמַדְתָּ	חָזַקְתָּ	נָעַמַדְתָּ	הָעָמַדְתָּ	הָעָמַדְתָּ
2 ft	עָמַדְתְּ	חָזַקְתְּ	נָעַמַדְתְּ	הָעָמַדְתְּ	הָעָמַדְתְּ
1 nt	עָמַדְתִּי	חָזַקְתִּי	נָעַמַדְתִּי	הָעָמַדְתִּי	הָעָמַדְתִּי
3 nj	עָמְדוּ	חָזְקוּ	נָעַמְדוּ	הָעָמְדוּ	הָעָמְדוּ
2 mj	עָמַדְתֶּם	חָזַקְתֶּם	נָעַמַדְתֶּם	הָעָמַדְתֶּם	הָעָמַדְתֶּם
2 fj	עָמַדְתֶּן	חָזַקְתֶּן	נָעַמַדְתֶּן	הָעָמַדְתֶּן	הָעָמַדְתֶּן
1 nj	עָמַדְנוּ	חָזַקְנוּ	נָעַמַדְנוּ	הָעָמַדְנוּ	הָעָמַדְנוּ
Imperfekt					
3 mt	יַעֲמֹד	יִחַזֵּק	יַעֲמֹד	יַעֲמִיד	יַעֲמֹד
3 ft	תַּעֲמֹד	תִּחַזֵּק	תַּעֲמֹד	תַּעֲמִיד	תַּעֲמֹד
2 mt	תַּעֲמֹד	תִּחַזֵּק	תַּעֲמֹד	תַּעֲמִיד	תַּעֲמֹד
2 ft	תַּעֲמְדִי	תִּחַזְּקִי	תַּעֲמְדִי	תַּעֲמִידִי	תַּעֲמְדִי
1 nt	אֶעֱמֹד	אֶחַזֵּק	אֶעֱמֹד	אֶעֱמִיד	אֶעֱמֹד
3 mj	יַעֲמְדוּ	יִחַזְּקוּ	יַעֲמְדוּ	יַעֲמִידוּ	יַעֲמְדוּ
3 fj	תַּעֲמַדְנָה	תִּחַזְּקְנָה	תַּעֲמַדְנָה	תַּעֲמַדְנָה	תַּעֲמַדְנָה
2 mj	תַּעֲמְדוּ	תִּחַזְּקוּ	תַּעֲמְדוּ	תַּעֲמִידוּ	תַּעֲמְדוּ
2 fj	תַּעֲמַדְנָה	תִּחַזְּקְנָה	תַּעֲמַדְנָה	תַּעֲמַדְנָה	תַּעֲמַדְנָה
1 nj	נַעֲמֹד	נִחַזֵּק	נַעֲמֹד	נַעֲמִיד	נַעֲמֹד

Imperatif

2 mt	עֲמֹד	חֹזֵק	הֲעֲמֹד	הֲעֲמֹד
2 ft	עֲמֹדִי	חֹזְקִי	הֲעֲמֹדִי	הֲעֲמִידִי
2 mj	עֲמֹדוּ	חֹזְקוּ	הֲעֲמֹדוּ	הֲעֲמִידוּ
2 fj	עֲמֹדְנָה	חֹזְקְנָה	הֲעֲמֹדְנָה	הֲעֲמִידְנָה

Infinitif Konstruk

	עֲמֹד	הֲעֲמֹד	הֲעֲמִיד
--	-------	---------	----------

Infinitif Absolut

	עֲמֹדָא	נִעְמָד	הֲעֲמֹד	הֲעֲמָד
--	---------	---------	---------	---------

Partisip Aktif

mt	עֹמֵד	מֵעֹמֵד
ft	עֹמְדִים	מֵעֹמְדִים
mj	עֹמְדֹת	מֵעֹמְדֹת
fj	עֹמְדוֹת	מֵעֹמְדוֹת

Partisip Pasif

mt	עֲמוּדָא	נִעְמָדָא	מֵעֲמוּדָא
ft	עֲמוּדִים	נִעְמָדִים	מֵעֲמוּדִים
mj	עֲמוּדָה	נִעְמָדָה	מֵעֲמוּדָה
fj	עֲמוּדוֹת	נִעְמָדוֹת	מֵעֲמוּדוֹת

Pe Alef

Qal Perfekt			
3 mt	אָכַל	אָמַר	
3 ft	אָכְלָה	אָמְרָה	
2 mt	אָכַלְתָּ	אָמַרְתָּ	
2 ft	אָכַלְתְּ	אָמַרְתְּ	
1 nt	אָכַלְתִּי	אָמַרְתִּי	
3 nj	אָכְלוּ	אָמְרוּ	
2 mj	אָכַלְתֶּם	אָמַרְתֶּם	
2 fj	אָכַלְתֶּן	אָמַרְתֶּן	
1 nj	אָכַלְנוּ	אָמַרְנוּ	
Imperfekt			
3 mt	יֹאכַל	יֹאמַר	וַיֹּאמֶר
3 ft	תֹּאכַל	תֹּאמַר	וַתֹּאמֶר
2 mt	תֹּאכַל	תֹּאמַר	וַתֹּאמֶר
2 ft	תֹּאכְלִי	תֹּאמְרִי	וַתֹּאמְרִי
1 nt	אֲכַל	אֲמַר	וְאֲמַר
3 mj	יֹאכְלוּ	יֹאמְרוּ	וַיֹּאמְרוּ
3 fj	תֹּאכְלֶנָּה	תֹּאמְרֶנָּה	וַתֹּאמְרֶנָּה
2 mj	תֹּאכְלוּ	תֹּאמְרוּ	וַתֹּאמְרוּ
2 fj	תֹּאכְלֶנָּה	תֹּאמְרֶנָּה	וַתֹּאמְרֶנָּה
1 nj	נֹאכַל	נֹאמַר	וַנֹּאמֶר

Imperatif		
2 mt	אֲכַל	אֲמַר
2 ft	אֲכַלְי	אֲמַרְי
2 mj	אֲכַלְוּ	אֲמַרְוּ
2 fj	אֲכַלְנָה	אֲמַרְנָה
Infinitif Konstruk		
	אֲכַל	אֲמַר
Infinitif Absolut		
	אֲכֹל	אֲמֹר
Partisip Aktif		
mt	אֹכֵל	אֹמֵר
ft	אֹכְלִים	אֹמְרִים
mj	אֹכְלֵה	אֹמְרֵה
fj	אֹכְלוֹת	אֹמְרוֹת
Partisip Pasif		
mt	אֲכֹל	
ft	אֲכֹלִים	
mj	אֲכֹלֵה	
fj	אֲכֹלוֹת	

Ayin Guttural

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
	Perfekt						
3 mt	בָּחַר	נִבְחַר	בָּרַךְ	בִּרְךָ	הִתְבָּרַךְ	הִבְחִיר	הִבְחַר
3 ft	בָּחַרָה	נִבְחַרְהָ	בָּרְכָה	בִּרְכֵה	הִתְבָּרְכֵה	הִבְחִירָה	הִבְחַרְהָ
2 mt	בָּחַרְתָּ	נִבְחַרְתָּ	בָּרַכְתָּ	בִּרְכַתָּ	הִתְבָּרַכְתָּ	הִבְחַרְתָּ	הִבְחַרְתָּ
2 ft	בָּחַרְתְּ	נִבְחַרְתְּ	בָּרַכְתְּ	בִּרְכַתְּ	הִתְבָּרַכְתְּ	הִבְחַרְתְּ	הִבְחַרְתְּ
1 nt	בָּחַרְתִּי	נִבְחַרְתִּי	בָּרַכְתִּי	בִּרְכַתִּי	הִתְבָּרַכְתִּי	הִבְחַרְתִּי	הִבְחַרְתִּי
3 nj	בָּחַרוּ	נִבְחַרוּ	בָּרְכוּ	בִּרְכוּ	הִתְבָּרְכוּ	הִבְחִירוּ	הִבְחַרוּ
2 mj	בָּחַרְתֶּם	נִבְחַרְתֶּם	בָּרַכְתֶּם	בִּרְכַתֶּם	הִתְבָּרַכְתֶּם	הִבְחַרְתֶּם	הִבְחַרְתֶּם
2 fj	בָּחַרְתֶּן	נִבְחַרְתֶּן	בָּרַכְתֶּן	בִּרְכַתֶּן	הִתְבָּרַכְתֶּן	הִבְחַרְתֶּן	הִבְחַרְתֶּן
1 nj	בָּחַרְנוּ	נִבְחַרְנוּ	בָּרַכְנוּ	בִּרְכַנוּ	הִתְבָּרַכְנוּ	הִבְחַרְנוּ	הִבְחַרְנוּ
	Imperfekt						
3 mt	יִבְחַר	יִבְחַר	יִבְרַךְ	יִבְרַךְ	יִתְבָּרַךְ	יִבְחִיר	יִבְחַר
3 ft	תִּבְחַר	תִּבְחַר	תִּבְרַךְ	תִּבְרַךְ	תִּתְבָּרַךְ	תִּבְחִיר	תִּבְחַר
2 mt	תִּבְחַר	תִּבְחַר	תִּבְרַךְ	תִּבְרַךְ	תִּתְבָּרַךְ	תִּבְחִיר	תִּבְחַר
2 ft	תִּבְחַרִּי	תִּבְחַרִּי	תִּבְרַכִּי	תִּבְרַכִּי	תִּתְבָּרַכִּי	תִּבְחִירִי	תִּבְחַרִּי
1 nt	אִבְחַר	אִבְחַר	אִבְרַךְ	אִבְרַךְ	אִתְבָּרַךְ	אִבְחִיר	אִבְחַר
3 mj	יִבְחַרוּ	יִבְחַרוּ	יִבְרְכוּ	יִבְרְכוּ	יִתְבָּרְכוּ	יִבְחִירוּ	יִבְחַרוּ
3 fj	תִּבְחַרְנָה	תִּבְחַרְנָה	תִּבְרַכְנָה	תִּבְרַכְנָה	תִּתְבָּרַכְנָה	תִּבְחִרְנָה	תִּבְחַרְנָה
2 mj	תִּבְחַרוּ	תִּבְחַרוּ	תִּבְרְכוּ	תִּבְרְכוּ	תִּתְבָּרְכוּ	תִּבְחִירוּ	תִּבְחַרוּ
2 fj	תִּבְחַרְנָה	תִּבְחַרְנָה	תִּבְרַכְנָה	תִּבְרַכְנָה	תִּתְבָּרַכְנָה	תִּבְחִרְנָה	תִּבְחַרְנָה
1 nj	נִבְחַר	נִבְחַר	נִבְרַךְ	נִבְרַךְ	נִתְבָּרַךְ	נִבְחִיר	נִבְחַר

Imperatif							
2 mt	בְּחַר	הַבְּחַר	בְּרַחֵךְ	הִתְבַּרְּךְ	הַבְּחַר		
2 ft	בְּחַרְי	הַבְּחַרְי	בְּרַחֲכֵי	הִתְבַּרְּכֵי	הַבְּחַרְי		
2 mj	בְּחַרוּ	הַבְּחַרוּ	בְּרַחוּ	הִתְבַּרְּכוּ	הַבְּחַרוּ		
2 fj	בְּחַרְנָה	הַבְּחַרְנָה	בְּרַחֲנָה	הִתְבַּרְּכְנָה	הַבְּחַרְנָה		
Infinitif Konstruk							
	בְּחַר	הַבְּחַר	בְּרַחֵךְ	בְּרַחֵךְ	הִתְבַּרְּךְ	הַבְּחַר	הַבְּחַר
Infinitif Absolut							
	בְּחַוֵּר	נְבַחֵר	בְּרַחֵךְ	הִתְבַּרְּךְ	הַבְּחַר	הַבְּחַר	
Partisip Aktif							
mt	בְּחַר		מְבַרְּךְ	מִתְבַּרְּךְ	מְבַחֵר		
ft	בְּחַרִים		מְבַרְּכִים	מִתְבַּרְּכִים	מְבַחֵרִים		
mj	בְּחַרְה		מְבַרְּכָה	מִתְבַּרְּכָה	מְבַחֵרָה		
fj	בְּאַלּוֹת		מְבַרְּכוֹת	מִתְבַּרְּכוֹת	מְבַחֵרוֹת		
Partisip Pasif							
mt	בְּחֻוֵר	נְבַחֵר	מְבַרְּךְ			מְבַחֵר	
ft	בְּחֻוֵרִים	נְבַחֵרִים	מְבַרְּכִים			מְבַחֵרִים	
mj	בְּחֻוֵרָה	נְבַחֵרָה	מְבַרְּכָה			מְבַחֵרָה	
fj	בְּחֻוֵרוֹת	נְבַחֵרוֹת	מְבַרְּכוֹת			מְבַחֵרוֹת	

Lamed Guttural

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hofal
Perfekt							
3 mt	שָׁלַח	נִשְׁלַח	שָׁלַח	שָׁלַח	הִשְׁתַּלַּח	הִשְׁלִיחַ	הִשְׁלַח
3 ft	שָׁלְחָה	נִשְׁלְחָה	שָׁלְחָה	שָׁלְחָה	הִשְׁתַּלַּחְהוּ	הִשְׁלִיחְהוּ	הִשְׁלַחְהוּ
2 mt	שָׁלַחְתָּ	נִשְׁלַחְתָּ	שָׁלַחְתָּ	שָׁלַחְתָּ	הִשְׁתַּלַּחְתָּ	הִשְׁלַחְתָּ	הִשְׁלַחְתָּ
2 ft	שָׁלַחְתְּ	נִשְׁלַחְתְּ	שָׁלַחְתְּ	שָׁלַחְתְּ	הִשְׁתַּלַּחְתְּ	הִשְׁלַחְתְּ	הִשְׁלַחְתְּ
1 nt	שָׁלַחְתִּי	נִשְׁלַחְתִּי	שָׁלַחְתִּי	שָׁלַחְתִּי	הִשְׁתַּלַּחְתִּי	הִשְׁלַחְתִּי	הִשְׁלַחְתִּי
3 nj	שָׁלְחוּ	נִשְׁלְחוּ	שָׁלְחוּ	שָׁלְחוּ	הִשְׁתַּלַּחוּ	הִשְׁלִיחוּ	הִשְׁלַחוּ
2 mj	שָׁלַחְתֶּם	נִשְׁלַחְתֶּם	שָׁלַחְתֶּם	שָׁלַחְתֶּם	הִשְׁתַּלַּחְתֶּם	הִשְׁלַחְתֶּם	הִשְׁלַחְתֶּם
2 fj	שָׁלַחְתֶּן	נִשְׁלַחְתֶּן	שָׁלַחְתֶּן	שָׁלַחְתֶּן	הִשְׁתַּלַּחְתֶּן	הִשְׁלַחְתֶּן	הִשְׁלַחְתֶּן
1 nj	שָׁלַחְנוּ	נִשְׁלַחְנוּ	שָׁלַחְנוּ	שָׁלַחְנוּ	הִשְׁתַּלַּחְנוּ	הִשְׁלַחְנוּ	הִשְׁלַחְנוּ
Imperfekt							
3 mt	יִשְׁלַח	יִשְׁלַח	יִשְׁלַח	יִשְׁלַח	יִשְׁתַּלַּח	יִשְׁלִיחַ	יִשְׁלַח
3 ft	תִּשְׁלַח	תִּשְׁלַח	תִּשְׁלַח	תִּשְׁלַח	תִּשְׁתַּלַּח	תִּשְׁלִיחַ	תִּשְׁלַח
2 mt	תִּשְׁלַחְךָ	תִּשְׁלַחְךָ	תִּשְׁלַחְךָ	תִּשְׁלַחְךָ	תִּשְׁתַּלַּחְךָ	תִּשְׁלַחְךָ	תִּשְׁלַחְךָ
2 ft	תִּשְׁלַחֲךִי	תִּשְׁלַחֲךִי	תִּשְׁלַחֲךִי	תִּשְׁלַחֲךִי	תִּשְׁתַּלַּחֲךִי	תִּשְׁלַחֲךִי	תִּשְׁלַחֲךִי
1 nt	אִשְׁלַח	אִשְׁלַח	אִשְׁלַח	אִשְׁלַח	אִשְׁתַּלַּח	אִשְׁלִיחַ	אִשְׁלַח
3 mj	יִשְׁלְחוּ	יִשְׁלְחוּ	יִשְׁלְחוּ	יִשְׁלְחוּ	יִשְׁתַּלַּחוּ	יִשְׁלִיחוּ	יִשְׁלְחוּ
3 fj	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁתַּלַּחְנָה	תִּשְׁלִיחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה
2 mj	תִּשְׁלַחְוּ	תִּשְׁלַחְוּ	תִּשְׁלַחְוּ	תִּשְׁלַחְוּ	תִּשְׁתַּלַּחְוּ	תִּשְׁלִיחוּ	תִּשְׁלַחְוּ
2 fj	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשְׁתַּלַּחְנָה	תִּשְׁלִיחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה
1 nj	נִשְׁלַח	נִשְׁלַח	נִשְׁלַח	נִשְׁלַח	נִשְׁתַּלַּח	נִשְׁלִיחַ	נִשְׁלַח

Imperatif						
2 mt	שְׁלַח	הִשְׁלַח	שְׁלַח	הִשְׁתַּלַּח	הִשְׁלַח	הִשְׁלַח
2 ft	שְׁלַחֵי	הִשְׁלַחֵי	שְׁלַחֵי	הִשְׁתַּלַּחֵי	הִשְׁלַחֵי	הִשְׁלַחֵי
2 mj	שְׁלַחוּ	הִשְׁלַחוּ	שְׁלַחוּ	הִשְׁתַּלַּחוּ	הִשְׁלַחוּ	הִשְׁלַחוּ
2 fj	שְׁלַחְנָה	הִשְׁלַחְנָה	שְׁלַחְנָה	הִשְׁתַּלַּחְנָה	הִשְׁלַחְנָה	הִשְׁלַחְנָה
Infinitif Konstruk						
	שְׁלַח	הִשְׁלַח	שְׁלַח	שְׁלַח	הִשְׁתַּלַּח	הִשְׁלִיחַ
	שְׁלֹוֹחַ	נְשִׁלֹוֹחַ	שְׁלַח	שְׁלַח	הִשְׁתַּלַּח	הִשְׁלַח
Infinitif Absolut						
	שְׁלֹוֹחַ	נְשִׁלֹוֹחַ	שְׁלַח	שְׁלַח	הִשְׁתַּלַּח	הִשְׁלַח
		הִשְׁלִיחַ				
Partisip Aktif						
mt	שְׁלַח	מְשַׁלַּח	מְשַׁלַּח	מְשַׁתַּלַּח	מְשַׁלִּיחַ	מְשַׁלִּיחַ
ft	שְׁלַחִים	מְשַׁלַּחִים	מְשַׁלַּחִים	מְשַׁתַּלַּחִים	מְשַׁלִּיחִים	מְשַׁלִּיחִים
mj	שְׁלַחָה	מְשַׁלַּחָה	מְשַׁלַּחָה	מְשַׁתַּלַּחָה	מְשַׁלִּיחָה	מְשַׁלִּיחָה
fj	שְׁלַחֹות	מְשַׁלַּחֹות	מְשַׁלַּחֹות	מְשַׁתַּלַּשׁוֹת	מְשַׁלִּיחוֹת	מְשַׁלִּיחוֹת
Partisip Pasif						
mt	שְׁלֹוֹחַ	נְשִׁלַּח	מְשַׁלַּח	מְשַׁלַּח	מְשַׁלַּח	מְשַׁלַּח
ft	שְׁלֹוֹחִים	נְשִׁלַּחִים	מְשַׁלַּחִים	מְשַׁלַּחִים	מְשַׁלַּחִים	מְשַׁלַּחִים
mj	שְׁלֹוֹחָה	נְשִׁלַּחָה	מְשַׁלַּחָה	מְשַׁלַּחָה	מְשַׁלַּחָה	מְשַׁלַּחָה
fj	שְׁלֹוֹחוֹת	נְשִׁלַּחוֹת	מְשַׁלַּחוֹת	מְשַׁלַּחוֹת	מְשַׁלַּחוֹת	מְשַׁלַּחוֹת

Lamed Alef

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
Perfekt							
3 mt	מָצָא	נִמְצָא	מָצָא	מָצָא	הִתְמַצָּא	הִמְצִיא	הִמְצָא
3 ft	מָצָאָה	נִמְצָאָה	מָצָאָה	מָצָאָה	הִתְמַצָּאָה	הִמְצִיאָה	הִמְצָאָה
2 mt	מָצָאתָ	נִמְצָאתָ	מָצָאתָ	מָצָאתָ	הִתְמַצָּאתָ	הִמְצִיאתָ	הִמְצָאתָ
2 ft	מָצָאתְּ	נִמְצָאתְּ	מָצָאתְּ	מָצָאתְּ	הִתְמַצָּאתְּ	הִמְצִיאתְּ	הִמְצָאתְּ
1 nt	מָצָאתִי	נִמְצָאתִי	מָצָאתִי	מָצָאתִי	הִתְמַצָּאתִי	הִמְצִיאתִי	הִמְצָאתִי
3 nj	מָצְאוּ	נִמְצְאוּ	מָצְאוּ	מָצְאוּ	הִתְמַצָּאוּ	הִמְצִיאוּ	הִמְצְאוּ
2 mj	מָצְאתֶם	נִמְצְאתֶם	מָצְאתֶם	מָצְאתֶם	הִתְמַצָּאתֶם	הִמְצִיאתֶם	הִמְצְאתֶם
2 fj	מָצְאתֶן	נִמְצְאתֶן	מָצְאתֶן	מָצְאתֶן	הִתְמַצָּאתֶן	הִמְצִיאתֶן	הִמְצְאתֶן
1 nj	מָצְאוּנִי	נִמְצְאוּנִי	מָצְאוּנִי	מָצְאוּנִי	הִתְמַצָּאוּנִי	הִמְצִיאוּנִי	הִמְצְאוּנִי
Imperfekt							
3 mt	יִמְצָא	יִמְצָא	יִמְצָא	יִמְצָא	יִתְמַצָּא	יִמְצִיא	יִמְצָא
3 ft	תִּמְצָא	תִּמְצָא	תִּמְצָא	תִּמְצָא	תִּתְמַצָּא	תִּמְצִיא	תִּמְצָא
2 mt	תִּמְצָא	תִּמְצָא	תִּמְצָא	תִּמְצָא	תִּתְמַצָּא	תִּמְצִיא	תִּמְצָא
2 ft	תִּמְצָאִי	תִּמְצָאִי	תִּמְצָאִי	תִּמְצָאִי	תִּתְמַצָּאִי	תִּמְצִיאִי	תִּמְצָאִי
1 nt	אִמְצָא	אִמְצָא	אִמְצָא	אִמְצָא	אִתְמַצָּא	אִמְצִיא	אִמְצָא
3 mj	יִמְצְאוּ	יִמְצְאוּ	יִמְצְאוּ	יִמְצְאוּ	יִתְמַצָּאוּ	יִמְצִיאוּ	יִמְצְאוּ
3 fj	תִּמְצְאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה	תִּתְמַצָּאוּנָה	תִּמְצִיאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה
2 mj	תִּמְצְאוּ	תִּמְצְאוּ	תִּמְצְאוּ	תִּמְצְאוּ	תִּתְמַצָּאוּ	תִּמְצִיאוּ	תִּמְצְאוּ
2 fj	תִּמְצְאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה	תִּתְמַצָּאוּנָה	תִּמְצִיאוּנָה	תִּמְצְאוּנָה
1 nj	נִמְצָא	נִמְצָא	נִמְצָא	נִמְצָא	נִתְמַצָּא	נִמְצִיא	נִמְצָא

Imperatif

2 mt	מְצַא	הַמְצֵא	מְצֵא	הִתְמַצֵּא	הַמְצֵא
2 ft	מְצַאִי	הַמְצֵאִי	מְצֵאִי	הִתְמַצֵּאִי	הַמְצֵאִי
2 mj	מְצַאוּ	הַמְצֵאוּ	מְצֵאוּ	הִתְמַצֵּאוּ	הַמְצֵאוּ
2 fj	מְצַאנָה	הַמְצֵאנָה	מְצֵאנָה	הִתְמַצֵּאנָה	הַמְצֵאנָה

Infinitif Konstruk

	מְצַא	הַמְצֵא	מְצֵא	מְצֵא	הִתְמַצֵּא	הַמְצֵא	הַמְצֵא
--	-------	---------	-------	-------	------------	---------	---------

Infinitif Absolut

	מְצַוֵּא	נְמַצֵּא	מְצֵא	מְצֵא	הִתְמַצֵּא	הַמְצֵא	הַמְצֵא
--	----------	----------	-------	-------	------------	---------	---------

Partisip Aktif

mt	מְצֵא	מְמַצֵּא	מִתְמַצֵּא	מְמַצֵּא
ft	מְצֵאִים	מְמַצֵּאִים	מִתְמַצֵּאִים	מְמַצֵּאִים
mj	מְצֵאוֹת	מְמַצֵּאוֹת	מִתְמַצֵּאוֹת	מְמַצֵּאוֹת
fj	מְצֵאוֹת	מְמַצֵּאוֹת	מִתְמַצֵּאוֹת	מְמַצֵּאוֹת

Partisip Pasif

mt	מְצֻוֵּא	נְמַצֵּא	מְמַצֵּא	מְמַצֵּא
ft	מְצֻוֵּאִים	נְמַצֵּאִים	מְמַצֵּאִים	מְמַצֵּאִים
mj	מְצֻוֵּאוֹת	נְמַצֵּאוֹת	מְמַצֵּאוֹת	מְמַצֵּאוֹת
fj	מְצֻוֵּאוֹת	נְמַצֵּאוֹת	מְמַצֵּאוֹת	מְמַצֵּאוֹת

Lamed He

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
Perfekt							
3 mt	גָּלָה	נִגְלָה	גָּלָה	גָּלָה	הִתְגַּלָּה	הִגְלָה	הִגְלָה
3 ft	גָּלְתָה	נִגְלְתָה	גָּלְתָה	גָּלְתָה	הִתְגַּלְתָּה	הִגְלְתָה	הִגְלְתָה
2 mt	גָּלִיתְ	נִגְלִיתְ	גָּלִיתְ	גָּלִיתְ	הִתְגַּלִּיתְ	הִגְלִיתְ	הִגְלִיתְ
2 ft	גָּלִיתְ	נִגְלִיתְ	גָּלִיתְ	גָּלִיתְ	הִתְגַּלִּיתְ	הִגְלִיתְ	הִגְלִיתְ
1 nt	גָּלִיתִי	נִגְלִיתִי	גָּלִיתִי	גָּלִיתִי	הִתְגַּלִּיתִי	הִגְלִיתִי	הִגְלִיתִי
3 nj	גָּלוּ	נִגְלוּ	גָּלוּ	גָּלוּ	הִתְגַּלוּ	הִגְלוּ	הִגְלוּ
2 mj	גָּלִיתֶם	נִגְלִיתֶם	גָּלִיתֶם	גָּלִיתֶם	הִתְגַּלִּיתֶם	הִגְלִיתֶם	הִגְלִיתֶם
2 fj	גָּלִיתֶן	נִגְלִיתֶן	גָּלִיתֶן	גָּלִיתֶן	הִתְגַּלִּיתֶן	הִגְלִיתֶן	הִגְלִיתֶן
1 nj	גָּלִינוּ	נִגְלִינוּ	גָּלִינוּ	גָּלִינוּ	הִתְגַּלִּינוּ	הִגְלִינוּ	הִגְלִינוּ
Imperfekt							
3 mt	יִגְלֶה	יִגְלֶה	יִגְלֶה	יִגְלֶה	יִתְגַּלֶּה	יִגְלֶה	יִגְלֶה
3 ft	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּתְגַּלֶּה	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה
2 mt	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּתְגַּלֶּה	תִּגְלֶה	תִּגְלֶה
2 ft	תִּגְלִי	תִּגְלִי	תִּגְלִי	תִּגְלִי	תִּתְגַּלִּי	תִּגְלִי	תִּגְלִי
1 nt	אִגְלֶה	אִגְלֶה	אִגְלֶה	אִגְלֶה	אִתְגַּלֶּה	אִגְלֶה	אִגְלֶה
3 mj	יִגְלוּ	יִגְלוּ	יִגְלוּ	יִגְלוּ	יִתְגַּלוּ	יִגְלוּ	יִגְלוּ
3 fj	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה	תִּתְגַּלִּינָה	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה
2 mj	תִּגְלוּ	תִּגְלוּ	תִּגְלוּ	תִּגְלוּ	תִּתְגַּלוּ	תִּגְלוּ	תִּגְלוּ
2 fj	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה	תִּתְגַּלִּינָה	תִּגְלִינָה	תִּגְלִינָה
1 nj	נִגְלֶה	נִגְלֶה	נִגְלֶה	נִגְלֶה	נִתְגַּלֶּה	נִגְלֶה	נִגְלֶה

Imperatif						
2 mt	גלה	הגלה	גלה	התגלה	הגלה	
2 ft	גלי	הגלי	גלי	התגלי	הגלי	
2 mj	גלו	הגלו	גלו	התגלו	הגלו	
2 fj	גלינה	הגלינה	גלינה	התגלינה	הגלינה	
Infinitif Konstruk						
	גלות	הגלות	גלות	התגלות	הגלות	הגלות
Infinitif Absolut						
	גלה	נגלה	גלה	גלה	התגלה	הגלה
Partisip Aktif						
mt	גלה		מגלה	מתגלה	מגלה	
ft	גלים		מגלים	מתגלים	מגלים	
mj	גלה		מגלה	מתגלה	מגלה	
fj	גלות		מגלות	מתגלות	מגלות	
Partisip Pasif						
mt	גלי	נגלה	מגלה		מגלה	
ft	גליים	נגלים	מגלים		מגלים	
mj	גלוינה	נגלה	מגלה		מגלה	
fj	גלויות	נגלות	מגלות		מגלות	

Pe Nun

	Qal	Qal	Qal	Qal	Nifal	Hifil	Hofal
	Perfekt						
	נָפַל	נָגַשׁ	נָתַן	לָקַח	נָגַשׁ	הִגִּישׁ	הִגִּישׁ
3 mt	נָפַל	נָגַשׁ	נָתַן	לָקַח	נָגַשׁ	הִגִּישׁ	הִגִּישׁ
3 ft	נִפְּלָה	נִגְּשָׁה	נָתַנָּה	לָקַחְהָ	נִגְּשָׁה	הִגִּישָׁה	הִגְּשָׁה
2 mt	נִפְּלֹתָ	נִגְּשָׁתָּ	נָתַתָּ	לָקַחְתָּ	נִגְּשָׁתָּ	הִגִּישָׁתָּ	הִגְּשָׁתָּ
2 ft	נִפְּלֹתְהִי	נִגְּשָׁתְהִי	נָתַתְהִי	לָקַחְתְהִי	נִגְּשָׁתְהִי	הִגִּישָׁתְהִי	הִגְּשָׁתְהִי
1 nt	נִפְּלֹתִי	נִגְּשָׁתִי	נָתַתִּי	לָקַחְתִּי	נִגְּשָׁתִי	הִגִּישָׁתִי	הִגְּשָׁתִי
3 nj	נִפְּלוּ	נִגְּשׂוּ	נָתְנוּ	לָקְחוּ	נִגְּשׂוּ	הִגִּישׂוּ	הִגְּשׂוּ
2 mj	נִפְּלֹתֶם	נִגְּשָׁתֶם	נָתַתֶּם	לָקַחְתֶּם	נִגְּשָׁתֶם	הִגִּישָׁתֶם	הִגְּשָׁתֶם
2 fj	נִפְּלֹתֵיכֶם	נִגְּשָׁתֵיכֶם	נָתַתֵּיכֶם	לָקַחְתֵּיכֶם	נִגְּשָׁתֵיכֶם	הִגִּישָׁתֵיכֶם	הִגְּשָׁתֵיכֶם
1 nj	נִפְּלוּנִי	נִגְּשׂוּנִי	נָתְנוּנִי	לָקְחוּנִי	נִגְּשׂוּנִי	הִגִּישׂוּנִי	הִגְּשׂוּנִי
	Imperfekt						
3 mt	יִפֹּל	יִגֹּשׁ	יִתֵּן	יִקַּח	יִנְגֹּשׁ	יִגִּישׁ	יִגִּישׁ
3 ft	תִּפֹּל	תִּגֹּשׁ	תִּתֵּן	תִּקַּח	תִּנְגֹּשׁ	תִּגִּישׁ	תִּגִּישׁ
2 mt	תִּפֹּל	תִּגֹּשׁ	תִּתֵּן	תִּקַּח	תִּנְגֹּשׁ	תִּגִּישׁ	תִּגִּישׁ
2 ft	תִּפְּלִי	תִּגְּשִׁי	תִּתְּנִי	תִּקְחִי	תִּנְגְּשִׁי	תִּגִּישִׁי	תִּגְּשִׁי
1 nt	אִפֹּל	אִגֹּשׁ	אִתֵּן	אִקַּח	אִנְגֹּשׁ	אִגִּישׁ	אִגִּישׁ
3 mj	יִפְּלוּ	יִגְּשׂוּ	יִתְּנוּ	יִקְחוּ	יִנְגְּשׂוּ	יִגִּישׂוּ	יִגִּישׂוּ
3 fj	תִּפְּלוּנָה	תִּגְּשׂוּנָה	תִּתְּנוּנָה	תִּקְחוּנָה	תִּנְגְּשׂוּנָה	תִּגִּישׂוּנָה	תִּגִּישׂוּנָה
2 mj	תִּפְּלוּ	תִּגְּשׂוּ	תִּתְּנוּ	תִּקְחוּ	תִּנְגְּשׂוּ	תִּגִּישׂוּ	תִּגִּישׂוּ

2 fj	תפֿלֿנֿה	תגֿשֿנֿה	תתנֿה	תקֿחֿנֿה	תנֿגֿשֿנֿה	תגֿישֿנֿה	תגֿשֿנֿה
1 nj	נפֿל	נגֿש	נתן	נקח	נגש	גיש	גש
Imperatif							
2 mt	נפֿל	גש	תן	קח	הנגש	הגיש	הגש
2 ft	נפֿלי	גשי	תני	קחי	הנגשי	הגשי	הגיש
2 mj	נפֿלו	גשו	תנו	קחו	הנגשו	הגשו	הגישו
2 fj	נפֿלֿנֿה	גֿשֿנֿה	תנֿה	קחֿנֿה	הנֿגֿשֿנֿה	הגֿישֿנֿה	הגֿשֿנֿה
Infinitif Konstruk							
	נפֿל	גֿשֿת	תת	קחת	הנֿגֿש	הגֿיש	הגֿש
Infinitif Absolut							
	נפֿול	נגֿוש	נתון	לקֿוח	הנֿגֿש	הגֿש	הגֿש
Partisip Aktif							
mt	נפֿל	נגֿש	נתן	לקֿח		מגֿיש	
ft	נפֿלים	נגֿשים	נתנים	לקֿחים		מגֿישים	
mj	נפֿלה	נגֿשה	נתנה	לקֿחה		מגֿישה	
fj	נפֿלות	נגֿשות	נתנות	לקֿחות		מגֿישות	
Partisip Pasif							
mt	נפֿול				נגֿש		מגֿש
ft	נפֿולים				נגֿשים		מגֿשים
mj	נפֿולה				נגֿשה		מגֿשה
fj	נפֿולות				נגֿשות		מגֿשות

Ayin Waw / Ayin Yod

	Qal	Qal	Qal	Qal	Qal	Nifal	Polel	Hifil	Hofal
	Perfekt								
	קום	שום/שים	מות	בוש	בוא	כון	כון	קום	מות
3 mt	קם	שם	מת	בוש	בא	נכון	כונן	הקים	הומת
3 ft	קמה	שמה	מתה	בושה	באה	נכונה	כוננה	הקימה	הומתה
2 mt	קמת	שמת	מתה	בשת	באת	נכונת	כוננת	הקימות	הומת
2 ft	קמת	שמת	מת	בשת	באת	נכונת	כוננת	הקימות	הומת
1 nt	קמתי	שמתי	מתי	בשתי	באתי	נכונתי	כוננתי	הקימתי	הומתי
3 nj	קמו	שמו	מתו	בושו	באו	נכונו	כננו	הקימו	הומתו
2 mj	קמתם	שמתם	מתם	בשתם	באתם	נכונותם	כוננתם	הקימותם	הומתם
2 fj	קמתן	שמתן	מתן	בשתן	באתן	נכונותן	כוננתן	הקימותן	הומתן
1 nj	קמנו	שמנו	מתנו	בשנו	באנו	נכוננו	כננו	הקימונו	הומתנו
	Imperfekt								
3 mt	יקום	ישים	ימות	יבוש	יבוא	יכון	יכונן	יקים	יומת
3 ft	תקום	תשים	תמות	תבוש	תבוא	תכון	תכונן	תקים	תומת
2 mt	תקום	תשים	תמות	תבוש	תבוא	תכון	תכונן	תקים	תומת
2 ft	תקומי	תשימי	תמותי	תבושי	תבואי	תכוני	תכונני	תקימי	תומתי
1 nt	אקום	אשים	אמות	אבוש	אבוא	אכון	אכונן	אקים	אומת
3 mj	יקומו	ישומו	ימותו	יבושו	יבואו	יכונו	יכוננו	יקימו	יומתו
3 fj	תקומינה	תשימינה	תמותינה	תבושנה	תבואנה	תכונה	תכוננה	תקימנה	תומתנה
2 mj	תקומו	תשימו	תמותו	תבושו	תבואו	תכונו	תכוננו	תקימו	תומתו

2 fj	תְּקוּמִינָה	תְּשִׁימִינָה	תְּמוּתִינָה	תְּבוּשׁ	תְּבוּאָה	תְּפוּנָה	תְּכוּנָה	תְּקִימָה	תְּמוּתָה
1 nj	נְקוּם	נְשִׂים	נְמוּת	נְבוּשׁ	נְבוּאָה	נְפוּן	נְכוּנָן	נְקִים	נְמוּת
Imperatif									
2 mt	קוּם	שִׂים	מוּת	בוּשׁ	בוּא	הַפוּן	פוּנָן	הַקִּים	
2 ft	קוּמִי	שִׁמִּי	מוּתִי	בוּשִׁי	בוּאִי	הַפוּנִי	פוּנָנִי	הַקִּימִי	
2 mj	קוּמוּ	שִׁימוּ	מוּתוּ	בוּשׁוּ	בוּאוּ	הַפוּנוּ	פוּנָנוּ	הַקִּימוּ	
2 fj	קִמְנָה	שִׁמְנָה	מוּתְנָה	בוּשְׁנָה	בוּאנָה	הַפוּנָה	פוּנָנָה	הַקִּמְנָה	
Infinitif Konstruk									
	קוּם	שׁוּם	מוּת	בוּשׁ	בוּא	הַפוּן	פוּנָן	הַקִּים	הוּמָת
Infinitif Absolut									
	קוּם	שׁוּם	מוּת	בוּשׁ	בוּא	הַפוּן	פוּנָן	הַקִּים	הוּמָת
Partisip Aktif									
mt	קָם	שָׁם	מוּת	בוּשׁ	בוּא		מוּכּוּנָן	מוּקִים	
ft	קָמִים	שָׁמִים	מוּתִים	בוּשִׁים	בוּאִים		מוּכּוּנָנִים	מוּקִימִים	
mj	קָמָה	שָׁמָם	מוּתָה	בוּשָׁה	בוּאָה		מוּכּוּנָנָה	מוּקִימָה	
fj	קָמוּת	שָׁמוּת	מוּתוּת	בוּשוּת	בוּאוּת		מוּכּוּנָנוּת	מוּקִימוּת	
Partisip Pasif									
mt						נְכוּן			מוּמָת
ft						נְכוּנִים			מוּמָתִים
mj						נְכוּנָה			מוּמָתָה
fj						נְכוּנוּת			מוּמָתוּת

Pe Waw / Pe Yod

	Qal	Qal	Nif'al	Hif'il	Hof'al	Qal	Hif'il
Perfekt							
	יָשַׁב	יָרָא	יָשַׁב	יָשַׁב	יָשַׁב	יָטַב	יָטַב
3 mt	יָשַׁב	יָרָא	נוֹשַׁב	הוֹשִׁיב	הוֹשַׁב	יָטַב	הִיטִיב
3 ft	יָשְׁבָה	יָרְאָה	נוֹשְׁבָה	הוֹשִׁיבָה	הוֹשַׁבָה	יָטְבָה	הִיטִיבָה
2 mt	יָשַׁבְתָּ	יָרַאתָ	נוֹשַׁבְתָּ	הוֹשַׁבְתָּ	הוֹשַׁבְתָּ	יָטַבְתָּ	הִיטַבְתָּ
2 ft	יָשַׁבְתְּ	יָרַאתְךָ	נוֹשַׁבְתְּ	הוֹשַׁבְתְּ	הוֹשַׁבְתְּ	יָטַבְתְּ	הִיטַבְתְּ
1 nt	יָשַׁבְתִּי	יָרַאתִי	נוֹשַׁבְתִּי	הוֹשַׁבְתִּי	הוֹשַׁבְתִּי	יָטַבְתִּי	הִיטַבְתִּי
3 nj	יָשְׁבוּ	יָרְאוּ	נוֹשְׁבוּ	הוֹשִׁיבוּ	הוֹשַׁבוּ	יָטְבוּ	הִיטִיבוּ
2 mj	יָשַׁבְתֶּם	יָרַאתֶם	נוֹשַׁבְתֶּם	הוֹשַׁבְתֶּם	הוֹשַׁבְתֶּם	יָטַבְתֶּם	הִיטַבְתֶּם
2 fj	יָשַׁבְתֶּן	יָרַאתֶן	נוֹשַׁבְתֶּן	הוֹשַׁבְתֶּן	הוֹשַׁבְתֶּן	יָטַבְתֶּן	הִיטַבְתֶּן
1 nj	יָשַׁבְנוּ	יָרַאנוּ	נוֹשַׁבְנוּ	הוֹשַׁבְנוּ	הוֹשַׁבְנוּ	יָטַבְנוּ	הִיטַבְנוּ
Imperfekt							
	יֹשֵׁב	יִרְאֶה	יֹשֵׁב	יֹשִׁיב	יֹשֵׁב	יִטַּב	יִטַּב
3 mt	יֹשֵׁב	יִרְאֶה	יֹשֵׁב	יֹשִׁיב	יֹשֵׁב	יִטַּב	יִטַּב
3 ft	תֹּשֵׁב	תִּירְאֶה	תֹּשֵׁב	תֹּשִׁיב	תֹּשֵׁב	תִּיטַּב	תִּיטַּב
2 mt	תֹּשֵׁב	תִּירְאֶה	תֹּשֵׁב	תֹּשִׁיב	תֹּשֵׁב	תִּיטַּב	תִּיטַּב
2 ft	תֹּשְׁבִי	תִּירְאִי	תֹּשְׁבִי	תֹּשִׁיבִי	תֹּשְׁבִי	תִּיטְבִי	תִּיטְבִי
1 nt	אֹשֵׁב	אִירְאֶה	אֹשֵׁב	אֹשִׁיב	אֹשֵׁב	אִיטַּב	אִיטַּב
3 mj	יֹשְׁבוּ	יִרְאוּ	יֹשְׁבוּ	יֹשִׁיבוּ	יֹשְׁבוּ	יִיטְבוּ	יִיטְבוּ
3 fj	תֹּשְׁבְנָה	תִּירְאֶנָּה	תֹּשְׁבְנָה	תֹּשִׁיבְנָה	תֹּשְׁבְנָה	תִּיטְבְּנָה	תִּיטְבְּנָה
2 mj	תֹּשְׁבוּ	תִּירְאוּ	תֹּשְׁבוּ	תֹּשִׁיבוּ	תֹּשְׁבוּ	תִּיטְבוּ	תִּיטְבוּ
2 fj	תֹּשְׁבְנָה	תִּירְאֶנָּה	תֹּשְׁבְנָה	תֹּשִׁיבְנָה	תֹּשְׁבְנָה	תִּיטְבְּנָה	תִּיטְבְּנָה

1 nj	נָשָׁב	נִרְאָה	נִשְׁבַּב	נוֹשֵׁב	נוֹשֵׁב	נִטָּב	נִיטָּב
Imperatif							
2 mt	שֶׁב	יִרְאֵה	הִנְשִׁב	הוֹשִׁב		יִטֵּב	הִיטֵב
2 ft	שְׁבִי	יִרְאֵי	הִנְשִׁבִי	הוֹשִׁיבִי		יִטְבִּי	הִיטְבִּי
2 mj	שְׁבוּ	יִרְאוּ	הִנְשִׁבוּ	הוֹשִׁיבוּ		יִטְבוּ	הִיטְבוּ
2 fj	שְׁבַנְה	יִרְאֶנְה	הִנְשִׁבְנְה	הוֹשִׁבְנְה		יִטְבְּנְה	הִיטְבְּנְה
Infinitif Konstruk							
	שֶׁבֶת	יִרְאֶה	הִנְשִׁב	הוֹשִׁיב	הוֹשִׁב	יִטֵּב	הִיטֵב
Infinitif Absolut							
	יִשׁוּב		הִנְשִׁב	הוֹשִׁב	הוֹשִׁב	יִטְוֵב	הִיטֵב
Partisip Aktif							
mt	יֹשֵׁב	יֹרְאָה		מוֹשִׁיב		יֹטֵב	מִיטֵיב
ft	יֹשְׁבִים			מוֹשִׁיבִים		יֹטְבִים	מִיטְיִבִים
mj	יֹשְׁבֵה			מוֹשִׁיבֵה		יֹטְבֵה	מִיטְיִבֵה
fj	יֹשְׁבֹת			מוֹשִׁיבֹת		יֹטְבֹת	מִיטְיִבֹת
Partisip Pasif							
mt			נוֹשֵׁב		מוֹשָׁב		
ft			נוֹשְׁבִים		מוֹשָׁבִים		
mj			נוֹשְׁבֵה		מוֹשָׁבֵה		
fj			נוֹשְׁבֹת		מוֹשָׁבֹת		

Ayin Ganda

	Qal	Nif'al	Polel	Polal	Hitpolel	Hif'il	Hof'al
Perfekt							
3 mt	סָב	נָסַב	סִוְבַב	סִוְבַב	הִסְתוּבַב	הִסֵּב	הוּסַב
3 ft	סָבָה	נָסַבָּה	סִוְבַּבָּה	סִוְבַּבָּה	הִסְתוּבַּבָּה	הִסֵּבָה	הוּסַבָּה
2 mt	סָבוּתָ	נָסַבוּתָ	סִוְבַּבְתָּ	סִוְבַּבְתָּ	הִסְתוּבַּבְתָּ	הִסֵּבוּתָ	הוּסַבוּתָ
2 ft	סָבוּתְהוּ	נָסַבוּתְהוּ	סִוְבַּבְתְּהוּ	סִוְבַּבְתְּהוּ	הִסְתוּבַּבְתְּהוּ	הִסֵּבוּתְהוּ	הוּסַבוּתְהוּ
1 nt	סָבוּתִי	נָסַבוּתִי	סִוְבַּבְתִּי	סִוְבַּבְתִּי	הִסְתוּבַּבְתִּי	הִסֵּבוּתִי	הוּסַבוּתִי
3 nj	סָבוּ	נָסַבוּ	סִוְבַּבוּ	סִוְבַּבוּ	הִסְתוּבַּבוּ	הִסֵּבוּ	הוּסַבוּ
2 mj	סָבוּתְהֶם	נָסַבוּתְהֶם	סִוְבַּבְתְּהֶם	סִוְבַּבְתְּהֶם	הִסְתוּבַּבְתְּהֶם	הִסֵּבוּתְהֶם	הוּסַבוּתְהֶם
2 fj	סָבוּתְהֶן	נָסַבוּתְהֶן	סִוְבַּבְתְּהֶן	סִוְבַּבְתְּהֶן	הִסְתוּבַּבְתְּהֶן	הִסֵּבוּתְהֶן	הוּסַבוּתְהֶן
1 nj	סָבוּנוּ	נָסַבוּנוּ	סִוְבַּבְנוּ	סִוְבַּבְנוּ	הִסְתוּבַּבְנוּ	הִסֵּבוּנוּ	הוּסַבוּנוּ
Imperfekt							
3 mt	יִסֵּב	יִסַּב	יִסְוַבֵּב	יִסְוַבֵּב	יִסְתוּוַבֵּב	יִסֵּב	יּוּסַב
3 ft	תִּסֵּב	תִּסַּב	תִּסְוַבֵּב	תִּסְוַבֵּב	תִּסְתוּוַבֵּב	תִּסֵּב	תּוּסַב
2 mt	תִּסֵּבְהוּ	תִּסַּבְהוּ	תִּסְוַבֵּבְהוּ	תִּסְוַבֵּבְהוּ	תִּסְתוּוַבֵּבְהוּ	תִּסֵּבְהוּ	תּוּסַבְהוּ
2 ft	תִּסֵּבְהֶי	תִּסַּבְהֶי	תִּסְוַבֵּבְהֶי	תִּסְוַבֵּבְהֶי	תִּסְתוּוַבֵּבְהֶי	תִּסֵּבְהֶי	תּוּסַבְהֶי
1 nt	אִסֵּב	אִסַּב	אִסְוַבֵּב	אִסְוַבֵּב	אִסְתוּוַבֵּב	אִסֵּב	אּוּסַב
3 mj	יִסֵּבוּ	יִסַּבוּ	יִסְוַבֵּבוּ	יִסְוַבֵּבוּ	יִסְתוּוַבֵּבוּ	יִסֵּבוּ	יּוּסַבוּ
3 fj	תִּסֵּבְיָנָהּ	תִּסַּבְיָנָהּ	תִּסְוַבֵּבְיָנָהּ	תִּסְוַבֵּבְיָנָהּ	תִּסְתוּוַבֵּבְיָנָהּ	תִּסֵּבְיָנָהּ	תּוּסַבְיָנָהּ
2 mj	תִּסֵּבוּ	תִּסַּבוּ	תִּסְוַבֵּבוּ	תִּסְוַבֵּבוּ	תִּסְתוּוַבֵּבוּ	תִּסֵּבוּ	תּוּסַבוּ
2 fj	תִּסֵּבְיָנָהּ	תִּסַּבְיָנָהּ	תִּסְוַבֵּבְיָנָהּ	תִּסְוַבֵּבְיָנָהּ	תִּסְתוּוַבֵּבְיָנָהּ	תִּסֵּבְיָנָהּ	תּוּסַבְיָנָהּ
1 nj	נִסַּב	נִסַּב	נִסְוַבֵּב	נִסְוַבֵּב	נִסְתוּוַבֵּב	נִסַּב	נּוּסַב

Imperatif						
2 mt	סב	הִסב	סוֹבב	הִסְתוֹבב	הִסב	
2 ft	סבי	הִסְבִּי	סוֹבְבִי	הִסְתוֹבְבִי	הִסְבִּי	
2 mj	סבו	הִסְבוּ	סוֹבְבוּ	הִסְתוֹבְבוּ	הִסְבוּ	
2 fj	סְפִינָה	הִסְפִּינָה	סוֹבְבָנָה	הִסְתוֹבְבָנָה	הִסְפִּינָה	
Infinitif Konstruk						
	סב	הִסב	סוֹבב	סוֹבב	הִסְתוֹבב	הִסב
Infinitif Absolut						
	סָבוּב	הִסב	סוֹבב	סוֹבב	הִסְתוֹבב	הִסב
Partisip Aktif						
mt	סָבב		מְסוֹבב	מְסוֹתוֹבב	מְסב	
ft	סָבְבִים		מְסוֹבְבִים	מְסוֹתוֹבְבִים	מְסְבִים	
mj	סָבְבָה		מְסוֹבְבָה	מְסוֹתוֹבְבָה	מְסָבָה	
fj	סָבְבוֹת		מְסוֹבְבוֹת	מְסוֹתוֹבְבוֹת	מְסָבוֹת	
Partisip Pasif						
mt		נִסָּב	מְסוֹבָב		מוֹסָב	
ft		נִסְבִּים	מְסוֹבְבִים		מוֹסְבִים	
mj		נִסְבָּה	מְסוֹבְבָה		מוֹסְבָּה	
fj		נִסְבוֹת	מְסוֹבְבוֹת		מוֹסְבוֹת	

KUNCI JAWABAN

LATIHAN I

5. a. BeGaD KePaT
b. Jika huruf-huruf tersebut diberi dagesh lene, ketiga huruf tersebut dilafalkan kuat; dan kebalikannya, tanpa dagesh lene, dilafalkan lemah.
c. Huruf-huruf akhir
d. HeAKHReA / Huruf Guttural/Tenggorokan
6. lšll šll wlwz bz lhšyv ydkh ʿl khrvwt nwšvt wʿl ʿm mʿsf mgwym ʿsh mqnh wqnyñ yšvy ʿl tbwr hʿrts
7. Transkripsikan kata-kata berikut ini:
a. yrwšlm	f. šmwʿl	k. zkhryh
b. ʿvrhm	g. ʿkhymlkh	l. šmʿwn
c. srh	h. tsywn	m. bnymyn
d. ytskhq	i. tsfwn	n. rvqh
e. rkhl	j. khvrwn	o. lvnwn

LATIHAN II

1) a) ʿādām	o) ʿāsāf	cc) mīkhā
b) ʿesttēr	p) yefet	dd) nākhûm
c) bilʿām	q) yōsēf	ee) kh ^a vaqqûq
d) binyāmin	r) lāmekh	ff) tsʿfanyā
e) dāwid	s) tel-aviv	gg) khaggay
f) dāniʿēl	t) ʿlīʿezer	hh) zʿkharyā
g) hāgār	u) y ^ʿ šaʿyā	ii) mal ^{ʿa} khî
h) miryām	v) yirm ^ʿ yā	jj) yônātān
i) nātān	w) y ^ʿ khezqēʿl	kk) khermôn
j) n ^ʿ tanʿēl	x) hōšēʿa	ll) š ^ʿ lōmō
k) ʿārārāt	y) yôʿēl	mm) ʿēlī
l) karmel	z) ʿāmōs	nn) rût
m) s ^ʿ dōm	aa) ʿôvadyā	
n) ʿēden	bb) yônā	

- 2) Kita telah mempelajari ʿ dan ʿ yang dapat berfungsi sebagai vokal (*matres lectionis*). Bedakanlah mana ʿ sebagai konsonan dan ʿ sebagai vokal dalam kata-kata di bawah ini.

a) vokal	c) konsonan	e) vokal
b) vokal	d) vokal	f) konsonan

- g) konsonan   h) konsonan   i) vokal
- 3) Bedakanlah mana ʾ sebagai konsonan dan ʾ sebagai vokal dalam kata-kata di bawah ini.
a) konsonan	f) konsonan – konsonan
b) vokal	g) konsonan – vokal
c) vokal	h) konsonan
d) konsonan – vokal	i) vokal
e) konsonan	
- 4) Syewa dalam kata-kata di bawah ini merupakan syewa vokal sederhana, syewa komposita atau syewa tak berbunyi.
- syewa tak berbunyi
  - syewa tak berbunyi
  - syewa vokal sederhana
  - syewa tak berbunyi
  - syewa komposita
  - syewa vokal sederhana – syewa tak berbunyi
  - syewa vokal sederhana
  - syewa tak berbunyi – syewa vokal sederhana
  - syewa vokal sederhana – syewa tak berbunyi
  - syewa tak berbunyi
  - syewa komposita
  - syewa tak berbunyi
  - syewa vokal sederhana
  - syewa vokal sederhana
  - syewa komposita

LATIHAN III

- 1) Termasuk jenis dagesy apa dagesy-dagesy yang terdapat pada kata-kata di bawah ini, dan kemudian transkripsikan.
- dagesy forte   ʾabbā
  - dagesy forte   ʾadderet
  - dagesy forte   ʾayyāl
  - dagesy forte   ʾattā
  - dagesy lene   bāvēl
  - dagesy lene – dagesy forte   bilttî
  - dagesy lene – dagesy forte   gulggōlet
  - dagesy forte   hitppāēl
  - dagesy forte   kherppā
  - dagesy lene   khôkhāv
  - dagesy lene   k^esîl
  - dagesy lene – dagesy forte   kuppar

2) Hubungkanlah kata-kata di bawah ini dengan maqfef.

- a) אֱלֹהִים
- b) אִם-יִוָּכַל
- c) גַּם-יִחַד
- d) אֶת-כָּל-יָרֵק

3)

1 בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:
2 וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וְנָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל-פְּנֵי תְּהוֹם וּרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם:
3 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי-אוֹר:
4 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאוֹר כִּי-טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ:
5 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקְיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם:
7 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרִקְיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מֵעַל לְרִקְיעַ וַיְהִי-כֵן:
8 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרִקְיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:

4)

1 בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים
2 אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:
3 וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וְנָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל-פְּנֵי תְּהוֹם וּרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם:
4 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
5 וַיְהִי-אוֹר:
6 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאוֹר כִּי-טוֹב
7 וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ:
8 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה
9 וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
10 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקְיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם
11 וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם:
12 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרִקְיעַ
13 וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לְרִקְיעַ
14 וַיְהִי-כֵן:

8
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרִקְיעַ שָׁמַיִם
וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:

LATIHAN IV

1)

a) מֶת / י / וִי	i) תִּי / מֶר / שֶׁ
b) מֵה / עֶר	j) יָד / עֵנ
c) אָמַר	k) לָה / לִי
d) נָא	l) שְׁכֶם / כְּתַפֶּ
e) בַּל / בִּ	m) עֵב / רֶ
f) תוֹ / מֵ / חָכ	n) רֵץ / אֵ / הֶ
g) דָּ / בֵּר / הֶ	o) לִי / שְׁמֵר
h) קֹדֶר / קֹדֶר	

2)

a) יִ = qamets	/ מֶת = qamets-khatuf
b) עֶר = qamets-khatuf	/ מֵה = qamets
c) אָמַר = qamets-khatuf	
d) נָא = qamets	
e) בִּ = qamets	
f) חָכ = qamets-khatuf	/ מֵ = qamets
g) בֵּר = qamets	/ דָּ = qamets
h) קֹדֶר = qamets-khatuf	
i) שֶׁ = qamets	/ מֶר = qamets
j) עֵנ = qamets-khatuf	
k) לִי = qamets	/ לָה = qamets
l) כְּתַפֶּ = qamets-khatuf	
m) רֶ = qamets	/ עֵב = qamets
n) הֶ = qamets	/ אֵ = qamets
o) שְׁמֵר = qamets	

3)

1
בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:

2 וְהָאָרֶץ הִתְהַלְּחָה וְבָהּ וְחַשְׁךְ עַל-פְּנֵי תְהוֹם
 וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם:
 3 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר
 וַיְהִי אֹר:
 4 וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת-הָאֹר כִּי טוֹב
 וַיְבַרְכֵל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ:
 5 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ לַיְלָה
 וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד:

LATIHAN V

1) a) הַיָּד	f) הָאֹר	k) הַהֶבֶל
b) הַבְּרִית	g) הָעַם	l) הַיָּאֵר
c) הַשְּׁלוֹם	h) הָרוּחַ	m) הַמְדִינָה
d) הַשָּׁנָה	i) הַחֶרֶב	n) הַמַּיִם
e) הָאָרֶץ	j) הַיְרִיעָה	
- 2) a) הַמֶּלֶךְ = raja itu
b) הַלַּיְלָה = malam itu	k) הָאִשָּׁה = perempuan itu
c) הָעִיר = kota itu	l) הַבַּיִת = rumah itu
d) הַחֹשֶׁךְ = kegelapan itu	m) הָהָר = gunung itu
e) הַהֵיכָל = istana itu	n) הַסּוּס = kuda itu
f) הָאֹר = terang itu	o) הַדְּבָר = firman itu
g) הַיּוֹם = hari itu	p) הַבֵּת = putri itu
h) הָרֹאשׁ = kepala itu	q) הַבֵּן = anak laki-laki itu
i) הָעָפָר = debu itu	r) הָאִם = ibu itu
j) הָאָב = bapak itu	

LATIHAN VI

1) a) בְּמֶלֶךְ	כְּמֶלֶךְ	לְמֶלֶךְ	מִמֶּלֶךְ
b) בְּאֶדְמָה	כְּאֶדְמָה	לְאֶדְמָה	מִאֶדְמָה
c) בְּאֶמֶת	כְּאֶמֶת	לְאֶמֶת	מִאֶמֶת
d) בְּאָדָם	כְּאָדָם	לְאָדָם	מִאָדָם

e)	בְּשִׁמוּאֵל	כְּשִׁמוּאֵל	לְשִׁמוּאֵל	מִשִּׁמוּאֵל
f)	בְּבַיִת	כְּבַיִת	לְבַיִת	מִהַבַּיִת
g)	בְּהִיכֹל	כְּהִיכֹל	לְהִיכֹל	מִהִיכֹל
h)	בְּשָׁלוֹם	כְּשָׁלוֹם	לְשָׁלוֹם	מִשָּׁלוֹם
i)	בְּיָד	כְּיָד	לְיָד	מִיָּד
j)	בְּחֶשֶׁד	כְּחֶשֶׁד	לְחֶשֶׁד	מִהַחֶשֶׁד
k)	בְּרוּחַ	כְּרוּחַ	לְרוּחַ	מִרוּחַ
l)	בְּאֶרֶץ	כְּאֶרֶץ	לְאֶרֶץ	מֵאֶרֶץ
m)	בְּעֶפֶר	כְּעֶפֶר	לְעֶפֶר	מִעֶפֶר
n)	בְּפָרִי	כְּפָרִי	לְפָרִי	מִפָּרִי
o)	בְּאֶרֶץ	כְּאֶרֶץ	לְאֶרֶץ	מִהָאֶרֶץ
p)	בְּאֱלֹהִים	כְּאֱלֹהִים	לְאֱלֹהִים	מֵאֱלֹהִים
q)	בְּבְרִית	כְּבְרִית	לְבְרִית	מִבְרִית
r)	בְּעִיר	כְּעִיר	לְעִיר	מִהָעִיר
s)	בִּיהוּה	כִּיהוּה	לִיהוּה	מִיהוּה
t)	בְּמָקוֹם	כְּמָקוֹם	לְמָקוֹם	מִמָּקוֹם

- 2) a) וְהַשָּׁמַיִם = dan langit itu
 b) וּבַשָּׁמַיִם = dan di langit itu
 c) וְהָאֶרֶץ = dan negeri itu
 d) וּבְאֶרֶץ = dan di negeri itu
 e) וְאֶדְמָה = dan tanah itu
 f) וּשְׁמוּאֵל = dan Samuel
 g) וַיּוֹם = dan hari
 h) וּמִיּוֹם = dan dari hari
 i) וּמֹשֶׁה = dan Musa
 j) וּלְמֹשֶׁה = dan untuk Musa
- 3) a) אָבוֹת = bapak-bapak
 b) נָשִׁים = wanita-wanita
 c) יָדַיִם = tangan-tangan
 d) גְּדוֹלִים = (hal-hal) yang besar
 e) סוּסוֹת = kuda-kuda
- k) וְאֱלֹהִים = dan Allah
 l) וַיְהוּה = dan TUHAN
 m) וְהַשָּׁנָה = dan tahun itu
 n) וְאֱמֹנָה = dan kebenaran
 o) וּבַלֵּב = dan di jiwa itu
 p) וּלְשָׁלוֹם = dan bagi kedamaian
 q) וּמִן־הָעֵץ = dan dari pohon itu
 r) וּמִמְלֶכֶךְ = dan dari raja
 s) וּמֵאֱמֹנָה = dan dari kebenaran
 t) וּלְאִשָּׁה = dan untuk wanita itu

- f) סְפָרִים = buku-buku
- g) מְלָכִים = raja-raja
- h) עֵינַי = mata-mata (2 mata)
- i) הָרִים = gunung-gunung
- j) בָּנִים = anak-anak laki-laki
- k) חֲכָמִים = orang-orang bijaksana
- l) בָּתִּים = rumah-rumah itu
- m) אֲרָצוֹת = negeri-negeri
- n) רוּחוֹת = roh-roh
- 4) a) אָדָם וְאֱלֹהִים = manusia dan Allah
- b) אֶל־יְרוּשָׁלַיִם = bagi Yerusalem
- c) פְּרִי מִן־הָעֵץ = buah dari pohon itu
- d) אֶצְל הָהָר = di dekat gunung
- e) שְׁלוֹם וְאֵמֶת = kedamaian dan kebenaran
- f) מִבֶּן וּמִבֵּת = dari seorang anak laki-laki dan dari seorang anak perempuan
- g) טוֹב הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ = terang lebih baik dari pada kegelapan
- h) הַגֵּן אֶצְל הַבַּיִת = taman itu (terletak) di dekat rumah itu
- i) הָעִיר עַל־הָהָר = kota di atas gunung itu
- j) אֵין מַיִם בַּמָּקוֹם = tidak ada air di tempat itu
- k) הָאֲנָשִׁים וְהַסּוּסִים = pria-pria itu dan kuda-kuda itu
- l) הַסּוּסִים וְהַסּוּסוֹת = kuda-kuda jantan itu dan kuda-kuda betina itu
- m) הַבָּתִּים בְּעָרִים = rumah-rumah di kota-kota itu
- n) הַיָּדַיִם וְהַרְגְלָיִם = tangan-tangan itu dan kaki-kaki itu
- o) הָאָזְנוֹת וְהָעֵינַיִם = telinga-telinga itu dan mata-mata itu
- p) בָּנִים וּבָנוֹת = anak-anak laki itu dan anak-anak perempuan itu
- q) הָעוֹף בַּשָּׁמַיִם = burung-burung di langit itu
- r) בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה = pada siang hari itu dan pada malam hari itu
- s) הַנְּשִׂים וְהָאֲנָשִׁים = wanita-wanita itu dan pria-pria itu
- t) אֵין בַּת לָאִשָּׁה = tidak ada anak untuk wanita itu

LATIHAN VII

- 1) a) נַעֲרָה קְטַנָּה (2 Raj. 5:2) *pemudi kecil*
 (a) A (b) fem. (c) tung.
- b) בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל (Maz. 107:7) *di jalan benar*
 (a) A (b) fem. (c) tung.
- c) אֶבֶן גְּדוֹלָה (Yos. 24:26) *batu besar*
 (a) A (b) fem. (c) tung
- d) בַּיִת חָדָשׁ (Ul. 22:8) *rumah baru*
 (a) A (b) mas. (c) tung.
- e) בְּרִית חֲדָשָׁה (Yer. 31:31) *perjanjian baru*
 (a) A (b) fem. (c) tung.
- f) קָרוֹב הַיּוֹם (Yeh. 7:7) *hari itu (sudah) dekat*
 (a) P (b) mas. (c) tung.
- g) טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד (Bil. 14:7) *negeri itu (sungguh) sangat baik*
 (a) P (b) fem. (c) tung.
- h) אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת (Yos. 10:18) *batu-batu besar*
 (a) A (b) mas. (c) jam.
- i) נְשִׁים רַבּוֹת (Yeh. 16:41) *wanita-wanita yang banyak*
 (a) A (b) fem. (c) jam.
- j) הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה (2 Taw. 6:27) *jalan yang baik itu*
 (a) A (b) fem. (c) tung.

2)

(I) מְלָכִים גְּדוֹלִים	(A) dan batu itu besar (Kej. 29:2)
(E) יָמִים רַבִּים	(B) kota kecil (Peng. 9:14)
(H) רָעָה רַבָּה	(C) beberapa negeri (Yer. 28:8)
(R) אֶבֶן גְּדוֹלָה	(D) dan gadis itu cantik (1 Raj.1:4)
(Q) אֶרֶץ רְחוֹקָה	(E) beberapa hari/waktu (Kej. 21:34)
(P) בָּנִים רַבִּים	(F) pemudi cantik (Ams.11:22)
(M) הָעִיר הַקְּרֹבָה	(G) roh (semangat) baru (Yeh.11:19)
(N) אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת	(H) kejahatan yang besar (Peng.2:21)
(B) עִיר קְטַנָּה	(I) raja-raja besar (Yer. 25:14)
(C) אֲרָצוֹת רַבּוֹת	(J) roh jahat (Hak. 9:23)
(A) וְהָאֶבֶן גְּדוֹלָה	(K) beberapa tahun (Neh. 9:30)
(F) נַעֲרָה יָפָה	(L) keseluruhan tahun (Im.25:30)

- (O) אִשָּׁה יָפָה (M) kota yang dekat itu (Ul. 21:3)
 (G) רוּחַ חֲדָשָׁה (N) batu-batu besar (Yos. 10:18)
 (J) רוּחַ רָעָה (O) seorang gadis cantik (1 Raj.1:3)
 (L) שָׁנָה תְּמִימָה (P) beberapa anak laki-laki (1Taw.4:27)
 (D) וְהִנְעֵרָה יָפָה (Q) negeri jauh (2 Taw. 6:36)
 (K) שָׁנִים רַבּוֹת (R) batu besar (Yos. 24:26)

- 3) a. מִהַמְּלָכִים ... הַצְּדִיקִים
 b. מִמְּלָכִים ... הַחֲכָמִים
 c. מִהַתְּלָמוֹד ... הַגְּדוֹלָה בַּתּוֹרוֹת
 d. מִדּוֹד ... הַחֲכָם
 e. מִהָאָדָם ... הַשָּׁלֵם
 f. מִהַכְּהֵן ... הַזָּקֵן בַּמְּלָכִים
 g. מֵאָדָם ... הַקָּדוֹשׁ
 h. מִשִּׁיר ... הַטּוֹב ... סֵפֶר הַסְּפָרִים
 i. מִמְּלֶךְ ... הַיָּשָׁר
 j. מֵאֲשֻׁקְלוֹן ... הַגְּדוֹלָה
- 4) a. לְיִשְׂרָאֵל (1 Raj. 9:22) dan dari anak-anak Israel
 b. מִיַּד הָאִשָּׁה (Kej. 38:20) dari tangan perempuan itu
 c. מִבְּנֵי-הַנְּבִיאִים (2 Raj. 2:7) dari anak-anak nabi-nabi itu
 d. בֶּן-אָדָם (Yeh. 2:1) anak manusia
 e. יוֹם הַשַּׁבָּת (Kel. 20:11) hari sabat itu
 f. אֶת-דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים (Kej. 3:24) jalan pohon kehidupan
 g. רֵאשֵׁי הַהָרִים (Kej. 8:5) puncak-puncak gunung itu
 h. בְּאֶרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (Yos. 11:22) di negeri anak-anak Israel
 i. דָּם-כָּל-בֶּשֶׂר (Im. 17:14) darah semua makhluk hidup
 j. בָּנוֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר (Kej. 24:13) anak-anak perempuan dari penduduk kota itu
 k. וְלֹא בֶן-נְבִיא אֲנֹכִי (Amos 7:14) dan aku bukan anak nabi
 l. מוֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה (Yos. 1:15) Musa, hamba TUHAN
 m. אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל (Im. 17:13) seorang dari anak-anak Israel
 n. בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ (Est. 3:12) dalam nama raja itu
 o. כִּי בַת-מְלֶכֶךְ הִיא (2 Raj. 9:34) sebab dia adalah putri raja

- p. וְאֵלֶּה מְלָכֵי הָאָרֶץ (Yos. 12:1) *inilah raja-raja negeri itu*
 q. שֵׁם אִשְׁת־אַבְרָם שָׂרָי (Kej. 11:29) *nama istri Abram (adalah) Sara*
 r. בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבַדְהֵאֱלֹהִים (Dan. 9:11) *pada Taurat Musa, hamba Allah itu*
 s. עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ (1 Sam. 22:17) *hamba-hamba raja itu*
 t. וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (Kel. 1:1) *dan inilah nama-nama anak-anak Israel*
 u. בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם (Yes. 10:12) *di gunung Sion dan di Yerusalem*

LATIHAN VIII

1)

- a. לֹא בַשָּׁמַיִם הוּא (Ul. 30:12) *di langit itu tidak ada dia*
 (a) O (b) 3. (c) fem. (d) tung.
 b. הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה (Ul. 4:6) *bangsa besar ini*
 (a) T (b) - (c) mas. (d) tung.
 c. זֶה הַיּוֹם (Hak. 4:14) *hari ini*
 (a) T (b) - (c) mas. (d) tung.
 d. כִּי־אֲנִי יְהוָה (Kel. 7:5) *sebab akulah TUHAN*
 (a) O (b) 1. (c) net. (d) tung.
 e. הָעַם הַזֶּה הָרַע (Yer. 13:10) *bangsa ini jahat*
 (a) T (b) - (c) mas. (d) tung.
 f. כַּדָּבָר הָרַע הַזֶּה (Ul. 13:12) *seperti bangsa yang jahat ini*
 (a) T (b) - (c) mas. (d) tung.

2)

- a. בְּיַד־נְבִיאִיךָ (Neh. 9:30) *dengan perantaraan (har. di tangan) nabi-nabimu*
 b. אֶתְּהָ אָבִינוּ (Yes. 63:16) *Engkaulah bapa kami*
 c. בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל (Yos. 9:26) *anak-anak Israel*
 d. מִיַּד הָאִשָּׁה (Bil. 5:25) *dari tangan perempuan itu*
 e. בְּיַד עַמִּי יִשְׂרָאֵל (Yeh. 25:14) *di tangan bangsaku Israel*
 f. אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם (Kej. 32:10) *Allah bapakku, Abraham*
 g. בְּיַד עֲבָדֶיךָ (Esra 9:11) *dengan perantaraan (har. di tangan) hamba-hambamu*
 h. וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ (Yes. 40:8) *dan firman Allah kita*
 i. וְכָל־אָנָשִׁי בֵיתוֹ (Kej. 17:27) *dan semua orang (di) rumahnya*
 j. אִישׁ גָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל *orang besar di Israel*
 k. הָאִישׁ הַגָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל *orang besar (itu) di Israel*

- l. *שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ גָּדוֹל* Salomo (adalah) seorang raja besar
- m. *קְדוּשָׁה הִיא הַתּוֹרָה* hukum itu (adalah) kudus
- n. *נֹחַ אִישׁ צַדִּיק* Nuh (adalah) orang benar
- o. *גְּדוּלֵימָם הֵם הַצְּבָאוֹת* Pasukan itu besar
- p. *שְׁלֹמֹה הַגָּדוֹל מֶלֶךְ* Salomo, raja itu besar
- q. *הַחָכֵם מִבֵּית לָחֵם* orang bijaksana itu dari Betlehem
- r. *יֵשֶׁר הַמֶּלֶךְ הַחָכֵם* raja bijaksana itu benar
- s. *הַצַּדִּיק אִישׁ טוֹב הוּא* orang baik yang benar
- t. *צַדִּיק הָאִישׁ הַטוֹב* orang baik itu benar
- u. *הָאָדוֹן הַזָּקֵן מִבְּאֵר שֶׁבַע* Tuan yang tua itu dari Bersyeba

LATIHAN IX

- 1)
  - a. *שְׁפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים* (Kej. 11:1) satu bahasa dan satu logat
  - b. *זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה* (Kej. 31:38) dua puluh tahun ini
  - c. *אַלְף כֶּסֶף* (Kej. 20:16) seribu perak
  - d. *שֵׁשִׁים שָׁנָה* (Kej. 25:26) enam puluh tahun
  - e. *תְּשַׁעִים שָׁנָה* (Kej. 5:9) sembilan puluh tahun
  - f. *יּוֹם אֶחָד* (Kej. 1:5) hari pertama
  - g. *וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים* (Kej. 37:9) sebelas bintang
  - h. *שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה* (Kej. 5:4) delapan ratus tahun
  - i. *בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי* (Bil. 7:66) pada hari kesepuluh
  - j. *בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי* (Kel. 22:29) pada hari kedelapan
  - k. *כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ* (Kel. 19:5) sebab seluruh negeri itu punyaku
  - l. *לְאִישׁ אֲחֵר* (Kej. 29:19) kepada orang lain
  - m. *אֱלֹהִים חַיִּים* (Ul. 5:26) Allah yang hidup
  - n. *אֶל־אֶרֶץ אַחֵרָת* (Ul. 29:27) ke negeri lain
  - o. *עַם גָּדוֹל וְרַב* (Ul. 2:10) bangsa yang besar dan banyak
  - p. *לָחֵם לְרַעְבִים* (Mzm. 146:7) roti kepada orang-orang lapar
  - q. *כַּצַּדִּיק כָּרָשָׁע* (Kej. 18:25) orang benar itu seperti orang fasik
  - r. *וְהָרָעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ* (Kej. 43:1) dan kelaparan hebat di negeri itu
  - s. *הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד* (Kel. 11:3) Musa adalah orang yang sangat besar

- t. טוֹב מִבָּנִים וּמִבְּנוֹת (Yes. 56:5) lebih baik dari anak-anak laki-laki dan perempuan
- u. הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה (Yes. 66:22) langit yang baru dan bumi yang baru
- v. גוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים (Yer. 25:14) bangsa-bangsa yang banyak dan raja-raja yang besar
- w. הַטְּבוֹת טְבוֹת מְאֹד וְהָרְעוֹת רְעוֹת מְאֹד (Yer. 24:3) terbaik dan terjelek

LATIHAN X

1)

(L) שִׁים	(L) שָׁחַ
(L) יָשַׁב	(K) לָבַשׁ
(K) מִשַּׁל	(L) עָשָׂה
(L) בּוֹא	(L) אָכַל
(K) קָטַל	(L) שָׁמַע
(L) יָדַע	(L) לָקַח
(L) סָלַל	(K) שָׁכַב
(K) גָּדַל	(L) בָּרָא
(K) כָּתַב	(L) לִין
(L) נָתַן	(K) מָלַךְ

2)

(K) מְדַד	(A) Pe Nun
(I) עֹזֵב	(B) Lamed Guttural
(H) פָּנָה	(C) Lamed 'Alef
(F) זָכַר	(D) 'Ayin Guttural
(G) קוֹם	(E) Pe 'Alef
(A) נָתַן	(F) Qal
(B) שָׁמַע	(G) 'Ayin Waw
(J) בֵּין	(H) Lamed He
(C) מִצָּא	(I) Pe Guttural
(L) יָלַד	(J) 'Ayin Yod
(D) זָעַק	(K) 'Ayin Ganda
(E) אָבַד	(L) Pe Waw / Pe Yod

3)			
3 mt	גְּבַר	3 mt	כָּבֵשׁ
3 ft	גְּבֻרָה	3 ft	כְּבֻשָׁה
2 mt	גְּבוּרַת	2 mt	כְּבֻשָׁתָּהּ
2 ft	גְּבוּרָתָּהּ	2 ft	כְּבֻשָׁתְּךָ
1 nt	גְּבוּרָתִי	1 nt	כְּבֻשָׁתִי
3 nj	גְּבוּרוֹ	3 nj	כְּבוּשׁוֹ
2 mj	גְּבוּרָתָם	2 mj	כְּבוּשָׁתָם
2 fj	גְּבוּרָתָן	2 fj	כְּבוּשָׁתָן
1 nj	גְּבוּרָנוּ	1 nj	כְּבוּשָׁנוּ

4)

- a) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בִיבֻשָׁה (Kel. 14:29)

(i) 3 nj

(ii) הָלַךְ

Lalu anak-anak Israel berjalan di tempat kering itu (Kel. 14:29)

- b) וּבִירוּשָׁלַם מִלֶּךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל-יִשְׂרָאֵל

(i) 3 mt

(ii) מִלֶּךְ

dan di Yerusalem dia memerintah 33 tahun atas seluruh Israel (2 Sam 5:5)

- c) כִּי-שָׁכַב דָּוִד עִם-אֲבֹתָיו

(i) 3 mt

(ii) שָׁכַב

bahwa Daud berbaring (mendapatkan perhentian/tempat) bersama dengan bapak-bapaknya (leluhurnya) (1 Raj. 11:21)

- d) צָדִק לְבִשָׁתִּי

(i) 1 nt

(ii) לְבִשׁ

aku berpakaian kebenaran (Ayub 29:14)

- e) הוֹד וְהִדָּר לְבִשָׁתְּךָ

(i) 2 mt

(ii) לְבִשׁ

engkau berpakaian keagungan dan semarak (Mzm. 104:1)

- f) וְנָשִׂים מִשְׁלוּ בּוֹ

(i) 3 mj

(ii) מִשַּׁל

LATIHAN XI

1)

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
	Perfekt						
3 mt	קָטַל	נִקְטַל	קָטַל	קָטַל	הִתְקַטַּל	הִקְטִיל	הִקְטַל
3 ft	קָטְלָה	נִקְטְלָה	קָטְלָה	קָטְלָה	הִתְקַטְּלָה	הִקְטִילָה	הִקְטַלָּה
2 mt	קָטַלְתָּ	נִקְטַלְתָּ	קָטַלְתָּ	קָטַלְתָּ	הִתְקַטַּלְתָּ	הִקְטַלְתָּ	הִקְטַלְתָּ
2 ft	קָטַלְתְּ	נִקְטַלְתְּ	קָטַלְתְּ	קָטַלְתְּ	הִתְקַטַּלְתְּ	הִקְטַלְתְּ	הִקְטַלְתְּ
1 nt	קָטַלְתִּי	נִקְטַלְתִּי	קָטַלְתִּי	קָטַלְתִּי	הִתְקַטַּלְתִּי	הִקְטַלְתִּי	הִקְטַלְתִּי
3 nj	קָטְלוּ	נִקְטְלוּ	קָטְלוּ	קָטְלוּ	הִתְקַטְּלוּ	הִקְטִילוּ	הִקְטַלוּ
2 mj	קָטַלְתֶּם	נִקְטַלְתֶּם	קָטַלְתֶּם	קָטַלְתֶּם	הִתְקַטַּלְתֶּם	הִקְטַלְתֶּם	הִקְטַלְתֶּם
2 fj	קָטַלְתֶּן	נִקְטַלְתֶּן	קָטַלְתֶּן	קָטַלְתֶּן	הִתְקַטַּלְתֶּן	הִקְטַלְתֶּן	הִקְטַלְתֶּן
1 nj	קָטְלוּ	נִקְטְלוּ	קָטְלוּ	קָטְלוּ	הִתְקַטְּלוּ	הִקְטִילוּ	הִקְטַלוּ

2)

a) מוּשַׁל Hif'il 3 nj	s) בִּקֵּשׁ Pi'el 3 mt
b) נָתַן Qal 3 ft	t) בָּדַל Hif'il 1 nt
c) שָׁמַר Pu'al 2 mt	u) דִּבֶּר Pi'el 3 nj
d) גָּדַל Pi'el 3 ft	v) שָׁמַע Qal 1 nt
e) דִּבֶּר Pi'el 1 nj	w) שָׁמַר Hif'il 3 mt
f) קָדַשׁ Hitpa'el 3 ft	x) לָקַח Pu'al 3 mt
g) כָּשַׁל Hif'il 2 mj	y) כָּרַת Nif'al 3 mt
h) שָׁבַר Nif'al 3 nj	z) כָּבַד Hif'il 1 nt
i) מוּשַׁל Hif'il 1 nt	aa) קָדַשׁ Pi'el 1 nt
j) לָחַם Nif'al 3 mt	bb) לָכַד Nif'al 3 ft
k) קָטַל Hof'al 2 fj	cc) לָמַד Pi'el 2 mt
l) רָדַף Pu'al 3 nj	dd) שָׁבַר Hof'al 1 nt
m) נָפַל Qal 3 nj	ee) כָּשַׁל Hif'il 2 mj
n) זָכַר Hif'il 1 nt	ff) מוּכַר Nif'al 1 nj
o) כָּשַׁל Hif'il 2 mt	gg) בָּדַל Hif'il 3 mt
p) קָדַשׁ Qal 1 nj	hh) סָתַר Hif'il 3 mt
q) פָּקַד Hitpa'el 3 nj	ii) סָפַר Pu'al 3 mt
r) בָּרַךְ Hif'il 2 mj	jj) סָתַר Nif'al 3 ft

3)

- a. דִּבְרוּ אִחָיו אֵתוֹ (Kej. 45:15)
- (a) Pi'el   (b) 3 nj   (c) דָּבַר
- Saudara-saudaranya bercakap-cakap dengannya.*

- b. הַבְּדִלְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים (Im. 20:24)
 (a) Hif'il (b) 1 nt (c) בדל
Aku memisahkan kamu dari bangsa-bangsa lain.
- c. דַּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם (Kel. 14:12)
 (a) Pi'el (b) 1 nj (c) דבר
Kami berbicara kepadamu di Mesir.
- d. מָצָאתִי דָוִד עַבְדִּי (Mzm. 89:21)
 (a) Qal (b) 1 nt (c) מצא
Aku menemukan Daud hambaku.
- e. וְשַׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו (Hos. 8:14)
 (a) Pi'el (b) 1 nt (c) שלח
Aku mengiriskan api ke dalam kota-kota mereka.
- f. וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם (Hos. 3:5)
 (a) Pi'el (b) 3 nj (c) בקש
Lalu mereka mencari TUHAN Allah mereka.
- g. וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתִי (Kej. 47:30)
 (a) Qal (b) 1 nt (c) שכב
Dan aku berbaring (tinggal) bersama dengan nenek-moyangku.
- h. לֹא אֶת־אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אֲתָנוּ (Ul.5:3)
 (a) Qal (b) 3 mt (c) כרת
TUHAN mengikat perjanjian ini tidak dengan bapak-bapak kami melainkan dengan kami.
- i. וְעַבַּדְתֶּם אֲתָנוּ (1 Sam. 17:9)
 (a) Qal (b) 2 mj (c) עבד
Dan kamu melayani kami.
- j. וְהִכַּרְתִּי אֹתָהּ מִקֶּרֶב עַמָּהּ (Im. 17:10)
 (a) Hif'il (b) 1 nt (c) כרת
Aku memotong (melenyapkan)-nya dari tengah bangsa-bangsa.
- k. וְנָפַלְתָּ אִתָּהּ וַיְהוּדָה עִמָּךָ (2 Taw. 25:19)
 (a) Qal (b) 2 mt (c) נפל
Dan engkau jatuh dan Yehuda bersama engkau.
- l. וְהִכַּרְתִּי סוּסֶיךָ מִקֶּרְבְּךָ (Mik.5:9)
 (a) Hif'il (b) 1 nt (c) כרת
Dan aku membunuh kudamu dari tengah-tengahmu.

- m. וְאֶת־אִשְׁתּוֹ לָקַחַתָּ (2 Sam. 12:9)
 (a) Qal (b) 2 mt (c) לקח
Dan engkau mengambil istrinya.
- n. אֵיךְ כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי (Yer. 36:17)
 (a) Qal (b) 2 mt (c) כתב
Bagaimana engkau menulis semua perkataan dari mulut ini?
- o. שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם אֶת הַמְצֹוֹה הַזֹּאת (Mal. 2:4)
 (a) Pi'el (b) 1 nt (c) שלח
Aku mengirimkan perintah ini kepadamu.
- p. פָּקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ (Rut 1:6)
 (a) Qal (b) 3 mt (c) פקד
TUHAN memperhatikan bangsanya.
- q. וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בַּחֶרֶב (2 Taw. 29:9)
 (a) Qal (b) 3 nj (c) נפל
Dan lihatlah, bapak-bapak kami mati oleh pedang.
- r. מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיַּדְכֶם (Yes. 1:12)
 (a) Pi'el (b) 3 mt (c) בקש
Siapakah dia yang mencari (menuntut) itu dari tangan (pada)-ku?
- s. לֶחֶם לֹא אֲכָלְתִּי (Ul. 9:9)
 (a) Qal (b) 1 nt (c) אכל
Aku tidak makan roti.
- t. כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי־עָפַר אֶתָּה (Kej. 3:19)
 (a) Pu'al (b) 2 mt (c) לקח
Sebab engkau diambil dari debu itu.
- u. הֲלֹא כָּתַבְתִּי לְךָ (Ams. 22:20)
 (a) Qal (b) 1 nt (c) כתב
Bukankah aku menulis untukmu?
- v. וְאֲנֹכִי עֹמַדְתִּי בְהָר (Ul. 10:10)
 (a) Qal (b) 1 nt (c) עמד
Lalu aku berdiri di gunung itu.
- w. לֹא־שְׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים (Yer. 23:21)
 (a) Qal (b) 1 nt (c) שלח
Aku tidak mengirim nabi-nabi itu.
- x. כִּי־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי (Kel. 33:17)
 (a) Qal (b) 2 mt (c) מצא
Sebab engkau mendapat kasih karunia di mata (hadapan)-ku.

- y. נִמְצָא דְּבָרֶיךָ (Yer. 15:16)
 (a) Nif'al (b) 3 nj (c) מצא
Firman-firmanmu ditemukan.

LATIHAN XII

1)

	Qal	Nif'al	Pi'el	Pu'al	Hitpa'el	Hif'il	Hof'al
	Imperfekt						
3 mt	יִקְטֹל	יִקְטָל	יִקְטֹל	יִקְטֹל	יִתְקַטֵּל	יִקְטִיל	יִקְטֹל
3 ft	תִּקְטֹל	תִּקְטָל	תִּקְטֹל	תִּקְטֹל	תִּתְקַטֵּל	תִּקְטִיל	תִּקְטֹל
2 mt	תִּקְטֹל	תִּקְטָל	תִּקְטֹל	תִּקְטֹל	תִּתְקַטֵּל	תִּקְטִיל	תִּקְטֹל
2 ft	תִּקְטְלוּ	תִּקְטָלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטִילוּ	תִּקְטְלוּ
1 nt	אִקְטֹל	אִקְטָל	אִקְטֹל	אִקְטֹל	אִתְקַטֵּל	אִקְטִיל	אִקְטֹל
3 mj	יִקְטְלוּ	יִקְטָלוּ	יִקְטְלוּ	יִקְטְלוּ	יִתְקַטְּלוּ	יִקְטִילוּ	יִקְטְלוּ
3 fj	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטָלֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה	תִּתְקַטְּלֶנָּה	תִּקְטִילֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה
2 mj	תִּקְטְלוּ	תִּקְטָלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטִילוּ	תִּקְטְלוּ
2 fj	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטָלֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה	תִּתְקַטְּלֶנָּה	תִּקְטִילֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה
1 nj	נִקְטֹל	נִקְטָל	נִקְטֹל	נִקְטֹל	נִתְקַטֵּל	נִקְטִיל	נִקְטֹל

2)

	qal	nif'al	pi'el	pu'al
1 nt	אֲשַׁמְרֶה	אֲשַׁמְרָה	אֲשַׁמְרֶה	
3 mt	יִשְׁמֹר	יִשְׁמֹר	יִשְׁמֹר	יִשְׁמֹר
	hif'il	hof'al	hitpa'el	
1 nt	אֲשַׁמְרֶה		אֲתַשְׁמְרֶה	
3 mt	יִשְׁמֹר	יִשְׁמֹר	יִתְשַׁמְרֶה	

3)

- a) לא תגנב
 (a) Qal imperfekt (b) 2 mt (c) גנב
Jangan engkau mencuri! (Kel. 20:15)
- b) לא תגנבו
 (a) Qal imperfekt (b) 2 mj (c) גנב
Jangan kamu mencuri! (Im. 19:11)
- c) נִכְרַתָּה בְּרִית אֲנִי וְאַתָּה
 (a) Qal imperfekt kohortatif (b) 1 nj (c) כרת
Biarlah kita, aku dan engkau, mengikat perjanjian! (Kej. 31:44)
- d) נִשְׁלַחְהוּ אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ
 (a) Qal imperfekt kohortatif (b) 1 nj (c) שלח
Biarlah kita menyuruh orang-orang mendahului kita! (Ul. 1:22).

- e) אֶל-תִּזְכְּרוּ רֵאשֹׁנוֹת
 (a) Qal imperfekt jusif (b) 2 mj (c) זָכַר
Janganlah kamu mengingat yang lampau! (Yes. 43:18).
- f) כִּי אֲשַׁבֵּר אֶת-עַל מַלְךְ בָּבֶל
 (a) Qal imperfekt (b) 1 nt (c) שָׁבַר
Bahwa aku akan mematahkan kuk raja babel. (Yer. 28:4)
- g) וְהוּא יִשְׁפֹּט-תֵּבֵל בְּצֶדֶק
 (a) Qal imperfekt (b) 3 mt (c) שָׁפַט
Dan lihatlah, engkau mengadili dunia dalam keadilan. (Mzm. 9:9)
- h) וּמִצֹּתֵי לֹא יִשְׁמְרוּ
 (a) Qal imperfekt (b) 3 mj (c) שָׁמַר
Dan mereka tidak memelihara hukum-hukumku. (Mzm. 89:32)
- i) וַיִּזְכֹּר אֶת-יָמָיו הַחֹשֶׁךְ
 (a) Qal imperfekt Jusif (b) 3 mt (c) זָכַר
Biarlah dia mengingat hari-hari kegelapan! (Pengkh. 11:8)
- j) אֶפְקֹד אֶתְכֶם
 (a) Qal imperfekt (b) 1 nt (c) פָּקַד
Aku memperhatikan kamu. (Yer. 29:10)
- k) לִמְעַן אֶלְמֹד חֻקֶיךָ
 (a) Qal imperfekt (b) 1 nt (c) לָמַד
Supaya aku mempelajari ketetapan-ketetapanmu. (Mzm. 119:71)
- l) אֲשַׁמְרֶה דְרָכַי
 (a) Qal imperfekt kohortatif (b) 1 nt (c) שָׁמַר
Biarlah aku menjaga jalanku! (Mzm. 39:2)
- m) הֲיִכָּרַת בְּרִית עִמּוֹךְ
 (a) Qal imperfekt (b) 3 mt (c) כָּרַת
Apakah dia mengikat perjanjian dengan engkau? (Ayub 40:28)
- n) אֶל-תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל-הַנְּעָר
 (a) Qal imperfekt jusif (b) 2 mt (c) שָׁלַח
Janganlah engkau kirimkan tanganmu (membunuh) anak itu! (Kej. 22:12)
- o) וַיִּגְנֹב אֶבְשָׁלוֹם אֶת-לֵב אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל
 (a) Pi'el imperfekt (b) 3 mt (c) גָּנַב
Lalu Absalom mencuri hati orang-orang Israel. (2 Sam. 15:6)

- p) יוֹמִים וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ
 (a) Qal imperfekt (b) 3 ft (c) כבד
Siang dan malam tanganmu menekanku. (Mzm. 32:4)
- q) וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר
 (a) Qal imperfekt (b) 3 mt (c) כתב
Dia menulis pada buku itu. (1 Sam. 10:25)
- r) וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ
 (a) Qal imperfekt (b) 3 mt (c) זכר
Dia ingat perjanjiannya kepada mereka. (Mzm. 106:45)
- s) וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד בְּשָׁמַיִם
 (a) Nif'al imperfekt (b) 3 mj (c) זכר
Lalu nama mereka tidak diingat lagi. (Hos. 2:19)
- t) וְאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי
 (a) Qal imperfekt (b) 1 nt (c) זכר
Dan aku ingat perjanjianku. (Kel. 6:5)
- u) וְאֶת־בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּן
 (a) Pi'el imperfekt (b) 3 mj (c) למד
Dan mereka mengajar anak-anak mereka. (Ul. 4:10)
- v) יֵהוּה יִלָּחֶם לָכֶם
 (a) Nif'al imperfekt (b) 3 mt (c) לחם
TUHAN berperang bagimu. (Kel. 14:14)
- w) וְאִמְלֵא אֶתְּו רֹחַ אֱלֹהִים
 (a) Pi'el imperfekt (b) 1 nt (c) מלא
Lalu aku memenuhi dengan Roh Allah. (Kel. 31:3)
- x) אֶסְתִּירָה פָּנַי מִזֵּהֶם
 (a) Hif'il imperfekt kohortatif (b) 1 nt (c) סתר
Biarlah aku menyembunyikan wajahku dari mereka! (Ul. 32:20)
- y) וְשָׁם תָּמוּת
 (a) Qal imperfekt (b) 2 mt (c) מות
Dan engkau akan mati di sana. (Yer. 20:6)
- z) יִדְבַר־נָא אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ
 (a) Pi'el imperfekt jusif (b) 3 mt (c) דבר
Berkatalah kiranya tuanku raja! (2 Sam. 14:18)

LATIHAN XIII

Contoh :

- 1) אִם-תִּבְקֶשְׁנָה כִּכְסֶף
(a) pi'el imperfekt 2 mt (b) בִּקֵּשׁ (c) 3 ft
Jika engkau mencarinya seperti (mencari) perak. (Ams. 2:4)
- 2) וְנִכְרַת מֵעַמּוּי
(a) nif'al perfekt 3 mt (b) כָּרַת (c) -
Dan dia akan dipisahkan dari bangsanya. (Kel. 30:33)
- 3) יִהְלֹלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ
(a) pi'el imperfekt 3 mj (b) הִלֵּל (c) 3 mt
Langit dan bumi memuji dia. (Mzm. 69:35)
- 4) וְלֹא בִקְשׂוּהוּ בְכָל-זֹאת
(a) pi'el perfekt 3 mj (b) בִּקֵּשׁ (c) 3 mt
Dan mereka tidak mencari dia pada semuanya ini. (Hos. 7:10)
- 5) וְנִבְקֶשְׁנוּ עִמָּךְ
(a) pi'el imperfekt 1nj (b) בִּקֵּשׁ (c) 3 mt
(Biarlah) kami mencarinya bersamamu. (Kid. 6:1)
- 6) אֲנִי יָדַעְתִּיךָ בְּמִדְבָּר
(a) qal perfekt 1 nt (b) יָדַע (c) 2 mt
Aku mengenal engkau di padang gurun. (Hos. 13:5)
- 7) וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּבֵיתוֹ בְּרָמָה
(a) qal imperfekt 3 mj (b) קָבַר (c) 3 mt
Mereka menguburkannya di rumahnya, di Rama. (1 Sam. 25:1)
- 8) אֶל-נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם
(a) qal imperfekt 2 mt (b) קָבַר (c) 1 nt
Mohon janganlah engkau menguburkanku di Mesir. (Kej. 47:29)
- 9) בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ תִסְתִּירֵנִי
(a) hif'il imperfekt 2 mt (b) סָתַר (c) 1 nt
Engkau menyembunyikanku dalam bayangan sayap-sayapmu. (Mzm. 17:8)
- 10) שִׁבְעַת בַּיּוֹם הִלֵּלְתִיךָ
(a) pi'el perfekt 1 nt (b) הִלֵּל (c) 2 mt
Tujuh (kali) dalam (se)hari aku memuji engkau. (Mzm. 119:164)
- 11) וּמִתּוֹרַתְךָ תִלְמָדֵנוּ
(a) pi'el imperfekt 2 mt (b) לָמַד (c) 3 mt
Dan engkau mengajarnya dari tauratmu. (Mzm. 94:12)

- 12) וַאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם
 (a) pi'el imperfekt 1 nt (b) שָׁבַר (c) 3 mj
Dan aku pecahkan mereka (di hadapan) matamu. (Ul. 9:17)
- 13) יִבְדִּילֵנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ
 (a) hif'il imperfekt 3 mt (b) בָּדַל (c) 1 nt
TUHAN memisahkanaku dari umatnya. (Yes. 56:3)
- 14) עַל־כֵּן אֶזְכְּרֶךָ מֵאַרְץ יַרְדֵּן
 (a) qal imperfekt 1 nt (b) זָכַר (c) 2 mt
Maka dari itu aku mengingat engkau dari negeri Yordan. (Mzm. 42:7)
- 15) אֵךְ טוֹב וַחֲסֹד יְרֵד־פוּנֵי
 (a) qal imperfekt 3 mj (b) רָדַף (c) 1 nt
Kebaikan dan kemurahan mengikutiku. (Mzm. 23:6)
- 16) מַה־אֲנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֵנוּ
 (a) qal imperfekt 2 mt (b) זָכַר (c) 3 mt
Apakah manusia, sehingga engkau mengingatnya? (Mzm. 8:5)
- 17) יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע
 (a) qal imperfekt 3 mt (b) שָׁמַר (c) 2 mt
TUHAN melindungi engkau dari semua kejahatan. (Mzm. 121:7)
- 18) וַיִּרְדָּפֵם יִשְׂרָאֵל
 (a) qal imperfekt 3 mt (b) רָדַף (c) 3 mj
Israel mengejar mereka. (1 Raj. 20:20)
- 19) וְאֲנִי לֹא־שָׁלַחְתִּים
 (a) qal perfekt 1 nt (b) שָׁלַח (c) 3 mj
Dan aku tidak menyuruh mereka. (Yer. 14:15)
- 20) וְאֲנִי לֹא שָׁלַחְתִּיו
 (a) qal perfekt 1 nt (b) שָׁלַח (c) 3 mt
Dan aku tidak menyuruhnya. (Yer. 29:31)
- 21) וַיִּשְׁלַחֵנִי אֱלֹהִים לְפָנֶיכֶם
 (a) qal imperfekt 3 mt (b) שָׁלַח (c) 1 nt
Dan Allah menyuruhku untuk mendahuluiimu. (Kej. 45:7)
- 22) יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לִקְחָנִי מִבֵּית אָבִי
 (a) qal perfekt 3 mt (b) לָקַח (c) 1 nt
TUHAN Allah langit yang memanggilku dari rumah bapakku. (Kej. 24:7)

- 23) וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן-עֵדֶן
 (a) pi'el imperfekt 3 mt   (b) שִׁלַּח   (c) 3 mt
Lalu TUHAN Allah mengusirnya dari taman Eden. (Kej. 2:23)
- 24) וְכָל-עֲבָדָיו אֲהַבֹּדָה
 (a) qal perfekt 3 mj   (b) אָהַב   (c) 2 mt
Dan semua pelayannya mengasihi engkau. (1 Sam. 18:22)
- 25) יִרְאֵת יְהוָה אֶל-פְּדָכָם
 (a) pi'el imperfekt 1 nt   (b) לָמַד   (c) 2 mj
Aku mengajarmu takut (akan) TUHAN. (Mzm. 34:12)

LATIHAN XIV

1. Konjugasi

- a. Konjugasi bentuk qal perfekt dari kata kerja מָשַׁל.

Qal perfekt	
3 mt	מָשַׁל
3 ft	מָשַׁלָּה
2 mt	מָשַׁלְתָּ
2 ft	מָשַׁלְתָּ
1 nt	מָשַׁלְתִּי
3 nj	מָשַׁלוּ
2 mj	מָשַׁלְתֶּם
2 fj	מָשַׁלְתֶּן
1 nj	מָשַׁלְנוּ

- b. Konjugasi bentuk qal imperfekt dari kata kerja מָשַׁל.

Qal imperfekt	
3 mt	יִמְשַׁל
3 ft	תִּמְשַׁל
2 mt	תִּמְשַׁלְתֶּם
2 ft	תִּמְשַׁלְתֶּן
1 nt	אֶמְשַׁל
3 mj	יִמְשַׁלוּ
3 fj	תִּמְשַׁלְנָה
2 mj	תִּמְשַׁלוּ

2 fj תְּמַשְׁלֵנָה
 1 nj נִמְשֵׁל

c. Konjugasi bentuk qal imperatif dari kata kerja מְשַׁל.

Qal imperatif	
2 mt	מְשַׁל
2 ft	מְשַׁלִּי
2 mj	מְשַׁלֵּי
2 fj	מְשַׁלְנָה

d. Konjugasi bentuk pi'el perfekt dari kata kerja הִבֵּר.

Pi'el perfekt	
3 mt	הִבֵּר
3 ft	הִבְרָה
2 mt	הִבְרַתְּ
2 ft	הִבְרַתְּךָ
1 nt	הִבְרַתִּי
3 nj	הִבְרוּ
2 mj	הִבְרַתְּם
2 fj	הִבְרַתְּוּ
1 nj	הִבְרַנּוּ

e. Konjugasi bentuk pi'el imperfekt dari kata kerja הִבֵּר.

Pi'el imperfekt	
3 mt	יִבְבֵּר
3 ft	תִּבְבֵּר
2 mt	תִּבְבְּרוּ
2 ft	תִּבְבְּרוּךְ
1 nt	אִבְבֵּר
3 mj	יִבְבְּרוּ
3 fj	תִּבְבְּרֵנָה
2 mj	תִּבְבְּרוּ
2 fj	תִּבְבְּרֵנָה
1 nj	נִבְבֵּר

- f. Konjugasi bentuk pi'el imperatif dari kata kerja הִבֵּר.

Pi'el imperatif	
2 mt	הִבֵּר
2 ft	הִבְרִי
2 mj	הִבְרוּ
2 fj	הִבְרִינָה

2. Mencocokkan

(I) עֲזְרֵנִי	(A) Utuslah aku
(F) זְכֹרֵנִי	(B) Carilah aku
(L) רְפָאֵנִי	(C) Hakimilah aku
(C) שְׁפֹטֵנִי	(D) Perdengarkanlah kepadaku
(G) כְּתֹבֵם	(E) Ajarlah aku
(B) בְּקִשׁוּנִי	(F) Ingatlah aku
(K) עֲבֹדְהוּ	(G) Tulislah mereka
(E) לְמַדְנִי	(H) Ajarilah
(H) לְמַדָּה	(I) Tolonglah aku
(A) שְׁלַחֵנִי	(J) Pujilah dia
(D) הַשְׁמִיעֵנִי	(K) Layanilah dia
(J) הִלְלוּהוּ	(L) Sembuhkanlah aku

3. Menerjemahkan

- Dengarkanlah, (hai) gunung-gunung, pengaduan TUHAN! (Mikh. 6:2)
- Kuduskanlah dirimu dan saudara-saudaramu! (1 Taw. 15:12)
- Sembunyikanlah wajahmu dari (hadapan) dosaku! (Mzm. 51:11)
- Tuliskanlah nyanyian ini! (Ul. 31:19)
- Katakanlah kepada Israel! (Kel. 14:2)
- Ingatlah Taurat Musa, hambaku! (Mal. 3:22)
- Jagalah itu di dalam hatimu! (Ams. 4:21)
- Tidurlah denganku, saudariku (adikku)! (2 Sam. 13:11)
- Tuliskanlah itu pada loh hatimu! (Ams. 3:3)

LATIHAN XV

Menerjemahkan

- Ketika dia mengingat tabut Allah itu. (1 Sam 4:18)
- Dan pakaian untuk dipakai. (Kej. 28:20)
- Api untuk membakarnya. (Hak. 9:52)
- Untuk menguburkannya. (2 Raj. 9:35)
- Untuk belajar berperang. (Hak. 3:2)

- f. Untuk mengadili bangsa itu. (Kel. 18:13)
- g. Untuk berperang dengan Israel. (Yos. 11:5)
- h. Engkaulah yang berkuasa pada (atas) semuanya. (1 Taw. 29:12)
- i. Dan tangannya yang berkuasa. (Yes. 40:10)
- j. Semua yang mencarinya. (Yer. 2:24)
- k. Penjagamu yang tidak terlelap. (Mzm. 121:3)
- l. Penjaga Israel. (Mzm. 121:4)
- m. Karena TUHANlah yang menghakimi (Hakim) kita. (Yes. 33:22)
- n. Penganiayaku banyak. (Mzm. 119:157)
- o. Yang mencari TUHAN memujinya. (Mzm. 22:27)

LATIHAN XVI

1. (a) imperatif + imperatif
 (b) qal , qal
 (c) שמר , עשה
Taatilah hukum dan berbuatlah keadilan! (Yes. 56:1)
2. (a) imperatif + imperfekt
 (b) qal , qal
 (c) שלה , עבר
Utuslah bangsaku, supaya mereka melayaniku (beribadah kepadaku)! (Kel. 7:16)
3. (a) imperatif + imperatif
 (b) qal , qal
 (c) שנא , אהב
Bencilah yang jahat dan cintailah yang baik! (Amos 5:15)
4. (a) imperatif + perfekt
 (b) qal , qal
 (c) בנה , ישב
Bangunlah bagimu rumah di Yerusalem dan tinggallah di sana! (1 Raj. 2:36)
5. (a) imperatif + imperfekt
 (b) qal , qal
 (c) נתן , שתה
Berikanlah bagi kami air supaya kami minum! (Kel. 17:2)
6. (a) imperatif + imperatif + perfekt
 (b) nif'al , nif'al , qal
 (c) נבא , נבא , אמר
Bernubuatlah kepada roh itu, bernubuatlah hai anak manusia, engkau berkata kepada roh itu! (Yeh. 37:9)
7. (a) imperatif + imperfekt
 (b) qal , qal
 (c) פקח , ראה
Mohon bukalah matanya supaya dia melihat! (2 Raj. 6:17)
8. (a) imperfekt + perfekt

- (b) nif'al , qal
 (c) קרא , היה

Namamu tidak lagi disebut Abram melainkan namamu menjadi Abraham. (Kej. 17:5)

9. (a) imperatif + imperfekt
 (b) qal , pi'el
 (c) קרב , דבר

Datanglah mendekati ke mari supaya aku berbicara denganmu! (2 Sam 20:16)

10. (a) imperfekt + perfekt
 (b) qal , qal
 (c) שמר , הלך

Jika engkau memelihara perintah TUHAN Allahmu dan berjalan menurut jalan yang ditunjukkannya. (Ul. 28:9)

10. (a) imperfekt + imperfekt
 (b) qal , qal
 (c) קרא , ענה

Dia memanggilku dan aku menjawab. (Mzm. 91:15)

10. (a) imperfekt + imperfekt
 (b) qal , qal
 (c) בנה , עשה

Biarlah kita membangun bagi kita kota dan menara yang puncaknya sampai di langit dan biarlah kita membuat nama bagi kita. (Kej. 11:4)

LATIHAN XVII

1. Konjugasi dari עָבַד dalam bentuk qal, nif'al, pi'el, hif'il dan hof'al.

	Qal	Nif'al	Pi'el	Hif'il	Hof'al
Perf. 3 mt	עָבַד	נָעַבַד	עָבַד	הָעִבִּיד	הָעִבֵּד
Impf. 3 mt	תַּעֲבֹד	יַעֲבֹד	יַעֲבֹד	יַעֲבִיר	יַעֲבֵד
Impt. 2 mt	עָבֵד	הָעֵבֵד	עָבֵד	הָעִבֵּד	X X X
Inf. Konst.	עָבֹד	הָעֵבֵד	עָבֹד	הָעִבִּיר	X X X
Inf. Abs.	עָבוּד	נָעִבֵד	עָבֹד	הָעִבֵּד	הָעֵבֵד
Part. Akt. (mt)	עֹבֵד	X X X	מְעַבֵּד	מְעַבִּיר	X X X
Part. Pas. (mt)	עָבוּד	נָעִבֵד	X X X	X X X	מְעַבָּד

2. Konjugasi perfekt dari עָבַד dalam bentuk qal, nif'al, pi'el dan hif'il.

	Qal	Nif'al	Pi'el	Hif'il
3 mt	עָבַד	נָעַבַד	עָבַד	הָעִבִּיר
3 ft	עָבְדָה	נָעַבְדָה	עָבְדָה	הָעִבִּירָה
2 mt	עָבַדְתָּ	נָעַבַדְתָּ	עָבַדְתָּ	הָעִבִּירְתָּ

2 ft	עֲבַדְתָּ	נִעַבַדְתָּ	עַבַדְתָּ	הִעַבַדְתָּ
1 nt	עֲבַדְתִּי	נִעַבַדְתִּי	עַבַדְתִּי	הִעַבַדְתִּי
3 nj	עַבְדוּ	נִעַבְדוּ	עַבְדוּ	הִעַבְדוּ
2 mj	עַבַדְתֶּם	נִעַבַדְתֶּם	עַבַדְתֶּם	הִעַבַדְתֶּם
2 fj	עַבַדְתֶּן	נִעַבַדְתֶּן	עַבַדְתֶּן	הִעַבַדְתֶּן
1 nj	עַבְדֵנוּ	נִעַבְדֵנוּ	עַבְדֵנוּ	הִעַבְדֵנוּ

3.

- a. (a) Qal
 (b) perfekt
 (c) 2 fj
 (d) עֲזַב
 (e) -

Mengapa kamu tinggalkan orang itu? (Kel. 2:20)

- b. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 3 mt
 (d) אָהַב
 (e) -

Dia lebih mengasihi kepada Rahel daripada Lea. (Kej. 29:30)

- c. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 3 mt
 (d) חָזַק
 (e) -

Dan kelaparan di negeri Mesir semakin hebat. (Kej. 41:56)

- d. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 2 mt
 (d) עָרַךְ
 (e) -

Dia menyediakan di hadapanku hidangan di muka musuhku. (Mzm. 23:5)

- e. (a) Hif'il
 (b) imperfekt
 (c) 1 nt
 (d) עָבַר
 (e) -

Aku melewatkan segala yang baik dari hadapanmu. (Kel. 33:19)

- f. (a) Hif'il
 (b) perfekt
 (c) 3 mt

- (d) אִמָּן
 (e) -
Dan Gedalya tidak percaya kepada mereka. (Yer. 40:14)
- g. (a) Qal
 (b) perfekt
 (c) 2 mt
 (d) אָהַב
 (e) -
Bagaimana engkau mengasihi kami? (Mal. 1:2)
- h. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 2 mt
 (d) עָבַד
 (e) -
Jika engkau menyeberang di (dalam) air itu aku dengan engkau. (Yes. 43:2)
- i. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 2 mj
 (d) עָבַד
 (e) -
Janganlah kamu tunduk kepada raja Babel. (Yer. 27:9)
- j. (a) Hif'il
 (b) perfekt
 (c) 3 mt
 (d) עָמַד
 (e) -
Lalu imam itu menghadapkan perempuan itu ke hadapan TUHAN. (Bil. 5:18)
- k. (a) Qal
 (b) perfekt
 (c) 1 nt
 (d) עָזַר
 (e) 2 mt
Dan pada hari aku menolong engkau (dengan memberi) keselamatan. (Yes. 49:8)
- l. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 3 mt
 (d) עָבַד
 (e) -
Dan Israel beribadah kepada TUHAN selama zaman Yosua. (Yos. 24:31)
- m. (a) Qal
 (b) imperfekt

- (c) 1 nj
 (d) עִבַּר
 (e) -
Maka dari itu kami beribadah kepada TUHAN sebab dialah Allah kita. (Yos. 24:18)
- n. (a) Qal
 (b) perfekt
 (c) 3 mj
 (d) עָזַב
 (e) 1 nt
Anak-anakmu meninggalkanku. (Yer. 5:7)
- o. (a) Qal
 (b) perfekt
 (c) 2 mt
 (d) עָזַב
 (e) 1 nt
Allahku, Allahku, mengapa engkau meninggalkan aku. (Mzm. 22:2)
- p. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 3 mj
 (d) הָלַם
 (e) -
Orang-orang tua bermimpi (mimpi). (Yoel 3:1)
- q. (a) Qal
 (b) imperatif
 (c) mt
 (d) עָלָה
 (e) -
Naiklah ke puncak Pisgah! (Ul. 3:27)
- r. (a) Qal
 (b) imperatif
 (c) mt
 (d) עָמַד
 (e) -
(Hai) anak manusia, bangunlah di atas kaki-(kaki)-mu! (Yeh. 2:1)
- s. (a) Qal
 (b) imperfekt
 (c) 3 mt
 (d) הָרַג
 (e) -
Lalu TUHAN membunuh semua anak sulung di negeri Mesir. (Kel. 13:15)
- t. (a) Hif'il

- (b) perfekt
- (c) 3 mt
- (d) עבר
- (e) -

Dan dia mempersembahkan anak-anaknya di dalam api. (2 Taw. 33:6)

- u. (a) Qal
- (b) perfekt
- (c) 2 mj
- (d) עבר
- (e) -

Dan kamu beribadah kepada TUHAN dengan seluruh hatimu. (1 Sam. 12:20)

- v. (a) Nif'al
- (b) imperfekt
- (c) 3 mt
- (d) הפך
- (e) -

Matahari berubah menjadi kegelapan. (Yoel 3:4)

- w. (a) Qal
- (b) imperatif
- (c) mt
- (d) עבר
- (e) -

Seberangilah Yordan! (Yos. 1:2)

- x. (a) Hif'il
- (b) imperatif
- (c) mj
- (d) אמן
- (e) -

Percayalah kepada nabi-nabinya! (2 Taw. 20:20)

- y. (a) Qal
- (b) imperfekt
- (c) 3 mt
- (d) הפך
- (e) -

Apakah orang Kusit (dapat) mengubah kulitnya? (Yer. 13:23)

- z. (a) Qal
- (b) imperfekt
- (c) 3 mt
- (d) חלם
- (e) -

Dan Yusuf bermimpi (mimpi). (Kej. 37:5)

LATIHAN XVIII

2. וַיִּשְׁלַחֵם בְּיְהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ
(a) Hif'il (b) infinitif (c) - (d) אבד
Dan dia menyuruh mereka untuk melawan Yehuda. (2 Raj. 24:2)
3. בְּאָמְרֵי לְרָשָׁע מוֹת תָּמוּת
(a) Qal (b) infinitif (c) - (d) אמר
Aku berfirman kepada orang jahat: Engkau (pasti) mati! (Yeh. 3:18)
4. וְאֵת וּבֵית־אָבִיךָ תֵּאֲבֹדוּ
(a) Qal (b) imperfekt (c) 2 mj (d) אבד
Engkau dan keluargamu (beth-av = keluarga) binasa. (Est. 4:14)
5. בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֵלֶיךָ
(a) Qal (b) infinitif (c) - (d) אמר
Berfirman kepadaku sepanjang hari: dimanakah Allahu? (Mzm. 42:11)
6. כִּי לֹא־תֵאֲבֹד תּוֹרָה
(a) Qal (b) imperfekt (c) 3 ft (d) אבד
Sebab dia tidak membinasakan taurat. (Yer. 18:18)
7. כָּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרֵי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ
(a) Qal (b) imperfekt (c) 2 ft (d) אמר
Semua yang engkau katakan akan aku lakukan. (Rut 3:11)
8. וְהַתְּאֲמִרְנָה הַזֹּאת נְעָמִי
(a) Qal (b) imperfekt (c) 3 fj (d) אמר
Dan mereka (f) berkata: Itu Naomi! (Rut 1:19)
9. אֶת־הָאֲבֹדֶת אֲבַקֵּשׁ
(a) Qal (b) partisip (c) ft (d) אבד
Aku akan mencari yang hilang. (Yeh. 34:16)
10. אָמְרוּ בְּנוֹיִם יְהוּדָה מְלֹךְ
(a) Qal (b) imperatif (c) mj (d) אמר
Katakanlah kepada bangsa-bangsa itu: TUHANlah Raja! (Mzm. 96:10)
11. אָמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
(a) Qal (b) imperatif (c) mt (d) אמר
Katakanlah kepada bani Israel: Akulah TUHAN! (Kel. 6:6)
12. אָמְרֵי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֶלְהִיכֶם
(a) Qal (b) imperatif (c) ft (d) אמר
Katakanlah kepada kota-kota Yehuda: Lihatlah, itulah Allahu! (Yes. 40:9)
13. וְהַתְּאֲמַר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחֶשׁ

- (a) Qal (b) imperfekt (c) 3 ft (d) אָמַר
Dan perempuan itu berkata kepada ular itu. (Kej. 3:2)
14. לְאָמַר וְיָהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לְאָמַר
(a) Qal (b) infinitif (c) - (d) אָמַר
Datanglah firman TUHAN kepadaku, berbunyi: (Yer. 18:5)
15. וַיֵּאכְלֶךָ אֶת-הַמֶּן וַיֵּאכְלֶךָ
(a) Hif'il (b) imperfekt (c) 3 mt (d) אָכַל
Dan dia memberi engkau makan manna. (Ul. 8:3)
16. מִפְרֵי עֵץ-הַגֵּן נֹאכַל
(a) Qal (b) imperfekt (c) 1 nj (d) אָכַל
Kami (boleh) makan dari buah pohon-pohon taman ini. (Kej. 3:2)
17. תֹּאכְלֶנּוּ בַּמְקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
(a) Qal (b) imperfekt (c) 2 mt (d) אָכַל
Engkau (harus) makan di tempat yang TUHAN pilih. (Ul. 12:18)
18. בְּבֵית אָחִיךָ יֵאָכַל
(a) Nif'al (b) imperfekt (c) 3 mt (d) אָכַל
Dia (harus) dimakan dalam satu rumah. (Kel. 12:46)
19. הֵאָכַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר
(a) Hif'il (b) perfekt (c) 1 nt (d) אָכַל
Aku memberi kamu makan di padang gurun. (Kel. 16:32)
20. וְשָׂם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת-הַלֶּחֶם
(a) Qal (b) imperfekt (c) 2 mj (d) אָכַל
Di sana kamu (harus) memakannya dengan roti. (Im. 8:31)
21. אָהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֵהוּ
(a) Qal (b) imperfekt (c) 3 mj (d) אָכַל
Harun dan anak-anaknya (harus) memakannya. (Im. 8:31)
22. כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל (Kel. 4:22)
(a) Qal (b) perfekt (c) 3 mt (d) אָמַר
Demikianlah TUHAN berfirman: Israel (adalah) anak sulungku. (Kel. 4:22)

LATIHAN XIX

2. (a) Qal (b) imperfekt (c) 3 mj (d) נָחַל
Mereka tidak mendapat milik pusaka di tengah-tengah bani Israel. (Bil. 18:23)
3. (a) Qal (b) imperfekt (c) 3 mt (d) נָאָל
Seorang dari saudara-saudaranya menebusnya. (Im. 25:48)
4. (a) Hitpa'el (b) perfekt (c) 2 mj (d) נָחַל
Kamu (harus) membagi negeri itu. (Bil. 33:54)

5. (a) Pi'el (b) partisip (c) mt (d) נחם
Tidak ada seorangpun yang menghibur. (Rat. 1:2)
6. (a) Qal (b) perfekt (c) 2 mj (d) בחר
Maka dari itu lihatlah raja yang kamu pilih. (1 Sam. 12:13)
7. (a) Qal (b) imperfekt (c) 3 mj (d) זעק
Mereka masing-masing berteriak kepada allahnya. (Yun. 1:5)
8. (a) Pi'el (b) partisip (c) mt (d) נחם
Aku, akulah yang menghibur kamu. (Yes. 51:12)
9. (a) Qal (b) imperfekt (c) 1 nt (d) שעל
Aku bertanya kepadanya: Anak siapakah engkau? (Kej. 24:47)
10. (a) Pi'el (b) imperfekt (c) 3 mj (d) ברך
Dan bani Israel memuji Allah. (Yos. 22:33)
11. (a) Qal (b) imperfekt (c) 3 mt (d) זעק
Raja itu menangis (dengan) suara yang keras: Anakku Absalom Absalom anakku anakku! (2 Sam. 19:5)
12. (a) Qal (b) perfekt (c) 3 mj (d) זעק
Mereka berseru kepadaku tidak dari dalam hatinya. (Hos. 7:14)
13. (a) Qal (b) imperfekt (c) 3 mj (d) רחץ
Mereka mencuci kaki-kaki mereka. (Kej. 43:24)
14. (a) Qal (b) imperfekt (c) 1 nt (d) מאס
Oleh karena itu aku tidak menolak semua keturunan Israel. (Yer. 31:37)
15. (a) Qal (b) imperfekt (c) 3 mj (d) צעק
Bani Israel berseru kepada TUHAN. (Kel. 14:10)
16. (a) Pi'el (b) imperfekt (c) 3 mj (d) נחם
Gadamu dan tongkatmu, mereka yang menghiburku. (Mzm. 23:4)
17. (a) Qal (b) imperatif (c) mj (d) שאל
Berdoalah bagi kedamaian Israel. (Mzm. 122:6)
18. (a) Qal (b) perfekt (c) 3 ft (d) צעק
Seorang perempuan berseru kepadanya. (2 Raj. 6:26)
19. (a) Pi'el (b) imperfekt (c) 1 nj (d) ברך
Kami memuji TUHAN dari sekarang sampai selamanya. (Mzm. 115:18)
20. (a) Pi'el (b) imperfekt (c) 3 mt (d) נחם
Daud menghibur Batsyeba, istrinya. (2 Sam. 12:24)
21. (a) Pi'el (b) imperfekt (c) 3 mt (d) ברך
TUHAN memberkati umatnya dengan kedamaian. (Mzm. 29:11)

LATIHAN XX

2. וְנָם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ

- (a) Pi'el (b) Imperfekt (c) 1nt (d) שלח

Maka aku tidak akan mengutus (menyuruh pergi) Israel. (Kel 5:2)

3. אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפַלְתִּי
(a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) שְׁמַע
Allah, dengarkanlah permohonanku! (Mzm. 54:4)
4. דַּבֵּר כִּי שְׁמַע עֲבָדְךָ
(a) Pi'el (b) Imperatif (c) mt (d) דַּבֵּר
(a) Qal (b) Partisip (c) mt abs (d) שְׁמַע
Allah, dengarkanlah permohonanku! (Mzm. 54:4)
5. בָּזֹאת אֲנִי בֹטָח
(a) Qal (b) Partisip (c) mt abs (d) בֹטָח
Dalam hal itu aku percaya. (Mzm. 27:3)
6. אֲזַנְנִים לָהֶם לְשִׁמְעַ
(a) Qal (b) Infinitif (c) const (d) שְׁמַע
Telinga(-telinga) untuk mendengar. (Yeh. 12:2)
7. כִּי-שְׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר-יְהוָה
(a) Qal (b) Imperatif (c) fj (d) שְׁמַע
Maka, hai para wanita, dengarkanlah Firman TUHAN! (Yer. 9:19)
8. וְאִיךְ יִשְׁמַע אֵלַי פְּרָעָה
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) שְׁמַע
Bagaimana mungkin Firaun akan mendengarkan aku? (Kel. 6:30)
9. אֲשֶׁר-שָׁלַחְתִּי מִירוּשָׁלַם בְּבַלְא
(a) Pi'el (b) Perfekt (c) 1nt (d) שָׁלַח
Yang aku kirim dari Yerusalem ke Babel. (Yer. 29:20)
10. יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שָׁלַחְנִי
(a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) שָׁלַח
TUHAN, Allah orang Ibrani itu, telah mengutusku. (Kel. 7:16)
11. כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nj (d) שְׁמַע
Karena kami mendengar suara TUHAN Allah kami. (Yer. 42:6)
12. אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ שְׁמַעֵי דְבַר-יְהוָה
(a) Qal (b) Imperatif (c) ft (d) שְׁמַע
Negeri, negeri, negeri, dengarkanlah Firman TUHAN! (Yer. 22:29)
13. מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֻלּוֹ
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) שְׁמַע
Siapakah TUHAN yang aku akan dengarkan suaranya? (Kel. 5:2)
14. מִפְּנֵי שָׂרֵי גִבְרַתִּי אֲנִכִּי בִרְחַת
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) שְׁמַע

- (a) Qal (b) Partisip (c) ft abs (d) ברח
Aku melarikan diri dari hadapan Sara, tuan putriku. (Kej. 16:8)
15. בְּיָאֵדָם שׁוֹלַח אֲנִי אוֹתָךְ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 (a) Qal (b) Partisip (c) mt abs (d) שלח
Anak Manusia, aku mengutus engkau kepada bani Israel. (Yeh. 2:3)
16. הִשְׁמִיעֵנִי אֶת-קוֹלְךָ
 (a) Hif'il (b) Imperatif (c) ft (d) שמע
Perdengarkanlah suaramu! (Kid. 2:14)
17. וְלֹא-יִשְׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי
 (a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3mt (d) שמע
Dan tidak terdengar lagi di dalamnya suara tangisan. (Yes. 65:19)
18. כַּאֲשֶׁר שָׁכַחוּ אֲבוֹתָם אֶת-שְׁמִי בְּבַעַל
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 3nj (d) שכח
Seperti bapa leluhur mereka melupakan namaku (oleh karena) Baal. (Yer. 23:27)
19. וְגַם-בְּזֹאת לֹא שָׁבַעְתָּ
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 2ft (d) שבע
Dan dengan itu engkau tidak puas. (Yeh. 16:29)
20. לְךָ-אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) זבח
Kepadamu aku persembahkan korban syukur. (Mzm. 116:17)
21. בְּטַח אֶל-יְהוָה בְּכָל-לְבָבְךָ
 (a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) בטח
Percayalah kepada TUHAN dengan seluruh hatimu! (Ams. 3:5)
22. סְלַח-נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה
 (a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) סלח
Mohon ampunilah kesalahan bangsa ini! (Bil. 14:19)
23. וְלֹא יִשְׁלַח אֶת-הָעַם
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) שלח
Dan dia tidak menyuruh pergi bangsa itu. (Kel. 4:21)
24. וְאַתָּם שְׁמַעוּ דְבַר-יְהוָה
 (a) Qal (b) Imperatif (c) mj (d) שמע
Dan kamu, dengarkanlah Firman TUHAN! (Yer. 29:20)
25. וְעַתָּה שְׁלַח-לִי אִישׁ-חָכָם
 (a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) שלח
Dan sekarang, kirimlah kepadaku seorang yang pandai. (2 Taw. 2:6)

26. וּדְבַרְיִי שְׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 2mt (d) שְׁמַע
Dan engkau mendengar firman-firman dari tengah api. (Ul. 4:36)
27. וְלֹא שְׁמַעְנוּ עַל-פִּי
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nj (d) שְׁמַע
Dan kami tidak mendengarkan atas hal ini. (Kej. 42:21)
28. כִּי-שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל-קוֹל הַנֶּעֱר
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) שְׁמַע
Karena Allah mendengar kepada suara anak itu. (Kej. 21:17)

LATIHAN XXI

2. מָה אוֹת כִּי-יִרְפָּא יהוה לי
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) רָפָא
Siapakah (yang menjadi) tanda, bahwa TUHAN menyembuhkanku. (2 Raj. 20:8)
3. לֹא-יִקְרָא שְׁמוֹךְ עוֹד יַעֲקֹב
 (a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3mt (d) קָרָא
Namamu tidak lagi disebut Yakub. (Kej. 35:10)
4. יהוה יִשְׁמַע בְּקִרְאֵי אֱלֹו
 (a) Qal (b) Infinitif (c) constr (d) קָרָא
TUHAN mendengar pada seruanmu kepadanya. (Mzm. 4:4)
5. הֲמִצָּאתַנִּי אִיבִי
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 2mt (d) מִצָּא
Apakah engkau mendapatkan aku, hai musuhku? (1Raj. 21:20)
6. וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמֵם אָדָם
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) קָרָא
Dan dia menyebut nama mereka Adam. (Kej. 5:2)
7. סֵפֶר הַתּוֹרָה מִצָּאתַי בְּבַיִת יהוה
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) מִצָּא
Aku telah menemukan kitab Taurat itu di rumah TUHAN. (2 Raj. 22:8)
8. לֵב טְהוֹר בְּרָא-לִי אֱלֹהִים
 (a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) בָּרָא
Buatlah hatiku tahir, Allah! (Mzm. 51:12)
9. וְדֶרֶךְ וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקְרָא לָהּ
 (a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3mt (d) קָרָא
Dan jalan itu akan disebut jalan kudus. (Yes. 35:8)

10. וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים
 (a) Pi'el (b) Imperfekt (c) 1nt (d) מולא
Aku telah memenuhinya dengan Roh Allah. (Kel. 31:3)
11. אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְּדָבָר
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) קרא
Aku, TUHAN, telah memanggil engkau dalam keadilan. (Yes. 42:6)
12. וְאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לַחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־אֲרָצָם
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) רפא
Aku akan mendengar dari surga dan akan mengampuni dosa mereka dan akan memulihkan (menyembuhkan) negeri mereka. (2 Taw. 7:14)
13. אֵילֵי יְמוֹצָאוֹן שָׁם אֲרַבְעִים
 (a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3mj (d) מוצא
Jika didapati di sana 40? (Kej. 18:29)
14. קוֹל אִמֵּר קְרָא
 (a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) קרא
Suara yang berkata: "Berserulah!" (Yes. 40:6)
15. קְרָא שְׁמוֹ לֹא־עָמִי
 (a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) קרא
Panggillah namanya "Lo-Ami" (bukan bangsaku)! (Hos. 1:9)
16. וְהִתְקַרְּאוּנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד הוּא אָבִי־יִשִׁי אָבִי הוּד
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3fj (d) קרא
Dan mereka menyebut namanya Obed, dialah ayah Isai, ayah Daud. (Rut 4:17)
17. כִּי־חָטָאתִי לָךְ
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) חטא
Aku berdosa kepadamu. (Mzm. 41:5)
18. וְאֶת־עֵשָׂו שָׂנֵאתִי
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) שנא
Aku membenci Esau. (Mal. 1:3)
19. אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) ברא
Aku, TUHAN, telah menciptakan mereka. (Yes. 45:8)
20. הוּי גוֹי חַטָּא
 (a) Qal (b) Partisip (c) mt abs (d) חטא
Ah, bangsa yang berdosa! (Yes. 1:4)
21. וְהַבֵּית יְמוֹלֵא עָשָׂן
 (a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3mt (d) מולא

Dan rumah itu dipenuhi api. (Yes. 6:4)

22. חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנָאָה נִפְשִׁי.

- (a) Qal (b) Perfekt (c) 3ft (d) שָׁנָא

Bulan-bulan barumu dan pertemuan-pertemuanmu, rohku membenci(-nya). (Yes. 1:14)

23. וּלְמִקְוֵה הַיָּם קָרָא

- (a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) קָרָא

Dan untuk kumpulan air itu dia menamai laut. (Kej. 1:10)

LATIHAN XXII

2. וְנִגְלָה כְבוֹד יְהוָה

- (a) Nif'al (b) Perfekt (c) 3mt (d) גִּלָּה

Dan kemuliaan TUHAN dinyatakan. (Yes. 40:5)

3. וַיִּתְכַסּוּ שָׂקִים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה

- (a) Hithpa'el (b) Imperfekt (c) 3mj (d) כִּסָּה

Manusia dan binatang berselubung kain kabung. (Yun. 3:8)

4. וַיַּעֲלֵוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים

- (a) Hif'il (b) Imperfekt (c) 3mj (d) עָלָה

Dan mereka menaikkan korban-korban bakaran dan korban-korban keselamatan. (Hak. 20:26)

5. לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וַיָּמִים לֹא שָׁתִיתִי

- (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) שָׁתָה

Roti tidak aku makan dan air tidak aku minum. (Ul. 9:9)

6. וַיְהִי-אֹר

- (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) הִיָּה

Maka jadilah terang. (Kej. 1:3)

7. וַרְאוּ כָל-בָּשָׂר יַחְדָּו

- (a) Qal (b) Perfekt (c) 3nj (d) רָאָה

Dan semua orang bersama-sama melihat. (Yes. 40:5)

8. וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה

- (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) בָּנָה

Dan Nuh akan membangun mezbah untuk TUHAN. (Kej. 8:20)

9. צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה

- (a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3ft (d) פָּדָה

Sion akan dibebaskan dengan keadilan. (Yes. 1:27)

10. לָמָּה לֹא-בִנִיתֶם לִי בַיִת אֲרוֹזִים.

(a) Qal (b) Perfekt (c) 2mj (d) בנה
Mengapa kamu tidak mendirikan bagiku rumah aras? (2 Sam. 7:7)

11. וַתֵּרְאֵה תִּיבְשָׁה.

(a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3ft (d) ראה
Dan terlihat dataran kering. (Kej. 1:9)

12. כָּלֶם לְדַרְכֵּם פָּנּוּ.

(a) Qal (b) Perfekt (c) 3nj (d) פנה
(Mereka) semua melalui jalan mereka sendiri. (Yes. 56:11)

13. כְּרִיעָה עָדְרוּ יְרֵעָה.

(a) Qal (b) Partisip (c) mt abs (d) רעה
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) רעה
Seperti gembala dia menggembalakan dombanya. (Yes. 40:11)

14. אֶרֶץ אֶל־תִּכְסִי דָמִי.

(a) Pi'el (b) Imperfekt (c) 3ft (d) כסה
Bumi jangan menutupi darahku. (Ayub 16:18)

15. נִיאֲמְרוּ כָל אֲשֶׁר־דָּבַר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nj (d) עשה
Dan semua yang Firman TUHAN katakan akan kami lakukan dan dengarkan.
(Kel. 24:7)

16. בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל־שָׂאוּל בְּכִינָה.

(a) Qal (b) Imperatif (c) fj (d) בכה
Hai putri-putri Israel, merataplah karena Saul! (2 Sam. 1:24)

17. וַתֹּאמֶר שְׂתֵה אֶרְנִי.

(a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) שתה
Dan dia berkata: "Minumlah, tuanku!" (Kej. 24:18)

18. בֵּיתִי יִבְנֶה בָּהּ.

(a) Nif'al (b) Imperfekt (c) 3mt (d) בנה
Rumahku akan dibangun di sana. (Sakh. 1:16)

19. יְהוָה הִעֲלִיתָ מִן־שָׂאוּל נַפְשִׁי.

(a) Hif'il (b) Perfekt (c) 2mt (d) עלה
TUHAN, engkau mengangkat jiwaku dari Syeol. (Mzm. 30:4)

20. וְהָיָה־לָנוּ לְאָב וּלְכֹהֵן.

(a) Qal (b) Imperatif (c) mt (d) היה
Jadilah bagi kami bapak dan imam! (Hak. 18:19)

21. וַאֲיֵן מִכְּבָּהּ.

(a) Pi'el (b) Partisip (c) mt abs (d) כבה

Tidak ada (orang) yang dapat memadamkan. (Yes. 1:31)

22. וּמִנֹּשָׁה עָלָה אֶל-הָאֱלֹהִים (Kel. 19:3)
(a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) עלה
Dan Musa naik kepada Allah. (Kel. 19:3)

LATIHAN XXIII

2. וַיִּפֹּל הַגִּזְרֵל עַל-יוֹנָה
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) נפל
Dan undian jatuh atas Yunus. (Yun. 1:7)
3. לָמָּה לֹא-הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אֶשְׁתָּדָד הוּא
(a) Hif'il (b) Perfekt (c) 2mt (d) נגד
Mengapa engkau tidak memberitahu kepadaku bahwa dia istrimu? (Kej. 12:18)
4. וְרוּחַ יְהוָה יִשְׁאָף
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) נשא
Dan roh TUHAN akan mengangkat engkau. (1 Raj. 18:12)
5. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נְתַתִּי דְבָרִי בְּפִיךָ
(a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) נתן
TUHAN berkata kepadaku: "Lihatlah, aku memberi firman-firmanku ke dalam mulutmu." (Yer. 1:9)
6. וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שְׁלוֹם
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) נתן
Dan aku akan memberi di tempat ini damai. (Hag. 2:9)
7. וַיִּמָּאן הָאִישׁ לְהַכְתּוֹ
(a) Hif'il (b) Infinitif (c) Const (d) נכה
Dan orang itu menolak untuk memukulnya. (1 Raj. 20:35)
8. וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֹּאמֶר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלֵי אָתָּה
(a) Hif'il (b) Imperatif (c) mt (d) נצל
Dan dia berdoa kepadanya dan berkata: "Tolonglah aku, sebab engkau allahku!" (Yes. 44:17)
9. שְׂאֵר שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם
(a) Qal (b) Imperatif (c) mj (d) נשא
Hai pintu-pintu gerbang, angkatlah kepalamu! (Mzm. 24:7)
10. וַתִּקַּח מִפְרִיָו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם-לְאִשְׁתָּהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל
(a) Qal (b) Imperfekt (c) 3ft (d) נתן
Dan dia mengambil dari buahnya dan memakannya lalu memberikan kepada suaminya darinya dan dia memakannya. (Kej. 3:6)

11. וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ וַיִּגַע עַל־פִּי
 (a) Hif'il (b) Imperfekt (c) 3mt (d) נגע
Dan TUHAN mengulurkan tangannya dan menjamah mulutku. (Yer. 1:9)
12. וְהַכִּיתִי כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 (a) Hif'il (b) Perfekt (c) 1nt (d) נכה
Dan aku membunuh semua anak sulung di Mesir. (Kel. 12:12)
13. כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְנַנָּה
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) נתן
Sebab seluruh negeri yang engkau lihat, aku akan memberikannya kepadamu. (Kej. 13:15)
14. לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד
 (a) Qal (b) Infinitif (c) Const (d) נתן
Untuk memberikan kepada mereka hati yang satu (kesatuan hati). (2 Taw. 30:12)
15. וַיִּטַע יְהוָה אֱלֹהִים גֶּן־עֵדֶן
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) נטע
Dan TUHAN Allah menumbuhkan taman Eden. (Kej. 2:8)
16. כִּי־אֲחַדְךָ אֲנִי לְהַצִּילְךָ
 (a) Hif'il (b) Infinitif (c) Const (d) נצל
Sebab aku bersamamu untuk melepaskanmu. (Yer. 1:8)
17. הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה
 (a) Hif'il (b) Imperatif (c) mt (d) נבט
Pandanglah dari langit dan lihatlah! (Mzm. 80:15)
18. אָשָׂא עֵינַי אֶל־הַהָרִים
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) נשא
Aku mengangkat mataku ke gunung-gunung. (Mzm. 121:1)
19. וַיֵּשֶׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלַיךָ
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) נשא
TUHAN menghadapkan wajahnya kepadamu. (Bil. 6:26)

LATIHAN XXIV

2. יָבֵשׁ הָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יִקְוֶם לְעוֹלָם
 (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) קום
Rumput mengering, bunga menjadi layu, tetapi firman Allah kita bangkit untuk selamanya. (Yes. 40:8)
3. וְשָׂמֹתִי עֵינַי עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה
 (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nt (d) שים

Dan aku mengarahkan mataku kepada mereka untuk kebaikan mereka. (Yer. 24:6)

4. אִם-נָמוּת נִבֵּר הַיְיָיָה

- (a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mt (d) מות
(a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) חיה

Jika manusia mati, dapatkah dia hidup? (Ayub 14:14)

5. נִקָּם קַן אֶל-הֶבֶל אָחִיו וַיְהַרְגֵהוּ

- (a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) חיה

Dan Kain bangkit (melawan) Habel, adiknya, dan membunuhnya. (Kej. 4:8)

6. וְכִנְנֹתַי אֶת-פְּסָאוֹ עַד-עוֹלָם

- (a) Polel (b) Perfekt (c) 1nt (d) כון

Aku mengukuhkan takhtanya untuk selamanya. (1 Taw. 17:12)

7. וַיִּדְ אֶת-הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ

- (a) Hif'il (b) Imperfekt (c) 3mt (d) מות

Dan dia akan mengalahkan orang Filistin itu dan akan membunuhnya. (1 Sam. 17:50)

8. בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי

- (a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) בוא

Dia datang kepadaku untuk tidur denganku. (Kej. 39:14)

9. בְּשָׁנוּ מְאֹד כִּי-עָזַבְנוּ אֶרֶץ

- (a) Qal (b) Perfekt (c) 1nj (d) בוש

Kami sangat malu karena kami (harus) meninggalkan negeri ini. (Yer. 9:18)

10. נִפְשִׁי יִשׁוּבָב

- (a) Polel (b) Imperfekt (c) 3mt (d) שוב

Dia akan menyegarkan (har: mengembalikan) jiwaku. (Mzm. 23:3)

11. שִׁירוּ לַיהוָה בְּרִכּוֹ שָׁמוּ

- (a) Qal (b) Imperatif (c) mj (d) שיר

Bernyanyilah bagi TUHAN, pujilah namanya. (Mzm. 96:2)

12. וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי אֲנִי אֶמְוֶה וְאֶחְיֶה

- (a) Hif'il (b) Imperfekt (c) 1nt (d) מות

Tidak ada Allah selain aku, aku yang mematikan dan menghidupkan. (Ul. 32:39)

13. הַבִּיא לְנוּ אִישׁ עֲבָרִי לְצַחֵק בָּנוּ

- (a) Hif'il (b) Perfekt (c) 3mt (d) בוא

Orang Ibrani itu datang kepadaku untuk tidur denganku. (Kej. 39:14)

14. כִּי-הָרִימוּתִי קוֹלִי וְאֶקְרָא

- (a) Hif'il (b) Perfekt (c) 1nt (d) רום

Bahwa aku mengeraskan suaraku dan memanggil. (Kej. 39:15)

15. וּלְכַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר.

(a) Qal (b) Perfekt (c) 3mt (d) הִיָּה

Tetapi bagi semua bani Israel terdapat terang. (Kel. 10:23)

16. וְאֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד אֲשִׁיבְךָ בְּאֶהְלִים.

(a) Hif'il (b) Imperfekt (c) 1nt (d) שׁוּב

Dan aku, TUHAN Allahmu sejak dari negeri Mesir, masih menempatkan engkau di kemah-kemah. (Hos. 12:10)

LATIHAN XXV

2. לֹא-אֵירָא רָע כִּי-אֶתָּה עִמָּדִי.

(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) יִרָא

Aku tidak takut hal yang jahat, karena engkau denganku. (Mzm. 23:4)

3. אֲנֹכִי אֶרְדָּה עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה.

(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) יִרְדָּה

Aku akan pergi dengan engkau ke Mesir. (Kel. 46:4)

4. אֲבָרַחֵם הוֹלִיד אֶת-יִצְחָק.

(a) Hif'il (b) Perfekt (c) 3mt (d) יִלֵּד

Abraham memperanakan Ishak. (Kej. 25:19)

5. כַּעֲוַף הַשָּׁמַיִם אֲוִרִידֵם.

(a) Hif'il (b) Imperfekt (c) 1nt (d) יִרְדָּה

Aku akan menurunkan mereka seperti burung di udara. (Hos. 7:12)

6. וְהוֹשִׁיעַ אֶת-עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים.

(a) Hif'il (b) Perfekt (c) 3mt (d) יִשַׁע

Dia menyelamatkan umatku dari tangan orang Filistin. (1 Sam. 9:16)

7. כִּי-יֵאֱשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ יְהוּה אֹר לִי.

(a) Qal (b) Imperfekt (c) 1nt (d) יֵשֵׁב

Jika aku duduk dalam kegelapan, TUHAN (adalah) terang bagiku. (Mikh. 7:8)

8. הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת-יְשׁוּעַת יְהוָה.

(a) Hithpa'el (b) Imperatif (c) mj (d) יִצַּב

Berdirilah dan lihatlah keselamatan dari TUHAN! (Kel. 14:13)

9. דָּעוּ כִּי-יְהוָה הוּא אֱלֹהִים.

(a) Qal (b) Imperatif (c) mj (d) יִדַּע

Ketahuiilah bahwa Tuhan adalah Allah! (Mzm. 100:3)

10. אֲזַעַק אֱלֹהֵי חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ.

(a) Hif'il (b) Imperfekt (c) 2mt (d) יִשַׁע

Aku berseru kepadamu: “Penindasan!”, tetapi engkau tidak menyelamatkan.
(Hab. 1:2)

11. וְיוֹסֵף הוֹרֵד מִצְרָיִם

(a) Hof'al (b) Perfekt (c) 3mt (d) ירד

Dan Yusuf dibawa pergi ke Mesir. (Kej. 39:1)

12. הוֹרֵד אֹתָם אֶל-הַמַּיִם

(a) Hif'il (b) Imperatif (c) mt (d) ירד

Bawalah mereka pergi ke sungai (air). (Hak. 7:4)

13. וַיֵּדְעוּ כָּל-הָאָרֶץ כִּי יְשׁוּ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל

(a) Qal (b) Imperfekt (c) 3mj (d) ידע

Seluruh bumi akan tahu bahwa Allah adalah bagi Israel. (1 Sam. 17:46)

LATIHAN XXVI

- Berakhirlah kata-kata Ayub. (Ayub 31:40)
- Dan Yang Mahakuasa mendatangkan malapetaka kepadaku. (Rut 1:21)
- Mengapa engkau mendatangkan malapetaka bagi hambamu? (Bil. 11:11)
- Dan penduduk yang pendek-tangan (tak berdaya) terkejut dan malu. (2 Raj. 19:26)
- Mereka mengelilingi kota itu satu kali pada hari kedua. (Yos. 6:14)
- Di padang gurun ini mereka akan habis dan di sinilah mereka akan mati. (Bil. 14:35)
- Jumlah bani Israel akan menjadi seperti pasir di laut yang tidak dapat ditakar dan tidak dapat dihitung. (Hos. 2:1)
- TUHAN berkata kepadaku: Jangan engkau memohon bagi kebaikan bangsa ini. (Yer. 14:11)
- Maka seluruh jemaat berkata: “Amin!” lalu memuji TUHAN. (Neh. 5:13)
- Apakah aku boleh pergi dan memanggilkan bagimu seorang ibu yang (dapat) menyusui dari orang Ibrani. (Kel. 2:7)
- Angkatlah kepalamu, hai pintu-pintu gerbang, dan terangkatlah kamu, hai pintu-pintu yang kekal, karena akan datang raja kemuliaan. (Mzm. 24:7)
- Para imam pengangkat tabut itu berdiri di tengah sungai Yordan sampai selesai semua hal yang diperintahkan TUHAN kepada Yosua untuk dikatakan kepada bangsa itu. (Yos. 4:10)
- Dan hal yang jahat yang Daud telah perbuat di mata TUHAN. (2 Sam. 11:27)
- Dan engkau jangan mengambil roh kudusmu dariku. (Mzm. 51:13)
- Dan TUHAN berkata kepadaku: Pergilah, bernubuatlah kepada bangsaku Israel. (Amos 7:15)